شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
6
پەيشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات: ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا $6^\circ C$ -- $2^\circ C$ بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

شىنجاڭ پاختىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ستراتېگىيىسىنى چىڭ تۇتۇپ يولغا قويماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى خەۋىرى. تېرىقچىلىق مەۋسۇمى يېتىپ كەلمەي تۇرۇپلا شىنجاڭنىڭ ئاساسلىق پاختىچىلىق رايونلىرى - قەشقەر، ئاقسۇ قاتارلىق جايلار مەبلەغ، تېخنىكا، ماددىي ئەشيا، سېلىنما جەھەتتە ئالدىن تەييارلىق كۆردى. كېۋەز ھوسۇلىنىڭ ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بۇ يىل بۇ ئىككى جاي كېۋەز ھوسۇلىنى 475 مىڭ تونىنغا يەتكۈزۈشنى پىلانلىدى.

بۇلتۇر شىنجاڭ تۆۋەن تېمپېراتۇرا، كەلكۈن، يەر تەۋرەش، كېسەللىك ۋە ھاشارات زىيانداشلىقى قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، كېۋەزنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلىنى 95.0 مىڭ تونىنغا يەتكۈزدى، ئەمما قىسمەن رايونلاردا تۆۋەن تېمپېراتۇرا تۈپەيلىدىن ھوسۇل كېمىيىپ، ئالدىن بەلگىلەنگەن كۆرسەتكۈچ ئىشقا ئاشماي، دېھقانلارنىڭ كىرىمى ئازىيىپ، كېۋەز تېرىش ئاكتىپلىقىغا تەسىر يەتكەندى.

مۇشۇنداق ئەھۋالدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى داۋاملىق كېڭەيتىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى 13 مىليون موغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن 1 مىليون مو كۆپەيتىدىغانلىقىنى، ئومۇمىي ھوسۇلنى 1 مىليون 150 مىڭ توننىغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن 200 مىڭ توننىدىن كۆپرەك ئاشۇرىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

كېۋەز ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشقا ۋە مۇقىم ھوسۇل ئېلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، يىلىغا 1 مىليون 500 مىڭ تونىنا ھوسۇل ئېلىش نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە ئاپتونوم رايون ھەر يىلى 1 مىليارد 700 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 1 مىليون مو تېرىلغۇ يەر ئاچىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر يىلى يەنە 30 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسى قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىدۇ.

سىياسەت ئېنىق، تەدبىر كۈچلۈك بولغانلىقتىن، شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق رايونلىرىدا جۇشقۇن ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. قەشقەر ۋىلايىتى يېزا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارنى تېخنىكا جەھەتتە نۆۋەت بىلەن تەربىيىلەپ، 200 مىڭ تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت تەييارلاپ، بۇ يىل كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن ئاساس سالدى.

يەكەن ناھىيىسى يەنە مەملىكەت بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار ناھىيە بولدى

بولغان يەكەن ناھىيىسى ئۆتكەن يىلى ھۆل - يېغىن، تۆۋەن تېمپېراتۇرا، بوران، مۆلدۈر قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر

شەرەپ مۇنبىرىدە

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش داشۆسىنىڭ

1997 - يىللىق تولۇق كۇرس سىنىپىغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش توغرىسىدىكى ئېلانى

«ج ك پ پارتىيە مەكتەپلىرى خىزمىتى ۋاقىتلىق نىزامى» نىڭ تەلىپى بويىچە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ تەستىقلىشى بىلەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش داشۆسى 1997-يىلدىن باشلاپ ئۇيغۇر تىلىدىكى تولۇق كۇرس سىنىپى ئاچىدۇ. بۇ يىل ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپى تەسىس قىلىنىپ، 600 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنىدۇ، ئوقۇش مۇددىتى ئۈچ يىل.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسملاردىكى ئالىي تېخنىكومنى پۈتتۈرگەن خىزمەتتىكى كادىرلار (تەكلىپ قىلىنغان كادىرلارمۇ بۇنىڭ ئىچىدە) قوبۇل قىلىش ئوبيېكتى قىلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش داشۆسى ۋىلايەتلىك (ئوبلاستلىق، شەھەرلىك) پارتىيە مەكتەپلىرىدە ئوقۇتۇش رايونى تەسىس قىلدى. ئۇلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش داشۆسىنىڭ بىر تۇتاش ئوقۇتۇش پىلانى ۋە ئوقۇتۇش تەلىپىگە ئاساسەن ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى تەشكىللەيدۇ. ئوقۇتۇش ئۆزى ئۆگىنىش بىلەن يۈزتۇرا يېتەكلەش بىرلەشتۈرۈلۈپ ئېلىپ بېرىلىدۇ، ئۆزى ئۆگىنىش ئاساس، يۈزتۇرا يېتەكلەش قوشۇمچە قىلىنىدۇ.

مەركەزنىڭ (1990) 15-نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ (1994) 1-نومۇرلۇق، (1994) 14-نومۇرلۇق ھۆججەتلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتىنىڭ «پارتىيە مەكتىپى ئوقۇش تارىخى مەسىلىسى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى» (ش ئۇ ئا ر پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ 1996-يىل 3-نومۇرلۇق ھۆججىتى)نىڭ روھى بويىچە، پىلاندىكى بارلىق دەرسلەرنى ئوقۇپ بولۇپ، نەتىجىسى لاياقەتلىك بولغانلارغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى تەرىپىدىن ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار مائارىپى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ تامغىسى بېسىلغان ئالىي مەكتەپنىڭ تولۇق كۇرسنى پۈتتۈرگەنلىك دىپلومى بېرىلىدۇ، ئوقۇش تارىخىنى دۆلەت ئېتىراپ قىلىدۇ، دىپلوم ئالغانلار خەلق مائارىپىدىكى شۇ دەرىجىلىك ئوقۇش تارىخى تەمىناتىدىن تولۇق بەھرىمەن بولىدۇ.

ئىمتىھان بەرگۈچىلەر 3-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن 4-ئاينىڭ 5-كۈنىگىچە تىزىمغا ئالدۇرىدۇ ۋە 4-ئاينىڭ 27-، 28-كۈنلىرى ئىمتىھانغا قاتنىشىدۇ. ئىمتىھان بېرىشتە ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش داشۆسى بېسىپ تارقاتقان تەكرارلاش پروگراممىسى ئاساس قىلىنىدۇ. تىزىملىتىش، ئىمتىھان، تەكرارلاش پروگراممىسىنى تارقىتىش ئىشلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىدە ۋە ۋىلايەتلىك (ئوبلاستلىق، شەھەرلىك) پارتىيە مەكتەپلىرىدە بېجىرىلىدۇ.

ئەسكەرتىش: ئۇيغۇر تىلىدىكى ئىشتىن ئايرىلىپ ئوقۇيدىغان تولۇق كۇرس سىنىپىغا ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ مۇناسىۋەتلىك رەسمىيەتلىرىمۇ يۇقىرىقىغا ئوخشاش بېجىرىلىدۇ.

قالغان تەپسىلىي ئىشلارنى «ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش نىزامى» دىن بىلىۋېلىڭ.

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2110، 2106 _ 2626442 (0991)

خەلچەم ئىسلام قاتارلىقلار ۋاشىنگتون شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا مىكرو كرېدىتى يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنىغا قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىنساي ياقۇپنىڭ مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن ئىگىلىشىچە، خەلقئارا مىكرو كرېدىتى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنى تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ تەكلىپى بويىچە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى خەلچەم ئىسلام ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى 2-ئاينىڭ 2-كۈنىدىن 4-كۈنىگىچە ئامېرىكىنىڭ ۋاشىنگتون شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا مىكروكرېدىتى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنىغا قاتناشقان.

خەلقئارا مىكرو كرېدىتى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنى يەر شارىدىكى 100 مىليون نامرات ئائىلىدە ياشاۋاتقان نامرات ئاياللارنى 2005 - يىلىغىچە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش، ئۆزىنى ئۆزى بېيىتىشقا يېتەكلەش مەقسىتىدە ئېچىلغان بولۇپ، يىغىننى دۇنيا بانكىسى، دۇنيا ئاياللار بانكىسى، دۇنيا نوپۇس كومىتېتى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان. بۇ يىغىنغا دۆلىتىمىزدىن دۆلەت ئىقتىساد-سودا مىنىستىرلىكى، دۆلەت پىلانلىق توغۇت كومىتېتى، جېجياڭ ئۆلكىلىك، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق، خاڭجۇ شەھەرلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرىدىن 30 غا يېقىن كىشى قاتناشتى.

موڭغۇلكۈرەدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم سەھىيە ئەترىتى دائىم چەت، يىراق يېزا، مەيدان، قىشلاقلارغا بېرىپ ئاممىنى داۋالاپ، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى

شەرەپ مۇنبىرىدە

تۈز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: 1994-يىلى 940 مىڭ دەن پاختا ئىشلەپ چىقىرىپ مەملىكەت بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى 100 كۈچلۈك ناھىيىنىڭ بىرى

ھۆل - يېغىن، تۆۋەن تېمپېراتۇرا، بوران، مۆلدۈر قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، 870 مىڭ دەن پاختا ئىشلەپچىقىرىپ، يەنە بىر قېتىم مەملىكەت بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالاندى.

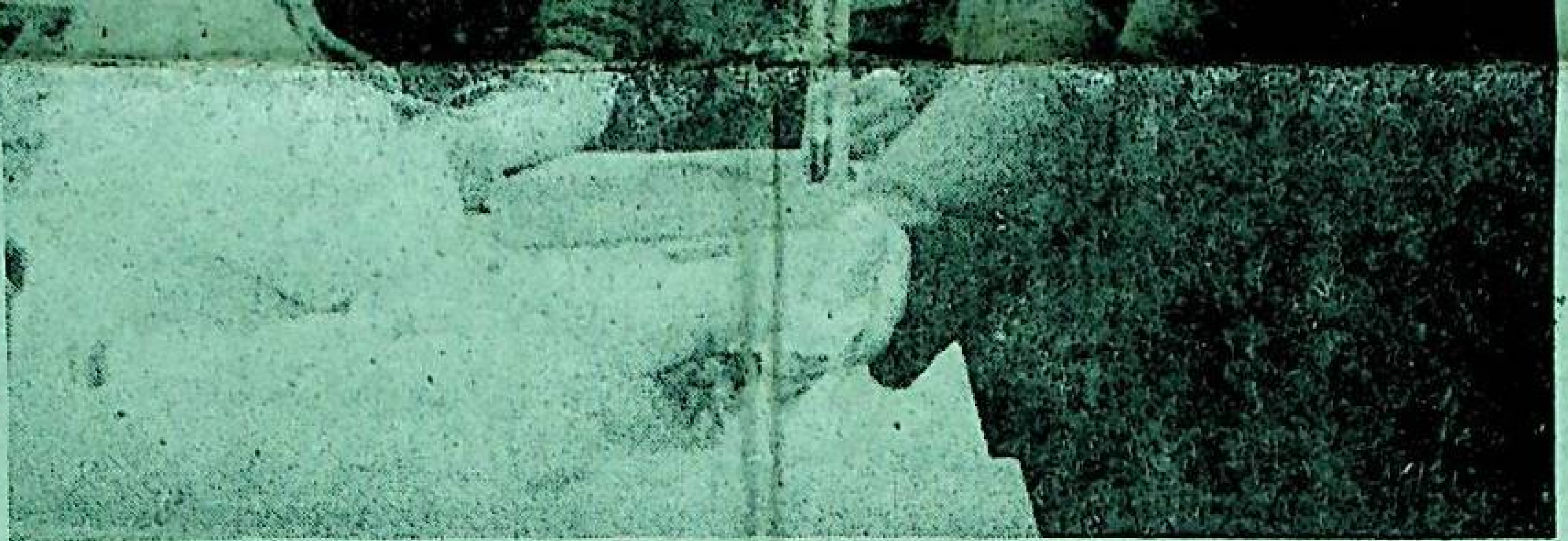

يىراق يېزا، مەيدان، قىشلاقلارغا بېرىپ ئاممىنى داۋالاپ، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ساۋاتىنى تەشۋىق قىلىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ مەدھىيىلىشىگە ئېرىشتى. سۈرەتتە: تىببىي خادىملار ئاممىنىڭ كېسىلىنى داۋالىماقتا.

گوشجۈڭ فوتوسى

جەمئىيەتلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرىدىن 3.0 گا يېقىن كىشى قاتناشتى.

يىغىندا شىنجاڭدىن ئاياللارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە يېڭىدىن تۈر يوللانسا، ئۈچ يىللىقچە پىلانغا كىرگۈزۈپ، شىنجاڭغا تۈركۈمگە بۆلۈپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش مەبلىغى ياردەم بېرىش بېكىتىلدى.

مەقسەتنى ئېسىمىزدە چىڭ تۇتۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىپ، خەلق ئاممىسى ئارىسىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇش ئوبرازىنى تۇرغۇزايلى

— ۋاڭ لېچۈەننىڭ 1997 - يىل 2 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 2 - ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان سۆزى (قىسقارتىلمىسى)

يولداشلار:

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ بۇ قېتىمقى ئومۇمىي يىغىنىنىڭ مەزمۇنى ئىنتايىن مۇھىم. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى بۇ قېتىمقى يىغىنغا ناھايىتى ئەھمىيەت بەردى. يىغىن چاقىرىشتىن بۇرۇن، مەخسۇس دائىمىي كومىتېت يىغىنى چاقىرىپ، يولداش جياڭ زېمىننىڭ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 8-ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان سۆزىنى ۋە مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 8-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ خىزمەتلەردىن بەرگەن دوكلاتىنى ئاڭلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش خىزمىتى جەھەتتىكى چوڭ-چوڭ مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. يىغىن ياخشى ئېچىلدى. جايلار، تارماقلار بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى كېرەك. تۆۋەندە مەن باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتى مۇزاكىرە قىلغان پىكىرگە ئاساسەن، يەنە بىر نەچچە نۇقتىنى تەكىتلەپ ئۆتمەكچىمەن.

1. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش ئىرادىمىز ۋە ئىشەنچىمىزنى قەتئىيلەشتۈرۈشىمىز كېرەك

ئالدىنقى ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 8-ئومۇمىي يىغىن چاقىرىپ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى تەلىپىگە ئاساسەن. 1996-يىللىق چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ئەھۋالىنى ئىسلەپ ئۆتۈپ، 1997-يىللىق چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش ۋە پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ ئورۇنلاشتۇردى. يىغىندا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بېكىتكەن چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، ئاساسىي پرىنسىپى ۋە ئۈچ تۈرلۈك خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇشىدا چىڭ تۇرۇپ، سالماقنى ئاشۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى قاتتىق تۇتۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى ۋە پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ھالدا كۈچەيتىپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقتىن ئىبارەت چوڭ ئومۇملۇقنى قوغداش ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى. باش شۇجى جياڭ زېمىن مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ ئۆز سۆزىدە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە دۇچ كەلگەن ۋەزىيەتنى ئىلمىي ھالدا تەھلىل قىلىپ، يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيىنىڭ جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقىنى چوڭقۇر شەرھلىدى ھەمدە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشى توغرىسىدا يېڭى تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزى چىرىكلىشىشكە قارشى كۈرەشنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ياخشى پارتىيە ئىستىلى ۋە ھۆكۈمەت ئىستىلىنى تۇرغۇزۇشتا، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم يېتەكچىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە. پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، ئۆز جايى، ئۆز تارمىقى، ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ھەقىقىي ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇشى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم.

باش شۇجى جياڭ زېمىن چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنىڭ نەتىجىلىرىنى تولۇق مۆئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىللە شۇنى جىددىي كۆرسەتتىكى: نۆۋەتتە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ۋەزىيىتى يەنىلا جىددىي بولۇۋاتىدۇ، پارتىيە ئىستىلىنى توغرىلاش ۋەزىپىسى يەنىلا ئېغىر، بەزى پاسسىپلىق، چىرىكلىك تۈزىتىلگەندىن كېيىن يەنە تەكرارلىنىشى مۇمكىن، بەزىلىرى تېخى يامراپ كېتىۋاتىدۇ. بەزى جايلار ۋە تارماقلارنىڭ رەھبەرلىك قىلىشىنىڭ سالمىقى يېتەرلىك ئەمەس، چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئاستا بولۇۋاتىدۇ، تارماق ۋە كەسىپ ناتوغرا ئىستىلىنى تۈگىتىش گاھى چىڭ، گاھى بوش بولۇۋاتىدۇ، بەزىلەر تېخى شەكىلۋازلىق بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىن يەنە بىر قېتىم مۇنداق دەپ تەكىتلىدىكى: چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشى پارتىيە رايى، خەلق رايى بىلەن، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى ھەم تەقدىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئېغىر سىياسىي كۈرەش. بۇ مەسىلىدە چوقۇم بايراق روشەن بولۇشى، پوزىتسىيە قەتئىي بولۇشى لازىم، خىزمەتنى قېتىرقىنىپ ئىشلەش كېرەك. بۇ مەسىلە ياخشى ھەل قىلىنمىسا، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىمىز ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىمىز مۇستەھكەم سىياسىي كاپالەتكە ئىگە بولالمايدۇ، تۈپتۈز يولغا كىرىپ قېلىشى مۇمكىن، پارتىيە ۋە دۆلىتىمىز مۇنقەرز بولۇش خەۋپى كۆرۈلۈشى مۇمكىن. بۇ ھەرگىزمۇ ۋەھىمىلىك سۆزلەر بىلەن كىشىنى چۆچۈتكەنلىك ئەمەس. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سۆزى ناھايىتى جايىدا ئېيتىلغان بولۇپ، ئۇنىڭدا ئومۇملۇق ئەتراپلىق كۆرسىتىلگەن. بىز جەزمەن چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشنى ستراتېگىيە ۋە ئومۇملۇق جەھەتتىن چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈشىمىز، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىگە، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشىمىز كېرەك. بىپەرۋالىق قىلىشقا، قىيىنچىلىقتىن قورقۇپ توختاپ قېلىشقا، كۈرەش ئىرادىمىزنى بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

باش شۇجى جياڭ زېمىن يەنە بىزنى سەمىمىيلىك بىلەن مۇنداق ئاگاھلاندۇردى: ئۇلۇغ ئىگىلىك يارىتىش ئۈچۈن، ئۇلۇغ ئىگىلىك يارىتىش روھىغا ئىگە بولۇش كېرەك، پارتىيىنىڭ جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىشتەك ئېسىل ئەنئەنىسىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا غايەت زور نەتىجىلەرنىڭ قولغا كەلگەنلىكى پارتىيىمىزنىڭ ياخشى پارتىيە ئىكەنلىكىنى، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىمىز ۋە كادىرلار قوشۇنىمىزنىڭ ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا ياخشى قوشۇن ئىكەنلىكىنى كۈچلۈك ئىسپاتلىدى. كىشىلەر كۆڭ فەنسېن، شۇخۇ، لى سۇلى قاتارلىق مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنىڭ ۋۇجۇدىدىن پارتىيىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىنىڭ يېڭى دەۋردە ۋارىسلىق قىلىنغانلىقى ۋە جارى قىلدۇرۇلغانلىقىنى كۆردى. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش داۋامىدا، غەربنىڭ چىرىك ئىدىيىسى ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىنىڭ چىرىتىشى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن پارتىيىنىڭ جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، تىرىشچان-ئىقتىسادچىل بولۇشتەك ياخشى ئەنئەنىسى، ياخشى ئىستىلى خېلى بىر قىسىم پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلاردا سۇسلىشىپ كەتتى، بەزىلىرى ھەتتا ئۇنى ئۇنتۇپ قالدى. ھەشەمەتچىلىك قىلىش، بەسلىشىش، بۇزۇپ-چېچىپ ئىسراپ قىلىش ھادىسىلىرى نۇرغۇن جاي، تارماق، ئورۇنلاردا ئەۋج ئېلىشقا باشلىدى. بەزى كىشىلەرنىڭ ماددىي مەنپەئەتكە بېرىلىپ، كەيپ-ساپالىق تۇرمۇش كەچۈرۈشى كىشىنى چۆچۈتىدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىن ئىچى تىت-تىت بولغان ھالدا، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپچىلىق ھەرىكىتى ھەم پاسسىپ چىرىكلىشىشنىڭ دائىم ئۇچرايدىغان بىر خىل ئىپادىسى، ھەم تېخىمۇ ئېغىر بولغان چىرىكلىشىش يوشۇرۇنىدىغان ۋە يامرايدىغان پارنىك. ئەگەر كۆپچىلىك يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەرمىسە ۋە ئۇ قەتئىي تۈزىتىلمىسە، ئۇنىڭ ئاقىۋىتىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدۇ، دېگەنىدى. جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇش، ھەشەمەتچىلىك، ئىسراپخورلۇققا قارشى تۇرۇشتا، ئىككى يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز بەزى خىزمەتلەرنى ئىشلىدى، مەسىلەن، ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ-ئىچىش ۋە كۆڭۈل ئېچىشنى توسۇش، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ «پۇلدارلارغا يۆلىنىۋېلىشى» غا قەتئىي قارشى تۇرۇش، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى كۆچمە تېلېفونلارنى يىغىۋېلىش، ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ يېڭى پىكاپ ئالماشتۇرۇش ئۆلچىمىنى سانتانا ماركىلىق پىكاپتىن ئاشۇرۇۋېتىشكە يول قويماسلىق قاتارلىق خىزمەتلەر ئىشلەندى. بۇ قارارلار كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. پارتىيىمىز – جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان پارتىيە شۇنداقلا چىرىكلىشىشكە ئەڭ قەتئىي، ئەڭ تەلتۆكۈس، ئەڭ روشەن قارشى تۇرىدىغان پارتىيە. پارتىيىمىز خەلققە رەھبەرلىك قىلىپ يېڭى جۇڭگو قۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىنى يارىتالىغانىكەن، ئۆز كۈچىگە، خەلق ئاممىسىنىڭ قاتنىشىشى ھەم قوللىشىغا تايىنىپ، پاسسىپلىق، چىرىكلىكلەرنىمۇ تۈگىتەلەيدۇ. ئىككى يىلدىن بۇيانقى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىدىكى تەجرىبىلەر ۋە نەتىجىلەرمۇ شۇنى قايىل قىلارلىق ھالدا ئىسپاتلىدىكى، چىرىكلىشىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش دەرۋەقە قىيىن، لېكىن ئۇ ھەرگىزمۇ ساقايماس كېسەل ئەمەس. خىزمەتنى ئەستايىدىل، پۇختىلىق بىلەن تۇتساقلا، ئىشلىسەكلا ئېلىۋەتكىلى بولمايدىغان زەھەرلىك ئۆسمە بولمايدۇ. بىز يۈكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشى ۋە تەلىپى بويىچە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلىپ، تېخىمۇ كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتىن ئىبارەت بۇ قاتتىق جەڭنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، يېڭى نەتىجىلەرنى ئۈزلۈكسىز قولغا كەلتۈرۈشىمىز كېرەك.

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

مەقسەتنى ئېسىمىزدە چىڭ تۇتۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىپ، خەلق ئاممىسى ئارىسىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇش ئوبرازىنى تۇرغۇزايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش ۋە مەمۇرىي تەپتىش خىزمىتىنىڭ نەتىجىلىرى گەۋدىلىك بولدى، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشى ھەم چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىدىمۇ بەزى يېڭى پىكىر يوللىرى، يېڭى تەدبىرلەر، يېڭى بۆسۈشلەر بارلىققا كەلدى، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە ساغلام تەرەققىي قىلىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىندى، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك بولۇپ ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇشى، چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش قاتارلىق خىزمەتلەردە يېڭى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. بولۇپمۇ ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ-ئىچىش، كۆڭۈل ئېچىشنى توسۇش قاتارلىق جەھەتلەردە ياخشى باشلىنىش بولۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى، كادىرلار، ئاما بۇنىڭدىن روھلىنىپ، ئىشەنچىسى ھەسسىلەپ ئاشتى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش سېپىدىكىلەرنىڭ مول ئۈنۈملۈك خىزمىتى ئاپتونوم رايونىمىز سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنىڭ تەرەققىياتىدا ئىجابىي رول ئوينىدى. بۇ يىل بۇ ياخشى يۈزلىنىشنى داۋاملاشتۇرۇپ، بىر قولدا تەربىيىنى، بىر قولدا تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى تۇتۇپ، قەلبىمىزگە خەلق ئاممىسىنى پۈكۈپ، خىزمەتنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنىڭ يېڭى غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمەن.

2. جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، چىرىكلەشكەنلەرنى جازالاش، خەلق ئۈچۈن تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەش كېرەك

پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشى ھەم چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا، ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىغىنى شۇنداقلا ئاچقۇچلۇق بولغىنى پۈتۈن پارتىيىلىك كادىرلار قوشۇنىدا جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش قارىشىنى مۇستەھكەم تىكلەش. ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئاساسىي ئېقىمى ياخشى. كەڭ پارتىيە ئەزالىرى، ھەر دەرىجىلىك كادىرلار شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ غايەت زور تۆھپىلەرنى قوشتى، ھەرقايسى سەپلەردىن شىنجاڭنى قىزغىن سۆيىدىغان، شىنجاڭدا يىلتىز تارتقان، شىنجاڭغا ئۆزىنى بېغىشلىغان، خەلققە بارلىقىنى تەقدىم قىلغان زور بىر تۈركۈم ئۈلگىلىك كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە مۇنەۋۋەر كادىرلار بارلىققا كەلدى؛ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىدە تېخىمۇ كۆپ مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزالىرى، مۇنەۋۋەر كادىرلار جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىشتەك شەرەپلىك ئەنئەنىنى جارى قىلدۇرۇپ، نامرات ئۆتتىمۇ قانائەت ھاسىل قىلىپ خۇشاللىق بىلەن تۆھپە قوشۇپ، شىنجاڭنىڭ گۈللەپ راۋاجلىنىشى ئۈچۈن پۈتۈن كۈچىنى سەرپ قىلدى. بىراق، يەنە بەزى پارتىيىلىك كادىرلار دۇنيا قارىشىنى ئۆزگەرتىشنى بوشاشتۇرۇپ قويۇپ، ئەمەلدار بولۇۋېلىپ لويىلىق قىلىپ، خوجايىن بىلەن چاكارنىڭ مۇناسىۋىتىنى ئاستىن-ئۈستۈن قىلىۋەتتى، بەزىلەر خىزمەتنى ئاددىي، قوپاللىق بىلەن ئىشلەپ، ھەتتا قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، ئاممىنى بوزەك ئېتىپ، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيانكەشلىك

يېزىلاردا دېھقانلارنىڭ يۈكى ئېغىر بولۇپ كېتىش مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىش لازىم. بۇ ئىنتايىن مۇھىم ئىش، سەل قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ. بەزى جايلار مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ قايتا-قايتا تەكىتلىشىگە پەرۋا قىلماي، ئاممىدىن داۋاملىق قالايمىقان ھەق ئېلىپ، ئۇلارغا قالايمىقان سېلىق چېچىپ، دېھقانلارنى باش كۆتۈرەلمەس قىلىۋەتتى. جايلار مەركەزنىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججىتىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، مەخسۇس تۈزەپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار سىياسەتلىرىنى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىغىچە كەم - كۈتىسىز ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ يۈكىنى داۋاملىق ئېغىرلاشتۇرغان، تەسىرى ئىنتايىن يامان بولغانلارنى قاتتىق جازالاپ بىر تەرەپ قىلىشى لازىم. بۆلتۈر ئاپتونوم رايونىمىز ئۇزاقتىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان كەلكۈن ۋە ھۆلچىلىك ئاپىتىگە ئۇچرىدى؛جەنۇبىي شىنجاڭدىكى پاختا ئىشلەپ چىقىرىدىغان رايونلار جوغلانما تېمپېراتۇرا يېتەرلىك بولماسلىق قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ئالدىن بەلگىلەنگەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش نىشانىغا يېتەلمەي، دېھقانلارنىڭ كىرىمى نىسپىي ئازلاپ كەتتى؛ شىمالىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم ئاشلىق ئىشلەپ چىقىرىدىغان رايونلار قوناقتىن مول ھوسۇل ئالغان بولسىمۇ، لېكىن بازاردىكى باھاسى ئالدىنقى يىلدىكىدىن زور دەرىجىدە چۈشۈپ كەتكەچكە،كىرىمىنىڭ ئېشىشىمۇ كۆڭۈلدىكىدەك بولمىدى. بۇ يىل يەنە بەزى چارۋىچىلىق رايونلىرى ئېغىر قار ئاپىتىگە ئۇچرىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئىشلىرىغا بىر قەدەر چوڭ تەسىر كۆرسەتتى. بىز ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر يۇقىرىقى ئۆزگەرگەن ئەمەلىي ئەھۋاللارنى چىقىش قىلىپ، ئۆزىمىزنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئورنىغا قويۇپ ئويلاپ، تۇرلۇك ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى پائال قوللىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدىكى قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يۈكىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى تېخىمۇ ئىنچىكە، تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشىمىز كېرەك. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، ئاندىن خەلقنى خاتىرجەم قىلغىلى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تەبىئەت بىلەن كۆرەش قىلىش، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش،نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتەك سوتسىيالىزمچە ئاكتىپلىقىنى يەنىمۇ قوزغىغىلى ۋە قوغدىغىلى بولىدۇ. بەزى جايلاردىكى ھەر خىل نامىلاردىكى ئۆلچەمگە يەتكۈزۈش، يۈرۈشلەشتۈرۈش ۋە جەرىمانە قويۇش دېگەندەك ئىشلارنى خەلق ئاممىسىنىڭ قوبۇل قىلمىقى تېخىمۇ تەس، بەزى جايلاردا ھەممە ئەتراپنى نارازىلىق قاپلاپ كەتتى دېيىشكە بولىدۇ. بۇ مەسىلىلەر كۆپ يىللاردىن بېرى ھەل قىلىنىپ كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ تۈپ يىلتىزىدىن تۈگىمەسلىكىدىكى سەۋەب نېمە؟ مېنىڭچە، مەسىلە دەل بەزى رەھبەرلىرىمىزنىڭ دېھقانلارنىڭ يۈكىنى يەڭگىللىتىشنىڭ چوڭقۇر ئەھمىيىتىنى ھەقىقىي تونۇپ يەتمىگەنلىكىدىن كېلىپ چىققان بولۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ قوللاش - قوللىماسلىقى، ھىمايە قىلىش،

ئورۇنلاردىكى خىزمەتچىلەرنىڭ مائاشىنى تۆۋەن دېگىنىمىز بىلەن، بەزى قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مائاشى تېخىمۇ تۆۋەن، دۆلەت قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدە قۇرۇلغان بەزى كارخانىلاردىكى 40 نەچچە يىللىق خىزمەت ستاژىغا ئىگە ئىشچىلار ئاران 300 - 400 يۈەن مائاش ئالىدۇ، بەزى كارخانىلاردىكى ياش ئىشچىلار ئاران 200 نەچچە يۈەن مائاش ئالىدۇ،بۇلار قانداقمۇ كېسىلىنى داۋالىتالىسۇن؟ داۋالاش خىراجىتىنىڭ ئۆرلىۋېلىپ چۈشمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان سەۋەبلەر كۆپ تەرەپلىك. بۇ ئەھۋالنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، يەنىلا زور ئىرادىگە كېلىپ ئاخىرىغىچە تۇتۇشقا توغرا كېلىدۇ. سەھىيە، داۋالاش ساھەلىرى خەلق ئاممىسىغا يۈزلىنىپ، ئۈنۈملۈك، قەتئىي تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بۇ خىل ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، كەڭ خەلق ئاممىسى داۋالىنالماسلىق مەسىلىسىنى ھەل قىلىشى كېرەك.

شەھەر - بازارلاردا تۇرالغۇ ئۆي مەسىلىسىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىر قەدەر زور ئىلگىرىلەش بولدى، بىر مۇنچە ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك ئۆيلەر، يۈرۈشلەشكەن ئۆيلەر سېلىندى، كۆپ تارماقلار ۋە ئورۇنلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆي شارائىتى يامان ئەمەس بولۇپ قالدى، بەزىلەرنىڭ ئۆي شارائىتى خېلى ياخشىلىنىپ كەتتى. لېكىن بىر قىسىم شەھەر - بازار ئاھالىلىرىنىڭ، بولۇپمۇ بەزى قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي قىيىنچىلىقى يەنىلا ناھايىتى ئېغىر. بەزى ئائىلىلەر يەنىلا يېرىمى يەر ئاستىدىكى كېسەك ئۆيلەردە ئولتۇرىۋاتىدۇ، بىر مۇنچە كىشىلەر يەنە خەتەرلىك ئۆيلەردە ئولتۇرىۋاتىدۇ،ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار بەزى ئىشچى-خىزمەتچىلەر يەنىلا بىر قانچە ئەۋلاد بىر ئۆيدە تۇرىۋاتىدۇ، بۇ كىشىلەرنىڭ ئىش ھەققى كىرىمى بەك تۆۋەن، ئۇلارنىڭ ئۆي سېتىۋېلىش، ئۆينى ئىجارىگە ئېلىپ ئولتۇرۇش، مەبلەغ توپلاپ ئۆي سېلىشقا قۇربى يەتمەيدۇ. ئېتىبار بېرىلىدىغان ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ھېسابىدىكى ئۆينىڭ ھەر بىر كۋادرات مېترىنى 1000 يۈەنگە يېقىن قىممەت بويىچە ھېسابلىغاندا، 50 كۋادرات مېتر كېلىدىغان بىر يۈرۈش ئۆينى 50 - 60 مىڭ يۈەنگە سېتىۋېلىشقا توغرا كېلىدۇ، ئايلىق ئىش ھەققى 200 - 300 يۈەن بولغان كىشىلەر بۇنچىۋالا پۇلنى قانداقمۇ چىقىرالىسۇن؟ شۇڭا بۇ يىل قەتئىي نىيەتكە كېلىپ،چوقۇم يۈرۈشلەشكەن ئۆي سېلىش لازىم دەپ تەلەپ قويماي، خىش، بېتون قۇرۇلمىلىق ئاددىي ياتاق بىنالىرىنى سېلىپ، ئۆينىڭ ھەربىر كۋادرات مېترىنىڭ باھاسىنى تۆۋەنلىتىپ 500 يۈەنگە چۈشۈرۈپ ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەر، ئەر - خوتۇن ئىككىلا تەرەپنىڭ ئۆي قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرنىڭ ئۆي مەسىلىسىنى نۇقتىلىق ھەل قىلىشىمىز لازىم. قىيىنچىلىقى ئەڭ ئېغىر ئائىلىلەرگە پۇلى بولمىسىمۇ دېموكراتىك ھالدا ئېتىراپ قىلىش تەرتىپىدىن ئۆتكۈزگەندىن كېيىن ئۆي بېرىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئورۇنلار، كارخانىلاردىكى مەسئۇل يولداشلار ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر، ئائىلىلەر ئۈچۈن كۆپرەك باش

ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ - ئىچىش شامىلىنى قاتتىق توسۇپ، باش كۆتۈرگەن ھامان زەربە بېرىشتە چىڭ تۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلغاندۇق، لېكىن بەزى كادىرلاردا، بولۇپمۇ ئاز - تولا ئەمەلىي ھوقۇق تۇتقان كادىرلاردا، جۈملىدىن ئاساسىي قاتلاملارنىڭ 1 - سېپىدىكى بەزى ئادەتتىكى كادىرلاردا يېيىش - ئىچىش، كۆڭۈل ئېچىش شامىلى تۈگىمىدى. ئايرىم جايلاردا ھەتتا يامراپ كەتتى. بۇنداق ئەھۋال بەزى كارخانا كادىرلىرىدىمۇ، ھەتتا زىيان تارتىۋاتقان كارخانا كادىرلىرىدىمۇ مەۋجۇت. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ھەققىنى تارقىتىپ بېرەلمەيۋاتىمىز، ئىشلىگىنىگە بىر قانچە ئون يىل بولغان ئىشچىلار 200 - 300 يۈەن ئىش ھەققىنىمۇ ۋاقتىدا ئالالماي، تۇرمۇشى كاپالەتسىز قېلىۋاتسا، ئەيش - ئىشرەت، كەيپ - ساپاغا بېرىلىپ، بىر ئاخشامدىلا بىر قانچە مىڭ يۈەننى خەجلىۋەتسەك، ۋىجدانىڭ قانداق چىدايدۇ؟ ئورنۇڭدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاشۇنداق ئېغىر قىيىنچىلىقتا تۇرىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپمۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىلەن جاپا - مۇشەققەتتە بىرگە بولۇش ھېسسىياتىغا كەلمەمسەن؟ سەن كومپارتىيىنىڭ كادىرى تۇرۇغلۇق ئالىي زىياپەتكە داخىل بولغاندا، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاممىسىنىڭ يېمەك - ئىچمەك، كىيىم - كېچەك مەسىلىسىنى ئويلاپ باقتىڭمۇ؟ بۇ يىل بۇ ئەھۋاللارغا قارىتا كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، ھۆكۈمەت پۇلىغا يېيىش - ئىچىش، كۆڭۈل ئېچىش شامىلىنى توسۇش نەتىجىلىرىنى يەنىمۇ مۇستەھكەملەپ ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئەيش - ئىشرەتكە بېرىلىش ۋە ئىسراپچىلىق قىلىش شامىلىغا قەتئىي قارشى تۇرۇش ۋە ئۇنى توسۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك كادىرلىرىمىز قانداق خىزمەت ئورنىدا بولۇشتىن قەتئىينەزەر، ئوخشاشلا خەلقنىڭ چاكىرى، قولىمىزدىكى ھوقۇقنى خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەشكىلا ئىشلىتىشكە بولىدۇكى، خەلقتىن يۇلۇۋېلىش، خەلقنىڭ قان - تەرى بەدىلىگە كەلگەن نەرسىلەرنى بۇزۇپ - چېچىشقا ئىشلىتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ. پارتىيىلىك كادىرلار چوقۇم ئاممىنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش شەرەپ، بۇزۇپ-چېچىپ ئىسراپ قىلىش نومۇس دەيدىغان ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بارلىققا كەلتۈرۈش لازىم.

دېلولارنى تەكشۈرۈپ بېجىرىش، چىرىك ئۇنسۇرلارغا زەربە بېرىش چىرىكلىشىشكە قارشى كۆرەشنىڭ مۇھىم تەرىپى، شۇنداقلا ئۇ خەلق ئاممىسى ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان قىزىق نۇقتا. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى، ئومۇمىي تەلەپ بۇ يىل چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش جەھەتتە يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىشتىن ئىبارەت. نۆۋەتتە بۇ جەھەتتە ساقلىنىۋاتقان ئاساسلىق مەسىلە شۇكى، زەربە بېرىش سالمىقى يېتەرلىك ئەمەس، ئىنتىزام، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا بەك كەڭچىلىك قىلىنىۋاتىدۇ، يۇمشاق قوللۇق قىلىنىۋاتىدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تەدبىر قوللىنىپ، بۇ مەسىلىنى ئەستايىدىل ھەل قىلىشى لازىم. دېلولارنى تەكشۈرۈشكە بولغان تەشكىلاتچىلىق ۋە رەھبەرلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، بولۇپمۇ

خوجايىن بىلەن چاكارنىڭ مۇناسىۋىتىنى ئاستىن-ئۈستۈن قىلىۋەتتى، بەزىلەر خىزمەتنى ئاددىي، قوپاللىق بىلەن ئىشلەپ، ھەتتا قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىپ، ئاممىنى بوزەك ئېتىپ، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيانكەشلىك قىلىۋاتىدۇ؛ بەزى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىستىلى دۇرۇس ئەمەس، ئۇلار ھەتتا ساختىپەزلىك قىلىپ، يالغان دوكلات بېرىپ، قىلغان ئىشلىرىنى كۆپتۈرۈپ، نام-ئابرۇينى ئالداپ ئېلىۋاتىدۇ؛ بەزى كادىرلارنىڭ بيۇروكراتلىق ئىدىيىسى ئېغىر، ئاممىنىڭ دەرد-ئەھۋالىغا ئازراقمۇ كۆڭۈل بۆلمەيدۇ، ئۇلار خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىپ، ئېغىر ئاقىۋەت كەلتۈرۈپ چىقىرىۋاتىدۇ؛ بەزى كادىرلار ئاممىنىڭ يېمەك-ئىچمەك، كىيىم-كېچەكى بىلەن كارى بولماي، ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ-ئىچىپ، كۆڭۈل ئېچىپ، پۇلنى بۇزۇپ-چېچىپ، ئەيش-ئىشرەت، ئىسراپچىلىق قىلىپ، كىشىلەرنى چۆچۈتۈپ، ئېچىندۇرۇۋاتىدۇ. بۇ، خەلقنىڭ رايى ۋە ئىرادىسىگە مۇخالىپ بولۇپ، پارتىيىنىڭ جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك مەقسىتىنىڭ ئەكسىچە ئىش تۇتقانلىق، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغانلىق. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى بۇ مەسىلىگە قارىتا ئەندىشە تۇيغۇسىدا بولۇشى، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك مەقسەت تەربىيىسىنى قەتئىي غەيرەتكە كېلىپ ياخشى تۇتۇشى لازىم. چىرىكلىشىش، ناتوغرا كەيپىيات، تېگى - تەكتىدىن ئېيتقاندا، كىم ئۈچۈن ھاكىمىيەت تۇتۇش، كىم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەسىلىسىنىڭ ياخشى ھەل بولمىغانلىقىدىن، ھەتتا بۇنىڭ ئاستىن-ئۈستۈن قىلىۋېتىلگەنلىكىدىن، تېخىمۇ ئېنىق قىلىپ ئېيتقاندا، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك مەقسەت قارىشىنىڭ ئاجىزلاشقانلىقى، ئۇنتۇلۇپ كېتىلگەنلىكىدىن كېلىپ چىققان. بىز ھەرقايسى ساھە، ھەرقايسى كەسىپلەردە بىر تۈركۈم ھەققىي باش چۆكۈرۈپ جاپالىق ئىشلەيدىغان، خەلق ئۈچۈن تىرىشىپ ئىشلەيدىغان ئىلغار تىپلارنى تىكلەپ ۋە ئۇلارنى تەشۋىق قىلىپ، كەڭ پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش روھىنى قوزغاپ ۋە ئۇرغۇتۇپ، پارتىيە ئىستىلىنىڭ ياخشىلىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، خەلق ئاممىسى ئارىسىدا پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ پاك-دىيانەتلىك بولۇشتەك ياخشى ئوبرازىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىمىز ۋە تۇرغۇزۇشىمىز لازىم. ئەينى يىللاردا بىر جياۋيۈيلۇ مىڭلىغان رەھبىرىي كادىرلارنى تەربىيىگە ئىگە قىلىپ، خەلقنى ھەر ۋاقىت كۆڭلىگە پۈكۈپ، ئۆزىنى ئازراقمۇ ئويلاپ قويمىغان؛ بىر لېي فېڭنىڭ روھى كۆپ يىللاردىن بۇيان كىشىلەرنى «چەكلىك ھاياتى بىلەن خەلققە چەكسىز خىزمەت قىلىش» قا رىغبەتلەندۈرۈپ كەلمەكتە. كۆك فەنسېن نۇرغۇنلىغان ھايات كۆرۈك فەنسېنلەرنى بارلىققا كەلتۈردى، كۆپلىگەن پارتىيىلىك كادىرلار بەس-بەستە شىزاڭغا بېرىپ ئىشلەشكە ئۆزىنى تىزىملاتماقتا. بىر ئىلغار تىپ - بىر بايراق. بىز ئىلغار تىپلارنىڭ يېتەكچىلىك قىلىش ۋە ئىلھاملاندۇرۇش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كەڭ پارتىيىلىك كادىرلارغا جانلىق، رېئال بولغان خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك مەقسەت تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، توغرا ئىجتىمائىي كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇشىمىز لازىم. كوممۇنىستىك پارتىيە ئەزالىرى، رەھبىرىي كادىرلار توغرا كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈپ، پاك-دىيانەتلىك بولۇپ، سەممىي، سادىقلىق بىلەن تۆھپە قوشۇپ، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى لازىم. بۇ يىل بىز خەلق ئاممىسى بىر قەدەر چوڭ بېسىم ھېس قىلىۋاتقان، ئىنكاس كۈچلۈك بولۇۋاتقان بەزى مەسىلىلەرنى چۆرىدەپ، خىزمەتنى پۇختا قانات يايدۇرۇپ، ئەستايىدىل تۈزەپ، ئەمەلىي ئىش قىلىش، ئەمەلىيلىشىشنى تۇتۇش، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش جەھەتتە زور كۈچ سەرپ قىلىپ، خەلق ئاممىسى بىزنىڭ ھەل قىلىشىمىزنى ئۈمىد قىلغان مەسىلىلەرنى تۇتۇپ، ياخشى ھەل قىلىپ، خەلق ئاممىسىنى رازى قىلىشىمىز، غەيرەتكە كەلتۈرۈشىمىز لازىم.

دەل بەزى رەھبەرلىرىمىزنىڭ دېھقانلار يۈكىنى يەڭگىللىتىشنىڭ چوڭقۇر ئەھمىيىتىنى ھەققىي تونۇپ يەتمىگەنلىكتىن كېلىپ چىققان بولۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ قوللاش - قوللىماسلىقى، ھىمايە قىلىش، قىلماسلىقى، خۇشال بولۇش - بولماسلىقى بۇ يولداشلارنىڭ ئىش بېجىرىش ئۆلچىمىگە ئايلانمىغان. بۇ خىلدىكى مەسىلىلەرگە كەسكىن مۇئامىلە قىلىپ، مۇددەت بەلگىلەپ ھەل قىلىش كېرەك.

كارخانىلارنىڭ يۈكى ئېغىر بولۇپ كېتىشىمۇ نۆۋەتتىكى قىزىق نۇقتا مەسىلىلەرنىڭ بىرى. «يۇقىرى ئورۇنلاشتۇرغان ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئاساسىي قاتلامدا ئىجرا قىلىنىدۇ»، بەزى تارماقلىرىمىز كارخانىلارنى «تىللا تۆكۈلىدىغان دەرەخ» قىلىۋېلىپ، ھەر خىل باھانە-سەۋەبلەر بىلەن كارخانىلارغا سېلىق سېلىپ، ئۆز تارمىقى ۋە ئورنىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن چېپىپ، كارخانىلارنىڭ ئۆلۈش-تىرىلىشى بىلەن قىلچەمۇ ھېسابلاشمايدۇ. كارخانىلار بىرەر ئىشنى بېجىرمەكچى بولسا، نەچچە ئىشىكنى دوقۇرۇشى، نەچچە تامغا باستۇرۇشى، قانچىلىك ھەق تاپشۇرۇشىنى بىلمەي قالىدۇ. كۆپ تەرەپلىمە ھەق ئېلىش تۈرلىرى ھەم كارخانىلارنىڭ فۇنكسىيىسىنى زىيانغا ئۇچراتسا، ھەم ئۇلارنىڭ يۈكىنى ئېغىرلاشتۇرۇپ، ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىۋەتمەكتە. بەزى كارخانىلارنىڭ تۈرلۈك ھەق تۆلەش تۈرلىرى ئۇلارنىڭ ئۆتكەن مەزگىلدە تاپشۇرىدىغان بېجىنىڭ بىرنەچچە ھەسسىسىنى تەشكىل قىلماقتا. بەزى ھەق تۆلەش تۈرلىرى ھەتتا ئۇلار تاپشۇرىدىغان باجغا يېقىنلىشىپ قالماقتا ۋە ئېشىپ كېتىۋاتىدۇ. بۇنىڭ بىلەن بىر تەرەپتە كارخانىلار بارغانسېرى قىيىنچىلىق ئىچىدە قېلىۋاتسا، يەنە بىر تەرەپتە ھەق ئېلىش تايىنىپ جان باقىدىغان ئىشلار بارغانسېرى كۆپىيىپ كېتىۋاتىدۇ، ھەتتا چىرىكلىشىش كېلىپ چىقىۋاتىدۇ. بۇ يىل ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق بۇ مەسىلىگە ئەستايىدىل ھالدا ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇنى ھەل قىلىش كېرەك.

ھازىر كەڭ يېزا، قىشلاقلاردا دوختۇر كەمچىل، دورا ئاز بولۇش مەسىلىسى ئومۇميۈزلۈك ساقلانماقتا. نۇرغۇن جايلاردىكى دېھقانلار ئاممىسى ئاغرىپ قالغاندا داۋالىنىدىغان يەر تاپالمايۋاتىدۇ، بۇنداق قانداق بولىدۇ؟ بۇلتۇرنىڭ ئاخىرىدا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە خىزمىتى يىغىنى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىدا، بىز بۇ مەسىلىنى گەۋدىلىك مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئۇنى قەدەممۇ قەدەم ھەل قىلىشقا بەلگىلىدۇق. بۇ يىلدىن باشلاپ ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيىلەردىكى ھەر دەرىجىلىك سەھىيە، داۋالاش تارماقلىرى ياش، ئوتتۇرا ياش تېببىي خادىملارنى نۆۋەت بىلەن يېزا - بازار دوختۇرخانىلىرىغا بىر يىلدىن ئىككى يىلغىچە ئەۋەتىپ ئىشلىتىشى كېرەك. بۇ ئىشنى ئالاقىدار تارماقلار دەرھال تەشكىللەپ، دەرھال ھەرىكەتكە كېلىشى كېرەك. داۋالىنىش ھەرگىزمۇ كىچىك ئىش ئەمەس، ئۇ كەڭ ئاممىنىڭ ھاياتىغا مۇناسىۋەتلىك ئىش، بىز ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئۆزىمىزنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئورنىغا قويۇپ، ئۇلار ئۈچۈن باش قاتۇرۇپ، بۇ ئىشنى ئوبدان ھەل قىلىشىمىز كېرەك. مەيلى يېزا ياكى شەھەردە بولسۇن، خەلق ئاممىسى نۆۋەتتىكى قىممەت داۋالىنىش خىراجىتىگە بەرداشلىق بېرەلمەيدۇ، ناھىيە دوختۇرخانىلىرىدا سوقۇر ئۈچەي ئوپېراتسىيىسى قىلدۇرۇش ئۈچۈن بىرەر مىڭ يۈەن بولسا يېتىدۇ، لېكىن ئۈرۈمچىگە كېلىپ داۋالىتىش ئۈچۈن 4000 - 5000 يۈەن خەجلىمىسە بولمايدۇ، بۇنىڭغا يېزىلاردىكى دېھقانلار ئەسلا بەرداشلىق بېرەلمەيلا قالماستىن، شەھەر - بازار ئاھالىلىرىمۇ بەرداشلىق بېرەلمەيدۇ. ھازىر پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كەسپىي

كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئورۇنلار، كارخانىلاردىكى مەسئۇل يولداشلار ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كادىرلار، ئىشچى-خىزمەتچىلەر، ئائىلىلەر ئۈچۈن كۆپرەك باش قاتۇرۇشى لازىم. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئۆز مەسىلىسىنى ئۆزى ھەل قىلىش ئىقتىدارى يوق. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىر قانچە يىل تۇتۇپ كېلىنىۋاتقان تۇرالغۇ ئۆينى ئىسلاھ قىلىش خىزمىتى سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ ئۆي سېلىش، ئۆي بېزەش شاملىنى چوقۇم توسۇش، بەزى كىشىلەر بىر قانچە يۈرۈش ئۆي ئىگىلىۋېلىش مەسىلىسىگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى قەتئىي ئىسلاھ قىلىش، گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش لازىم. چەكلىك ئۆيلەرنى ئۆيى يوق ئائىلىلەرنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۈگىتىشكە ئىشلىتىشىمىز لازىم.

ھازىر چوڭ سودا سارايلىرى بارغانسېرى كۆپىيىۋاتىدۇ، تاۋارنىڭ دەرىجىسى بارغانسېرى ئالىيلىشىۋاتىدۇ، چوڭ سودا سارايلىرىدا ئادەتتىكى پۇقرالار سېتىۋالالايدىغان تاۋارلار بارغانسېرى ئازىيىپ كېتىۋاتىدۇ. بىز خەلق ئاممىسىغا يۈزلىنىپ ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش مەسىلىسىنى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ھەل قىلىشىمىز لازىم. ئاممىباب دۇكان قۇرۇپ، ئاممىباب تاۋارلار تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش سوتسىيالىستىك سودا ئىشلىرىنىڭ تۈپ نىشانى، بارلىق سودا ئورۇنلىرىمىز نىشاندا قىلچە تەۋرىنمەي چىڭ تۇرۇشى لازىم. قىسقىسى، ھەر قايسى تەرەپلەر خەلق ئاممىسىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇشى، خەلق ئاممىسىنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىشى لازىم. مەسىلىلەرنى ئويلاش، ئىش بېجىرىشتە، قەتئىي تەۋرەنمەي شۇنداق قىلىدىغان بولساق، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ياخشى ئوبرازىنى ناھايىتى تېز تىكلىيەلەيمىز، ئۇيۇشۇش كۈچىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرالايمىز.

جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇپ، ئەيش - ئىشرەتكە بېرىلىش ۋە ئىسراپچىلىق قىلىشقا قەتئىي قارشى تۇرۇش كېرەك. ئەيش - ئىشرەتكە بېرىلىش ۋە ئىسراپچىلىق قىلىش بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش زادىلا چىقىشالمايدۇ. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا تارىخىي خاراكتېرلىك ئۆزگىرىش بولدى، خەلق ئاممىسىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ناھايىتى زور دەرىجىدە ئۆستى، لېكىن ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىمىزنىڭ يەنىلا بىر قەدەر تۆۋەن، ئاساسىمىزنىڭ ئاجىز بولۇشى، مالىيە كۈچىمىزنىڭ يېتەرلىك بولماسلىقى يەنىلا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى. بولۇپمۇ نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خېلى بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئۈنۈمى كۆڭۈلدىكىدەك ئەمەس، زىيان كۆپىيىۋاتىدۇ؛ قىسمەن ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش قىيىنچىلىقى بىر قەدەر ئېغىر بولۇۋاتىدۇ؛ يېزا، قىشلاقلاردا يەنە 1 مىليوندىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسى تېخى ھەل بولغىنى يوق؛ ئاپتونوم رايونىمىزدا 70 كە يېقىن ناھىيىنىڭ مالىيىسىدە قىزىل رەقەم بار، بۇلتۇر بىر ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ ئىش ھەققى تارقىتىشىغا كاپالەتلىك قىلغاچقا، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مالىيىدە بىر قانچە يۈز مىليون يۈەنلىك يوچۇق كۆرۈلدى. بۇنداق ئەھۋالدا، بىز ئەلۋەتتە جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، بارلىق ئىشلارنى تىرىشچان، ئىقتىسادچىللىق بىلەن قىلىشتەك كونا ئەنئەنىنى ئاڭلىق جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. ئالدىنقى يىلدىن باشلاپ،

ھۆكۈمەتلىرى ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تەدبىر قوللىنىپ، بۇ مەسىلىنى ئەستايىدىل ھەل قىلىشى لازىم. دېلولارنى تەكشۈرۈشكە بولغان تەشكىلاتچىلىق ۋە رەھبەرلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، بولۇپمۇ چوڭ دېلولارنى تەكشۈرۈشنى ماسلاشتۇرۇش ۋە ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلىشنى كۈچەيتىپ، زەربە بېرىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، قىلمىشى ئېغىر، تەسىرى قەبىھ دېلو سادىر قىلغانلارنى چوقۇم قاتتىق، ئېغىر جازالاش لازىم. ھەر خىل توسالغۇ ۋە كاشىلىلارنى تۈگىتىپ، قانۇن،ئىنتىزامنىڭ سۈرىنى قوغداپ، دېلولارنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. ھازىر بەزى كىشىلەر پرىنسىپنى يوقىتىپ، ھەر خىل ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، قانۇن - ئىنتىزامغا ئېغىر خىلاپلىق قىلغانلار ئۈچۈن گەپ قىلىۋاتىدۇ، ھەتتا ئۇلارغا چاپان يېپىۋاتىدۇ، ئۇلارنى ئۆز مەيلىگە قويۇپ بېرىۋاتىدۇ. بەزىلەر دېلوسى تەكشۈرۈلۈۋاتقانلارغا ئۇچۇر يەتكۈزۈۋاتىدۇ، بۇنىڭ خاراكتېرى ئىنتايىن قەبىھ، بۇ مەسىلىلەرنى پارتىيە ئىنتىزامى، دۆلەت قانۇنى بويىچە قاتتىق سۈرۈشتۈرۈش لازىم. پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىي ئورگانلىرى، قانۇن ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە ئەدلىيە ئورگانلىرى، ئىقتىساد باشقۇرغۇچى تارماقلار، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلاردا كۆرۈلگەن قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرى ۋە پۇل مۇئامىلىسى، ئاكسىيە، ئۆي - زېمىن، يەر تەستىقلاش، ئىجارىگە بېرىش ساھەلىرىدە كۆرۈلگەن چوڭ، مۇھىم دېلولارنى قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش لازىم. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا ۋە ئۆز جايى، ئۆز كەسپىدە تەسىرى زور بولغان دېلولارنى كىمگە چېتىلىش، قانداق توسالغۇ بولۇشتىن قەتئىينەزەر ئاخىرىغىچە تەكشۈرۈش، قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش لازىم.

3. سىياسىي مەيداننى مۇستەھكەملەش، سىياسىي ئىنتىزامنى چىڭىتىش كېرەك

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 8 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ دوكلاتىدا تەكىتلەپ مۇنداق كۆرسىتىلدى: سىياسىي ئىنتىزامنى چىڭىتىش پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە بىرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىنىڭ ئومۇملۇقىنى قوغداش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار سىياسىي ئىنتىزامغا قاتتىق رىئايە قىلىپ، سىياسىي، ئىدىيە، ھەرىكەت جەھەتتە مەركىزىي كومىتېت بىلەن بىردەك بولۇشى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ نوپۇزىنى ئاڭلىق قوغدىشى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەدبىرى ۋە فاڭجېن، سىياسەتنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى، سۆزى بىلەن ھەرىكىتى بىردەك بولۇشى، قىلما دېگەننى قىلماسلىقى لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىي ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش ئەھۋالىنى نازارەت قىلىشنى مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىپ، سىياسىي ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلارنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىشى لازىم.

سىياسىي ئىنتىزامنى چىڭىتىش شىنجاڭدا تېخىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەتكە ئىگە. بىز بۇ سىياسىي ئىنتىزامنى تەكىتلەش، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك دەرىجىدە بىردەك بولۇش، مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەدبىرلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇش ھەرقايسى تەرەپلەردە گەۋدىلەندۈرۈلۈشى كېرەك دەۋاتىمىز، لېكىن، شىنجاڭدا بۇ ئالدى بىلەن ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش بايرىقىنى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش بايرىقىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قەشقەر شەھىرى «يەن - مائارىپ ئارقىلىق شەھەرنى گۈللەندۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەتمىن** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قەشقەر شەھىرى «يەن- مائارىپ ئارقىلىق شەھەرنى گۈللەندۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، پۈتۈن شەھەرنىڭ پەن- تېخنىكا، ئىقتىساد ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ مۇقىم ئېشىشىنى قولغا كەلتۈردى. بىر تۈركۈم پەن - تېخنىكا تۈرلىرى ئىشلەپچىقىرىش ساھەلىرىگە كىرىپ، كۈچلۈك بازار رىقابىتىدە ئۆز كۈچىنى نامايان قىلدى.

قەشقەر شەھىرى دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتى نۇقتىلىق ئالاقىلىشىدىغان شەھەر. شۇنداقلا 1993 - يىلى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «پەن - مائارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈلىدىغان» نۇقتىلىق شەھەرلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلگەن. شۇنىڭدىن كېيىن قەشقەر شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، ئۇنىغا يېقىن سىياسەت، تەدبىر ۋە پروگرامما خاراكتېرلىك ھۆججەتلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ئەمەلىيلەشتۈردى. پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى، يېزا باشلىقى، كەنت باشلىقى قويۇش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. نۆۋەتتە، قەشقەر شەھىرىگە پەن- تېخنىكىغا مەسئۇل بىر مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى قويۇلدى. شەھەرگە قاراشلىق ئۈچ يېزا ۋە37 مەھەللە كەنتكىمۇ پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى، مۇئاۋىن كەنت باشلىقلىرى قويۇلۇپ، تارقىلىش دائىرىسى كەڭ، يۇقىرى - تۆۋەن ماسلاشقان پەن - تېخنىكا بويىچە باشقۇرۇش سىستېمىسى شەكىللەندى. بۇ شەھەر كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر يېتىشمەسلىك ئەھۋالىغا ئاساسەن، يېزا ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئاساسىدا يۇقىرى ھوسۇللۇق، ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، يېڭى تېخنىكا، يېڭى سورت، يېڭى تۈرلەرنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتتى. شەھەر بويىچە كېڭەيتىلگەن ئەلا سورت 230خىلغا، يېڭى تېخنىكا 12 گە يەتتى. يېزا ئىگىلىكى «ئۈچقۇن پىلانى» تۈرىدىن ئالتىنى ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنىڭ ئۆزلىشىش ۋە ئەمەلىي قوللىنىلىش نىسبىتى ئايرىم - ئايرىم ھالدا % 73 ۋە % 85كە يەتتى.قەشقەر شەھىرى يەنە «پەن- تېخنىكا قىشلىقى»پائالىيىتىنى بىر تۈرلۈك ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. بۇلتۇر 31 قارار تۈرلۈك ئۆگىنىش كۇرسلىرىنى ئېچىپ 26 مىڭ 736 ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى. ئۆگىنىش، تەربىيىلەش ئارقىلىق ئىلغار پەن - تېخنىكىنىڭ ئومۇملىشىش كۆلىمى كېڭەيتىلىشى ۋە ئەمەلىيلىشىشى كاپالەتكە ئىگە قىلىنىپ، ئاممىنىڭ پەن - تېخنىكا ساپاسى ۋە ئىشلەپچىقىرىش ماھارىتى ئۆستى.

قەشقەر شەھىرى تۈۋرۈك كەسپلەرنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن پەن - تېخنىكا ئىقتىدارى كۈچلۈك، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى بىر تۈركۈم كارخانىلار مەيدانغا كەلدى. شەھەرلىك نەپىس ھۈنەر - سەنئەت زاۋۇتى ئاپتونوم رايون بېكىتكەن مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىدىغان نۇقتىلىق كارخانا بولۇپ، 1994 - يىلى ئېلېكترونلۇق مېڭە ئارقىلىق كەشتە ئىشلەش، زىبۇزىننەت بۇيۇملىرىغا ئىش قوشۇش قاتارلىق يېڭى تېخنىكىلارنى كىرگۈزگەندىن كېيىن، ئىلگىرى بىر ئادەم قول بىلەن بىر كۈندە ئىشلەيدىغان ئىشنى، بىر قانچە مىنۇت ئىچىدىلا تاماملاش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، ھۈنەر- سەنئەت بۇيۇملىرى بارغانسېرى سىپتىلىششقا قاراپ تەرەققىي قىلدى. 30 نەچچە خىل تۈر يېڭىدىن كۆپىيىپ ئوتتۇرا، ئالىي دەرىجىلىك گىلەم، كەشتە بۇيۇملىرى، زىبۇ زىننەت بۇيۇملىرى ۋە ئالىي دەرىجىلىك چالغۇ ئەسۋابلار ئىشلەپ چىقىرىلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. كارخانىمۇ كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈردى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، قەشقەر شەھىرى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «ئۈچقۇن پىلانى تۈرى»دىن 72نى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ تۈرلەرگە 2 مىليون 720 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. بۇ ئارقىلىق شەھەرنىڭ تۈۋرۈك كەسپلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئېشىپ، شەھەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قەدىمى تېزلەشتى. شۇڭا قەشقەر شەھىرى 1996 - يىلى 10- ئايدا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «پەن - مائارىپ ئارقىلىق شەھەرنى گۈللەندۈرۈشتىكى» ئىلغار شەھەر دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

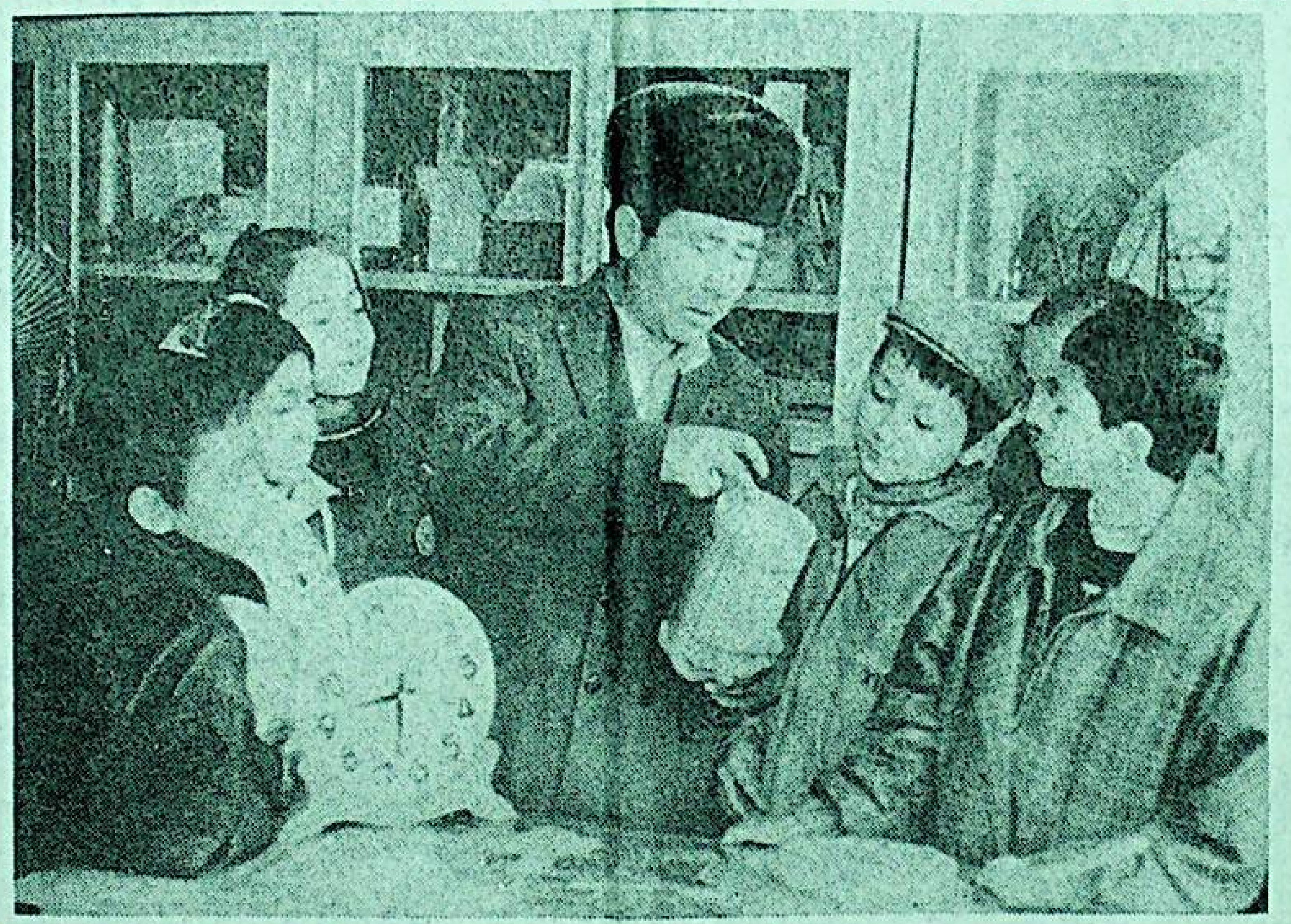

غەربىي جەنۇبىي تارىم نېفىت چارلاش - ئۆزلەشتۈرۈش باش شىركىتىگە قاراشلىق پەرزەنتلەر 1 - باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى ئابدۇللا مۇھەممەت مائارىپ خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 17 يىلدىن بۇيان، تەجرىبىلىك ئوقۇتۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە بەلگىلىك تۆھپە قوشقانلىقتىن، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىلغار ئوقۇتقۇچى» بولۇپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: ئۇ ئوقۇغۇچىلارغا تەجرىبە دەرسى ئۆتمەكتە.

ئىمىنجان سادىق فوتوسى

مەكتەپ تەنتەربىيىسىنى يۈكسەلدۈرۈش يولىدا

- ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار تەنتەربىيە خىزمەتچىسى» ئابدۇللا بارات توغرىسىدا

ئابدۇرېھىم سىدىق

1995 - يىلى ئاقسۇ ۋىلايىتى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ تەنتەربىيە، ساقلىقنى ساقلاش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتىدە ئاقسۇ ۋىلايەتلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپ ئەلا نەتىجىگە ئېرىشتى. 1990- يىلدىن بۇيان، بۇ مەكتەپنىڭ تەنتەربىيە كۇرۇژوكىدە تەربىيىلەنگەن 13 ئوقۇغۇچى ھەر دەرىجىلىك ئالىي مەكتەپلەرنىڭ تەنتەربىيە كەسپلىرىگە ئوقۇشقا كىردى. 18 ئوقۇغۇچى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك، 50 ئوقۇغۇچى ۋىلايەت دەرىجىلىك تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرىگە قاتنىشىپ، ياخشى نەتىجە قازاندى. ۋىلايەتلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئېرىشكەن يۇقىرىقىدەك شان - شەرەپ ۋە نەتىجىلەر تىلغا ئېلىنغاندا، مەكتەپ تەنتەربىيە ئوقۇتۇش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، ئالىي دەرىجىلىك ئوقۇتقۇچى ئابدۇللا باراتنىڭ مەكتەپ تەنتەربىيە، ساقلىقنى ساقلاش خىزمىتىگە سىڭدۈرگەن جاپالىق ئەجرى تەرىپلەنمەي قالمايدۇ.

ئابدۇللا بارات 1977 - يىلى قەشقەر پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىنىڭ تەنتەربىيە فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرۈپ، خوتەن ۋىلايىتىدە تەنتەربىيە ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ ئىشلىدى. 1981- يىلى خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن ئاقسۇ ۋىلايەتلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپكە يۆتكىلىپ كېلىپ، پۈتۈن ۋۇجۇدىنى بۇ مەكتەپتىكى ياش ئەۋلادلارنىڭ تەن ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇشقا بېغىشلىدى.

تەنتەربىيە دەرسى ئوقۇتۇشى مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىگە بىۋاستە تەسىر كۆرسىتىدىغان جاپالىق خىزمەتلەرنىڭ بىرى بولۇپ، ئوقۇغۇچىلار ساغلام بەدەن بولغاندىلا ئوقۇشنى ياخشى داۋاملاشتۇرالايدۇ. ئۆزىدە مۇشۇنداق توغرا قاراش تىكلىگەن ئابدۇللا بارات جاپاغا باش ئەگمەي، ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق، مەكتەپنىڭ جەمئىيەتكە ۋە ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى يېتىشتۈرۈپ بېرىش خىزمىتىدە ۋىلايەت بويىچە ئۈلگىلىك مەكتەپ بولۇشىغا تۆھپە قوشتى.

ئابدۇللا بارات تەنتەربىيە دەرسىدە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ھەر بىر سائەت دەرسنىڭ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇش ۋە ئەمەلىي ماھارەت ئىقتىدارىنى يېتىلدۈرۈشكە پايدىلىق بولۇشىغا ئەھمىيەت بەردى. ئوقۇتۇش پروگراممىسىنى يېتەكچى، دەرسلىكنى ئاساس، ئوقۇغۇچىلارنىڭ قوبۇل قىلىش ئىقتىدارىنى چىقىش نۇقتىسى قىلىپ، تەنتەربىيە دەرسىنى پۇختا ۋەئەتراپلىق تەييارلىدى. دەرس ئۆتكەندە ھەر بىر ھەرىكەت قانۇنىيىتىنى ئالدى بىلەن ئوقۇغۇچىلارغا ئىخچام، سىستېمىلىق سۆزلەپ، چۈشەندۈرۈپ، ئاندىن ئۆزى ئۈلگە كۆرسىتىپ بېرىش ئارقىلىق يېتەكلىدى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىزىقىشى ۋە ئەمەلىي ئىقتىدارىغا ئاساسەن، ئۇلارنى توپ تۈرلىرى ۋە يېنىك ئاتلېتىكا تۈرى ... ئىشلىرىنى چىڭ تۇتتى. شۇڭا ئۇ دەرس ئۆتكەن سىنىپتىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتى % 95تىن يۇقىرى بولدى.

ئابدۇللا بارات مەكتەپ تەنتەربىيە ئوقۇتۇش گۇرۇپپىسىدىكى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ھەر ھەپتىدە ئىككى سائەت كەسپىي ئۆگىنىشنى يولغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن مەخسۇس تەنتەربىيە كەسپىنى ئوقۇمىغان ئوقۇتقۇچىلارمۇ تەنتەربىيە دەرسىنى تەلەپكە لايىق، بىمالال ئۆتەلەيدىغان، ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرستىن سىرتقى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىگە ئۈنۈملۈك يېتەكچىلىك قىلالايدىغان بولدى. ئۇ سۈپەت تەلىپى جەھەتتە دۆلەتلىك چېنىقىش ئۆلچىمىنى يۈرگۈزۈپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ تەنتەربىيىدە دۆلەتلىك چېنىقىش ئۆلچىمىگە يېتىش نىسبىتىنى % 90.2كە يەتكۈزدى، 1990- يىلدىن بۇيان ۋىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تۈرلۈك توپ مۇسابىقىلىرىدە بۇ مەكتەپنىڭ ئوغۇل، قىز كوماندىلىرى كۆپ قېتىم 1-، 2 -، 3- لىككە ئېرىشىپ، مەكتەپكە شان - شەرەپ كەلتۈردى. ئابدۇللا باراتنىڭ تەشەببۇسى ۋە تەشكىللىشى ئاستىدا پەقەت يېقىنقى ئىككى يىل ئىچىدە مەكتەپ بويىچە 461 مەيدان ۋالېبول مۇسابىقىسى، 32 مەيدان ۋاسكېتبول مۇسابىقىسى، 60 مەيدان ئارقان تارتىش مۇسابىقىسى، 16 مەيدان پۇتبول مۇسابىقىسى، 23مەيدان تىكتاك توپ مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. پائالىيەتنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلاردا جۇشقۇن كەيپىيات بارلىققا كەلدى. بۇ خىل ئەھۋال ئۆز نۆۋىتىدە ئوقۇش- ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى تېخىمۇ جانلاندۇردى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرس ئۆزلەشتۈرۈش نىسبىتىمۇ ئىلگىرىكىگە قارىغاندا يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

جاپالىق ئەجىر ئابدۇللا باراتقا كۆپ شان- شەرەپ كەلتۈردى. ئۇ كۆپ قېتىم

ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسىدا مائارىپ فوندى جەمئىيىتى قۇرۇلدى

بويىچە كېڭەيتىلگەن ئەلا سورت 230 خىلغا، يېڭى تېخنىكا 12 گە يەتتى. يېزا ئىگىلىكى

ئەسۋابلار ئىشلەپ چىقىرىلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا

«110» ساقچىغا مەلۇم قىلىش مەركىزى پۇقرالارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۈگەتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: باھار بايرىمى، روزا ھېيت مەزگىلىدە ئۈرۈمچى شەھەرلىك «110» ساقچىغا مەلۇم قىلىش مەركىزى مەلۇمات تاپشۇرۇۋېلىپ، ساقچى كۈچى تەشكىللەپ، تۈرلۈك جىنايى ئىشلار دېلولىرى، ئامانلىق ساقلاشقا خىلاپ دېلولارنى بىر تەرەپ قىلىش بىلەن بىللە، يەنە شەھەر خەلقىنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۈگىتىپ، ئۇلارنىڭ ھېيت، بايرامنى خاتىرجەم ئۆتكۈزۈشىگە تۆھپە قوشتى.

باھار بايرىمىنىڭ ھارپا كۈنى، «110» ساقچىغا مەلۇم قىلىش مەركىزى ئىتتىپاق يولىدا ئولتۇرۇشلۇق بىر ئائىلە كىشىلىرى ئۆيىنىڭ سۇ جۈمەكىنى چىڭ ئەتمەي جەنۇبىي شىنجاڭغا ھېيت ئۆتكۈزگىلى كەتكەنلىكتىن، سۇ چىقىپ كەتكەنلىكى توغرىسىدا مەلۇمات تاپشۇرۇۋېلىپ ئۇنى باخۇلىياڭ پەيچۇسوسىغا يەتكۈزدى. پەيچۇسو ساقچىلىرى شۇئان ئۇ ئۆيگە بېرىپ، ئۆينىڭ قۇلۇپىنى چېقىپ كىرىپ، جۈمەكنى ئېتىپ، سۇنى توختاتتى، ئۆيدە يىغىلىپ قالغان سۇنى چىقىرىپ، ئۆيگە يېڭى قۇلۇپ سېلىپ قويدى. 2 - ئاينىڭ 8 - كۈنى سائەت 11 دىن 29 مىنۇت ئۆتكەندە «110» ساقچىغا مەلۇم قىلىش مەركىزىنىڭ تېلېفونى جىرىڭلاپ، شەھەرلىك مېۋە - چېۋە شىركىتى ئائىلىلىكلەر قورۇسىدا ئولتۇرىدىغان بىر خېرۇئىن چەككۈچىنىڭ ئۆز ئۆيىدە بېنزىن تۆكۈپ يېقىلغۇ گازغا ئوت يېقىپ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالماقچى بولۇۋاتقانلىقى توغرىسىدا خەۋەر كەلدى. 20 نەچچە كوچا چارلىغۇچى ساقچى ۋە ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتىنىڭ ساقچىلىرى ئۇ ئۆينىڭ قېشىغا دەرھال يېتىپ بېرىپ، ئەتراپتىكى ئاممىنى بىخەتەر جايغا تېزدىن تارقاتتى، ئاندىن ئۆيگە باستۇرۇپ كىرىپ خېرۇئىن چەككۈچىنى سۇ ناسوسى بىلەن يەرگە يىقىتتى، شۇنداق قىلىپ ساقچىلار مىنۇت ۋاقىت ئىچىدە بىر قېتىملىق ۋەقەنى توسۇپ قالدى.

«110» ساقچىغا مەلۇم قىلىش مەركىزى 2 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن 11 - كۈنىگىچە 124 قېتىم مەلۇمات تاپشۇرۇۋالدى. ئۇنىڭ 15 ى ئاممىدىن ياردەم بېرىشنى تەلەپ قىلىپ كەلگەن مەلۇمات، بۇ جەرياندا ساقچىلاردىن 596 ئادەم (قېتىم) چاقىرىلغان جايغا بېرىپ، ۋەقە، ھادىسىلەرنى بىر تەرەپ قىلدى.

ئۈستۈن ئاتۇش يېزىسىدا مائارىپ فوندى جەمئىيىتى قۇرۇلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: ئاتۇش شەھىرىگە قاراشلىق ئۈستۈن ئاتۇش يېزىسىدا يېقىندا مائارىپ فوندى جەمئىيىتى قۇرۇلدى.

ئۇلغار ئوقۇتقۇچىلار ۋە «ئۈچتە ياخشى ئوقۇغۇچى» لارنى مۇكاپاتلاشنى ئىزچىللىققا ئىگە قىلىش مەقسىتىدە قۇرۇلغان بۇ جەمئىيەتكە يېزا تەۋەسىدىكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئايدا بىر يۈەندىن پۇل تاپشۇرىدۇ.

بۇ جەمئىيەتنىڭ قۇرۇلۇش مۇراسىمىدا مۇراسىمغا قاتناشقۇچىلار ئالدى 3000 يۈەن، ئاخىرى ئۇن يۈەندىن پۇل ئىئانە قىلدى. بىر سائەت ئىچىدىلا مائارىپ فوندىغا 27 مىڭ يۈەن پۇل ئىئانە قىلىندى.

كۆتۈرۈلدى.

جاپالىق ئەجىر ئابدۇللا باراتقا كۆپ شان - شەرەپ كەلتۈردى. ئۇ كۆپ قېتىم مەكتەپ ۋە ۋىلايەت بويىچە «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالانغاندىن سىرت، ئۈچ قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە «تەنتەربىيە، سەھىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى.

بېرىش ئارقىلىق يېتەكلىدى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىزىقىشى ۋە ئەمەلىي ئىقتىدارىغا ئاساسەن، ئۇلارنى توپ تۈرلىرى ۋە يېنىك ئاتلېتىكا تۈرى بويىچە كىچىك كۇرۇژوكلارغا ئايرىپ تەربىيىلەپ، دەرستىن سىرتقى مەشىق، مۇسابىقىلەرگە ئۇيۇشتۇردى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەتىگەنلىك ۋە دەرس ئارىلىقىدىكى رادىئو گىمناستىكىسى ئويناش، ئۆزلۈكىدىن چېنىقىش

چەرچەن ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: چەرچەن ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇشنى مەكتەپنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتىكى مۇھىم تەدبىر قاتارىدا چىڭ تۇتماقتا.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ مەكتەپنىڭ پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن مەكتەپ مەمۇرىيىتى پارتىيىنىڭ مائارىپ فاڭجېنىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى كۈچەيتىشكە قارىتىپ، ئۇنى ئوقۇتۇشنىڭ ھەر بىر ھالقىسىغىچە سىڭدۈردى. مەكتەپ بويىچە ۋە سىنىپلار ئارا دوكلات بېرىش، تەسىرات سۆزلەش قاتارلىق مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا بولغان ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى ۋە ئىنقىلابىي ئەنئەنە تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ پارتىيىنى، خەلقنى، يۇرتنى سۆيۈش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. مەكتەپ يەنە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش دولقۇنىنى قوزغاپ، قانداق قىلغاندا ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش ئىستىلىنى يەنىمۇ ياخشىلىغىلى بولىدۇ؟ دېگەن تېما بويىچە مەخسۇس مۇھاكىمىنى قانات يايدۇردى. «ۋەتىنىمنى سۆيىمەن»، «يۇرتۇمنى سۆيىمەن» دېگەن تېمىلاردا نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىلىرىنى ئۇيۇشتۇردى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى پروگراممىسىدىن سوئال - جاۋاب تەييارلاپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا تارقىتىپ بەردى. بۇ ئارقىلىق ئۇلار ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنى چوڭقۇر تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

دامكۇ يېزىسى دېھقانلارنى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەشنى كۈچەيتتى

چىرا ناھىيىسىنىڭ دامكۇ يېزىسى دېھقانلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن ئۇلارنى تىرىشچانلىق قىلىش، چارۋا بېقىش، مال بورداش جەھەتتە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەشنى كۈچەيتتى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر دېھقانلارنى ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەش ئۈچۈن دېھقانلار پەن - تېخنىكا مەكتىپى قۇردى ھەم بىر مۇئاۋىن يېزا باشلىقىنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلدى. ھەرقايسى كەنتلەرنىڭ كوللېكتىپ جۇغلانمىسىدىن پۇل ئاجرىتىپ، 12 مىڭ 350 پارچە پەن - تېخنىكا كىتابى سېتىۋېلىپ دېھقانلارنىڭ پەن - تېخنىكا ئۆگىنىشكە شارائىت ھازىرلاپ بەردى. بۇلتۇر ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئارسال ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ ئون قارار قىسقا مۇددەتلىك كۇرس ئېچىپ 2145 دېھقاننى ئاشلىقتىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش، ئۆسۈملۈك ئاسراش، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا بېقىش، مال بورداش، پاختا ۋە پىلىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تېخنىكىلىرى بىلەن تەربىيىلىدى. ئۇلار يەنە بۇلتۇر 12 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا توققۇز قارار قىسقا مۇددەتلىك كۇرس ئېچىپ 1976 دېھقاننى تۈرلۈك پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى.

روزنوختى داۋۇت

تۆيۈق يېزىلىق خەلق دوختۇرخانىسى مۇلازىمەتلىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئىناۋىتىنى ئۆستۈردى

بۇلتۇر پىچان ناھىيىسىدىكى تۆيۈق يېزىلىق خەلق دوختۇرخانىسى تۈرلۈك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، مۇلازىمەتلىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ، دوختۇرخانىنىڭ ئىناۋىتىنى ئۆستۈردى.

بۇ دوختۇرخانا ئالدى بىلەن دوختۇر - سېستىرالارغا بولغان سىياسىي - ئىدىيىۋى تەربىيە، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسىنى ئۆستۈردى. كەسپىي جەھەتتىن تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، بىر قىسىم تىببىي خادىمنى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك چوڭ دوختۇرخانىلارغا ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى. ھەرقايسى داۋالاش نۇقتىلىرىدا مۇقىم بولغان خىزمەت مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىپ، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى بىرلەشتۈرۈپ، خادىملارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. تۆيۈق، سۇبېشى قاتارلىق تۆت كەنتتىكى داۋالاش نۇقتىلىرىغا كەسپىي سەۋىيىسى بىر قەدەر يۇقىرى تىببىي خادىملارنى ئەۋەتىپ، كېسەل كۆرۈش ۋە داۋالاشتا ئىشىك ئالدىغىچە بېرىپ مۇلازىمەت قىلىشنى يولغا قويدى. دورا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ 3200 يۈەن قىممىتىدىكى ۋاقتى ئۆتكەن، ساختا دورىنى كۆيدۈردى، دوختۇرخانىنىڭ داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى تولۇقلاش ئۈچۈن رېنتگېن، ئېلېكترو كاردىئوگرامما قاتارلىق ئۈسكۈنىلەرنى سېتىۋالدى. 60 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلىدى. 32 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ تۆيۈق قاتارلىق كەنت شىپاخانىلىرىنىڭ ئۆيلىرىنى رېمونت قىلدى.

بۇ دوختۇرخانا ئەلا مۇلازىمەتلىكنى يولغا قويۇش جەريانىدا داۋالىنىش خىراجىتىنى تۆلەشكە قۇربى يەتمىگەن بىمارلارنىڭ 2448 يۈەنلىك دورا پۇلىنى دوختۇر - سېستىرالار تۆلىۋەتتى. ئىقتىسادىي جەھەتتە قىيىنىلىپ قالغان بىمارلارنىڭ 9000 يۈەنلىك داۋالاش پۇلىنى كېيىن تۆلەشكە قالدۇردى. نەتىجىدە بۇلتۇر دوختۇرخانىنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 343 مىڭ 792 يۈەنگە، يىل ئاخىرىدىكى دورا دەسمايىسى 125 مىڭ يۈەنگە، بانكىغا قويغان نەق پۇلى 43 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، دوختۇرخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئالدىنقى ھەرقانداق يىللاردىكىدىن زور دەرىجىدە ئاشتى.

تۇردىباقى ئىمىن

يېزا - كەنتلىرىمىزدە

ئىلى ئوبلاستلىق شىنخۇا كىتابخانىسى كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق تىجارەت يوللىرىنى كېڭەيتىپ، بۇلتۇر سېتىش كىرىمىنى 40 مىليون 360 مىڭ يۈەنگە، پايدا - باج سوممىسىنى 1 مىليون 912 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، تارىختىكى ئەڭ ياخشى نەتىجىنى ياراتتى.

سۈرەتتە: كىشىلەر كىتابلارنى تاللاپ سېتىۋالماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

كۇچا ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ ساغلام بولمىغان نەشرىيات بۇيۇملىرىغا قاتتىق زەربە بەردى. يېقىندا ئۇلار ناھىيە بازىرىدىكى 11 ئورۇننى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ قانۇنسىز نەشر قىلىنغان، كىشىلەرنى زەھەرلەيدىغان 694 كىتاب، 1107 ئۈنئالغۇ لېنتىسى، 40 سىنئالغۇ لېنتىسى ۋە بىر قىسىم كالېندارنى قولغا چۈشۈرۈپ، ئامما ئالدىدا كۆيدۈردى.

ئەبەيدۇللا ماھمۇت فوتوسى

پارتىيە، دۆلەت رەھبەرلىرى «ئىككى يىغىن» ۋەكىللىرىنىڭ گۇرۇپپا مۇزاكىرىسىگە قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - مارت تېلېگراممىسى. چياۋشى 3 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن جېجياڭ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن بىللە ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بېرىلگەن دوكلاتنى قاراپ چىققاندا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: خىزمەتلەرنى داۋاملىق تىرىشىپ پۇختا ئىشلەپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى قەتئىي بوشاشتۇرماي كۈچەيتىپ، پائال يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، يېڭى مەسىلىلەرنى چوڭقۇر تەتقىق قىلىپ، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش كېرەك.

چياۋشى 3 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا خېبېي ۋەكىللىرى بىلەن بىللە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىنى قاراپ چىققاندا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: بۇ يىل دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتى جەھەتتە چوقۇم مۇھىم بۆسۈش ھاسىل قىلىش كېرەك. زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىش، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايرىۋېتىشنى يولغا قويۇش، ھۆكۈمەتنىڭ ئىقتىسادنى باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىش قاتارلىق جەھەتلەردە زور قەدەم تاشلاش كېرەك.

لى رۇيخۇەن 3 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 5 - يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان مەدەنىيەت - سەنئەت ساھەسى، مائارىپ ساھەسى ۋە ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ئەزالار تۇرۇشلۇق جايغا كېلىپ سىياسىي كېڭەش ئەزالىرىنى يوقلىدى ھەمدە ئۇلارنىڭ بىرلەشمە گۇرۇپپا مۇزاكىرىسىگە قاتناشتى. ئۇ ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەرنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ئىدىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە بىر نىيەتتە كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئەدەبىيات - سەنئەتنى گۈللەندۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

مۇئاۋىن زۇڭلى جۇرۇڭجى 3 - ئاينىڭ 3 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 5 - يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان چىڭخەي، خۇنەن ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنىڭ مۇزاكىرىسىدە مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان مەركىزىي كومىتېت ئېلىمىزنىڭ شەرقىي قىسىم دېڭىز ياقىسى رايونىنىڭ راۋاجلىنىشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن بىللە، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكىمۇ ئەھمىيەت بەردى. دۆلەت مالىيىدە قىزىل رەقەم چوڭ بولغان ئەھۋالدىمۇ، 1995 - يىلدىن باشلاپ مالىيىدىن تۆلەپ قويۇش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. ئۇنىڭ ئىچىدىكى 90% تىن كۆپرەك مەبلەغ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارغا بېرىلدى.

يېقىنقى يىللاردا مەركەز ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارغا بايلىق ئېچىش تۈرلىرى ۋە ئاساسىي مۇئەسسەسە تۈرلىرىنى ئالدىن ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئىزچىل تەكىتلىدى ھەمدە دېڭىز ياقىسىدىكى رايونلارنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارغا بىرلىكتە مەبلەغ سېلىشقا رىغبەتلەندۈردى.

جۇ رۇڭجى مۇنداق دېدى: ھازىر كۆپ ساندىكى سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى بازار ئېھتىياجىدىن كۆپ ئېشىپ كەتكەن ئەھۋالدا، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قىيىنچىلىقىنى سىرتقا كېڭەيتىش، سېلىنمىنى كۆپەيتىش ئارقىلىق ھەل قىلىشقا بولمايدۇ. بازار بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا سېلىنمىنى كۆپەيتكەنسېرى قىيىنچىلىقمۇ شۇنچە كۆپ بولىدۇ. بىردىنبىر ئاقىدىغان چارە «ئىككى توپ ئۆزگىرىش»نى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، قۇرۇلمىنى تەڭشەپ كارخانىلارنى قوشۇۋېتىش، ۋەيران قىلىۋېتىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش يولىغا مېڭىش. بۇ يول ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەڭشەشنىڭ مۇقەررەر يولى، شۇنداقلا دۆلەت كارخانىلىرىنى قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ مۇقەررەر يولى.

گوۋۇيۈەن تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى جايلاردىن «بەخت قۇرۇلۇشى»نى يولغا قويۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەن تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى يېقىندا ھۆججەت چۈشۈرۈپ، «بەخت قۇرۇلۇشى»نى يولغا قويۇش جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى نامراتلارنى يۆلەشكە قاتنىشىشقا سەپەرۋەر قىلىشنىڭ مۇھىم تەدبىرى، جايلاردىكى نامراتلارنى يۆلەش تارماقلىرى بۇنىڭغا يۇقىرى دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ پائالىيەتنى يەرلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ نامراتلارنى يۆلەش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش پىلانىغا بىرلەشتۈرۈپ، ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

جۇڭگو پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيىتى، جۇڭگو نوپۇس پاراۋانلىق فوندى جەمئىيىتى ۋە «جۇڭگو نوپۇس» گېزىتى ئىدارىسى بىرلىكتە يولغا قويغان «بەخت قۇرۇلۇشى» يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەدىكىلەرنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ چاقىرىقىغا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قۇرۇلۇشىغا ئاكتىپ قاتنىشىپ، نامرات رايونلارغا مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش، تۆھپە كۆرسىتىش جەھەتتىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلىرىنىڭ بىرى. ئۇ پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيەتلىرىنىڭ تەشكىلاتلىرى مۇكەممەل، ئەزالىرى كۆپ بولۇش، تۈرلەرنى يولغا قويۇشتا كۆپ يىللىق تەجرىبىگە ئىگە بولۇش ۋە قاتتىق نازارەتچىلىك قىلىش مېخانىزمى بار بولۇشتەك ئەۋزەللىكلىرىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، نامراتلارنى يۆلەشنى ئائىلىلەرگىچە، ئادەملەرگىچە بىۋاستە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ قۇرۇلۇش يولغا قويۇلۇپ ئىككى يىلدىن بۇيان، كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق توپلانغان 20 مىليون يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 22 ناھىيىنىڭ 113 كەنتىدىكى نامرات ئائىلىلەرگە ھەم 17 مىڭدىن كۆپرەك نامرات ئائىلىنى قۇتقۇزۇشقا ئىشلىتىلدى.

گوۋۇيۈەن تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ ھۆججىتىدە مۇنداق كۆرسىتىلدى: «بەخت قۇرۇلۇشى» تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشنى پىلانلىق تۇغۇت بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئاساسىي قاتلام پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيەتلىرى ئىقتىسادىي ۋە تەربىيە ۋاسىتىلىرىنى قوللىنىپ، پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويغان نامرات ئائىلىلەرنى ھەممىدىن ئاۋۋال يۆلەپ، تۇغۇت يېشىدىكى ئاياللارنى نەپكە ئېرىشتۈرۈپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ۋە ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ مەبلەغ توپلاش ۋە قۇتقۇزۇش بېرىش جەريانىدا ئىتتىپاقلىق، دوستلۇق كۆۋرۈكى سالدى. جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامراتلارنى قۇتقۇزۇشتىن ئىبارەت ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقىغا ۋارىسلىق قىلىش ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇش ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىيات بەرپا قىلىشقا پايدىلىق. نامراتلارنى يۆلەش تارماقلىرى ھەر دەرىجىلىك پىلانلىق تۇغۇت جەمئىيەتلىرى بىلەن ئاكتىپ ماسلىشىپ، ياردەم بېرىش - يۆلەش تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ۋاقتىدا يەكۈنلەپ، كېڭەيتىپ «بەخت قۇرۇلۇشى»نىڭ ئۇڭۇشلۇق يولغا قويۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئۇقتۇرۇشى

ئېلانلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، توغرا جامائەت پىكرى يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە مىنىستىرلىكى يېقىندا رادىئو - تېلېۋىزىيىدىكى ئېلانلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش مەسىلىسى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە رادىئو ئىستانسىلىرى، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئېلان قانۇنى»غا قاتتىق ئەمەل قىلىپ، رادىئو - تېلېۋىزىيىدىكى ئېلانلارنى باشقۇرۇش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئۆتكەلنى قاتتىق ئىگىلىشى لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: رادىئو - تېلېۋىزىيىدە ئېلان بەرگەندە رادىئو - تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنىڭ بىر پۈتۈنلۈكىنى ساقلاش لازىم. پروگراممىلارنى خالىغانچە ئۈزۈپ قويۇپ ئېلان بېرىشكە، تېلېۋىزىيە پروگراممىسى بېرىۋاتقاندا خەت چىقىرىپ ئېلان بېرىشكە بولمايدۇ. باشقا رادىئو ئىستانسىلىرى، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرىنىڭ پروگراممىلىرىنى ئۇلاپ ئاڭلاتقان، ئۇلاپ كۆرسەتكەندە، پروگراممىلارنىڭ بىر پۈتۈنلۈكىنى ساقلاش لازىم، ئۆزى قوبۇل قىلغان ئېلاننى قىستۇرۇپ بېرىشكە بولمايدۇ. ھەر يۈرۈش پروگراممىدا بېرىلىدىغان ئېلان پروگرامما ئومۇمىي مىقدارىنى 15% تىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ، سائەت 18 دىن 22 گىچە بولغان ۋاقىتتا ئېلان مىقدارىنى 12% تىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

رادىئو - تېلېۋىزىيىدىكى ئېلانلار بالىلارنىڭ تەن سالامەتلىكىگە پايدىلىق بولۇشى لازىم، بالىلارنى ناچار ئادەت، مەدەنىيەتسىز قىلىق ۋە ناچار ھەرىكەتلەرگە باشلاش ئېھتىمالى بولغان مەزمۇنلارنى كۆرسىتىشكە بولمايدۇ، ئاياللارغا ھۆرمەت قىلىش لازىم، ساغلام بولمىغان، غەيرىي نورمال ئاياللار ئوبرازلىرىنى قوللىنىشقا بولمايدۇ.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: رادىئو - تېلېۋىزىيىدىكى ئېلانلاردا قېلىپلاشقان تىل - يېزىقنى قوللىنىش لازىم، قەستەن خاتا خەتلەرنى ۋە قالايمىقان ئۆزگەرتىلگەن ئىدىئوم سۆزلەرنى قوللىنىشقا بولمايدۇ. ئېلان مەزمۇنى ۋە ۋاقتىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتا كۆپچىلىكنىڭ تۇرمۇش ئادىتىگە ھۆرمەت قىلىش لازىم. دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، ھاراق ئېلانى بېرىشنى تىزگىنلەش لازىم. بىر يۈرۈش تېلېۋىزىيە پروگراممىسىدا كۈنىگە بېرىدىغان ھاراق ئېلانى سائەت 19 دىن 21 گىچە ئىككىدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى لازىم.

* * * * * * * * * * * * *

ئېلانلار

ئۈرۈمچى شەھەر سايباغ پەيچۇسوسىدىن بېرىلگەن 650103630401325 - نومۇرلۇق داۋۇت سۇلتان نامىدىكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * * * * *

ئۈرۈمچى شەھەر سەنگۇڭ پەيچۇسوسىدىن بېرىلگەن 650104540515163 - نومۇرلۇق داۋۇت ھاپىز نامىدىكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

(بېشى 2 - بەتتە)

ئېگىز كۆتۈرۈش، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش ئەھمىيىتى ھەرگىزمۇ باشقا مەخسۇس تۈزۈش تۈزلىرىدىن تۆۋەن
تەكشۈرۈش خىزمىتىدىكى 1 - دەرىجىلىك مۇھىم مەزمۇن، ئۇنىڭ پۈتۈنلەي خىلاپ، شۇڭا ئۇلار مۇقەررەر ھالدا ھەر مىللەت كادىرلىرى
مۇتلەق كۆپ ساندىكى خەلق ئاممىسىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ۋە ئارزۇسىغا بۇ نۇقتىنى چوقۇم ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش لازىم. كومپارتىيە ئەزالىرى،
شىنجاڭدا بۇ مەسىلە ئەڭ رېئال سىياسىي ھېسابلىنىدىغان مەسىلە.

(بېشى 2 ـ بەتتە)

ئېگىز كۆتۈرۈش، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى ھۆججىتىنى پۇختا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا كاپالەتلىك قىلىش جەھەتتە گەۋدىلىنىشى كېرەك. شۇڭا، كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبەرىي كادىرلار ئۆزىنى ئېيتقاندا، سىياسىي مەيدان جەھەتتە قەتئىي بولۇش ئۈچۈن، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك دەرىجىدە بىردەك بولۇش، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قەتئىي قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە بايرىقى روشەن ھالدا قارشى تۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى بۇزىدىغان بارلىق سۆز ـ ھەرىكەتلەرگە قارشى كۈرەش قىلىش كېرەك. بۇ جەددىي سىياسىي ئىنتىزام مەسىلىسى ھېسابلىنىدۇ، بۇ مەسىلىدە ياخشى ھەل قىلىش ـ قىلالماسلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتىگە باھا بېرىشتىكى بىر مۇھىم مەزمۇن ۋە بەلگە.

بۇ بىر نەچچە يىلدا پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ ئىقتىسادىي ساھەدىكى مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشتا بىر قەدەر ئەھمىيەت بەردۇق. لېكىن، سىياسىي جەھەتتىكى مەسىلىنى سىياسىي جەھەتتىكى لىبېراللىزملىقى، بولۇپمۇ دۆلەتنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان بەزى ئېغىر سىياسىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش خىزمىتى دائىرىسىگە دەل جايىدا كىرگۈزمىدۇق. بىر مەزگىلدىن بۇيان، بەزى كادىرلىرىمىز سىياسىيغا سەل قاراپ، سىياسىي ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلدى، دۆلەتنىڭ ئومۇملۇقىغا ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئېتىبار بەرمىدى، بەزى خاتا گەپ ـ سۆزلەرنى ھېسداشلىق قىلدى ھەتتا ئۇنى تارقاتتى. بەزىلىرى لىبېراللىق قىلىپ پارتىيىنىڭ لۇشيەنى، فاڭجېن، سىياسەتلىرىدىن، مەركىزىي كومىتېتنىڭ قارارىدىن قوشۇر چىقاردى؛ بەزىلىرى كۈن بويى كۈندىلىك ئىشلار ۋە باردى ـ كەلدى بىلەن بولۇپ كېتىپ، سىياسىيغا كۆڭۈل بۆلمىدى، ئۇلاردا ئەقەللىي سىياسىي سەزگۈرلۈك كەمچىل بولدى، خىزمەت داۋامىدا پرىنسىپتىن چەتنەپ كېتىپ، نىشاندىن ئادىشىپ قالدى؛ بەزىلىرى جەددىي كۈرەش ۋە سىناق ئالدىدا، چوڭ ھەق، چوڭ ناھەق ئالدىدا سىياسىي مەيداندىن تەۋرىنىپ، سىياسىي پوزىتسىيە جەھەتتە مۈجمەللىك قىلدى، ھەتتا پارتىيىنىڭ پرىنسىپى ۋە ئىنتىزامىنى بىر ياققا قايرىپ قويدى. مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى ھۆججىتىدە مۇشۇنداق بىر جەددىي مەسىلىدىمۇ بەزى كادىرلار، ھەتتا خېلى يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەرىي كادىرلار ئارىسىدا سىياسىي جەھەتتە لىبېراللىق قىلىش، مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەلىپىگە زىت سۆز ۋە ھەرىكەتلەردە بولۇش ئېغىر ئىپادىسى كۆرۈلدى. سىياسىي جەھەتتىكى بۇ ھەرىكەتلەر مەركىزىي كومىتېتنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇشىمىز، شىنجاڭنىڭ چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى مۇستەھكەملىشىمىز ۋە راۋاجلاندۇرۇشىمىز، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقتىن ئىبارەت ئومۇملۇقىنى قوغدىشىمىزغا باسسىپ تەسىر يەتكۈزۈپ، كاشىلا ۋە خەۋپ پەيدا قىلدى. بۇنىڭغا بىز يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنىڭ ياماراپ كېتىشىگە قەتئىي يول قويماسلىقىمىز كېرەك. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ ئەمر ـ پەرمانلىرىنىڭ راۋان بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى ھۆججىتىنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىگە، ۋەتەننىڭ بىرلىكى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىدىن ئىبارەت ئەڭ تۈپ ئومۇملۇقنىڭ زىيانغا ئۇچرىماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتىدىكى 1 ـ دەرىجىلىك مۇھىم مەزمۇن، ئۇنىڭ ئەھمىيىتى ھەرگىزمۇ باشقا مەخسۇس تۈزەش تۈرلىرىدىن تۆۋەن تۇرمايدۇ، شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، ئۇنىڭ ئەھمىيىتى باشقا مەخسۇس تۈزەش تۈرلىرىنىڭكىدىن تېخىمۇ زور. بىز ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ كۆمۈچىگە چوغ تارتىش، خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق قىلىش، راھەت ـ پاراغەتكە بېرىلىپ چىرىكلىشىشتەك ئىقتىساد جەھەتتە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان جىنايەتچىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ۋە جازالاش كىشىلەر رايىنىڭ مايىللىقىغا، ھاكىمىيىتىمىزنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى ياكى ھالاك بولۇشىغا، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق ئومۇمىي ۋەزىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك ئىش دەۋاتىمىز؛ سىياسىي جەھەتتىكى لىبېراللىقا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىش سۆز ـ ھەرىكەتلىرىگە، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە ھېسداشلىق قىلغان، ئۇنى قوللىغان ئادەم ۋە ئىشلارغا قارشى كۈرەش قىلىش، ئۇنى قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشمۇ ئوخشاشلا ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇملۇقىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. بۇ مەسىلىنى ئوبدان ھەل قىلالمىساق، تارىخىي چوڭ خاتالىق ئۆتكۈزگەن بولىمىز. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋەقانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي، سىياسىي ئومۇملۇقىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا، شىنجاڭنىڭ مەڭگۈ ۋەتىنىمىز چوڭ ئائىلىسىدىن ئايرىلىپ كەتمەسلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش، غەرب دۈشمەن كۈچلىرىنىڭ «غەربلەشتۈرۈش»، «پارچىلاش» سۈيىقەستىنى ئىشقا ئاشۇرماسلىق شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ مۇقەددەس مەسئۇلىيىتى.

بۈلتۈرقى بىر يىللىق كۈرەشلەر ۋە يېقىندا يۈز بەرگەن بەزى ۋەقەلەردىن شۇنى ئېنىق كۆرۈۋالالايمىزكى، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى ھۆججىتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان نۆۋەتتە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت دېگەن ھۆكۈم ئىنتايىن دانا ۋە توغرا. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا يۈز بەرگەن بىر قاتار ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاشتەك پاراكەندىچىلىك سېلىش ۋەقەسى، ئەكسىلئىنقىلابىي توپىلاڭ، پارتلىتىش، يوشۇرۇن ئۆلتۈرۈشتەك تېررورلۇق ھەرىكەتلىرىدىن مىللىي بۆلگۈنچىلىكنى ئارقا كۆرۈنۈش قىلمىغىنى، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولمىغىنى يوق. قانلىق پاكىت شۇنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدىكى، بىزنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى كۈرىشىمىز ئوبيېكتىپ مەۋجۇت بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇ ھەقىقەتەن خېلى كەسكىن ۋە ئۆتكۈر بولماقتا. بۇ كۈرەش ھەم مىللىي مەسىلە ئەمەس، ھەم دىنىي مەسىلىمۇ ئەمەس، ئۇ ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاشتەك دۈشمەن بىلەن ئۆز ئوتتۇرىسىدىكى كۈرەش، ھايات ـ ماماتلىق كەسكىن كۈرەش، ئۇنىڭدا قىلچە يارىشىش ئىمكانىيىتى يوق.

مىللىي بۆلگۈچىلەر ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق دۈشمىنى، ئۇلار خەنزۇ كادىرلىرى ۋە ئاممىسىغىلا ئۆچمەنلىك بىلەن قاراپ قالماستىن، بەلكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىغا، جۈملىدىن ۋەتەنپەرۋەر، تەرەققىيپەرۋەر دىنىي زاتلارغىمۇ ئۆچمەنلىك بىلەن قارايدۇ. چۈنكى ئۇلارنىڭ قىلمىش ـ ئەتمىشلىرى مۇتلەق كۆپ ساندىكى خەلق ئاممىسىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ۋە ئارزۇسىغا پۈتۈنلەي خىلاپ، شۇڭا ئۇلار مۇقەررەر ھالدا ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنى ئۆزىنىڭ دۈشمىنى دەپ قارايدۇ. يېقىندا يۈز بەرگەن بەزى ۋەقەلەر كىشىلەرگە شۇنى يەنە بىر قېتىم ئۇقتۇردىكى، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، مۇستەقىل بولۇش رەزىل مەقسىتىگە يېتىش ئۈچۈن، مىللەت، دىن ئايرىپ ئولتۇرمايدۇ، غالجىرلىشىپ، ھەرقانداق ۋاستىلەرنى قوللىنىشتىن يانمايدۇ. كىم ئۇلارنىڭ رەزىل مەقسىتىنىڭ ئىشقا ئېشىشىغا توسقۇنلۇق قىلسا، ئۇلار شۇنىڭغا زەربە بېرىدۇ. ئۇلار ئادەم ئۆلتۈرۈپ، پارتلىتىپ، بۇلاڭ ـ تالاڭ قىلىپ، ئىنتايىن قەبىھ ۋاستىلەرنى قوللىنىۋاتىدۇ، ئۇلار ھېچقاچان مىللەت، دىن ئايرىپ ئولتۇرغان ئەمەس، ئۇلاردا قىلچىمۇ ئىنسان تەبىئىتى يوق. ئۇلار دىن تونىغا ئورۇنۇۋېلىپ، مىللەت بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، ئاممىنى قايمۇقتۇرۇپ ۋە ئالداپ، دىنىي ئۆچمەنلىككە قۇتراتقۇلۇق قىلىپ، بۆلگۈنچىلىك قىلىش ئۈچۈن كۈچ توپلاۋاتىدۇ، تېگى ـ تەكتىدىن ئېيتقاندا، بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى ئۆزلىرىنىڭ بۆلگۈنچىلىك ھەرىكىتى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشنى مەقسەت قىلغان. بىز ھادىسىدىن ئۆتۈپ ماھىيەتنى كۆرۈپ، ئىشنىڭ تۈپ ماھىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشىمىز كېرەك. قىسقىسى، بىر ئوچۇم كىشىلەر بۆلگۈنچىلىك قىلىۋاتىدۇ، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسى بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇشى، بۆلگۈنچىلىك قىلىش بىلەن بۆلگۈنچىلىك قىلىشقا قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە چەك ـ چېگرىنى ئېنىق ئايرىشى لازىم. مىللىي بۆلگۈنچىلىككە خەنزۇلارلا قارشى تۇرۇپ قالماستىن، مۇتلەق كۆپ ساندىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىمۇ قەتئىي قارشى تۇرىدۇ. بۇنى قەتئىي ئېنىق كۆرۈپ يېتىشىمىز لازىم. بىخۇدلۇق قىلىپ دۈشمەننىڭ تاشقى قىياپىتى ۋە ساختىپەزلىكىگە ئالدىنىپ كېتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ.

مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقى يەتكۈزۈلگەن دەسلەپكى مەزگىللەردە ئازساندىكى يولداشلار بۇ ھۆججەت توغرىسىدا ئۇنداق ـ بۇنداق سۆزلەرنى قىلدى، بەزىلەر «شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغىنى ئاساسلىقى مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت» دېگەن ھۆكۈمنى ئومۇمەن چۈشەنمەيلا قالماستىن، ھەتتا باشقىچە قاراشتا بولدى. بۇلتۇردىن بۇيانقى بىر قاتار زوراۋانلىق، تېررور، ھەرىكەتلىرى ۋە يېقىندا يۈز بەرگەن بەزى ۋەقەلەر يەنى بۇ قانلىق كۈرەش بۇنىڭ ئېنىق دەلىلى. ئەگەر، مانا مۇشۇ كۈرەش پاكىتلىرىنى كۆرۈپ تۇرۇپ، يەنە ئاق ـ كۆك دېيىش، ھايات ـ ماماتلىق كۈرەش پاكىتىغا كۆز يۇمۇش، ئۇنىڭدىن ـ بۇنىڭدىن گۇمانلىنىش ھەتتا سىياسىي جەھەتتە لىبېرالىزملىق قىلىشنىڭ ئۆزى سىياسىي مەيدان مەسىلىسىدۇر، شۇڭا، سىياسىي ئىنتىزامنى چىڭىتىش كېرەك. پارتىيىلىك كادىرلار مەيدان جەھەتتە تەۋرىنىشكە، دۈشمەنگە قارشى جەددىي كۈرەش، چوڭ ھەق، چوڭ ناھەق ئالدىدا مۈجمەل پوزىتسىيىدە بولۇشقا بولمايدۇ. ئەگەر بۇ ئىشلار رەھبەرىي كادىرلاردا كۆرۈلسە رەھبەرىي كادىرلار دائىرىسىدە بوش قويۇۋېتىشكە بولمايدۇ، شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، بۇنداق كادىر ئالدى بىلەن سىياسىي جەھەتتە ئېغىر دەرىجىدە لاياقەتسىز كادىر ھېسابلىنىدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىن سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولۇش كېرەك، دەپ كۆپ قېتىم تەكىتلىدى. سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش دېگەن نېمە؟ سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولۇش دېگەن نېمە؟ شىنجاڭدا بۇ مەسىلە ئەڭ رېئال سىياسىي ھېسابلىنىدىغان مەسىلە. بۇ نۇقتىنى چوقۇم ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش لازىم. كومپارتىيە ئەزالىرى، رەھبەرىي كادىرلار چوقۇم شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسلىق خەۋپ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەت دېگەن ئىدىيىۋى قاراشنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، سىياسىي مەيدانىنى مۇستەھكەملەپ، سىياسىي ئىنتىزامنى چىڭىتىپ، بايرىقى روشەن ھالدا كۈرەش قىلىپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ ۋە ئۇلارنى يېتەكلەپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، پۈتۈن كۈچ بىلەن شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغدىشى كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتنىڭ پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتىكى مۇھىم فۇنكسىيىلىك تارمىقى، ئۇلار شەرەپلىك ھەم مۈشكۈل ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئالغان. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش خىزمىتىگە يەنىمۇ كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. ئۇلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىنى يەنىمۇ قوزغىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئۆز قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئىسلاھات، تەرەققىياتنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىگە ئۈزلۈكسىز ئۇيغۇنلىشىشى لازىم.

پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، كەڭ كومپارتىيە ئەزالىرى، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرىي كادىرلار چوقۇم پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە بىرلىكىنى قوغداپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ ئاڭلىق ھالدا ئۇيۇشۇپ، پارتىيىنىڭ ئىدىيە قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى ۋە باشقا جەھەتتىكى تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى داۋاملاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتە، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى لۇشيەن، فاڭجېننىڭ يېتەكچىلىكىدە، يول ئېچىپ يېڭىلىق يارىتىپ، بارلىق قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ھەر خىل خېيىم ـ خەتەرلەرگە بەرداشلىق بېرىپ، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۇلۇغ ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سىلجىتىشى لازىم.

يولداشلار، 1997 ـ يىلى ئېلىمىزنىڭ تارىخىي تەرەققىياتىدىكى مۇھىم بىر يىل. شىنجاڭ پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇملۇقىدا پەۋقۇلئاددە مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ. شىنجاڭنىڭ خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەش، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقىنى ساقلاش بىزنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتىمىز. بىز جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق ئومۇملۇقىنى قەتئىي تەۋرەنمەي قوغداپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ۋە پارتىيە 15 ـ قۇرۇلتىيىنىڭ چاقىرىلىشىغا سوۋغات تەقدىم قىلايلى!

جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان ئۇلۇغۋار ستراتېگىيە

جۇلڭ جيې

جۇڭگونى تەرەققىي تاپقۇزۇش، ئەسىر ھالقىيدىغان تارىخىي ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداش ئۈچۈن، بىرمۇنچە مۇرەككەپ، كونكرېت مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدۇ، لېكىن تېخىمۇ مۇھىمى، توغرا تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى تۈزۈپ چىقىش كېرەك. ستراتېگىيە بەلگىلەنسە، ئۇلۇغۋار پىلاننىڭ فاگجېنى بارلىققا كەلسە، باشقا كونكرېت مەسىلىلەر ئۆزلۈكىدىن ھەل بولۇپ كېتىدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى مەسىلىسىنى «ستراتېگىيە» جەھەتتىن ئويلاش ۋە پىلانلاشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەرگەنىدى. مېنىڭ يۈزەكى ستاتىستىكا قىلىشىمچە، «دېڭ شياۋپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما»نىڭ 2-، 3 - تومىدا «ستراتېگىيە» دېگەن ئىبارە 86 قېتىم ئىشلىتىلگەن. دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئەمەلىيەتتە جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ تەرەققىياتىغا دائىر نەزەرىيە بولۇپ، ئۇنىڭدا جۇڭگونىڭ سوتسىيالىزم يولىغا مېڭىشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان بۈيۈك ستراتېگىيە لايىھىلەپ بېرىلگەن. بۇ بۈيۈك ستراتېگىيە ھەرقايسى ساھەلەرگە چېتىلىدۇ، ئۇنىڭ مەزمۇنى مول بولۇپ، ئۇنىڭدا تەرەققىياتقا دائىر سەككىز مۇھىم ستراتېگىيىلىك مەسىلە مەركەزلىك شەرھلەنگەن.

بىرىنچى، ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە ئەسىر ھالقىيدىغان ۋەزىپىلەر ناھايىتى كۆپ، بۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ تۈپ ۋەزىپە تەرەققىيات ۋەزىپىسىدىن ئىبارەت. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ نەزەرىيىسى ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى ئىنتايىن مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ، شۇنداقلا ئۇ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى ئۈستىدە توختالغاندا، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى دېگۈدەك تەرەققىيات بىلەن بىرلەشتۈردى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ماركسىزمنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى، جۇڭگونىڭ ئاساسىي ئەھۋالى، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى ۋە تۈپ ۋەزىپىلىرىنى ئاساس قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىنى شەرھلىدى. 21 - ئەسىردىكى رىقابەتنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، بۇ ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىنى باشتىن ئاخىر ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشىمىز، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى 1 -

كەلگۈسى نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرىپلا قالماي، ئۇنى ھەقىقىي يولغا قويغىلى بولىدىغان قەدەم - باسقۇچقا بۆلۈپ، جەسۇر ئىرادە بىلەن ئەمەلىي ئىشلەش روھىنىڭ، كەلگۈسى نىشان بىلەن رېئال قەدەم - باسقۇچنىڭ بىرلىكىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى، بۇ بىزنىڭ زامانىۋىلىشىشقا قاراپ ئىلگىرىلىشىمىزدىكى ھەرىكەت پروگراممىمىز. ھازىر مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى ئىككى قاتلاش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. 2000 - يىلدىن بۇرۇن كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتمۇ ئىككى قاتلىنىدۇ. ئۇنىڭ ئارقىدىن ئۈچىنچى قەدەمدىكى نىشانغا قاراپ مېڭىپ، يېڭى پەللىگە چىقىمىز.

ئۈچ قەدەم بويىچە ئىلگىرىلەش ئاساسلىقى ئىقتىسادىي نىشان، لېكىن ئۇنىڭ كۈچلۈك سىياسىي خاراكتېرىمۇ بار. ئاساسىي لۇشيەندىكى بەلگىلىمە بويىچە بىز باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك زامانىۋىلاشقان سوتسىيالىستىك دۆلەت قۇرىمىز. بۇنىڭدا مۇشۇ ئۈچ تەرەپ تەڭ تەرەققىي قىلدۇرۇلۇشى كېرەك. بىز ئىقتىسادىي تەرەققىيات نىشانى ۋە قەدەم - باسقۇچنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش بىلەن بىللە سىياسىي، مەدەنىيەت تەرەققىياتىنىڭ نىشانى ۋە قەدەم - باسقۇچىنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشىمىز لازىم.

تۆتىنچى، ستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتا يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «ستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىنىڭ بىرى، يېزا ئىگىلىكى، ئىككىنچىسى، ئېنېرگىيە - قاتناش، ئۈچىنچىسى، مائارىپ، ئىلىم - پەن» دېگەنىدى، يېزا ئىگىلىكى - خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى، لېكىن بۇ ئاساس دېگەندەك پۇختا ئەمەس. 1978 - يىلدىن 1993 - يىلىغىچە ئېلىمىزنىڭ ئاھالىسى 220 مىليون كۆپەيدى، تېرىلغۇ يەر 64 مىليون مودىن كۆپرەك ئازايدى. 2000 - يىلغا بارغاندا ھازىرقى كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق سەۋىيىسىنى ساقلاپ

غەلىتە تەرەققىيات يولىدا ماڭسا بولمايدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش بىلەن بىللە بارلىق مىللەتلەرنىڭ پەن - مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش، مول مەزمۇنلۇق، رەڭدار يۈكسەك مەنىۋى تۇرمۇشنى راۋاجلاندۇرۇش، يۈكسەك سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش لازىملىقىنى تەكىتلىدى. ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشىلىغاندىلا، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرغىلى بولىدۇ، شۇڭا ئىككى قولنى تەڭ ئىشقا سالمىساق بولمايدۇ. بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولسىمۇ بولمايدۇ، ئىككىلا قول قاتتىق بولغاندا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ساغلام راۋاجلاندۇرغىلى بولىدۇ.

ئالتىنچى، ستراتېگىيىلىك مۇناسىۋەت ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتا ئومۇمىيەت خاراكتېرىگە ئىگە بىرمۇنچە مۇھىم مۇناسىۋەتنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىش شەرت. بۇنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ مۇھىمى - ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىققا دائىر فاگجېنلارنى بىر -بىرلەپ بەلگىلەپ بېرىپلا قالماي، ئۇلارنىڭ ئىچكى ئالاقىسىنى ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتىن شەرھلىدى. ئىسلاھات جۇڭگونىڭ تەقدىرىنى بەلگىلەيدىغان چارە، ئۇ تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرىدىغان ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ. تەرەققىيات - چىڭ قائىدە، مەقسەت، ئەسىر ھالقىشتىكى مەركىزىي ۋەزىپە. مۇقىملىق - ئىسلاھات، تەرەققىياتنىڭ ئالدىنقى شەرتى. ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق - يېڭى دەۋردە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى ئەڭ چوڭ

تاختىسىدىكى ئۈچ ئاچقۇچلۇق ئورۇق. بۇ ئۈچىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ئومۇمىي جەھەتتىن ياخشى ئىگىلەپ، ئۆزئارا ماسلاشتۇرغان، بىر-بىرىگە تۈرتكە قىلغاندىلا، ئەسىر ھالقىيدىغان پۈتكۈل ستراتېگىيىلىك قۇرۇلما جانلىنىدۇ ۋە مۇقىملىشىدۇ.

يەتتىنچى، ستراتېگىيىلىك مۇھىت جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى ئىمكان قەدەر ياخشى خەلقئارا مۇھىتقا موھتاج. يولداش دېڭ شياۋپىڭ «بىزنىڭ تاشقى سىياستىمىز دۆلىتىمىز ئۈچۈن ئېيتقاندا، تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا تىنچ مۇھىت يارىتىشنى كۆزلەيدۇ.» «جۇڭگو بەك نامرات، تىنچ مۇھىتتىلا ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولالايدۇ» دېگەنىدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ياخشى خەلقئارا مۇھىتنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، دۇنيانىڭ تىنچلىق ۋە تەرەققىيات زور ئېقىمىنى ئىگىلەپ، خەلقئارا مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدىغان بىر مۇنچە مۇھىم سىياسەت، پرىنسىپلارنى تۈزۈپ چىقتى. بىز مۇشۇ دىپلوماتىيە ستراتېگىيىسىگە ئاساسەن دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، زومىگەرلىككە قارشى تۇرۇش تۇپ مەيدانىدا چىڭ تۇرۇپ، تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىدا خەلقئارا سىياسىي، ئىقتىسادىي يېڭى تەرتىپنى تىرىشىپ بەرپا قىلىشىمىز لازىم. مۇستەقىل، ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، تاشقى دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە خەۋپسىزلىكىنى قوغدىشىمىز كېرەك. پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ ئىشىكنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، پايدىلىق خەلقئارا شارائىتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئۆز تەرەققىياتىمىزنى تېزلىتىشىمىز لازىم. خەلقئارا ۋەزىيەتتىكى ئۆزگىرىشلەرنى سوغۇققانلىق بىلەن كۆزىتىپ، ئۇنىڭغا تەمكىنلىك بىلەن تاقابىل تۇرۇپ، مۇئامىلە قىلىپ ۋە ئۇنى توغرا تونۇپ، «ئۆز ئىشىمىزنى ئۆزىمىز بىلىپ، ئۇلۇغۋار ئىشلارنى ۋۇجۇدقا چىقىرىش» فاگ

سۇبيېكت بارلىق ستراتېگىيىنى كىم يولغا قويىدۇ. بۇ ستراتېگىيىلىك سۇبيېكت مەسىلىسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ جۇڭگو مەسىلىسىنىڭ ئاچقۇچى پارتىيىدە، دەپ تەكىتلىگەنىدى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى - جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ رەھبەرلىك يادروسى، جۇڭگونىڭ ئىشلىرىنى ياخشى بېجىرىش ئۈچۈن پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى ياخشىلاش شەرت. پارتىيە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا لايىقلىشىپ، ئۆزىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىستىل قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشى لازىم. خەلق ئاممىسى - جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى تايانچ كۈچ. پارتىيە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلارغا، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا، ئەڭ كەڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك بىرلىك سەپكە ۋە پارتىيە رەھبەرلىكىدىكى خەلق ئارمىيىسىگە تايىنىشى، پارتىيە بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ قان بىلەن گۆشتەك مۇناسىۋىتىنى قوغدىشى ۋە كۈچەيتىشى شەرت.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ لايىھىلەپ بەرگەن بۇ ئۇلۇغۋار ستراتېگىيە ياكى ستراتېگىيە سىستېمىسى جۇڭگونىڭ ئەھۋالى ۋە دەۋر ئالاھىدىلىكىنى ئاساس قىلىپ، جۇڭگونىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدىكى تۈپ ستراتېگىيە مەسىلىلىرىگە ئىلمىي جاۋاب بەردى. پارتىيىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئوبيېكتىپ قانۇنىيىتى توغرىسىدىكى تونۇشىنى مەركەزلىك ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى. ئۇ جۇڭگونىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش يولىغا مېڭىشى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشىدىكى توغرا ستراتېگىيىلىك تاللىشى. يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ لايىھىلەپ بەرگەن بۇ ئۇلۇغۋار ستراتېگىيىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتتا زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. ھازىر پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت يەنە ئەسىر ھالقىيدىغان ئومۇميۈزلۈك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئۇلۇغۋار پروگراممىسىنى تۈزۈپ چىقتى. بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭغا تەزىيە بىلدۈرگىنىمىزدە، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى ۋە تۈپ فاگجېنىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىل ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقىمىزنى ئۆستۈرۈپ، تېخىمۇ قەتئىي بولۇپ، بۇ ستراتېگىيىنى ئۆگىنىپ، ئىگىلەپ، تەتبىقلاپ، ھەقىقىي تىرىشچانلىق قىلىمىز ۋە خىزمىتىمىز ئارقىلىق بۇ ستراتېگىيىنى پەيدىنپەي يولغا قويۇشىمىز، ئەسىر ھالقىيدىغان نىشانغا غەلىبىلىك يېتىشىمىز ۋە ئەسىر ھالقىيدىغان ۋەزىپىلەرنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىشىمىز لازىم.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنەيلى

ئاخىر ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشىمىز، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى 1 - ئورۇنغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم.

ئىككىنچى، ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»بىزنىڭ «ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشىمىز»دەپ ئېنىق كۆرسەتكەن. بۇ ئورۇنلاشتۇرۇش ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىن پەيدىنپەي ئوتتۇرىغا قويۇلغان! پارتىيىنىڭ 13 - قۇرۇلتىيىدا ئۇ «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشيەن دەپ يىغىنچاقلانغان. ئۇ ھەم ئاساسىي لۇشيەن، ھەم ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش بولۇپ، بۇنداق يىغىنچاقلاش ئۇلارنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتا، ئەسىر ھالقىيدىغان تەرەققىيات ستراتېگىيىسىدە تۈپ مەسىلىلەر ئىكەنلىكىنى، ئومۇمىيەت خاراكتېرىدىكى ئۈچ مۇھىم ئامىل ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش - مەركەز، باشقا ۋەزىپىلەرنىڭ ھەممىسى بۇ مەركەزنى چۆرىدىشى كېرەك، بۇنىڭغا كاشىلا قىلىشقا، تەسىر يەتكۈزۈشكە ھەرگىز بولمايدۇ. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە تۆت ئاساسىي پرىنسىپ بىر-بىرىگە مۇناسىۋەتلىك ئىككى ئاساسىي نۇقتا، جۇڭگو ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش ئارقىلىق تەرەققىي قىلىدۇ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشكە تۆت ئاساسىي پرىنسىپنىڭ ئىشەنچلىك سىياسىي كاپالىتى بولۇشى كېرەك. ئۇلار بىر - بىرىگە مۇناسىۋەتلىك، بىر - بىرىگە سىڭىشىپ كەتكەن، بىرلىكتە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزگە خىزمەت قىلىدىغان، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئەمەلىيىتى ئاساسىدا بىرلىكتە كەلتۈرۈلگەن ئاساسىي نۇقتىلار. ئەسىر ھالقىيدىغان جۇڭگودا بۇ ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشنى پۇختا ئىگىلەش لازىم.

ئۈچىنچى، ستراتېگىيىلىك نىشان ۋە قەدەم - باسقۇچ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ تەسەۋۋۇرى بويىچە ئېلىمىز كېيىنكى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بولغان تەرەققىيات يولىدا ئاساسەن ئۈچ قەدەم بويىچە ئىلگىرىلەيدۇ. ئۈچ قەدەم بويىچە ئىلگىرىلەش ستراتېگىيىسى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ

بارغاندا ھازىرقى كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق سەۋىيىسىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن، ئاشلىق ھوسۇلىنى 50 مىليارد كىلوگرام ئاشۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ، ۋەزىپە خېلى مۈشكۈل. ئېنېرگىيە ۋە قاتناش - ئۇل كەسىپلەر. ئۇلار ئۇزاق ۋاقىتتىن بۇيان خەلق ئىگىلىكىنى بوغۇپ كەلمەكتە. كەلگۈسى بەش يىلدا ئىقتىسادنىڭ 8 % لىك ئېشىش نىسبىتىنى ساقلاپ قېلىشتا ئېنېرگىيە كەمچىللىك نىسبىتى 20 % كە يېتىدۇ. قاتناش جىددىيلىكىنى پەسەيتىش ئۈچۈن تۇراقلىق مۈلۈككە 600 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ ئىككى مەسىلىنى ھەل قىلىش خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىيىتىگە مۇھىم تەسىر كۆرسىتىدۇ. مائارىپ ۋە پەن - تېخنىكا - پۈتكۈل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى. پەن - تېخنىكا - 1- ئىشلەپچىقىرىش كۈچى. مائارىپ خەلقنىڭ ساپاسى ۋە پەن - تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئاساسى. ئىقتىساد پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى ۋە مائارىپ تەرەققىياتى ئاساسىدا راۋاجلاندۇرۇلىدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ تەكىتلىگەن بۇ ستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىلار - ئەسىر ھالقىشتا باشتىن ئاخىر كۆڭۈل بۆلۈشىمىزگە ۋە تىرىشىپ ھەل قىلىشىمىزغا تېگىشلىك مەسىلىلەر.

بەشىنچى، ستراتېگىيىلىك فاڭجېن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتا ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇشتا چىڭ تۇرۇش شەرت. بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭ قايتا - قايتا تەكىتلىگەن ستراتېگىيىلىك فاڭجېن. ئىككى قولدا تۇتۇش: بىر قولدا قۇرۇلۇشنى، بىر قولدا قانۇنچىلىقنى؛ بىر قولدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، بىر قولدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى؛ بىر قولدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى، بىر قولدا ھەرخىل جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىشنى؛ بىر قولدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى، بىر قولدا چىرىكلەشكەنلەرنى جازالاشنى تۇتۇشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىككى قول بىر -بىرىنى تولۇقلايدىغان ئىككى تەرەپ، بۇلارنىڭ قايسىبىرى كەم بولسا، سوتسىيالىزمنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇن بولمايدۇ. 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن جۇڭگو ئومۇميۈزلۈك ئالغا بېسىشى كېرەك، لېكىن

مۇقىملىق - يېڭى دەۋردە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى ئەڭ چوڭ مەسىلە. ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئومۇمىي شاھمات

تونۇپ، «ئۆز ئىشىمىزنى ئۆزىمىز بىلىپ، ئۇلۇغۋار ئىشلارنى ۋۇجۇدقا چىقىرىش»قا جېنىنى يولغا قويۇشىمىز لازىم.

سەككىزىنچى، ستراتېگىيىلىك

ئەدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشى - مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۈپ ئاساسى

بورتالا ئوبلاستلىق سىياسىي مەكتەپتىن **نۇرمەھەممەت سايىم**

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى - سوتسىيالىزمنىڭ مۇھىم بەلگىسى، شۇنداقلا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى. ئۇ تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملىقنى ساقلاشتا تۈۋرۈكلۈك رول ئوينايدۇ. ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش سىياسىتى تېخىمۇ كەڭ يولغا قويۇلۇۋاتقان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىنىۋاتقان ۋە خەلقئارا مۇھىتتا ئۆزگىرىش بولۇۋاتقان ۋەزىيەتتە ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشى ۋاقىتلىق ئىش بولماستىن، بەلكى ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپ ۋە سىستېمىلىق ئېلىپ بېرىلىدىغان ئىجتىمائىي قۇرۇلۇش ھېسابلىنىدۇ. بۇنىڭغا بولغان تونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى بوشاشماي چىڭ تۇتۇپ، ئۇنى يېڭى بىر سەۋىيىگە كۆتۈرۈشىمىزدە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

بىر دۆلەت، بىر مىللەتنىڭ تەرەققىياتى ھەرگىزمۇ نوقۇل ھالدا ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشى، ماددىي بايلىقلارنىڭ كۆپىيىشىگە باغلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇنىڭغا ماس ھالدا پۈتكۈل مىللەتنىڭ روھىي ھالىتى ۋە ئىدىيە - ئەخلاق، مەدەنىيەت ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىگىمۇ باغلىق. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن شىنجاڭنى پاختا، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش بازىسىغا ئايلاندۇرۇش نىشانىنى ۋە شىنجاڭنىڭ بايلىق ئۈستۈنلۈكىگە تايىنىپ تۈۋرۈك كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ بىزدىن پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي، تىرىشىپ ئىشلەپ، ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، مەدەنىيەتلىك، باي، گۈزەل شىنجاڭ قۇرۇش ئۈچۈن كىشىلەرنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلىدۇ. شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك رايونى، سانائەت ۋە باشقا كەسىپلەرمۇ مەلۇم نىسبەتنى ئىگىلەيدۇ. لېكىن يېزا ئىگىلىكى ئاساسىي ئورۇندا تۇرىدۇ. يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرماي، باشقا كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇش مۇمكىن ئەمەس. شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش پەن - تېخنىكىغا، ئىدىيە - ئەخلاق، مەدەنىيەت ساپاسى ئىگە كىشىلەرنى يېتىشتۈرۈشكە موھتاج. شۇڭا كىشىلەرنى سىياسىي ۋە ئەخلاقىي جەھەتتە تەربىيىلەپ، ئۇلارنى يېڭى ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئاممىۋى مەدەنىيەت سارىيى، كۇتۇپخانا، مەدەنىيەت يۇرتى خىزمىتىنى جانلاندۇرۇپ، ئاممىنىڭ تۈرلۈك كىتاب- ژۇرنال، گېزىتلەرنى ۋاقتىدا كۆرۈشىگە قولايلىق شارائىت يارىتىپ، مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا، قانۇن بىلىملىرىگە ئىگە قىلغاندىلا، ئۇلارنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق، مەدەنىيەت ساپاسىنى تەدرىجىي ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

نۆۋەتتە يېزىلاردا مەدەنىيەت ئۆيلىرى ياخشى باشقۇرۇلماي، كەنت ياشلىرىنىڭ ئىشتىن سىرتقى ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيەت سورۇنلىرى پالەچ ھالەتكە چۈشۈپ قالغاچقا، يېزا ياشلىرى ئارىسىدىكى ھەر خىل قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلار جەمئىيەت ئامانلىقىغا تەسىر يەتكۈزمەكتە. ئەمەلىيەت ھەرقايسى يېزا، مەيدان، كەنتلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەتكە بولغان يېتەكچىلىكىنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەت ئۆيلىرىنى ياخشى باشقۇرۇش، تۈرلۈك كىتاب - ژۇرنال، مەدەنىيەت بۇيۇملىرىنى تولۇقلاپ، دېھقانچىلىقنىڭ ئارسال ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ، يېزا، كەنت ياشلىرىنى ھەر خىل ئۆگىنىش كۇرسلىرىغا ئۇيۇشتۇرۇش، ئاممىۋى سەنئەت پائالىيىتى، مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ قانۇن - نىزام ئېڭىنى، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ئېڭىنى ئۆستۈرۈشنى، پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇرۇشنى، ئىدىيە - ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلماقتا.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېزىلارغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئىجتىمائىي ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەتلىك يېزا، مەدەنىيەتلىك كەنت، مەدەنىيەتلىك ئائىلە بەرپا قىلىش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىلدىكى ئاممىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى، كونا ئۆرپ - ئادەتلەرنى، بولۇپمۇ توي - تۆكۈن، ئۆلۈم- يېتىم، نەزىر - چىراق ئىشلىرىدا رەسمىيەتلەرنى ئازايتىپ، ئىسراپچىلىق - ھەشەمەتچىلىككە قارشى تۇرۇپ، ئاددىي - ساددا بولۇشتەك ئېسىل ئەنئەنىۋى ئىستىلنى تەشەببۇس قىلىپ، سوتسىيالىستىك يېڭىچە ئىستىل، يېڭىچە تۇرمۇش كەيپىياتىنى ئەۋج ئالدۇرغاندىلا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يات چىرىك، قالاق ئىدىيىلەرگە خاتىمە بەرگىلى، ساغلام، مەدەنىيەتلىك يېزا، كەنت بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ بەرپا قىلىنىشى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى راۋاجلاندۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينىدى. لېكىن سەل قاراشقا بولمايدىغان بىرمۇنچە مەسىلىلەرمۇ كېلىپ چىقتى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋەسوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى بەرپا قىلىشتا ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ تۈپ ۋەزىپىسى ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم تەربىيىسى ۋە سوتسىيالىستىك تەربىيىنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى، ئائىلە ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئورتاق غايە ۋە توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەشتىن ئىبارەت. بۇ يېڭى بىر ئەۋلاد كىشىلەرگە قويۇلغان ئاساسىي تەلەپ. نۆۋەتتە ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق ھالىتىدىكى ئاساسىي ئېقىم ياخشى. لېكىن سەل قاراشقا بولمايدىغان بەزى مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت. بەزى ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ سوتسىيالىستىك ئېڭى ئانچە يۇقىرى ئەمەس، غايە، ئېتىقاد قارىشى سۇس، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى جەريانىدا شەخسىيەتچىلىك، پۇلپەرەسلىك ۋە راھەتپەرەسلىك، ئەمەلىي نەپ قوغلىشىش ئىدىيىسى ئۆسۈپ قالدى، نۇرغۇن ياشلار- ئۆسمۈرلەردە ئەخلاق تەربىيىلىنىشى ۋە ياخشى ھەرىكەت ئادىتى كەمچىل، قانۇنچىلىق قارىشى سۇس بولغاچقا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلىپ جىنايەت ئۆتكۈزۈش يولىغا مېڭىش ئەھۋاللىرى سادىر بولماقتا. ياشلار- ئۆسمۈرلەردە ساقلىنىۋاتقان بۇ مەسىلىلەرنى ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بولغان ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىقلا تۈگەتكىلى بولىدۇ.

يېڭى ۋەزىيەتتە، يەنى ئىشىك تېخىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىلگەن، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەدرىجىي بەرپا قىلىنىۋاتقان شارائىتتاسوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش - بىزنىڭ ئالدىمىزغا قويۇلغان مۈشكۈل تارىخىي ۋەزىپە. ئۇ ئېلىمىز سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللەپ روناق تېپىشىغا، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى يۈكسەلدۈرۈشكە مۇناسىۋەتلىك زور ئىش. شۇڭا تونۇشنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، كىشىلەرنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق ساپاسىنى، پەن - تېخنىكا ساپاسىنى، ماركسىزم - لېنىنىزملىق قارىشىنى ئۆستۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىدىيىسىنى يېتىلدۈرگەندىلا، ئۆز رايونىمىزنىڭ جۇغراپىيىلىك ئەۋزەللىكىدىن، بايلىق ئۈستۈنلۈكىدىن پايدىلىنىپ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىمىزنى ھەققىي يۈكسەلدۈرەلەيمىز.

«ئاۋاز» نى ئۆگىنىشنىڭ ئەسىرلىرى

ئامېرىكىنىڭ بىر تەتقىقات ئاپپاراتى جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى مۇقىم راۋاجلىنىدۇ، دەپ ھېسابلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نيۇيورك، 3 ـ مارت تېلېگراممىسى. ئامېرىكىدىكى نوپۇزلۇق تەتقىقات ئاپپاراتى ـ مېيلىن شىركىتىنىڭ باش ئىقتىسادچىسى تانات ستراسىن مۇشۇ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى تېلېفون يىغىنىدا جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلغاندىن كېيىن، دېڭ شياۋپىڭدىن كېيىنكى جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى داۋاملىق مۇقىم راۋاجلىنىدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو دېڭ شياۋپىڭ تۈزگەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولى بويىچە داۋاملىق ئىلگىرىلەيدۇ. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىلگىرىكى 20 يىلغا يېقىن ئېلىپ بېرىلغان ئىسلاھات جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئەمەلىي كۈچىنى زور دەرىجىدە ئاشۇردى. بۇمۇ جۇڭگونىڭ كەلگۈسى تەرەققىياتىدىكى ئاساسلىق ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ.

مېيلىن شىركىتى يىغىندىن ئېلان قىلغان «جۇڭگو داۋاملىق ئالغا باسىدۇ» دېگەن تېمىدىكى ئىقتىسادىي دوكلاتتا يەنە مۇنداق كۆرسىتىلدى: جۇڭگونىڭ پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەشتىكى مۇۋەپپەقىيىتى كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى تارتتى. بۇ ئىقتىسادنىڭ كەلگۈسى تەرەققىياتىغا پايدىلىق.

دوكلاتتا يەنە مۇنداق دېيىلدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ ۋاپات بولۇشى جۇڭگو بىلەن شياڭگاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر كۆرسەتمەيدۇ. «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» سىياسىتى ئۆزگەرمەيدۇ. چۈنكى، بۇ جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق. بۇ يىل 7 ـ ئايدا شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى جۇڭگونى يېڭى تەرەققىيات پۇرسىتىگە ئىگە قىلىدۇ.

غەرب دۆلەتلىرى ئالبانىيىنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىگە دىققەت قىلىۋاتىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 ـ فېۋرال تېلېگراممىسى. ئالبانىيە پارلامېنتى مۇشۇ ئاينىڭ 2 ـ كۈنى پۈتكۈل ئالبانىيىنىڭ جىددىي ھالەتكە ئۆتكەنلىكىنى جاكارلىغاندىن كېيىن، ئەنگلىيە، ئامېرىكا، ئىتالىيە ۋە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ئالبانىيىنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىنىڭ داۋالغۇپ قالغانلىقىغا دىققەت قىلدى، لېكىن ئۇلارنىڭ پىكرى بىردەك بولمىدى.

ئەنگلىيىنىڭ دىپلوماتىيە ۋەزىرى رىفكىند مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، ئالبانىيىنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىگە يېقىندىن دىققەت قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ ئالبانىيە زۇڭتۇڭى بېرىشانىڭ ئالبانىيىنىڭ ئىچكى ۋەزىيىتىنى توغرا ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى ھەم ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتى ئالبانىيە كرىزىسىنى ھەل قىلىش جەھەتتە ئاچقۇچلۇق رول ئوينىيالايدۇ، دېدى.

ئامېرىكا گوۋۇيۇەنىنىڭ باياناتچىسى بېرنس مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى ئالبانىيە ۋەزىيىتىگە يېقىندىن دىققەت قىلىدىغانلىقىنى، ئالبانىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مەملىكەت بويىچە جىددىي ھالەتكە ئۆتكەنلىكىنى جاكارلىغانلىقىدىن «ئەپسۇسلىنىدۇ»غانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ مۇخبىرلارغا: ئامېرىكا غەربتىكى ئىتتىپاقداشلىرى بىلەن مۇشۇ مەسىلە ئۈستىدە مەيداننى ماسلاشتۇرۇۋاتىدۇ، دېدى. بېرنس يەنە: ئامېرىكا ئالبانىيىگە بېرىدىغان ياردەمنى ئەمەلدىن قالدۇرمايدۇ، دېدى.

ئىتالىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى دىنى مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ، ئالدى بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئالبانىيىگە نىسبەتەن «تىنچ ھەربىي مۇداخىلە» يۈرگۈزۈشىنى تەشەببۇس قىلدى. لېكىن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ ئەنگلىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان باش كاتىپى سولانا مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى لوندوندا: ئالبانىيىگە ھەربىي مۇداخىلە يۈرگۈزۈشكە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئالبانىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاچقۇچىنى دىپلوماتىيە ۋە سۆھبەت ئۆتكۈزۈش شەكلى ئارقىلىق تېپىش كېرەككى، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ياكى باشقا ئورگانلار ھەربىي ھەرىكەت قوللانسا بولمايدۇ.

نېتانياخۇ پەلەستىننىڭ ئىش بېجىرىش ئورگىنىنى تاقىۋېتىش توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 5 ـ مارت تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى كەچتە پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا قۇرغان تۆت ئىش بېجىرىش ئورگىنىنى تاقىۋېتىش توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈردى.

ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئىسرائىلىيىنىڭ ئىچكى خەۋپسىزلىك مىنىستىرى كاخارانى بۈگۈن كەچقۇرۇن مۇشۇ تۆت ئىش بېجىرىش ئورگىنىغا نېتانياخۇنىڭ بۇيرۇقىنى يەتكۈزگەن. ئىسرائىلىيە بۇ تۆت ئىش بېجىرىش ئورگىنىنىڭ نامىنى ھازىر تېخى ئېلان قىلمىدى. لېكىن ئىسرائىلىيە زۇڭلىسىنىڭ ئىشخانىسى بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: پەلەستىن ساقچى دائىرىلىرىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا قۇرغان بىخەتەرلىك ئورگىنى ئۇلارنىڭ بىرى.

نېتانياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 4 ـ كۈنى كەچتە زىيارەتكە كەلگەن ئامېرىكا يەھۇدىيلار تەشكىلاتلىرى ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن: ئىسرائىلىيىنىڭ يېرۇسالېمغا نىسبەتەن ئىگىلىك ھوقۇقى بار، دەپ تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتى يېرۇسالېمدا

پەلەستىن تەرەپنىڭ ھازىر شەرقىي يېرۇسالېمدا «ئون نەچچە» ئىش بېجىرىش ئورگىنى بار، شۇڭا ئىسرائىلىيە بۇ ئورگانلارنى تاقىۋېتىشى كېرەك.

نېتانياخۇ بۈگۈن زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن مىسىرغا قاراپ يولغا چىقىشتىن بۇرۇن، يۇقىرىقى بۇيرۇقنى ئىمزالىدى.

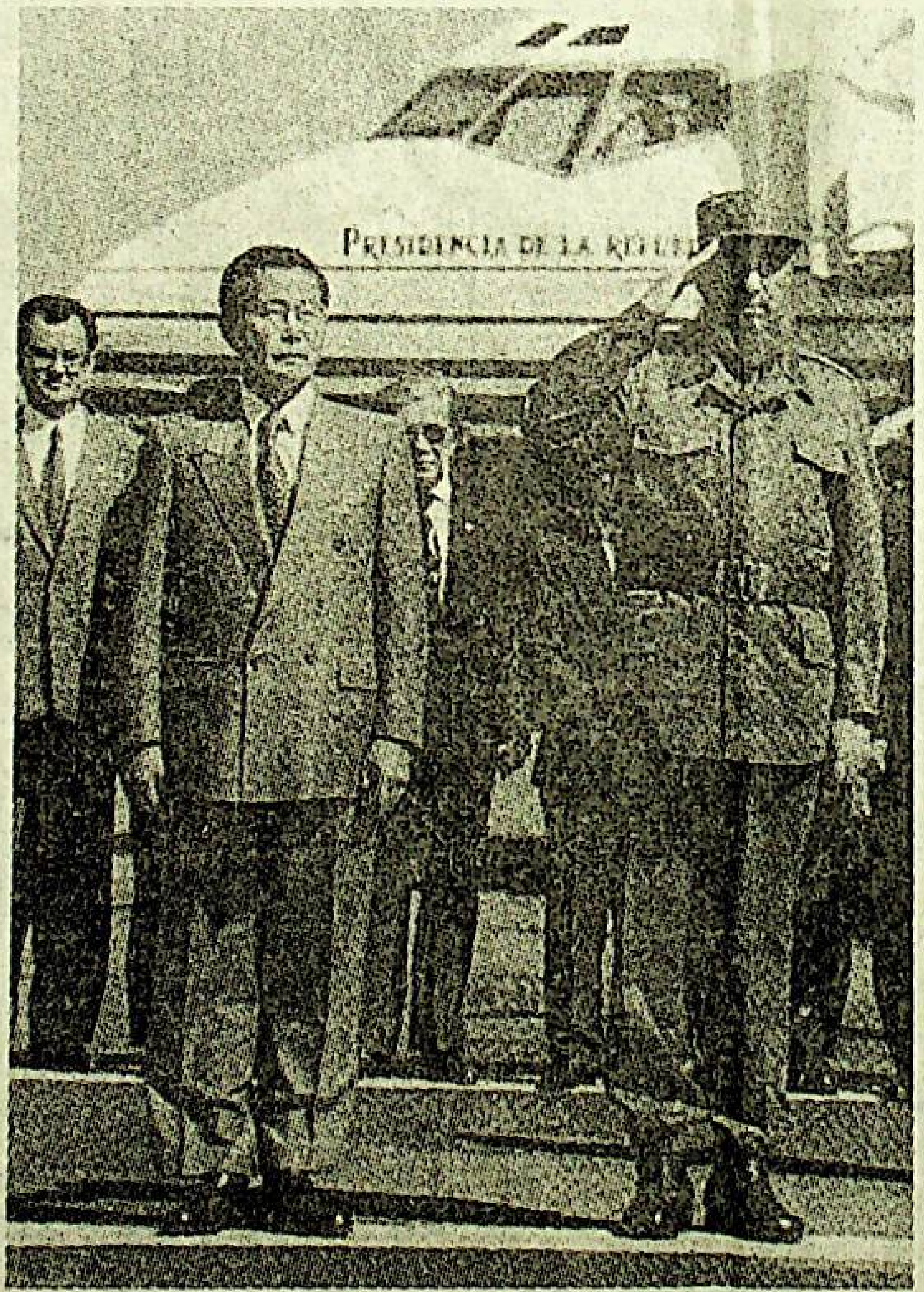

كوبا دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ رەئىسى كاستىرو مۇشۇ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، پېرۇ زۇڭتۇڭى تېڭسىنىڭ كۇباغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ رەھبىرى روسىيە بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مۇناسىۋىتى ياخشى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 3 ـ مارت تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ رەئىسى سانت بۈگۈن موسكۋادا: روسىيە بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقى مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ياخشى، ئىستىقبالى پارلاق، دەپ كۆرسەتتى.

سانت بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا يۇقىرىقى سۆزنى قىلدى. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ياۋروپا ئىتتىپاقى ھازىر روسىيىنىڭ 1 ـ چوڭ سودا ھەمراھى ۋە مەبلەغ سالغۇچىسى، بۇ تەشكىلاتنىڭ روسىيىنىڭ تاشقى سودىسىدا ئىگىلىگەن سالمىقى 40% گە يېتىدۇ، ۋەھالەنكى، ئامېرىكىنىڭ ئاران 5%نى ئىگىلەيدۇ. سانت يەنە مۇنداق دېدى: 1996 ـ يىلى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ روسىيىگە قىلغان ئېكسپورت سوممىسى 16 مىليارد دوللارغا يەتتى. ۋەھالەنكى، روسىيىنىڭ ياۋروپا ئىتتىپاقىغا قىلغان ئېكسپورت سوممىسى 19 مىليارد دوللارغا يەتتى. روسىيە 3 مىليارد دوللارلىق ئاكتىپ بالانسقا ئىگە.

سانت ئىككى تەرەپنىڭ ھەمكارلىق ئىستىقبالى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: روسىيە بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ رەھبەرلىرى 1994 ـ يىلى ئىمزالىغان «روسىيە بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ھەمراھلىق مۇناسىۋىتى ۋە ھەمكارلىق كېلىشىمى» بۇ يىل رەسمىي كۈچكە ئىگە بولىدۇ، ئىككى تەرەپنىڭ سىياسىي ۋە ئىقتىسادىي ئالاقىسى يەنىمۇ كۈچىيىدۇ، ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: روسىيە بىلەن ياۋروپا ئىتتىپاقى يۇقىرى دەرىجىلىك ئارىلاشما كومىتېت قۇرۇش ئارقىلىق ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد، سودا ۋە پەن ـ تېخنىكا ساھەلىرىدىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشنى قارار قىلدى.

پەلەستىن 7 ـ مارتنى «يېرۇسالېمنى قوغداش كۈنى» دەپ جاكارلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 5 ـ مارت تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يېڭى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشىغا ئېتىراز بىلدۈرۈش ئۈچۈن، پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى بۈگۈن 7 ـ مارتنى «يېرۇسالېمنى قوغداش كۈنى» دەپ جاكارلاپ، ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدا ئولتۇراقلاشقان پەلەستىنلىكلەرنى يېرۇسالېمغا بېرىپ، جۈمە نامىزى ۋە ئېتىراز بىلدۈرۈش پائالىيىتىگە قاتنىشىشقا چاقىردى.

ئۇقۇشىمىزچە، مۇشۇ ھەپتىنىڭ ئاخىرىدا پەلەستىن ئاپتونوم رايونىدا ئېتىراز بىلدۈرۈش يۈزىسىدىن بىر قاتار نامايىش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلىدىكەن. ئېتىراز بىلدۈرۈش پائالىيىتىنى تەشكىللىگۈچىلەر پەلەستىنلىكلەر نامايىشتا «زوراۋانلىق» ئۇسۇل قوللانمايدۇ، دېدى.

ئامېرىكا بىلەن ئەنگلىيە ئوتتۇرىسىدا بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادىكى كۆپ دۆلەت مۇقىملىق ساقلاش قىسىملىرىنىڭ چېكىنىشى مەسىلىسى ئۈستىدە ئىختىلاپ پەيدا بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 3 ـ مارت تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى كوھېن بىلەن زىيارەتكە كەلگەن ئەنگلىيىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە ۋەزىرى پورتىلو مۇشۇ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى ۋاشىنگتوندا

ئىلگىرى مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: كۆپ دۆلەت مۇقىملىق ساقلاش قىسىملىرىنىڭ بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنادا ۋەزىپە ئىجرا قىلىشى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ كوللېكتىپ ھەرىكىتى،

كورېيە ئىچكى كابىنېتى ئىستىپا بەردى، جىن يۇڭسەن يېڭى زۇڭلى تەيىنلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېڭ، 4 ـ مارت تېلېگراممىسى. كورېيە زۇڭتۇڭى جىن يۇڭسەن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن

ئۆتكەن.

بۈگۈن ئەتىگەندە، سابىق زۇڭلى لى شۇچېڭ ئىچكى كابىنېتنىڭ پارلىق

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېڭ، 4-مارت تېلېگراممىسى. كورېيە ژۇڭتۇڭى جىن يۇڭسەن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن مىنجى ئۇنىۋېرستېتىنىڭ مۇدىرى گاۋجيەننى يېڭى زۇڭلى نامزاتلىقىغا كۆرسەتتى، بۇ نامزات دۆلەت مەجلىسىنىڭ تەستىقلىشىغا ئېرىشتى.

بۇ يىل 59 ياشقا كىرگەن گاۋجيەن جىن يۇڭسەندىن ئاۋۋالقى هۆكۈمەتتە يەرلىك مەمۇرىي ئەمەلدار، ژۇڭتۇڭ مەھكىمىسىنىڭ سىياسىي ئىشلار باش كاتىپى، قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ باشلىقى، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، سۇ مەھسۇلاتلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ باشلىقى، خەنچېڭ شەھىرىنىڭ باشلىقى ۋە دۆلەت مەجلىسى ئەزاسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتكەن.

بۈگۈن ئەتىگەندە، سابىق زۇڭلى لى شۇچېڭ ئىچكى كابىنېتنىڭ بارلىق ئەزالىرىنى باشلاپ جىن يۇڭسەنگە ئىستېپانامە تاپشۇرۇپ، ئىچكى كابىنېتنى ئۆزگەرتىپ تەشكىللەشكە شارائىت يارىتىپ بەردى، جىن يۇڭسەن لى شۇچېڭنىڭ ئىستېپاسىنى قوبۇل قىلدى ھەم ئۇنى دەرھال ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈۋاتقان پارتىيە — يېڭى كورېيە پارتىيىسىنىڭ مەسلىھەتچىلىكىگە تەيىنلىدى.

خەۋەرگە قارىغاندا، جىن يۇڭسەن بۇ قېتىمقى ئىچكى كابىنېتنى ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش ئارقىلىق، خەنباۋ سەتچىلىكى ئېلىپ كەلگەن پايدىسىز تەسىردىن قۇتۇلماقچى بولغان.

دەپ تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن ئاپتونومىيە هۆكۈمىتى يېرۇسالېمدا هۆكۈمەت پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانسا بولمايدۇ، لېكىن

مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، پېرۇ ژۇڭتۇڭى تېگىسىنىڭ كۇباغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بېلورۇسىيە ژۇڭتۇڭى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىشىگە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا 4-مارت تېلېگراممىسى. مىنسكى خەۋىرى: بېلورۇسىيە ژۇڭتۇڭى لۇكاشېنكو بۈگۈن قىلغان سۆزىدە شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىش پىلانىغا قارشى تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ يەنە: شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بىلەن بېلورۇسىيىنىڭ مۇناسىۋەتنى ئېنىق بېكىتىش شەرتنامىسى ئىمزالىشى ئۈچۈن سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى تەكلىپ قىلدى.

لۇكاشېنكو مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىر قىسىم چوڭ دۆلەتلەر شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ شەرققە كېڭىيىش مەسىلىسى ئۈستىدە سۆھبەت ئۆتكۈزگەندە بېلورۇسىيىنىڭ مەنپەئەتىنى 2-ئورۇنغا قويۇۋاتىدۇ، ئۇ يەنە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: بېلورۇسىيە دۆلەت مۇداپىئە قورۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئۆز مەنپەئەتىگە كاپالەتلىك قىلىدۇ.

لۇكاشېنكو شۇنىڭ بىلەن بىللە ئامېرىكىنى ياۋروپا ئىشلىرىغا قول تىقىۋاتىدۇ، دەپ ئەيىبلىدى.

مۇداپىئە مىنىستىرى كوئېن بىلەن زىيارەتكە كەلگەن ئەنگلىيىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە ۋەزىرى بودېلو مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى ۋاشىنگتوندا سۆھبەت ئۆتكۈزدى. ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى كۆپ دۆلەت مۇقىملىق ساقلاش قىسىملىرىنىڭ چېكىنىشى مەسىلىسىدە ئىختىلاپ پەيدا بولدى.

بودېلو ئامېرىكا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىن چېكىنگەندىن كېيىن ياۋروپالىقلار بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى تىنچلىق ساقلاش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىش تەشەببۇسىنى قوبۇل قىلىشنى رەت قىلدى. ئۇ كوئېن بىلەن سۆھبەتلىشىشتىن

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا ۋەزىپە ئىجرا قىلىشى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ كوللېكتىپ ھەرىكىتى، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىدىكى دۆلەتلەر چېكىنىش مەسىلىسىدە ھەرىكەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈشى لازىم. ئامېرىكا بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى تىنچلىق ساقلاش ۋەزىپىسىنى ياۋروپا ئىتتىپاقىدىكى دۆلەتلەرگە قالدۇرۇپ قويماسلىقى كېرەك.

بودېلو مۇنداق دېدى: «بىز بوسنىيە - گېرتسېگوۋىناغا بىللە كىرگەن، بىللە ھەرىكەت قىلغان، شۇنداقلا بىللە چېكىنىشىمىز لازىم.

ئامېرىكا مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ سابىق ئەمەلدارى روسىيىگە ئاخبارات ساتقانلىقىنى ئىقرار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 3-مارت تېلېگراممىسى. ئامېرىكا مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ سابىق ئەمەلدارى هارروت نىكولسون مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى روسىيىنىڭ ئاخبارات ئورگىنىغا دۆلەتنىڭ مەخپىي ئاخباراتىنى ساتقانلىقىنى ئىقرار قىلدى.

نىكولسون ۋېرگىنىيە شتاتىنىڭ ئالېكساندىر تۈرمىسىدە سوراق قىلىنغاندا جىنايىتىنى ئىقرار قىلدى. بۇلتۇر 11-ئايدا نىكولسون روسىيىگە مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ 1994-يىلدىن 1996-يىلغىچە بولغان ئارىلىقتىكى يېڭى ئەزالىرىنىڭ تىزىملىكى قاتارلىق ئاخباراتلارنى بەرگەن، دەپ ئەيىبلىنىپ قولغا ئېلىنغانىدى.

نىكولسون ئاخبارات ساتقانلىقى ئۈچۈن ئۆمۈرلۈك قاماق جازاسىغا هۆكۈم قىلىنىپ، 250 مىڭ دوللار جەرىمانە قويۇلۇشقا تېگىشلىك ئىكەنلىكىنى بويىنىغا ئالدى. لېكىن ئۇنىڭ سوتچى بىلەن ھاسىل قىلغان دەۋا كېلىشىمىگە ئاساسەن، سوت مەھكىمىسى ئۇنىڭغا بېرىلىدىغان جازانى يېنىكلىتىشى مۇمكىن. سوت مەھكىمىسىنىڭ هۆكۈمى 6-ئايدا جاكارلىنىدۇ.

نىكولسون كېلىشىمدە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى ئورگان بىلەن ھەمكارلىشىپ، ئۆزى چېتىشلىق جاسۇسلۇق دېلوسىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەكشۈرۈشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن.

زايىر هۆكۈمىتىگە قارشى قوراللىق كۈچلەرنىڭ جەڭچىلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى بوكاۋۇنىڭ تەخمىنەن 250 كىلومېتىر غەربىي شىمالىدىكى ئىلىبا بازىرىغا قاراپ يولغا چىقتى، ئۇلار ئۇ يەرگە جەڭ قىلىش ئۈچۈن باردى. زايىر هۆكۈمىتىگە قارشى قوراللىق كۈچلىرى هازىر غەربكە قاراپ تېز ئىلگىرىلەۋاتىدۇ، ئۇلار سەپەر ئۈستىدە يۈرت - ماكانىغا قايتماقچى بولغان رۋاندالىق بىر قانچە مىڭ مۇساپىرنى تارقىتىۋەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

يېرۇسالېم مەسىلىسى

خەلقئارا ماتېرىيال

2-ئاينىڭ 26-كۈنى ئىسرائىلىيە هۆكۈمىتى شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىنى تەستىقلىغاندىن كېيىن، پەلەستىن ۋە ئەرەب دۆلەتلىرى بۇنىڭغا كۈچلۈك ئىنكاس قايتۇردى. پەلەستىن مىللىي هوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەرافات: يېرۇسالېم پەلەستىن دۆلىتىنىڭ پايتەختى بولمايدىغان بولسا، تىنچلىقتىن ئېغىز ئاچقىلى بولمايدۇ، دېدى. يېرۇسالېم مەسىلىسى يەنە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدىكى مەركەزگە ئايلاندى.

يېرۇسالېم مەسىلىسى دېگىنىمىزدە يېرۇسالېمنىڭ ئىگىلىك هوقۇقى ۋە تەۋەلىكى مەسىلىسى كۆزدە تۇتۇلىدۇ، بۇ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتىدىكى ئەڭ مۇرەككەپ مەسىلە. پەلەستىنلىكلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا، يېرۇسالېم مۇھەممەت پەيغەمبەر مەككىدىن كېچىلەپ يېتىپ كېلىپ، ئەرشئەلاغا چىققان جاي. شۇڭا بۇ يەر ئىسلام دىنىنىڭ 3-مۇقەددەس جايى. يەھۇدىيلار بولسا، مىلادىدىن ئاۋۋال 10-ئەسىردە ئەجدادىمىز داۋۇد يېرۇسالېم پايتەختى بولغان «ئىسرائىلىيە پادىشاھلىقى»نى قۇرغان، شۇڭا بۇ شەھەر بىزگە تەۋە بولۇشى كېرەك، دەيدۇ.

يېرۇسالېم ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى پەلەستىننىڭ ئوتتۇرا قىسمىغا جايلاشقان، يەر كۆلىمى 176 كۋادرات كىلومېتىر، نوپۇسى 650 مىڭ. پۈتۈن شەھەر كونا شەھەر (شەرقىي يېرۇسالېم) ۋە يېڭى شەھەر (غەربىي يېرۇسالېم) دېگەن ئىككى قىسىمدىن تەركىب تاپىدۇ. كونا شەھەردە دىنىي تۈس ئالغان مەدەنىي يادىكارلىقلار كۆپ، بۇ يەردە ئاساسەن پەلەستىنلىكلەر ئولتۇراقلاشقان. يېڭى شەھەر 19-ئەسىردىن كېيىن تەدرىجىي بىنا بولغان بولۇپ، بۇ يەردە ئاساسەن يەھۇدىيلار ئولتۇراقلاشقان.

19-ئەسىرنىڭ بېشىدا يەھۇدىي دۆلىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش پىكىر ئېقىمى بارلىققا كەلگەندىن كېيىن، دۇنيانىڭ جاي-جايلىرىدا ئولتۇراقلاشقان يەھۇدىيلار پەلەستىنگە ئارقا-ئارقىدىن كەلگەن. 1-دۇنيا ئۇرۇشىدىن كېيىن پەلەستىن ئەنگلىيە باشقۇرۇپ تۇرىدىغان رايونغا ئايلانغان. يېرۇسالېم بۇ رايوننىڭ مەركىزى بولغان. ئەنگلىيە ئارمىيىسى پەلەستىن ۋەزىيىتىنى تىزگىنلىيەلمىگەنلىكتىن، پەلەستىندىن چېكىنىپ كەتكەن ھەم بۇ مەسىلىنى ب د ت غا تاپشۇرغان. 1947-يىلى 11-ئايدا ب د ت پەلەستىننى بۆلۈپ ئىدارە قىلىش

توغرىسىدا قارار ماقۇللاپ، پەلەستىندە يەھۇدىيلار دۆلىتى ۋە ئەرەبلەر دۆلىتى قۇرۇشنى، يېرۇسالېمنى ب د ت نىڭ باشقۇرۇشىنى بەلگىلىگەن.

1948-يىلى 1-قېتىملىق ئوتتۇرا شەرق ئۇرۇشى پارتلىغاندىن كېيىن، يېرۇسالېم ئىسرائىلىيىگە تەۋە رايون (غەربىي يېرۇسالېم) ۋە ئەرەبلەر، يەنى ئىئوردانىيىگە تەۋە رايون (شەرقىي يېرۇسالېم) دەپ ئىككىگە بۆلۈۋېتىلگەن. 1950-يىلى ئىسرائىلىيە ئۆز ئالدىغا يېرۇسالېمنى پايتەخت، دەپ جاكارلىغان. 1967-يىلىدىكى «5- ئىيۇن» ئۇرۇشىدا ئىسرائىلىيە شەرقىي يېرۇسالېمنى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇرغۇن ئەرەب زېمىنىنى ئىشغال قىلىۋالغان ھەم بۇ زېمىنغا نىسبەتەن ئىگىلىك هوقۇقىمىز بار، دەپ جاكارلىغان. 1980-يىلى 7-ئايدا ئىسرائىلىيە قانۇن لايىھىسى ماقۇللاپ، بىرلەشتۈرۈلگەندىن كېيىنكى يېرۇسالېمنى ئىسرائىلىيىنىڭ «مەڭگۈلۈك ۋە ئايرىلماس» پايتەختى، دەپ جاكارلىغان. ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتى ئەرەب دۆلەتلىرى تەرىپىدىن قاتتىق ئەيىبلەنگەن ۋە ب د ت تەرىپىدىن رەت قىلىنغان. لېكىن ئىسرائىلىيە بۇنىڭ بىلەن بولدى قىلمىغان. 1967-يىلى

يېرۇسالېمنى ئىشغال قىلىۋالغاندىن بۇيانقى ئىسرائىلىيە هۆكۈمەتلىرى يېرۇسالېمنى يەھۇدىيلاشتۇرۇش سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، يېرۇسالېمنىڭ شەرقى، جەنۇبى، شىمالىدىكى پەلەستىن زېمىنلىرىدا نۇرغۇن يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرغان ھەم بۇ «كىچىك بازار»لارنى يېرۇسالېمغا قوشۇپ، «بۈيۈك يېرۇسالېم» تەشكىل قىلىپ، يېرۇسالېمنىڭ نوپۇس قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنۇپ كەلگەن. ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن زېمىنىنى ئۈزلۈكسىز يۇتۇۋېلىۋاتقانلىقىغا قارىتا پەلەستىنلىكلەر 1965-يىلدىن ئېتىبارەن قوراللىق كۆرەشنى باشلىغان. 1988-يىل 11-ئاينىڭ 15-كۈنى پەلەستىن مەملىكەتلىك كومىتېتىنىڭ 19-سانلىق پەۋقۇلئاددە يىغىنى «مۇستەقىللىك خىتابنامىسى»نى ماقۇللاپ، پەلەستىن دۆلىتى قۇرۇلغانلىقىنى، يېرۇسالېمنى پايتەخت قىلىپ بېكىتكەنلىكىنى جاكارلىغان.

1993-يىلى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ۋاشىنگتوندا تىنچلىق كېلىشىمى ئىمزالىغان. بۇ كېلىشىمگە ئاساسەن يېرۇسالېم مەسىلىسى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ئاخىرقى باسقۇچلۇق سۆھبىتىدە ھەل قىلىناتتى. شۇنىڭغىچە ھەرقانداق بىر تەرەپنىڭ بىر تەرەپلىمە ھەرىكەت قوللىنىپ هازىرقى ھالەتنى ئۆزگەرتىشكە بولمايتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئايپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783. تارقىتىش بۆلۈمى: 5839769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

(بۇ سان ئالتە بەت) (维吾尔文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
7
جۈمە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:

ئۈرۈمچى شەھىرىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئۇچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 4- ~ 3 ℃ بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ، شەھەرنىڭ جەنۇبىدا بەش بال شەرقىي جەنۇب شامىلى چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايون «8 - مارت» ئاياللار بايرىمىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

يىغىنغا قېيۇم باھاۋۇدۇن قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى، يىغىندا خەلچەم ئىسلام سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون 3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن كېيىن «كۇئېنلۇن» مېھمانخانىسىدا «8 - مارت» خەلقئارا ئەمگەكچى ئاياللار بايرىمىنىڭ 87 يىللىقىنى داغدۇغىلىق خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

يىغىنغا قېيۇم باھاۋۇدۇن، خەلچەم ئىسلام، خوجىخان ھاكىموۋ، ئامىنە غاپپار، مىجىت ناسىر، ۋاڭ شىجېن قاتارلىق ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ھەر مىللەت، ساھەدىن 500 ئايال قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى خەلچەم ئىسلام ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى ساھە، كەسىپلىرى ۋە ھەر قايسى سەپلىرىدە جاپاغا چىداپ ئىشلەۋاتقان ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ بايرىمىنى تەبرىكلىدى ۋە ئۇلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى.

خەلچەم ئىسلام مۇنداق دېدى: بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىسى تەشكىلاتلىرى ئاياللارنى پارتىيىنىڭ مەركىزىي خىزمىتىنى زىچ چۆرىدەپ، «ئۆچىنى ئۆگىنىش، ئۆچتە بەسلىشىش» ۋە «ياخشى قىلىقلار تۆھپە قوشۇش» پائالىيىتى، «بەشتە ياخشى مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئۈنۈملۈك قانات يايدۇرۇشقا تەشكىللەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە «ئاياللار قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىشنى چۆرىدەپ، ئاياللار ئارىسىدا قانۇن بىلىملىرىنى تەشۋىق قىلىش ۋە ئۆگىنىش دولقۇنىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جياڭ زېمىن ئازادلىق ئارمىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنى بىر نىيەتتە ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - مارت تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ئازادلىق ئارمىيە ۋەكىللەر ئۆمىكى يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ئېلىمىزنى زامانىۋىلاشتۇرۇش ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنى گۈللەندۈرۈشتە، تۈپ ئاساسلىقى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى تەۋرەنمەي ئېگىز كۆتۈرۈش، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى تەۋرەنمەي ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش لازىم. پارتىيە، دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ تەقدىرىگە، ئىستىقبالىغا مۇناسىۋەتلىك بۇ مۇھىم سىياسىي مەسىلىدە، ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەر قانداق ئەھۋالدا قىلچە مۇجمەل قاراشتا بولۇشقا ۋە تەۋرىنىشكە بولمايدۇ.

جياڭ زېمىن بىر نەچچە ۋەكىلنىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇھىم سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا ئالەمشۇمۇل ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەرنىڭ قولغا كەلتۈرۈلگەنلىكى، ئېلىمىز سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ ئۇن يىللىق ئىچكى مالىمانچىلىق پەيدا قىلغان ئېغىر بالايىئاپەتتىن تېز قۇتۇلۇپ، يېڭىباشتىن جۇشقۇنلۇق ۋە ھاياتىي كۈچكە ئىگە بولغانلىقى، دۆلىتىمىزنىڭ ئۆزگىرىشچان خەلقئارا ۋەزىيەتتە يېڭىلمەس ئورۇندا تۇرالىغانلىقى، تېگى - تەكتىدىن ئېيتقاندا، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ بولغانلىقىدىن، بۇ نەزەرىيىنىڭ يېتەكچىلىكىدە شەكىللەنگەن پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ بولغانلىقىدىن بولدى. ھازىر ئېلىمىزنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتى ياخشى، ئالغا ئىلگىرىلەش يولىدا يەنە بەزى يېڭى سىناقلارغا دۇچ كېلىمىز. بۇ بىزدىن كاللىنى سەگەك تۇتۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى چىڭ ئىگىلەپ، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش بىلەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى دىئالېكتىك بىرلەشتۈرۈپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىمىزنىڭ باشتىن - ئاخىر توغرا يول بىلەن ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىزنى تەلەپ قىلىدۇ. ئارمىيىمىز ئىنقىلابىي، سىياسىي ۋەزىپىنى ئىجرا قىلىدىغان قوراللىق گۇرۇھ بولۇش سۈپىتى بىلەن چوقۇم يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ تاپشۇرۇقىنى ئەستە چىڭ تۇتۇپ، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى نەمۇنىلىك بىلەن ئىجرا قىلىپ، دۆلىتىمىزنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش ۋە دۆلەتنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشى لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنى چوڭقۇر سېغىنىشىمىزنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ ئىلمىي نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىدىغان، ئەتىقاد قىلىدىغان، تەشۋىق قىلىدىغان ۋە قوللىنىدىغان كۈچلۈك ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچكە ئايلاندۇرۇشىمىز لازىم. قېتىرقىنىپ ئۆگىنىش ئارقىلىق، بۇ نەزەرىيىنىڭ تۈپ قائىدىلىرى ۋە روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشىمىز، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مەسىلىلەرنى كۆزىتىش، تەھلىل قىلىش ۋە ھەل قىلىشتىكى مەيدان، نۇقتىئىنەزەر، ئۇسۇللىرىنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ ۋە ئىگىلەپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇش ئاڭلىقلىقىمىزنى ۋە قەتئىيلىكىمىزنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. ئارمىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋردىكى ئارمىيە قۇرۇلۇشى ئىدىيىسىنى ئۆگىنىش ناھايىتى مۇھىم. دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋردىكى ئارمىيە قۇرۇلۇشى ئىدىيىسى - جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، يېڭى تارىخىي شارائىتتىكى ئارمىيىمىز قۇرۇلۇشىنىڭ ئىلمىي قېلىنامىسى. دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋردىكى ئارمىيە قۇرۇلۇشى ئىدىيىسىنى يېتەكچى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، خەلقئارا ۋەزىيەتتە چوڭقۇر ئۆزگىرىش بولۇۋاتقان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان، ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن ئىجتىمائىي مۇھىتتا، پەن - تېخنىكىنىڭ ئۇچقاندەك راۋاجلىنىشى دۇنيانىڭ ھەربىي ئىشلار ساھەسىدە چوڭقۇر ئۆزگىرىش ھاسىل قىلغان ئەھۋالدا، ئارمىيە قۇرۇلۇشىنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە قانۇنىيىتى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، قىسىم قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك

جۇشىڭتاۋ ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئەتىيازلىق ئوقۇش باشلاش مۇراسىمىدا مۇنداق دېدى:

كادىرلارنىڭ نەزەرىيە ئۆگىنىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز كاڭ پىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىنىڭ مۇدىرى جۇشىڭتاۋ مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئەتىيازلىق ئوقۇش باشلاش مۇراسىمىدا مۇنداق دېدى: شىنجاڭدا يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش ئالاھىدە مۇھىم ۋە جىددىي ئىش، كادىرلارنىڭ نەزەرىيە ئۆگىنىشىگە يەنىمۇ كۆڭۈل بۆلۈش ۋە ئۇنى كۈچەيتىش لازىم.

جۇشىڭتاۋ بارلىق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش پۇرسىتىنى قەدىرلەپ، دەرسنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، پىكىر ۋە مۇھاكىمە قىلىپ، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، بولۇپمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ ئىلمىي سىستېمىسىنى، ئاساسىي نۇقتىئىنەزەرى ۋە روھىي ماھىيىتىنى مۇكەممەل، توغرا چۈشىنىپ ۋە ئىگىلەپ، نەزەرىيە، سىياسەت، بىلىم، خىزمەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

جۇشىڭتاۋ مۇنداق دېدى: كادىرلارنىڭ نەزەرىيە ئۆگىنىشىگە ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئىستىلىنى توغرىلاپ، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقىدىن ئىبارەت زور مەسىلىنى ھەل قىلىشتا. ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيە مەكتىپى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ پارتىيىۋىلىكىنى چېنىقتۇرىدىغان پېچ. كادىرلارنىڭ نەزەرىيە ئۆگىنىشنى پارتىيىۋىلىكنى چېنىقتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئىدىيىۋى، سىياسىي ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، ئۆزگىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان سېپىل ھاسىل قىلىش كېرەك.

جۇشىڭتاۋ مۇنۇلارنى ئالاھىدە تەكىتلىدى: ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق خىزمىتىنى قەتئىي تەۋرەنمەي، ئۈنۈملۈك ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ جىددىيلىكى ۋە مۇھىملىقىنى سىياسىي

لى دۇڭخۇي پەيزاۋات ناھىيىسىگە بېرىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقتىن ھال سورىدى

يېبىلاڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شى چىنخۇي ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز لىۋ خەلق ھۆكۈمىتىگە چىن كۆڭلىمىزدىن ئىشلىشىنى، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى پۈتۈن كۈچ مىننەتدارلىق بىلدۈرىمىز». بىلەن ئازايتىشنى ئۈمىد قىلدى.

لى دۇگخۇي پەيزاۋات ناھىيىسىگە بېرىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنى ھال سورىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ليۇ يىبىڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شى چىنخۇي خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 1 - كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسىدە ئالتە بالدىن يۇقىرى يەر تەۋرىدى. شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇگخۇي ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن پەيزاۋاتقا بېرىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى تەكشۈردى ھەم ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقتىن ھال سورىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە بېيجىڭدا خەلق قۇرۇلتىيى يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبەرلەرنىڭ سالىمىنى يەتكۈزدى.

لى دۇگخۇي يەر تەۋرەش ئېغىر بولغان جايدا قىسمەن ئائىلىلەرنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى ھەم ئۇلارغا ھال سوراش بويۇملىرىنى تەقدىم قىلدى، مەكتەپلەر، ناھىيە بازىرىدىكى ئورگانلارنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى كۆردى، دوختۇرخانىلارغا بېرىپ يارىلانغانلاردىن ھال سورىدى. يېڭمەھەللە يېزىسىنىڭ 2 - كەنتىدىكى بىر دېھقاننىڭ ھويلىسىدا ئاپەتكە ئۇچرىغان كىشىلەر لى دۇگخۇينىڭ ئەتراپىغا توپلىشىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتكە بولغان مىننەتدارلىقىنى ئىزھار قىلىشتى. 70 ياشلىق ئىمىن كېرىم كۆزىگە ياش ئالغان ھالدا لى دۇگخۇينىڭ قولىنى تۇتۇپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى: «ھەر قېتىم ئاپەتكە ئۇچرىغىنىمىزدا ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر غېمىمىزنى يەپ، تۇرمۇشىمىزنى مۇۋاپىق، ئوبدان ئورۇنلاشتۇردى. بىز كوممۇنىستىك پارتىيىگە، خەلق ھۆكۈمىتىگە چىن كۆڭلىمىزدىن مىننەتدارلىق بىلدۈرىمىز».

لى دۇگخۇي ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 1 - كۈنى پەيزاۋات ناھىيىسى رەھبەرلىرىنىڭ يەر تەۋرەشكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى. لى دۇگخۇي ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاممىنىڭ تۇرمۇشىنى ۋە ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى مۇۋاپىق، ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇپ، يۇرتىنى قايتا گۈللەندۈرۈش تەييارلىقىنى ئوبدان ئىشلىشىنى، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ئازايتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

يەنە بىر خەۋەردە ئېيتىلىشىچە، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى، مالىيە نازارىتى، قۇرۇلۇش نازارىتى، مائارىپ كومىتېتى قاتارلىق تارماقلاردىن تەشكىللەنگەن خىزمەت گۇرۇپپىسى مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپەت رايونىغا بارغان. ئاپتونوم رايونلۇق يەر تەۋرەش ئىدارىسى ئەۋەتكەن مۇتەخەسسىسلەر گۇرۇپپىسىمۇ ئۇلار بىلەن بىر ۋاقىتتا پەيزاۋاتقا بېرىپ خىزمەتكە كىرىشكەن.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى چىڭگىل ناھىيىسىدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارغا يەم - خەشەك يەتكۈزۈپ بېرىشنى پائال ئۇيۇشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز شى چياۋمېي خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى يەم - خەشەك بېسىلغان 15 توننىلىق «قىزىل قىيا» ماركىلىق ئاپتوموبىل فۇكاڭ شەھىرىدىن چىڭگىل ناھىيىسىگە يۈرۈپ كەتتى. بۇ ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ باشلامچى بولۇشى بىلەن ترانسپورت 9 - شىركىتى، فۇكاڭ شەھىرى قاتارلىق ئورۇنلار تەشكىللىگەن ئاپەت رايونىغا ياردەم بېرىش يولىدىكى ئەمەلىي ھەرىكەت.

چىڭگىل ناھىيىسى 2 - ئاينىڭ 25 - كۈنى يەنە بىر قېتىم قار - بورانىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ، ئېغىل - قوتانلار قار ئاستىدا قالدى، ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك ئۆكسۈپ قالدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۆ بۇ مەسىلىنى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مەسئۇل بولۇپ ھەل قىلىشى توغرىسىدا تەستىقى يوليورۇق بەرگەنىدى. ئىقتىساد - سودا كومىتېتى دەرھال فۇكاڭ شەھىرىگە يەم - خەشەك توپلاشقا ئادەم ئەۋەتتى، بۇ ئىش فۇكاڭ شەھەرلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسى، زىنچۈەن بازىرى، چېڭگۇن يېزىسى، جۇيۇنجېي يېزىسىدىكىلەرنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى.

ئۇلار قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە 500 توننا يەم - خەشەك، ئوت - چۆپ يىغدى.

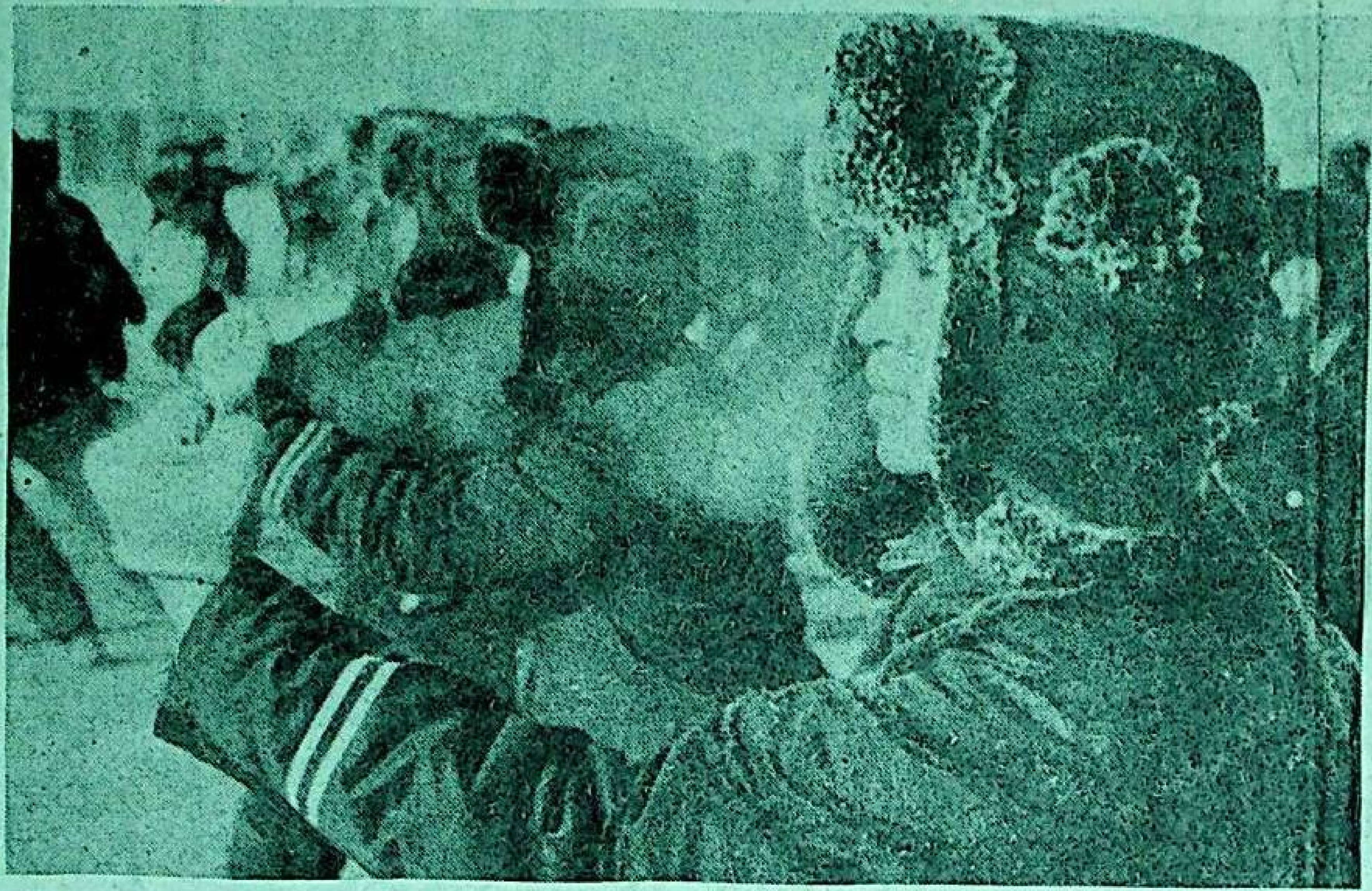

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەتىيازلىق تېرىلغۇ باشلىنىپ كەتتى

ھازىرغىچە 400 مىڭ مو يازغى بۇغداي تېرىلدى، كۆۋەز تېرىلغۇسى تەييارلىقى ئاساسەن ئاياغلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن چېن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەتىيازلىق تېرىلغۇ باشلىنىپ كەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنىدىكى مەلۇماتىغا قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 400 مىڭ مو يازغى بۇغداي تېرىلغان، كۆۋەز تېرىلغۇسى تەييارلىقى ئاساسەن ئاياغلاشقان.

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدا 1400 نەچچە كادىر ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ 1 - سەپىگە بارغان، 2 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن تارتىپ يازغى بۇغداي تېرىلغۇسى باشلانغان. ھازىرغىچە بۇ ئوبلاستتا 200 مىڭ مو يازغى بۇغداي تېرىلىپ، يازغى بۇغداي تېرىش ۋەزىپىسىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمى ئورۇندىلىپ بولغان. ئوبلاست بويىچە تەقلەنگەن خىمىيىۋى ئوغۇتمۇ بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 15 مىڭ توننا كۆپ بولغان.

قەشقەر ۋىلايىتىدە ئەتىيازلىق تېرىلغۇدىن ئىلگىرى دېھقانلاردىن 280 مىڭ كىشى، يېزا - بازار كادىرلىرىدىن 8000 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەنگەن، يېزا ئىگىلىك تېخنىك خادىملىرى يېزىلارغا بېرىپ، تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىمەتچىلىك قىلغان. بۇ ۋىلايەت بۇ يىل ئەتىيازدىكى قۇرغاقچىلىقنى كۆزدە تۇتۇپ، نەملىكنى ساقلاش، سۇنى تېجەشكە دائىر بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللانغان.

ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى ئاياللار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن «ئەڭ ياش ئانا» تېمىسىدا نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى 2 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۈرۈمچى «كۇئىنلۇن» مېھمانخانىسىدا «8 - مارت» خەلقئارا ئاياللار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن «ئەڭ ياش ئانا» تېمىسىدا نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

مۇسابىقىگە ئالتاي، قۇمۇل، شىخەنزە قاتارلىق ۋىلايەت، شەھەرلەردىن كەلگەن ماھىرلار ۋە ئۈرۈمچىدىكى ھەر مىللەت ئاياللار ۋەكىللىرىدىن بولۇپ 300 نەچچە كىشى قاتناشتى.

مۇسابىقىدە ماھىرلار «ئەگەر ئانا بولسام»، «ئانا بولغانلىقىمدىن پەخىرلىنىمەن»، «مەن - ئانا، مەن - ئوقۇتقۇچى» دېگەن تېمىلاردا نۇتۇق سۆزلەپ، بالا تەربىيىلەشتىكى تەسىراتلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كۆپچىلىكنى تەربىيىگە ئىگە قىلدى. مۇسابىقە ئاخىرىدا نەتىجىگە ئېرىشكەن ماھىرلارغا مۇكاپات تارقىتىپ بېرىلدى.

مۇسابىقە ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى خەلچەم ئىسلام سۆز قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرىدىن ئائىلە ئەخلاقىي قۇرۇلۇشىنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنلىرىنىڭ بىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى.

خوتەن ۋىلايىتىدە 700 نەچچە دېھقان ئائىلىگە دېھقان تېخنىك ئۇنۋانى بېرىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: ئۆتكەن يىلى خوتەن ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرى، پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ئائىل دېھقان تېخنىكلارنى باھالاپ بېكىتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يېزا - بازارلاردىكى 713 دېھقان ئائىلىگە دېھقان تېخنىك ئۇنۋانى بەردى.

بۇ پائالىيەت قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرى پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى، دېھقانچىلىق ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار بىلەن بىرلىكتە يېزا - كەنتلەردە باھالاپ بېكىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى ۋە يەتتە ناھىيە، بىر شەھەردىكى يېزا - بازارلاردىن ساپاسى بىر قەدەر يۇقىرى 713 ئائىل دېھقان تېخنىكنى باھالاپ گۇۋاھنامە تارقاتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك تېخنىك ئۇنۋانىغا ئېرىشكەنلەر توققۇز، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىك ئۇنۋانىغا ئېرىشكەنلەر 53، تۆۋەن دەرىجىلىك تېخنىك ئۇنۋانىغا ئېرىشكەنلەر 651 نەپەر بولۇپ، بۇنىڭ بىلەن ۋىلايەت بويىچە % 50 تىن يۇقىرى كەنتتە بىردىن ئائىل دېھقان تېخنىك بولۇش ھالىتى شەكىللىنىپ، ئاياللارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلغۇچى بار بولدى.

خوتەن ناھىيىسى بوزاق يېزىسىنىڭ سۇئارىك كەنتىدىكى دېھقان مەتنىياز قازى (سولدىن 3 - كىشى) بېيغاندا يۇرتداشلىرىنى ئۇنتۇمايۋ ماتارىپقا، نامراتلارغا 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلىپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. سۈرەتتە: مەتنىياز قازى يېقىندا ئۆزىنىڭ 125 مىڭ يۈەن پۇل چىقىرىشى بىلەن ياسالغان كەنت قېرىلار ساناتورىيىسىگە بېرىپ، ئىگە - چاقىسىز ياشانغانلارنى يوقلىماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز ياۋشىنشىن فوتوسى

بۇلگۇنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ جىددىيلىكى ۋە مۇھىملىقىنى سىياسىي يۈكسەكلىكتىن تونۇپ، سىياسىي جەھەتتە سەگەك بولۇپ، دۈشمەنگە قارشى كۈرەش قىلىش كۆز قارىشىنى ئۆستۈرۈپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، يېتەكلەپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغدىشى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشى، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلىشى كېرەك.

جۇشېڭتاۋ مۇنداق دېدى: كادىرلارنىڭ نەزەرىيە ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇنى كۈچەيتىشتىكى ئاچقۇچ - ئۆگىنىش [illegible] ئۆزگىرىش ھاسىل قىلغان ئەھۋالدا، ئارمىيە [illegible] قۇرۇلۇشىنىڭ پالاھەتلىكى ۋە قانۇنىيىتى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، قىسىم قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك [illegible] قىلدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قورالliq ساقچى قىسىم بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابىغا قاراشلىق 4 - تارماق ئەترىتىدىكى يېڭى ئەسكەرلەر قاتتىق سوغۇقتا ھەربىي مەشىق قىلماقتا.

ليۇشاۋلىن، چىلىڭ شيەنفا فوتوسى

هويلا - ئارام ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش - دېھقانلارنى بېيىتىشنىڭ ياخشى يولى

- گۇما ناھىيە موكويلا يېزىسىنىڭ هويلا - ئارام ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرغانلىقى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن**

گۇما ناھىيىسىنىڭ موكويلا يېزىسى ناھىيىدىن 11 كىلومېتىر يىراقلىقتا جايلاشقان بولۇپ، تۈت ئەتراپى سايلىق، قۇملۇققا تۇتىشىدۇ. دېھقانچىلىقنى ئاساس، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، باغۋەنچىلىكنى قوشۇمچە قىلىدۇ. يېزا بويىچە 21 كەنت، 71 مەھەللە گۇرۇپپىسى، 3310 ئائىلە، 15 مىڭ 765 نوپۇس، 5674 ئەمگەك كۈچى، 59 مىڭ 554 مو تېرىلغۇ يەر بار. باغ كۆلىمى 2406 مو بولۇپ، كىشى بېشىغا 389 تۈپتىن مېۋىلىك دەرەخ توغرا كېلىدۇ، دېھقانلارنىڭ ئۈچ قالدۇرۇق يېرى 3694 مو بولۇپ، ئومۇمىي تېرىلغۇ يەرنىڭ % 6.2 نى ئىگىلەيدۇ.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، بولۇپمۇ 1981- يىلدىن كېيىن موكويلا يېزىسى دېھقانلارنىڭ ئۈچ قالدۇرۇق يېرىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنى مېۋىلىك كۆچەت تىكىشكە يېتەكلىدى. ئەمما بىر تۇتاش پىلانلاش كەمچىل بولغانلىقتىن، قالايمىقان كۆچەت تىكىش ئەھۋالى كۆرۈلدى. دېھقانلار هويلا-ئارامدىكى مېۋىلەر ئۆزىمىز يېگىلى يەتسىلا بولىدى، بۇ يەرگە نېمە تىكىش، قانداق باشقۇرۇش ئۆزىمىزنىڭ ئىشى دەپ قارىغانلىقتىن، باشقۇرۇش يىرىك بولۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم تۆۋەن بولدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، 1990 - يىلى دېھقانلارنىڭ هويلا - ئاراملاردىن قىلغان كىرىمى ئاران 62 مىڭ 405 يۈەن بولۇپ، مو بېشىغا 38 يۈەندىن، دېھقانلارنىڭ ئۈچ قالدۇرۇق يېردىكى مېۋىلەرنى سېتىش ئارقىلىق قىلغان كىرىمى كىشى بېشىغا 19.5 يۈەندىن توغرا كەلگەن. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىشتە «يېقىنقى مەزگىلدە پاختىغا تايىنىش، كەلگۈسىدە باغۋەنچىلىككە تايىنىش»تىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۈچ يىل ئىچىدە دېھقانلارنىڭ ھازىرقى هويلا-ئاراملىرىنى باغ - ۋارانلاشتۇرۇشنى ناھىيىنىڭ باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش پىلانى ئىچىگە كىرگۈزۈپ، بىر يېزىدا بىردىن سورت بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. يېزا رەھبەرلىكى هويلا - ئارام ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش موكويلا خەلقىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىشنىڭ ماددىي ئاساسى، دېگەن قاراشنى تىكلەپ بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى هويلا - ئارام ئىگىلىكنى بىۋاستە تۇتۇپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ، ئۈرۈك، ياڭاقنى ئاساس قىلغان ئىقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى مېۋە سورتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، مەھسۇلاتنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتىنى ئاشۇرۇشنى پىلانلىدى.

1993 - يىلى موكويلا يېزىسى قاقشال كەنتىنى هويلا - ئارام ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئۈلگىسى قىلىپ، نۇقتا ئارقىلىق ئومۇمىي دائىرىنى يېتەكلەپ، ئىلغار تېخنىكا ۋە تەجرىبىلەرنى ۋاقتىدا كېڭەيتتى. 1993-، 1994 - يىللىرى 1286 ئائىلىنىڭ ئۈچ قالدۇرۇق يېرىدىن 1071 مو يەرنى باغ قىلىپ ئۆزگەرتتى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1995 - يىلى ھەرقايسى كەنتلەر بىلەن ئۈچ قالدۇرۇق يەرلەرنى باغ قىلىپ ئۆزگەرتىش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، 1996 - يىلى بۇ ۋەزىپىنى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملاشنى پىلانلىدى. ھەرقايسى كەنتلەر ھەر يىلى 2 - ئايدىن 4 - ئايغىچە ئەمگەك كۈچلىرىنى هويلا - ئاراملارنى باغ-ۋارانلاشتۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى. كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تونۇشى بىرلىككە كېلىپ، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقى قوزغىلىپ، % 95تىن يۇقىرى كەنت ۋە مەھەللە گۇرۇپپىلىرى، % 98تىن يۇقىرى دېھقان ئائىلىسى هويلا-ئاراملىرىنى باغ - ۋارانلاشتۇرۇشقا ئاۋاز قوشتى. ئۆتكەن يىلى ئۇلار يېڭىدىن 32 مىڭ تۈپ ياڭاق، 27 مىڭ 100 تۈپ ئانار كۆچىتى تىكىپ، تۇتۇش نىسبىتىنى % 96تىن ئاشۇردى، 355 مو كونا باغنى ئۆزگەرتتى. يەتتە كەنت، 20 مەھەللە گۇرۇپپىسى، 903 ئائىلە 897 مو يەردە باغ بىنا قىلدى. هويلا - ئاراملارغا تىكىلگەن ھەر خىل مېۋىلىك دەرەخ 1 مىليون 983 مىڭ تۈپكە يەتتى. بۇنىڭدىن ئۇلاپ سورتى ياخشىلانغان ئۈرۈك 97 مىڭ 800 تۈپكە، شاپتۇل 45 مىڭ تۈپكە، ئالما 5765 تۈپكە، ياڭاق 400 تۈپكە يەتتى. يېڭىدىن 2844 مو باغ بەرپا قىلىنىپ ھەر بىر ئائىلىدە باغ بولۇش ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. دېھقانلار ئۈچ قالدۇرۇق يېرىنىڭ ئەتراپىغا مەخسۇس پىلە قۇرتى بېقىش ئۈيى سېلىپ، ئەتراپىغا ئۈجمە كۆچىتى تىكتى. ھازىرغا قەدەر ئۇلار 2865 ئېغىز پىلە قۇرتى بېقىش ئۈيى، 147 مىڭ 900 تۈپ ئۈجمە كۆچىتى تىكتى. هويلا - ئارام ئىگىلىكنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 1994 - يىلدىكى 282 مىڭ 60 يۈەندىن ئۆتكەن يىلى 887 مىڭ 600 يۈەنگە، مو بېشى كىرىمى 91.7 يۈەندىن 268.7 يۈەنگە يەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش ۋە «ئۈچتىن مۇداپىئە كۆرۈش، بىرگە كاپالەتلىك قىلىش» خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئازادگۈل ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرى ھەمدە يېزا ئىگىلىك باش بانكىسىنىڭ بانكىنى قاتتىق تۈزەپ، ئىچكى قىسمىنى نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش توغرىسىدىكى تەلىپىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش ۋە «ئۈچتىن مۇداپىئە كۆرۈش، بىرگە كاپالەتلىك قىلىش»خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى.

- پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. ئۇلار باش بانكا، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا ئىگىلىك بانكا سىستېمىسىدىكى 380 بۆلۈمچە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، ئۇلار ئىچىدىكى ھۆكۈمەت پۇلىغا يەپ - ئىچىش، كۆڭۈل ئېچىش، ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ ماشىنا ئىشلىتىش ۋە ئۆلچەمدىن ئارتۇق ئۆيدە ئولتۇرۇش، ئۆي سېلىش، ئۆي سېتىۋېلىش ۋە ئۆي بېزەش قاتارلىق ئىشلارنى سادىر قىلغانلارنى بىر تەرەپ قىلدى. بۇ بانكا كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىمۇ چىڭ تۇتتى. ھەر دەرىجىلىك بانكىلارنىڭ پارتگورۇپپىلىرى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېۋىزىيە تارماقلىرى ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ئىستىل تۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى ھەمدە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى چىرىكلىشىشكە مۇئامىلىدارلار ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ پىكرىنى ئالدى، 502 ئورۇننى زىيارەت قىلىپ، 3300 پارچە پىكىر ئېلىش ئالاقىسى تارقاتتى ھەم خىزمەتلەرنى 56 قېتىم تەكشۈردى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە شۆبە بانكا، بىكەتمەن شۆبە بانكا بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئورۇمچى رايونىدىكى % 50كە يېقىن تىجارەت تور - نۇقتىلىرىنى تەكشۈرۈپ، مەسىلىلەرنى دەرھال تۈزەتتى. ئۇلار يەنە جەمئىيەت نازارەت قىلىش سىستېمىسىنى قۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بانكا خادىملىرىنىڭ ئىستىلىنى نازارەت قىلىشقا 1900 خادىمنى تەكلىپ قىلدى، 1583 پاش قىلىش ساندۇقى، 130 پاش قىلىش تېلېفونى تەسىس قىلدى.

- مەسئۇلىيەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تەدبىرنى كۈچەيتىپ، بۇلاڭچىلىق، ئالدامچىلىق، ئوغرىلىقنىڭ ئالدىنى ئالدى. ئۇلار يېڭى ۋەزىيەتتىكى ئالدامچىلىق، بۇلاڭچىلىق، ئوغرىلىقنىڭ يېڭى يۈزلىنىشى، يېڭى ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، تەشكىلىي رەھبەرلىكنى ۋە ئالدىنى ئېلىش ئېڭى تەربىيىسىنى كۈچەيتتى، بىخەتەرلىك ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى ئاشۇرۇش ھەم تەكشۈرۈش ۋە بىر تەرەپ قىلىشنى چىڭ تۇتتى. بولۇپمۇ ئۆتكەن يىلى ھەر دەرىجىلىك بانكىلار «باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، سۈپەتنى ئۆستۈرۈش، ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش»تىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى يېقىندىن چۆرىدەپ، ئىچكى باشقۇرۇش چارىلىرىنى تۈزدى ۋە مۇكەممەللەشتۈردى. شۆبە بانكا «كرېدىت مۈلكى سۈپىتىنى ھەقىقىي ئۆستۈرۈش توغرىسىدا پىكىر»، «ئىچكى قىسمىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە پىكىر»، «مەبلەغ تەڭشەشنى باشقۇرۇش ۋاقىتلىق

زاڭگۇي يېزىسى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساس سالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىرەخمەت سەيدەخمەت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ زاڭگۇي يېزىسى ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، بۇ يىلمۇ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساس ياراتتى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىلدىن باشلاپ دېھقان، چارۋىچىلارنى يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، سۇ - تۇپراق بايلىقىنى ئېچىشقا، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە يېتەكلىدى. ئۆتكەن يىلى قىشتىن بۇ يىلنىڭ بېشىغىچە 361 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 22 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ئۆستەڭگە سېمونت تاختا ياتقۇزدى، 117 توما - تاقاق ۋە كۆۋرۈك سېلىپ، سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، بۇ يىلمۇ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساس سالدى.

يەكەن ناھىيىلىك دۆلەت باج ئىدارىسى باج ئېلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، باج يوشۇرۇش - ئوغرىلاش يوچۇقلىرىنى ئەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۇنىياز قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىلىك دۆلەت باج ئىدارىسى باج ئېلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەتلىك مۇلازىمەت قىلىشنى باج خادىملىرىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇپ، يىغىپ خەزىنىلەشتۈرۈلگەن ئومۇمىي باج سوممىسىنى 20 مىليون 70 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، يۇقىرى چۈشۈرگەن ئۆتكەن يىللىق پىلانىنى 1 مىليون 645 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

مۇشۇنداق زور نەتىجىنى قولغا كەلتۈرۈشتە، بۇ ئىدارە ئاساسلىقى، بولتۇر يىل بېشىدىلا باج ئېلىش، باشقۇرۇشنى يەنىمۇ ئىسلاھ قىلىپ، باج ئېلىشتا قانۇنغا تايىنىش، ئادىل بولۇش، مەدەنىيەتلىك، ئۈنۈملۈك بولۇش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، باج ئېلىش، باشقۇرۇش ئۇسۇلدا بۇرۇلۇش قىلىپ، باج ئالغۇچى تەرەپ بىلەن باج تاپشۇرغۇچى تەرەپنىڭ ھوقۇقى ۋە مەجبۇرىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇردى؛ باج تەكشۈرۈش خىزمىتىنى باج ئېلىش خىزمىتىنىڭ ئاساسى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، يېڭى باج مەنبەلىرىنى قېزىپ، مەخسۇس كۈچ تەشكىللەپ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىلىرى قۇرۇپ، باجنى چوڭ تەكشۈرۈش ئېلىپ

1 مىليون 645 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ تۈرغۇزدى.

مۇشۇنداق زور نەتىجىنى قولغا كەلتۈرۈشتە، بۇ ئىدارە ئاساسلىقى، بۇلتۇر يىل بېشىدىلا باج ئېلىش، باشقۇرۇشنى

قىسقا خەۋەرلەر

△ قورغاس ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ناھىيىگە قاراشلىق 13 يېزا، فېرمىدىكى باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان 260 ئائىلىگە 1 مىليون 685 مىڭ يۈەن باقمىچىلىق قەرز پۇلى تارقاتتى.

مۇتەللىپ سېيىتقازى

△ يەكەن ناھىيە ئېگەرچى بازارلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق پونكىتى 1 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە 187 چوڭ - كىچىك تراكتور، چاتما - سايمانلارنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ ھەم رېمونت قىلىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ ياخشى ئېلىپ بېرىلىشىغا پۇختا ئاساس سالدى.

تۇرسۇن مۇھەممەت

△ قەشقەر ۋىلايىتى يېقىندا 1996 - يىلى زىياننى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرغان ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى زاۋۇتى قاتارلىق 32 ئىلغار كارخانىنى 2000يۈەندىن نەق پۇل بىلەن مۇكاپاتلىدى، قەشقەر شەھەرلىك تۇرۇبا سۈيى شىركىتى قاتارلىق 48 كارخانىنى ئومۇمىي ئۈۋقتۇرۇش ئارقىلىق تەقدىرلىدى.

ئابدۇۋېلىجان مەتىمىن

△ كورلا شەھىرىگە قاراشلىق لەڭگەر يېزىسى يېزىدىكى 1200 دېھقان، چارۋىچىنىڭ توك بىلەن تەمىنلىنىش مەسىلىسىنى تۈپتىن ھەل قىلىپ، يېزىنىڭ توك بىلەن تەمىنلىنىش نىسبىتىنى % 100كە يەتكۈزدى.

رەھمجان كېرىم

△ پىچان ناھىيە لۈكچۈن بازىرى كونشا ئاھالىلەر كومىتېتى توك باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، دېھقانلار ۋە كارخانىلارنىڭ 35 مىڭ يۈەن سېلىقىنى ئازايتتى.

ئەركىن ئابلىز

△ قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ بەشئېرىق يېزىسىدىكى دېھقانلار پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ ۋاقتىدا، سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 1 - ئاينىڭ 22 - كۈنىگىچە يېزا تەۋەسىدىكى 15 مىڭ 930 مو تېرىلغۇ يەرنىڭ ھەر موسىغا 70 ئاغاردىن مەھەللىۋى ئوغۇت تەييارلاپ، ئېتىز بېشىغا يۆتكەپ بولدى.

ئادىل مەتنىياز، ئابلەت قۇربان

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئېگەرچى بازىرىدىكى پارتىيە، ئىشتىپاق ئەزالىرى يېقىندا تۇرمۇشتا قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرگە 1760 كىلوگرام ئاشلىق، بىر تونىنا كۆمۈر، 156 قۇر كىيىم-كېچەك، 47 كىلوگرام سۈيۈقى ياردەم قىلىپ، ئۇلارغا مېھىر-شەپقەت يەتكۈزدى.

تۇرسۇن مۇھەممەت

سۇغىرىشتە چەك تۇتۇپ، يېڭى باج مەنبەلىرىنى قېزىپ، مەخسۇس كۈچ تەشكىللەپ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىلىرى قۇرۇپ، باجنى چوقۇم تەكشۈرۈپ ئېلىپ بېرىش جەريانىدا، 104 ئورۇننىڭ باج تاپشۇرۇش ئەھۋالىنى قايتا تەكشۈرۈپ، 730 مىڭ يۈەن باجنى تولۇقلاپ يىغىپ، باج يوشۇرۇش، باج ئوغرىلاش يوچۇقلىرىنى ئەتتى. باج قانۇنىنى تەشۋىق قىلىشتا ئومۇمغا ئەھمىيەت بەردى ھەمدە مەخسۇس تەشۋىق قىلىش بىلەن دائىملىق تەشۋىقاتنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىپ 1000پارچە باج قانۇنى تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقاتتى. بۇنىڭ بىلەن باج تاپشۇرغۇچىلار ئارىسىدا ئۆزلىرى تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باجنى باج ئېلىش ئورنىغا كېلىپ ئۆز قەرەلىدە تولۇق تاپشۇرىدىغان ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندى.

بايلىقنى ئېچىشقا، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلىم سالدى.

پىچان ناھىيىسىنىڭ دىغار يېزىسىدا 2- ئاينىڭ 20 - كۈنى يازلىق بۇغداي تېرىلغۇسى ئومۇميۈزلۈك باشلاندى، 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 850 مودىن ئارتۇق يەرگە ئۇرۇق سېلىنىپ بولدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار يازلىق بۇغداي تېرىلغۇسىدا.

سېيىتنىياز سايىم فوتوسى

ئەھمىيەت بېرىپ، ئىستىل ئۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ ھەمدە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشكە سەپەرۋەر قىلدى. بۇ بانكا «تەكلىپ قىلىش، سىرتقا چىقىرىش»نى ئۇسۇلىنى قوللىنىپ،

نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە پىكىر»، «مەبلەغ تەڭشەشنى باشقۇرۇش ۋاقىتلىق چارىسى»، «قانۇنغا خىلاپ ھالدا ھېساب سىرتىدا تىجارەت قىلىش ۋە كىچىك كاسسىنى ئېنىقلاش توغرىسىدا پىكىر»، «كۆچمە تېلېفون، چاقىرغۇ ۋە ئائىلىلەرنىڭ ھۆكۈمەت خىراجىتىدىكى تېلېفونلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا بەلگىلىمە» قاتارلىقلارنى تۈزۈپ تارقاتتى. ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق بانكىلارمۇ تۈرلۈك بەلگىلىمىلەردىن 240نى تۈزدى. بۇنىڭ بىلەن قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ دېلولار كۆرۈنەرلىك ئازايدى.

يۇرتداشلار ئۈچۈن بېيىش يولى ئىزدەش

داۋۇت ئاۋۇت

مەن باشقىلاردىن يەكەن ناھىيە كاچۇڭ يېزىلىق دېھقانچىلىق تېخنىكا پونكىتىنىڭ تېخنىكى ئەمەت ئابدۇللانىڭ كۆپ ئىزدىنىش، سىناق قىلىش ئارقىلىق بۇ تاغلىق رايوندا ئەزەلدىن بولمىغان سورتلۇق مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ كۆزىنى، ئۇرۇقىنى ۋە قەلەمچىسىنى سىرتتىن يۆتكەپ كېلىپ ئۇلاپ قايتا - قايتا سىناق قىلىپ تېرىپ ئۆستۈرۈش - كېڭەيتىش ئارقىلىق كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ 1996 - يىلى نويابىرنىڭ مەلۇم بىر كۈنى ئۇنى يېزىدىكى تەجرىبە كۆچەتلىكىدە بالا - چاقىلىرى بىلەن زەيتۇن كۆچەتلىرىگە ئۈششۈكتىن ساقلاش تەدبىرى قوللىنىۋاتقان يېرىدىن تاپتىم. ئۇ مېنىڭ كېلىش مەقسىتىمنى چۈشەنگەندىن كېيىن، ئەھۋال تونۇشتۇرۇشقا باشلىدى:

يېزىمىزنىڭ تېرىلغۇ يېرى ئاز، ئادىمى كۆپ. شۇڭا نۇقۇل ھالدا دېھقانچىلىق بىلەنلا بېيىغىلى بولمايدۇ. يېزىمىزدا گەرچە مېۋىلىك دەرەخلەر كۆپ بولسىمۇ، سۈپىتى ناچار، تۈرى ئاز، سەرخىل ئەمەس. بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، 1987 - يىلىدىن باشلاپ، تۆپرىقى مۇنبەت، سۈيى مول بۇ يېزىدا ھەر خىل مېۋىلىك كۆچەتلەرنى يېتىشتۈرۈشكە بولىدىغانلىقىنى، سىرتتىن سورتى ياخشى داڭلىق مېۋە سورتلىرىنى كېڭەيتىشكە بولىدىغانلىقىنى ھېس قىلىپ، يۇرتداشلىرىم ئۈچۈن بېيىش يولى ئېچىپ بېرىش قارارىغا كەلدىم. شۇنىڭدىن بۇيان، بىر تەرەپتىن، مېۋە سورتىنى ياخشىلاشقا، يەنە بىر تەرەپتىن، مۇۋاپىق يەر تاللاپ قايتا - قايتا سىناق قىلىپ تەجرىبە ئېلىپ بېرىشقا زور كۈچ سەرپ قىلىپ، يېزىمىزدا يوق زەيتۇن، ئانار، ئەينۇلا، ئامىلە، بەلىلە، ئالۇچا، ئەنجۈر، جىنەستە قاتارلىق ئىقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى سورتلۇق مېۋىلىك كۆچەتلەرنى يېتىشتۈرۈشكە كىرىشتىم. قايتا - قايتا سىناق قىلىش، تەتقىق قىلىش ئارقىلىق يۇقىرىقى مېۋە سورتلىرىنى بۇ تاغلىق يېزىدا ئاخىرى يەرلەشتۈردۈم.

- ھاۋاسى سوغۇق بۇ تاغلىق رايوندا زەيتۇن كۆچىتىنى قانداق يېتىشتۈردىڭىز؟ - دەپ سورىدىم مەن ئۇنىڭدىن ھەيران بولۇپ.

ئۇنىڭ پاراڭلىرىدىن مەلۇم بولدىكى: ئۇ زەيتۇن دەرىخى يېتىشتۈرۈش بىلەن ئۇدا ئۈچ يىل ھەپىلىشىپتۇ. تۇنجى يىلى، يەنى 1994 - يىلى قەشقەر ئوتتۇرا ئاسىيا بازىرىدىن 20 تال زەيتۇن ئۇرۇقى سېتىۋېلىپ كېلىپ، شۇ يىلى 3 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئۈچ كۋادرات مېتىر يەرنى ئاغدۇرۇپ يېتەرلىك ئوغۇتلاپ تېرىپتۇ. بۇنىڭدىن 15تېلى ئۈنۈپ چىقىپتۇ. لېكىن، بۇنىڭ ئىچىدە 13 تۈپ مايسا قۇرۇپ كېتىپتۇ. تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، بۇ تاغلىق رايوندا ئەتىياز كېچىكىپ كېلىدىغان بولغاچقا، ئۇرۇقلار تولۇق ئۈنەلمەپتۇ، ئۈنگەنلىرىمۇ سوغۇقتا ئۈششۈپ قۇرۇپ كېتىپتۇ، دېگەن خۇلاسىگە كەپتۇ. كېيىن بۇ يېزىنىڭ ھاۋا شارائىتى، سۈيى قاتارلىقلارنى قايتا - قايتا تەتقىق قىلىپ، زەيتۇن دەرىخى يېتىشتۈرۈشنىڭ ياخشى پەيتى ۋە چارىسىنى تېپىپ چىقىپتۇ. 1995 - يىل 4- ئاينىڭ 15 - كۈنى قەشقەردىن يەنە 60تال زەيتۇن ئۇرۇقى سېتىۋېلىپ كېلىپ، تەييارلانغان يەرگە 30 تۆشۈك ئېچىپ ئىككى تالدىن ئۇرۇق سېلىپ تېرىپتۇ. بىر ئايدىن كېيىن 33 تېلى ئۈنۈپ چىقىپتۇ. ئىلمىي ئۇسۇلدا ياخشى پەرۋىش قىلغانلىقتىن، مايسىلارنىڭ بىر تېلىمۇ قۇرۇپ كەتمەپتۇ. ھازىر بۇ كۆچەتلەرنىڭ ئېگىزلىكى ئىككى مېترغا يېتىدىكەن.

- مانا ئاۋۇ كۆچەتلەرنى، - دەپ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى ئۇ 1995 - يىللىق زەيتۇن كۆچەتلىرىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ، - 1996 - يىلى ئەتىيازدا ئائىلەمنىڭ يېنىدىكى بىر مودىن كۆپرەك ھۆددە يېرىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئوغۇتلاپ، قاندۇرۇپ ئۇسا قىلىپ، ئۇسسى كېلىشكەندىن كېيىن، چوڭقۇر ئاغدۇرۇپ، تەكشى تۈزلەپ، چوڭەك ئېلىپ، قەشقەر ئوتتۇرا ئاسىيا بازىرىدىن سېتىۋالغان 18 كىلوگرام تۈركىيىنىڭ زەيتۇن دەرىخى ئۇرۇقىنى 4 - ئاينىڭ 17- كۈنى بۇ يەرگە تېرىدىم. 5- ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە ئۇرۇقلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئۈنۈپ چىقتى ۋە بىرسىمۇ قۇرۇپ كەتمىدى. 6 - ئايدا، 8 - ئايدا بىر قېتىمدىن كەپەر مايىقىنى خىمىيىۋى ئوغۇتقا ئارىلاشتۇرۇپ ئوغۇتلىدىم، مەخسۇس خاتىرە تۇتۇپ كۆچەتنىڭ ھەر بىر باسقۇچتىكى ئەھۋالىنى خاتىرىلەپ ماڭدىم. تېرىش، ئۈنۈپ چىقىش، ئوغۇت بېرىش ۋاقىتلىرىنى ئىنچىكە ھېسابلاپ، زەيتۇن كۆچىتى يېتىشتۈرۈشنىڭ بىر يۈرۈش قانۇنىيەتلىرىنى ئىگىلەپ، شۇ يىلى 6500 تۈپتىن كۆپرەك زەيتۇن كۆچىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك يېتىشتۈردۈم.

كېيىن ئۇ مېنى بېغىغا باشلاپ كىردى. ئىككى مو كېلىدىغان بۇ باغدا يېڭى سورتلۇق 20 خىل ئۆرۈك، ئالما، نەشپۈت، بېھى، چىلان، ئەنجۈر، قارىئۆرۈك، جىنەستە، ئامىلە، بەلىلە، ئالۇچا، ئانار، ئالنگرات، بادام، كۆك ئامۇت، ئەينۇلا قاتارلىق 40نەچچە خىل مېۋىلىك كۆچەت بولۇپ، رەت - رېتى بىلەن تىكىلگەن بۇ مېۋىلىك كۆچەتلەر كىشىنىڭ زوقىنى كەلتۈرگۈدەك ئايىنىپتۇ.

- باغدا قانچە تۈپ مېۋىلىك كۆچەت بار، - دەپ سورىدىم مەن ئۇنىڭدىن.

- 600 تۈپتىن ئاشىدۇ، مېۋىگە كىرگىنى 320تۈپ، - دېدى ئۇ جاۋابەن.

- سىلى باغۋەنچىلىككە قاچاندىن باشلاپ ئىشتىياق باغلاپ قالدىلا، - دەپ سورىدىم مەن ئۇنىڭ قابىلىيىتىگە ھەيران قېلىپ.

- مەن، - دەپ سۆز باشلىدى ئۇ قەددىنى رۇسلاپ، - 1976 - يىلى قەشقەر يېزا ئىگىلىك ئوتتۇرا تېخنىكومىنى پۈتتۈرۈپ، بۇ يېزىنىڭ دېھقانچىلىق تېخنىكا پونكىتىغا تەقسىم قىلىندىم. شۇنىڭدىن بۇيان قەلبىمدە باغۋەنچىلىككە بولغان ئىشتىياق قوزغىلىشقا باشلىدى.

ئۇ شۇنىڭدىن بۇيان، بىر تەرەپتىن، مەكتەپتە ئۆگەنگەنلىرىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈپتۇ. يەنە بىر تەرەپتىن، پېشقەدەم باغۋەنلەرنى ئۇستاز تۇتۇپ ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈشكە كۈچ سەرپ قىلىپتۇ. دەسلەپتە قارا ئۈجمىگە ئاق ئۈجمە كۆزىنى ئۇلاشنى، كېيىن ئۆرۈك، ئامۇت ئۇلاشنى سىناق قىلىپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئۇلاقچىلىق تېخنىكىسى تەدرىجىي مۇكەممەللىشىپتۇ. 1987 - يىلىدىن باشلاپ ئائىلىسىدە باغ بىنا قىلىپ، كۆچەتلىرىنى پۈتۈنلەي ئۆزى ئۇلاپتۇ. ئۇ ئۇلاقچىلىقنىڭ ياما ئۇلاق، پىپى ئۇلاق، پانا ئۇلاق، بىخ ئۇلاق، مىق ئۇلاق قاتارلىق تۈرلىرىنى پۇختا ئىگىلىۋاپتۇ. قارىئۆرۈككە سەمەت ئۆرۈكنى ئۇلاپ يوغان، يۈزى سىلىق قارىئۆرۈك شەكلىدە بىر خىل ئۆرۈك سورتىنى يېتىشتۈرۈپتۇ.

ئەمەت ئابدۇللا پۈتۈن زېھنىي كۈچىنى ئۈنۈمى تېز كۆرۈلىدىغان، مېۋىسى خىل ھەم كۆپ سورتلۇق مېۋىلىك دەرەخلەرنى يېتىشتۈرۈشكە قارىتىپ، تالاي كېچە - كۈندۈزنى يۇرتىدا يوق يېڭى مېۋە سورتلىرىنى يېتىشتۈرۈشكە سەرپ قىپتۇ. ھەر يىلى يەتتە قارار كۇرس ئېچىپ دېھقانلارنى دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلەپتۇ. پەقەت 1996 - يىلى كۇرستا تەربىيىلەنگەن 96 ئادەم دېھقانلارنىڭ 16 مىڭ 700 تۈپتىن ئارتۇق ھەر خىل مېۋىلىك كۆچەتلىرىنى ئۇلاپ بېرىپ، تۇتۇش نىسبىتىنى % 95كە يەتكۈزۈپتۇ. دېھقانلارغا يېڭى پەن - تېخنىكا بويىچە تەكلىپ، مەسلىھەتلەرنى بېرىپ، ئۇلارنى يېڭى ئۇچۇرلار بىلەن تەمىنلەپ ئىلمىي ئۇسۇلدا باغ بىنا قىلىشقا، تىرىشچانلىق قىلىشقا يېتەكلەپتۇ. ئۇ تىرىشچانلىقى ۋە سىڭدۈرگەن ئەجرىگە ئاساسەن، 1985 - يىلىدىن 1995 - يىلىغىچە بىر قېتىم ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە، ئۈچ قېتىم ناھىيە بويىچە، كۆپ قېتىم يېزا بويىچە ئىلغار خىزمەتچى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلىنىپتۇ.

بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرى تېز تەرەققىي قىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يۇسۇپجان ئېلى خەۋەر قىلدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ئەدەبىيات- سەنئەتنى «خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش» يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ھەر مىللەت ئەدەبىيات - سەنئەتچىلىرىنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىجادىيەت ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى. ھەر مىللەت ئەدەبىيات- سەنئەتچىلىرى مەزمۇنى ساغلام، شەكلى كۆپ خىل، دەۋر روھى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى ئامما كۆپلەپ تەقدىم قىلىپ، ئوبلاستىنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرىنى گۈللەندۈردى.

بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بۇ ئوبلاست دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق تەتقىقات تۈرى - خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى ئەسەرلىرىنى توپلاش، رەتلەش ۋە نەشر قىلىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىدى. چۆچەكلەردىن سەككىز توپلام، ماقال - تەمسىللەردىن يەتتە توپلام، قوشاقلاردىن ئالتە توپلام نەشر قىلىپ، ئوبلاستتىكى سەككىز ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ خەلق ئەدەبىياتى ئەسەرلىرىنى توپلاش، رەتلەش خىزمىتىنى ئاساسىي جەھەتتىن تاماملىدى.

بايىنغولىن ئوبلاستلىق ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى موڭغۇلچە، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە پەسىللىك ژۇرنال «بايىنغولىن»، «بوستان» ۋە «كۆنچى دەرياسى»نى ياخشى باشقۇرۇپ، ژۇرنالنىڭ سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئۈچ تەھرىر بۆلۈمىدىكى خادىملار تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئاممىلىق بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى مۇشتەرىلارغا تەقدىم قىلدى.

ئوبلاستلىق ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى قارىمىقىدىكى ھەرقايسى جەمئىيەتلەر ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1995 - يىلدىن بۇيان بۇ ئوبلاستتىن تاڭ سەيچى، يۇسۇپجان مۇھەممەتنىڭ «مۇئاۋىن ۋېيپۇەنجاڭ دېھقان ئائىلىسىنى زىيارەت قىلدى» قاتارلىق ئەسەرلىرى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئاپتونوم رايونلۇق ۋە مەملىكەتلىك فوتو- سۈرەت ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

سەنئەتكارلار ئارمىيىدىن ھال سورىدى

يېقىندا شىنجاڭ مۇقام ئانسامبىلىدىكى سەنئەتكارلار قېلىن قار ۋە قەھرىتان سوغۇققا قارىماي، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مەلۇم قىزىل ئارمىيە شىسىغا كېلىپ، قىزىقارلىق سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسىتىش ئارقىلىق كوماندىر- جەڭچىلەردىن ھال سورىدى.

سەنئەتكارلار ئورۇندىغان «بېيجىڭدىكى ئالتۇن قۇياش»، «ئەڭ گۈزەل جاي يەنىلا بىزنىڭ شىنجاڭ»، «ئون بەش كۈنلۈك تولۇن ئاي» قاتارلىق ناخشا ۋە ئۇسسۇللار كوماندىر- جەڭچىلەرنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئويۇن ئاخىرلاشقاندىن كېيىن قىسىم رەھبەرلىرى «ئارمىيە ۋە خەلقنىڭ قەلبى تۇتاش» دېگەن خەتلەر يېزىلغان لوزۇنكىنى شىنجاڭ مۇقام ئانسامبىلىغا تەقدىم قىلىپ، ئۇلارنىڭ مەمنۇنىيىتىنى بىلدۈردى.

جياۋ ۋېيجۈن

ھېكايە فىلىم «قانغا بويالغان تۆگە شەھىرى»نى قويۇش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. تەڭرىتاغ كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن رەڭلىك ھېكايە فىلىم «قانغا بويالغان تۆگە شەھىرى»نى قويۇش مۇراسىمى يېقىندا گۇچۇڭ ناھىيىسىدە ئۆتكۈزۈلدى.

فىلىمدە شىنجاڭنى تىنچلىق بىلەن ئازاد قىلىش ھارپىسىدا «تۆگە بازىرى» دەپ ئاتالغان مەلۇم بىر شەھەردە يۈز بەرگەن ۋەقەلىك تەسۋىرلەنگەن. فىلىمنىڭ ۋەقەلىكى مۇرەككەپ ۋە قىزىقارلىق بولۇپ، تەڭرىتاغ كىنو ستۇدىيىسى گۇچۇڭ ناھىيىسىدە سۈرەتكە ئالغان 2 - فىلىمدۇر.

يىرتىق، كەمتۈك، مەينەت خەلق پۇلىنى قانداق تېگىشىش كېرەك

ئابدۇكېبىر مەتتىمىن

تۇرمۇشىڭىزغا مەسلىھەت

«جۇڭگو خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جۇڭگو خەلق بانكىسى قانۇنى»نىڭ 20 - ماددىسىدا: «يىرتىق، كەمتۈك، مەينەت خەلق پۇلىنى جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە تېگىشىپ بېرىلىدۇ، ھەمدە مۇشۇنداق پۇلنى يىغىۋېلىش، كۆيدۈرۈۋېتىش جۇڭگو خەلق بانكىسى مەسئۇل بولىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن.

ئەسلىدىكى ھالىتىدە ئۇلاشسا، پۇل قىممىتىنىڭ يېرىمى بويىچە تېگىشىپ بېرىلىدۇ.

2. تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بولسا، تېگىشىپ بېرىشكە بولمايدۇ.

1) پۇلنىڭ كەمتۈكلۈكى $\frac{1}{2}$ قىسمىدىن يۇقىرى بولغانلىرى؛ 2) پۇل يۈزى بۇلغىنىپ، ئىسلىشىپ، مايلىشىپ راست - يالغانلىقىنى پەرق ئەتكىلى بولمايدىغان دەرىجىدە ئۆزگىرىپ كەتكەنلىرى؛ 3) قەستەن كېسىپ چاپلانغان، ئۆزگەرتىلگەن، قىيىپ

پاك بولۇش ۋە ھالال بايلىق يارىتىش توغرىسىدا

ھىمت مەخسۇت

ئازنا كۈندىكى پاراڭلار

ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت ئىجتىمائىي ھايات سالمىقىنى تەڭ كۆتۈرۈپ تۇرىدىغان ئىككى مەزمۇت تۈۋرۈك. ئەگەر بۇ ئىككى مەدەنىيەتنىڭ بىرىگە ئېتىبار بېرىلىپ، بىرىگە سەل قارالسا، ئىجتىمائىي ھايات تەڭپۇڭلۇقىدا بۇزۇلۇش كېلىپ چىقىدۇ. ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت ئۆزئارا تەسىر كۆرسىتىپ، بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، بىرى چىڭ تۇتۇلۇپ بىرىگە ئېتىبار قىلىنمىسا تەرەققىيات ئاستا بولىدۇ.

مەملىكىتىمىزدە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇئەييەن نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. ئەمما بەزىبىر ناچار، چىرىك ئىللەتلەر تەدرىجىي باش كۆتۈرۈشكە باشلىدى، بەزى ئورۇنلاردا «بەزىلەرنىڭ، جۈملىدىن بەزى پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ غايىسى، ئېتىقادى سۇسلىشىپ كەتتى، كوللېكتىۋىزم قارىشى ئاجىزلىشىپ كەتتى، بەزى ساھەلەردە ئەخلاق بۇزۇلدى، ناتوغرا ئىستىللار يامراپ كەتتى، پۇلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىك ئەۋج ئېلىپ كەتتى ... چىرىكلىشىش ئەھۋاللىرى بەزى جايلاردا يەنىلا بىر قەدەر ئېغىر، پارتىيە ئىستىلى، ھۆكۈمەت ئىستىلى ۋە ئىجتىمائىي كەيپىيات بۇزۇلۇپ كەتتى.» («شىنجاڭ گېزىتى»نىڭ ئۇيغۇرچە 1996 - يىلدىكى ئۆكتەبىر سانى 1- بەت). مانا بۇ بەزى ئورۇنلارنىڭ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قارىۋاتقانلىقىنىڭ ئاقىۋىتى. پاش بولۇۋاتقان خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق، ئالدامچىلىق، بۇلاڭچىلىق، ساختىپەزلىك، ئوغرىلىق، زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى قاتارلىق دېلولار بۇنىڭ تىپىك دەلىلى، بۇلاردىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ قانچىلىك زۆرۈرلۈكىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىنى نەزەرىيە جەھەتتىن ئېنىق ۋە توغرا شەرھلەپ بەردى. ئەمما بەزىلەر «بېيىش»، «پۇل تېپىش» دېگەنگە ئوخشاش بىر نەچچە ئىبارىنىلا تۇتۇۋېلىپ، ئۇنىڭدىكى مەنىۋى مەدەنىيەتكە ئائىت مەزمۇنلارنى نەزەردىن ساقىت قىلىۋېتىپ، پۇلنىڭ قۇلىغا ئايلىنىپ قالدى. ئۆز ئورنى، خىزمىتى ۋە ھوقۇق دائىرىسىدىكى قولاي شارائىتلاردىن پايدىلىنىپ، دۆلەتنى، كوللېكتىپنى ۋە شەخسلەرنى قاقتى- سوقتى قىلىش، ئۇلارغا زىيان سېلىش بەدىلىگە ئۆزىنى سەمرىتىدىغان ئوغرى مۈشۈككە ئايلاندى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرلىرىدا «شىنجاڭ پارتىيە ئىستىلى» ژۇرنىلىغا بېرىلگەن چىرىكلەشكەن

رايونلۇق سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىكى ۋاڭ XX ئىسىملىك بىر ئايال كادىر كونترول قىلىنىدىغان ماددىي ئەشيالارنى شىنجاڭدىن چىقىرىش ئىجازەتنامىسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش، تامغا بېسىش قاتارلىق ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ 545 مىڭ يۈەن پارا ئالغان. ئۇ قانۇن - تۈزۈملەرنى كۆزگە ئىلماي، ئىش بېجىرىشكە كەلگەنلەردىن تەپ تارتماي ھەق تەلەپ قىلغان، بەزىلەر ئۇنىڭ ئەلپازىغا قاراپ، پارا بەرمەي ئىش بېجىرگىلى بولمايدىغانلىقىنى بىلىپ، «ئاگلىق» ھالدا پارا بېرىپ ئىش بېجىرگەن. ئايلىق مائاشى 700 يۈەنگە يەتمەيدىغان بۇ ئايال بىر قېتىم بىر كۈندىلا بىر نەچچە بانكىغا 80 مىڭ يۈەن ئامانەت قويغان. ئۆزى ئىقرار قىلغان 545 مىڭ يۈەن ھارام پۇل 16 بانكىغا قويۇلغان.

باي بولۇش - بايلىق يارىتىش دېگەنلىك. ئادەم مەيلى جىسمانىي جەھەتتىن بولسۇن، مەيلى ئەقلىي جەھەتتىن بولسۇن، ھالال مېھنىتىگە تايىنىپ ئىنسانىيەتكە پايدىلىق بايلىق يارىتىش ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك. دېھقان، چارۋىچىلار جىسمانىي جەھەتتىن تۇرغۇن بەدەل تۆلەپ، ئاشلىق، پاختا، گۆش قاتارلىقلارنى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئىنسانلارنى ئوزۇقلۇق ۋە كىيىم - كېچەك، خام ئەشيا بىلەن تەمىنلەيدۇ. ئىشچىلار ئىشلەپچىقىرىش قوراللىرى ۋە كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىغا كېرەكلىك بۇيۇملارنى ئىشلەپ چىقىرىپ جەمئىيەت تەرەققىياتى ئۈچۈن زۆرۈر بولغان بايلىق ياراتسا، ئالىملار، تېخنىكلار ئۆزلىرىنىڭ يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ،بايلىق يارىتىش يوللىرى، ئۇسۇللىرى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرىدۇ. مانا بۇ يول بىلەن باي بولۇش ھەقىقىي باي بولۇش ھېسابلىنىدۇ. قانۇن - تۈزۈم يول قويغان دائىرىدە سودا قىلىش ئارقىلىق بېيىشمۇ بۇنىڭ سىرتىدا ئەمەس. پارىخورلۇق، خىيانەتچىلىك، ساختىپەزلىك، ئالدامچىلىق قىلىش شەكلى ئۆزگەرگەن بۇلاڭچىلىقتۇر.

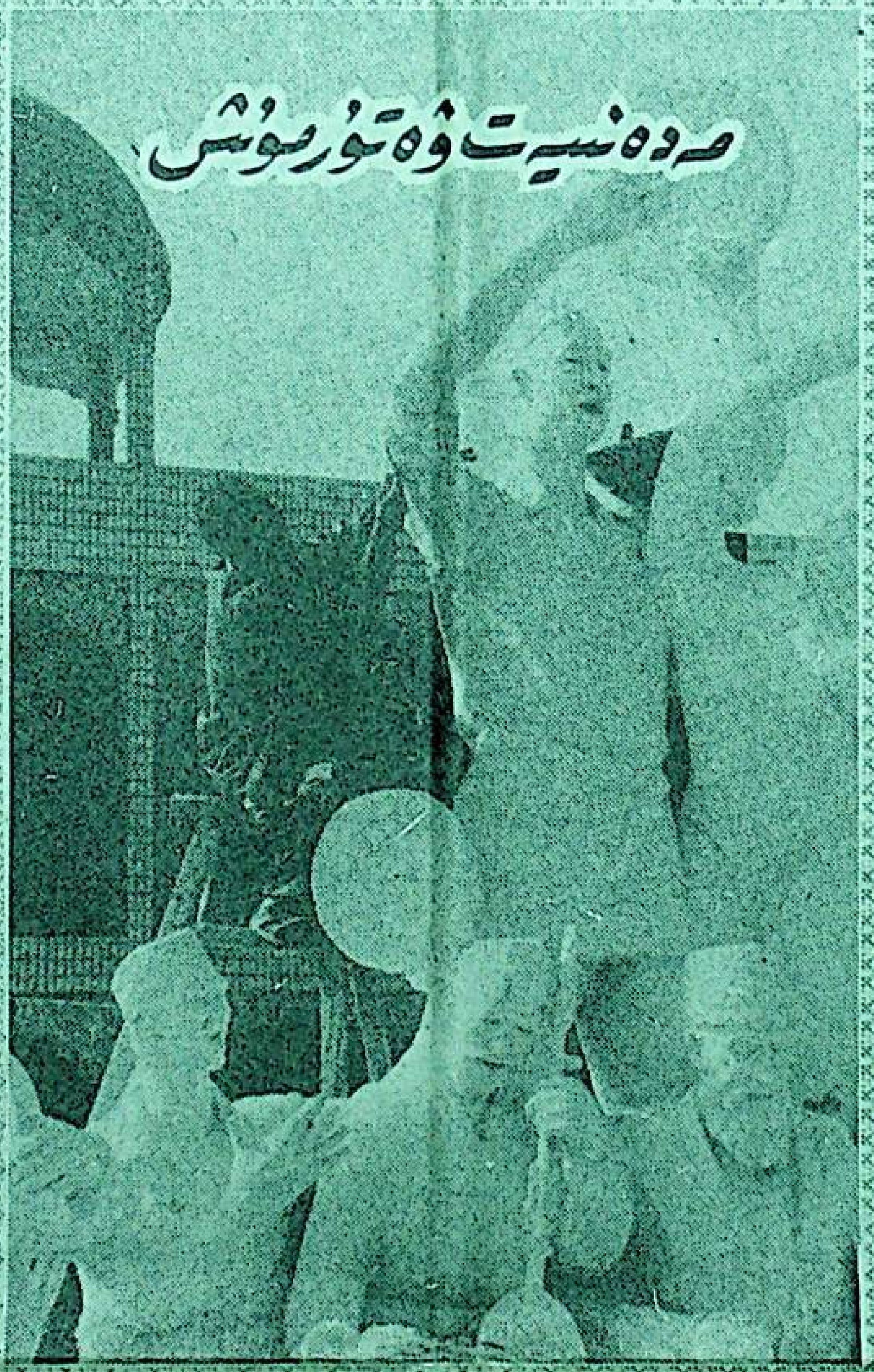

بەلگىلىمىسى بويىچە تېگىشىپ بېرىلىدۇ، ھەمدە مۇشۇنداق پۇلنى يىغىۋېلىشقا، كۆيدۈرۈشكە جۇڭگو خەلق بانكىسى مەسئۇل بولىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن. ئۇنداقتا بۇنداق پۇللار قانداق تېگىشىپ بېرىلىدۇ؟

1. تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بولسا، ئەسلى قىممىتى بويىچە تېگىشىپ بېرىلىدۇ: 1) پۇل يۈزىنىڭ كەمتۈكلۈكى $\frac{1}{5}$ قىسمىدىن ئېشىپ كەتمىسە، باشقا قىسمىدىكى نۇسخا خەتلەرنى ئۇلاشتۇرغىلى بولسا؛ 2) پۇل يۈزى بۇلغانغان، مايلاشقان، شەكلى ئۆزگەرگەن بولسا، لېكىن راس پۇل ئىكەنلىكى تەكشۈرۈپ بېكىتىلىپ، پۇل يۈزى پۈتۈن بولسا ياكى يىرتىلغان، كەمتۈكلۈكى $\frac{1}{5}$ قىسمىدىن ئېشىپ كەتمىگەن، باشقا قىسمىدىكى نۇسخا، خەتلىرىنى ئۇلاشتۇرغىلى بولسا؛ 3) پۇل يۈزىنىڭ ئاز قىسمى يىرتىلغان ھەم بانكا ئىسمى، گۈللۈك گىرۋىكى، خەت شەكلى، سىفىر، نۇسخا، گىرب زەخىملەنگەن بولسا؛ 4) پۇل يۈزىدىكى يىرتىق قەغەز ھەجىمىنىڭ $\frac{1}{3}$ قىسمىغىچە ياكى گۈللۈك گىرۋىكى، نۇسخا شەكىللىرى يىرتىلغان بولسا؛ 5) پۇل قەغىزىنىڭ سۈپىتى كونا، تۆت ئەتراپى ياكى ئوتتۇرىسى يىرتىلغان ياكى پارچىلىنىپ كېتىپ چاپلىغان بولسا؛ 6) پۇل يۈزىنىڭ بۇلغىنىشى بىر قەدەر چوڭراق ياكى يىرتىلغان ئىزلار بىر قەدەر كۆپ بولۇپ، پۇل يۈزىنىڭ پاكىزلىقىغا تەسىر يەتكەن بولسا؛ 7) پۇل يۈزىنىڭ كەمتۈكلۈكى $\frac{1}{5}$ قىسمىدىن يۇقىرى $\frac{1}{2}$ قىسمىغىچە بولۇپ، قالغان قىسمىنىڭ نۇسخا، خەتلىرى

مايلىشىپ راست ـ ياڭغانلىقىنى پەرق ئەتكىلى بولمايدىغان دەرىجىدە ئۆزگىرىپ كەتكەنلىرى؛ 3) قەستەن كېسىپ چاپلانغان، ئۆزگەرتىلگەن، قىيىپ بىرلەشتۈرۈلگەن ۋە بىر تەرىپى كېسىۋېلىنغان بولسا.

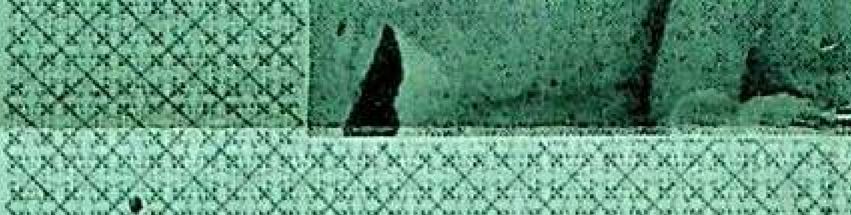

غەيرەت مەتىمىن فوتوسى (26 ـ سان)

سەنئەت يېزىلارغا يۈزلىنىشى كېرەك

مۇھەممەت تۇرسۇن ھەسەن

كىشىلەر سەنئەت ئارقىلىق گۈزەللىكنى چۈشىنىدۇ، گۈزەللىكتىن بەھىر ئالىدۇ، گۈزەللىك يارىتىدۇ. سەنئەت گۈزەللىكى تۇرمۇش گۈزەللىكى ئاساسىدا يارىتىلىدۇ. گۈزەللىك تەبىئەتتىن باشقا يەنە تۇرمۇشنىڭ ھەممە ساھەلىرىگە سىڭگەن بولىدۇ، تۇرمۇش گۈزەللىكى سەنئەت گۈزەللىكى ئارقىلىق ئەكس ئېتىدۇ ھەم ئوبرازلىشىدۇ. گۈزەللىكنى بىلىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن سەنئەتنى چۈشىنىش كېرەك. سەنئەت ئىجادىيىتى رېئال گۈزەللىكنى مەنبە قىلىدىغان، ئېستېتىك تۇيغۇ بىلەن باغلانغان ئالاھىدە بىر خىل مەنىۋى پائالىيەت، ئۇ مەنىۋى مەدەنىيەت يارىتىشنىڭ مۇھىم شەكلى.

بۇ يەردە بىز دېمەكچى بولغان سەنئەت خاس سەھنە سەنئىتىنى كۆرسىتىدۇ. ئۇ تۇرمۇش ھادىسىلىرىدە ساقلانغان ئىجابىي، سەلبىي، چىن، ساختا كۆرۈنۈشلەرنى سەنئەت ئەھلى بىلەن سەنئەت ئامىللىرىنىڭ زىچ بىرلىشىش ئار-قىلىق كەڭ تاماشىبىنلارغا نامايان قىلىپ، تاماشىبىنلارنى ئېستېتىك زوققا ئىگە قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ مە-نىۋىيىتىدىكى ئاجىزلىقلارنى تونۇپ يېتىشى-گە ياردەم بې-رىپ، گۈزەل-لىككە بولغان تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇ-رىدۇ، تۇرمۇشتا ئەسلىدىنلا گۈزەللىك مەۋ-جۇت بولسىمۇ، كىشىلەر ئۇنى تولۇق ھېس قىلىپ كېتەل-مەيدۇ. سەنئەت ئاشۇ ھادىسە-لەرنى بەدىئىي پىششىقلاش ئارقىلىق ھەقىقىي گۈزەللىك دەرىجىسىگە كۆتۈرىدۇ. سەنئەت گۈزەللىكنىڭ مەنبەسى يەنىلا ئىجتىمائىي تۇرمۇش گۈزەللىكى بولۇپ، ئۇ چىنلىق، ساختىلىق بىلەن زىچ گىرەلىشىپ كەتكەن بولىدۇ. سەنئەت مانا مۇشۇنداق مۇرەككەپ ئوبيېكتىپ ۋە سۇبيېكتىپ ھادىسىلەر ئىچىدىن ھەقىقىي گۈزەللىكنى سۈزۈۋېلىپ تاماشىبىنلارغا ئېستېتىك زوق بەخش ئېتىدۇ. لېكىن دەل مۇشۇ سەنئەت بىلەن تاماشىبىنلار ئوتتۇرىسىدا كۆۋرۈكلۈك رول ئوينايدىغان بىر قىسىم سەنئەت ئۆمەكلىرى بۇ نۇقتىنى ئۇنتۇپ قېلىۋاتىدۇ. ئۇلار ئورۇندايدىغان بىر قىسىم ناخشىلارنىڭ تېكىستى بەكمۇ بىمەنە. ئاھاڭ، مۇزىكىسىدا ئازراقمۇ مىللىي پۇراق يوق. تولغۇما ئۇسسۇل، كۆيدۈم-ئۆلدۈم بىلەن تولغان تېكىست، چەت ئەللىكلەردىن ئازراق ئۆزگەرتىپ ئىشلەنگەن ئاھاڭ، گۈلدۈر ـ گۇپپاڭغا ماسلاشقان مۇزىكىلاردىن... قانداق كىشىلەرنىڭ ئېستېتىك زوق ئالىدىغانلىقى، ئۇلارنى قانداق كىشىلەرنىڭ ياقتۇرىدىغانلىقىنى بىلگىلى بولمايدۇ. يەنە بىر قىسىم سەنئەت ئۆمەكلىرى چوڭ شەھەر، بازارلارنىلا ئايلىنىپ يۈرىدۇ، كەڭ يېزا ـ قىشلاقلارغا بېرىشنى خالىمايدۇ. تەكشۈرۈشلەرگە قارىغاندا، ئازادلىقتىن بۇيان بىرەر كەسپىي سەنئەت ئۆمىكى كېلىپ باقمىغان نۇرغۇن يېزا ـ كەنتلەر بار ئىكەن، بۇ يېزا ـ كەنتلەر ئاساسەن چەت، تاغلىق رايونلاردا بولۇپ، ئۇ يەرلەردە ھەتتا كىنو، تېلېۋىزور كۆرۈش مۇمكىنچىلىكىمۇ يوق. ئۇنداقتا ئۇ يەرلەردىكى نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى كىم بېيىتىدۇ؟

پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 ـ ئومۇمىي يىغىنىدا نۇقتىلىق ھالدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش تەشەببۇسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ئېنىقراق ئېيتساق مەنىۋى مەدەنىيەت يارىتىشنىڭ كونكرېت ۋاستىسى سەنئەت. مەنىۋى مەدەنىيەت يارىتىش مىللەت، رايون، كەسىپ، باي، نامراتلىق ئايرىمىسى بولمىغان ئىجتىمائىي پائالىيەت. ئۇ سەنئەت شەكلى ئارقىلىق تېخىمۇ كونكرېتلىشىدۇ، لېكىن بىر قىسىم سەنئەت ئۆمەكلىرى بۇ نۇقتىغا سەل قاراۋاتىدۇ. ئۇلار پۇل تېپىشنى ئاساسىي مەقسەت قىلغاچقا، ئاھالىلەر زىچ ئولتۇراقلاشقان شەھەر، بازارلاردىلا ئويۇن قويساق پۇلنى كۆپ تاپىمىز، دەپ قارايدۇ. بېلەت باھاسى قىممەت بولغاچقا، خېلى كۆپ ساندىكى نامرات، ئىقتىسادىي ئاجىز كىشىلەر سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرۈشكە مۇيەسسەر بولالمايدۇ. دېمەك، ئۇلار ئىقتىسادىي جەھەتتە نامرات بولغاچقا، مەدەنىي تۇرمۇش نامراتلىقىنىڭمۇ ئازابىنى تارتىۋاتىدۇ.

ھەرقانداق كىشى مەنىۋى ئوزۇقتىن ئايرىلالمايدۇ. ئەمما ئاشۇ چەت، نامرات يېزا-كەنتلەردىكى خەلق مەدەنىي تۇرمۇش جەھەتتىكى نامراتلىقنىڭ دەردىنى تارتىۋاتىدۇ. ماتېرىيالغا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ كۆپ قىسمى چەت، تاغلىق رايونلاردىكى يېزا ـ كەنتلەردە ئولتۇراقلاشقان. ئاشۇ ئاما ئىچىدە، ئاشۇ يەرلەردە تېپىلغۇسىز سەنئەت دېتاللىرىغا ئېرىشكىلى بولىدۇ، كەسپىي سەنئەت ئۆمەكلىرى چوڭ شەھەرلەردىلا ئويۇن قويۇشنى، چولپانلار داڭلىق سەھنىلەرگە چىقىشنىلا ئويلاپ يۈرسە، چەت، نامرات يېزا ـ كەنتلەردىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى كىم بېيىتىدۇ؟ ئۇلارنىڭ ماددىي جەھەتتىكى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا كىم مەدەت، ئىلھام بېرىدۇ؟ ئۇلارنىڭ نادانلىق، خۇراپاتلىقنى تۈگىتىشكە كىم يول كۆرسىتىدۇ؟

مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پايتەختتىكى ئاساسلىق كەسپىي سەنئەت ئۆمەكلىرى، ئاتاقلىق ئارتىسلار چەت، تاغلىق،

ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرلىرىدا «شىنجاڭ پارتىيە ئىستىلى» ژۇرنىلىغا بېرىلگەن چىرىكلەشكەن بىر كادىرغا دائىر ماقالىنى ئوقۇۋېتىپ ھەيران قالدىم. ئۇنىڭدا مۇنداق مەزمۇنلار بار: ئاپتونوم

نامرات رايونلارغا بېرىپ ئويۇن قويغان، لېكىن بىزدە ناھىيىلىك كەسپىي سەنئەت ئۆمەكلىرىمۇ ئۆز ناھىيىسىگە قاراشلىق چەت، نامرات يېزا، كەنتلەرگە بېرىپ ئويۇن قويۇشنى خالىمايۋاتىدۇ. ئۇلار ئەڭ مۇھىمى كۆپ پۇل تاپالماسلىقتىن ئەنسىرەيدۇ. خەلق سەنئەتكە موھتاج، چەت، نامرات يېزا، كەنتلەردىكى خەلقلەر تېخىمۇ شۇنداق. نامراتلارنى ئالدى بىلەن خۇراپاتلىق، نادانلىقنىڭ ئاسارىتىدىن قۇتۇلدۇرغاندىلا، ئاندىن ئۇلارنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن قەد كۆتۈرۈشكە يېتەكلىگىلى بولىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن كەسپىي سەنئەت ئۆمەكلىرى ئالدى بىلەن ئامما تېز قوبۇل قىلالايدىغان، مەزمۇنى ساغلام، خەلقنىڭ تۇرمۇشى ھەقىقىي ئەكس ئەتتۈرۈلگەن نومۇرلارنى تاللاپ ۋە ئىجاد قىلىپ، مەدەنىيەت ھەم ئىقتىسادىي جەھەتتە ئارقىدا قالغان يېزا، كەنتلەرگە ئېلىپ بېرىشى، بۇ ئارقىلىق ئۇلارنى ھەم مەنىۋى جەھەتتىن تەربىيىلىشى، ھەم ئىقتىسادىي جەھەتتىن قەد كۆتۈرۈشكە ئىلھام، مەدەت بېرىشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، سەنئەت ئۆزىنىڭ ھەقىقىي ئوبيېكتلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلغان بولىدۇ.

ئەمەس. پارىخورلۇق، خىيانەتچىلىك، ساختىپەزلىك، ئالدامچىلىق قىلىش شەكلى ئۆزگەرگەن بۇلاڭچىلىقتۇر.

ھەر بىر مىللەتنىڭ ئۆزىگە خاس مىللىي مەدەنىيىتى ۋە ئەخلاق ئۆلچىمى بولىدۇ. بۇ مەدەنىيەت ۋە ئۆلچەملەر ئاتا ـ ئانىلار ۋە ئۇستازلارنىڭ تەربىيىسى بىلەن ئەۋلادتىن ئەۋلادقىچە داۋاملىشىدۇ. بۇلار مەلۇم جەھەتتە كىشىلەرنى يامان يوللاردىن چەكلەپ تۇرىدۇ. قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، كىشىلەرگە، بولۇپمۇ ياشلارغا بولغان سىياسىي ـ ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە ئەخلاق تەربىيىسى كۈچەيتىلسە جەمئىيەت مۇقىم بولىدۇ. جەمئىيەت مۇقىم بولسا ئىگىلىك گۈللىنىدۇ، ھالال ئەمگىكى بىلەن پۇل تاپىدىغانلار ئۆز ئەمگىكىنىڭ راھىتىنى كۆرىدۇ. خەقنىڭ ھەققىگە كۆز قىزارتىدىغانلار ئازىيىدۇ.

ياش دوستلار، بىزدە ئاتا ـ بوۋىلىرىمىزدىن قالغان «پۇل دېگەن ئوغۇل بالىنىڭ قولىنىڭ كىرى» دېگەن ماقال بار. بۇنىڭ مەنىسى ئەمگەك قىلساڭ پۇل تاپالايسەن، ئىككى بىلىكىڭگە تايىنىپ پۇل تاپ، دېگەندىن ئىبارەت. شۇڭا بىز مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىلىرىگە ۋە ئەخلاق ئۆلچەملىرىگە ۋارىسلىق قىلىپ، كىشىنىڭ ھەققىگە كۆز قىزارتمايدىغان، ھالال ئەمگىكىمىز ئارقىلىق پۇل تاپىدىغان ئېسىل ئادەتنى يېتىلدۈرەيلى.

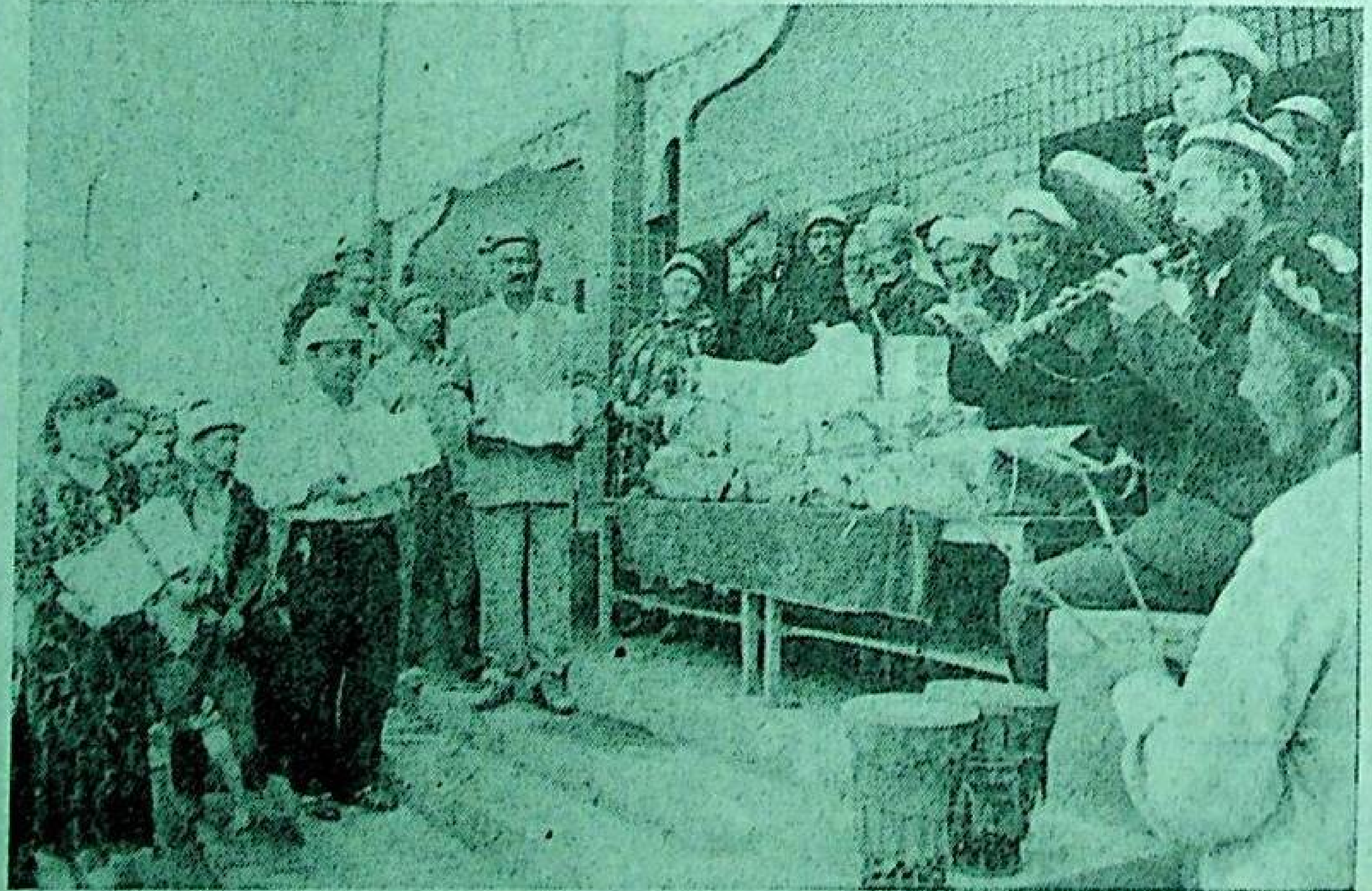

خوتەن ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەت تارماقلىرى مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۈرۈپ، دېھقان ـ چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

سۈرەتتە: ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت باشقارمىسى خوتەن ناھىيىسىنىڭ باغچى بازىرىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا كىتاب تەقدىم قىلماقتا.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز فوتوسى

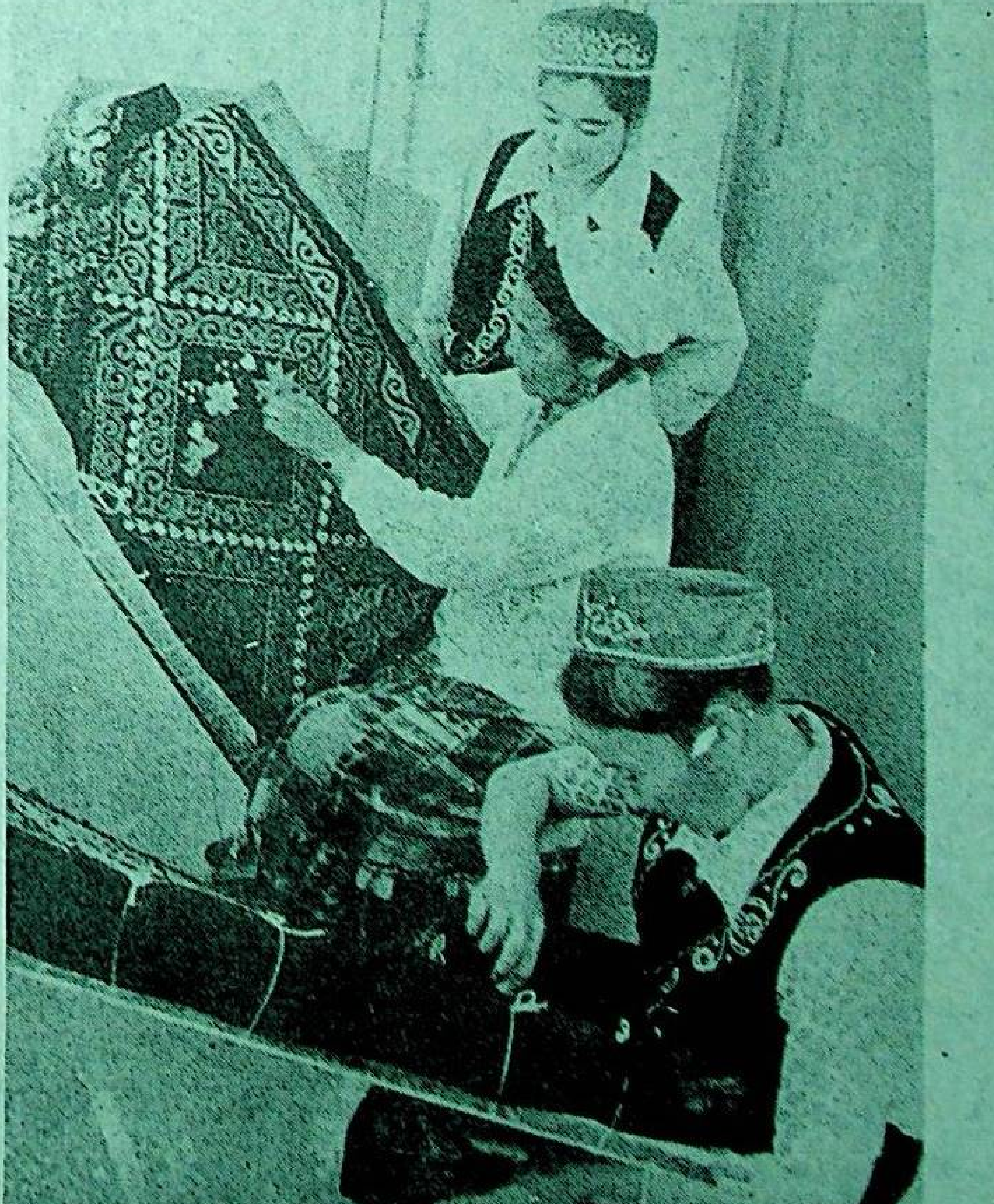

چېۋەر قوللار

ئەنۋەر فوتوسى

پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ گۇرۇپپا مۇزاكىرىسىگە قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 - مارت تېلېگراممىسى. جياڭ زېمىن بۈگۈن 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان خۇنەن ۋەكىللەر ئۆمىكى، گۇاڭدۇڭ ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قاتناشتى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش چوڭقۇرلىشىۋاتىدۇ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى راۋاجلىنىۋاتىدۇ. دۇچ كېلىۋاتقان يېڭى ئەھۋال، يېڭى زىددىيەت، يېڭى مەسىلىلەر ئاز ئەمەس، بۇ پۈتۈن پارتىيىنىڭ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ پائال تەتقىق قىلىشىغا ۋە ھەل قىلىشىغا موھتاج. بىز دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم ۋە تارىخىي ماتېرىيالىزم نۇقتىئىنەزىرىدە چىڭ تۇرۇپ، ئەمەلىيەت داۋامىدا يولۇققان مەسىلىلەرنى ئەمەلىيەت داۋامىدا چوڭقۇر تونۇشىمىز، ئەمەلىيەت داۋامىدا مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ توغرا ئۇسۇلىنى تېپىپ چىقىشىمىز لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: خۇنەن يېزا ئىگىلىك ئۆلكىسى، شۇڭا يېزا ئىگىلىكى بىلەن يېزا ئىقتىسادىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇشى، بولۇپمۇ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يېزا ئىگىلىكىدە كۆپ خىل ئىگىلىك يوللىرىنى كەڭ ئېچىپ، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا يارىشا ئىش كۆرگەن ھالدا يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، كەسپلەشكەن ئىشلەپچىقىرىش سىستېمىسىنى راۋاجلاندۇرۇشى لازىم.

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يوليورۇقىنىڭ روھىغا ئاساسەن، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى 2010- يىلغىچە زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇپ بولۇشى، ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈپلا قالماستىن، جەمئىيەت تەرتىپىنى، ئىجتىمائىي كەيپىياتىنىمۇ ياخشىلاپ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى لازىم.

لى پېڭ زۇڭلى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىنىڭ شەنشى زالىغا كېلىپ، شەنشى ۋەكىللىرى بىلەن ھەم يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش، دۆلەت كارخانىلىرى، ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمى ھەم شەنشى ئۆلكىسىنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى قىزغىن مۇزاكىرە قىلدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: شەنشى ئۆلكىسى دۆلىتىمىزنىڭ كونا سانائەت بازىسى. ماشىنىسازلىق، پىششىقلاش سانائىتىنى ئاساس قىلىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنى گۈللەندۈرۈش شەنشى ئۆلكىسىنىڭ چوڭ ئىشى. دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشتا دۆلەت زۆرۈر يار- يۆلەكتە بولغاندىن سىرت، ئاچقۇچ ياخشى رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ بولۇشىدا. پەن - تېخنىكىغا تايىنىش ئارقىلىق بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش كېرەك.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: دۆلەت يېزا ئىگىلىك پەن - تەتقىقات بازىلىرىنى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ قوللىشى، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، ئۇنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

لى پېڭ زۇڭلى مۇنداق كۆرسەتتى: نۆۋەتتە جۇڭگونىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان ئىجتىمائىي كاپالەت سىستېمىسى، بولۇپمۇ ئەڭ تۈۋەن تۇرمۇش كاپالىتى تۈزۈمى بەرپا قىلىش، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش ئارقىلىق دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ياخشىلىرى ئارقىلىق ناچارلىرىنى شاللىۋېتىش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش كېرەك.

ۋېيىۋەنجاڭ چياۋشى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن گۈيجۇ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن بىرلىكتە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىنى قاراپ چىقتى. چياۋشى سۆزىدە تەكىتلەپ

پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنى بىر نىيەتتە ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

كۈچەيتىپ، زامانىۋى تېخنىكا، بولۇپمۇ يۇقىرى تېخنىكا قوللىنىلغان قىسمەن ئورۇنشتا غەلىبە قىلىش ماھارىتىنى ئىگىلەپ، قىسمىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈپ، پارتىيە ۋە خەلق تاپشۇرغان تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئورۇندىشىمىز لازىم.

جياڭ زېمىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانى تۈزۈپ چىقىلدى، ئارمىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر چوڭ - چوڭ فاكچېنلار ئايدىڭلاشتۇرۇلدى. بەلگىلەنگەن نىشانلىرىمىزغا يېتىش- يېتەلمەسلىكىمىز، تۈزۈلگەن فاكچېن، سىياسەتلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش - ئەمەلىيلەشتۈرەلمەسلىكىمىز يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ سىياسىي ساپاسى، روھىي ھالىتى، رەھبەرلىك ئىقتىدارى ۋە خىزمەت ئەمەلىيىتى بىلەن ناھايىتى زور دەرىجىدە مۇناسىۋەتلىك.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: يولداشلىرىمىز يېڭى ۋەزىيەتتە زىممىسىدىكى ۋەزىپىسىنىڭ ناھايىتى ئېغىر، مەسئۇلىيىتىنىڭ ناھايىتى زور ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر تونۇپ، ئۆگىنىش، خىزمەت ۋە ئىدىيە جەھەتتە يۇقىرى ئۆلچەم، قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئاما بىلەن قويۇق ئالاقە باغلاش، جان - دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇشى لازىم. يولداش دېڭ شياۋپىڭ بارلىق نەزەرىيىسى ۋە بارلىق ئەمەلىيىتىدە بىر تۈپ مەقسەتنى، يەنى خەلق مەنپەئىتىنى كۆزلەشنى ئاساس قىلغان، مەسىلە ئۈستىدە ئويلانغاندا، خەلقنىڭ خوش بولۇش - بولماسلىقىنى، رازى بولۇش - بولماسلىقىنى، قوشۇلۇش - قوشۇلماسلىقىنى ئاساس قىلغان. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ مەركەزگە يازغان خېتى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئالىيجاناب خىسلىتىنى تولۇق گەۋدىلەندۈردى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئېمىنىڭ ئۇزۇل- كېسىل ماتېرىيالىزمچى، ئېمىنىڭ ئاخىرقى نەپەسكىچە بەجانىدىل ئىشلەش بولىدىغانلىقىغا، قانداق قىلغاندا خالىس تۆھپە قوشقان ھېسابلىنىدىغانلىقىغا ئۆزىنىڭ شانلىق ھاياتى بىلەن ئەڭ قايىل قىلارلىق جاۋاب بەردى. بىز ھەم يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىدىيىسى ۋە نەزەرىيىسىنى تىرىشىپ ئۆگىنىشىمىز، ھەم ئۇنىڭ ئىنقىلابىي روھى ۋە ئالىيجاب پەزىلىتىنى تىرىشىپ ئۆگىنىشىمىز لازىم. ھەممىمىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنى ئۈلگە قىلىپ، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، نام، مەنپەئەت، مەرتىۋە بىلەن، شان - شەرەپ، ئار - نومۇس بىلەن ھېسابلاشماي، ھەر ۋاقىت پارتىيە ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى ئەلا بىلىپ، ئارمىيىنىڭ ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، زامانىۋىلاشتۇرۇش، مۇنتىزىملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشۇشىمىز لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: تارىخىي تەجرىبىلەر شۇنى

ئىگە مۇشۇنداق چوڭ ئەلدە، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت مۇشۇنداق ئۇلۇغ، مۇشكۇل ئىشتا، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكى بولمىسا، پۈتۈن مەملىكەتتە بىرلىككە كەلگەن ئىرادە ۋە بىرلىككە كەلگەن ھەرىكەت بولماي قالىدۇ، پۈتۈن مەملىكەت چېچىلىپ كېتىدۇ، ھېچقانداق ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى بولمايدۇ. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ نوپۇزىنى قوغداش – يولداش شياۋپىڭنىڭ سىياسىي تاپشۇرۇقى. ئۇ پارتىيە، دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ تۈپ مەنپەئىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. پارتىيىنىڭ ئارمىيىگە بولغان مۇتلەق رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش — ئارمىيىمىزنىڭ تۈپ سىياسىي تۈزۈمى. 70 يىلدىن بۇيان، ئارمىيىمىز غەلىبىسىرى ئىلگىرىلەپ، ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىپ زورىيىش، ھەر خىل مۇرەككەپ مۇھىت ۋە قاتتىق كۈرەشلەرنىڭ سىنىقىغا بەرداشلىق بېرىشتە، ئەڭ مۇھىمى، پارتىيىنىڭ كۈچلۈك رەھبەرلىككە تاياندى. بۇ قوشۇنىمىز پارتىيىنىڭ گېپىنى ئاڭلايدىغان، پارتىيە ۋە خەلق تامامەن ئىشىنىدىغان قوشۇن. يېڭى ۋەزىيەتتە ئارمىيىمىزنىڭ مۇھىم ئورنى، ئۈستىگە ئالغان تارىخىي بۇرچى، خەلق ئارمىيىسىنىڭ خاراكتېرى ۋە مەقسىتى بىزدىن پارتىيىۋىلىكنى كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ ئارمىيىگە بولغان مۇتلەق رەھبەرلىكىدە باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇشىمىزنى، ھەممە ھەرىكەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ قوماندانلىقىغا قۇلاق سېلىشنى تەلەپ قىلىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: يولداش دېڭ شياۋپىڭ خېلى بۇرۇنلا بىرى، غايىگە، يەنە بىرى، ئىنتىزامغا تايانغاندىلا، ئىتتىپاقلاشقىلى بولىدۇ، دېگەنىدى. پولاتتەك ئىنتىزام بولمىسا، ئىنقىلابتىمۇ، قۇرۇلۇشتىمۇ مۇۋەپپەقىيەت قازانغىلى بولمايدۇ. ئىنتىزامچانلىق كۈچەيسە، ئىنقىلاب غەلىبە قىلماي قالمايدۇ. بۇ ھەرقانداق چاغدا ئاقمايدىغان ھەقىقەت. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا ھەر خىل مۇرەككەپ ئەھۋاللارغا دۇچ كېلىپ تۇرىمىز. ئۇنداق ياكى مۇنداق زىددىيەت، مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا شەخس تەشكىلگە بويسۇنۇش، ئاز سانلىق كۆپ سانلىققا بويسۇنۇش، تۆۋەن يۇقىرىغا بويسۇنۇش، پۈتۈن پارتىيە مەركەزگە بويسۇنۇشنى تەكىتلەپ، ئىنتىزامنى ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقىمىزنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش ئىنتايىن مۇھىم ئىش بولۇپ قالدى. ئارمىيىمىز ئەزەلدىن ئىنتىزامنى تەكىتلەپ كەلدى، ئىنتىزامنى جېنىدىن ئېزىز كۆرۈپ كەلدى. ئىنتىزامنى تەكىتلەش- سىياسەتنى تەكىتلەشتىكى ئاساسىي تەلەپ، ئارمىيىنىڭ مەركەزلىشىشى ۋە بىرلىكىنى ساقلاشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ھەر بىر يولداش، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەرقانداق ئەھۋالدا پارتىيە

مەركىزىي كومىتېتىنىڭ، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ تەدبىر، يوليورۇق ۋە بەلگىلىمە - تەلەپلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىجرا قىلىپ، ھۆكۈمەت پەرمانى، ھەربىي بۇيرۇقنىڭ راۋانلىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىنىشى لازىم، سودىلىشىشقا، شەرت قويۇشقا ھەرگىز رۇخسەت قىلىنمايدۇ. ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەممە ئىشتا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ يوليورۇقى، تەلىپى بويىچە، تەشكىلىي پرىنسىپ بويىچە ئىش قىلىش كېرەك.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ھازىر ئېلىمىزدە ئىقتىساد راۋاجلىنىۋاتىدۇ، سىياسەت مۇقىم، مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋاپات بولغاندىن كېيىن پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق ئىنتايىن قايغۇردى، تەزىيە بىلدۈرۈش پائالىيەتلىرى ناھايىتى تەرتىپلىك ئېلىپ بېرىلدى. بۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق ئارىسىدا يۇقىرى ئابرويغا ئىگە ئىكەنلىكىنى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى ۋە تۈرلۈك فاكچېن، سىياسەتلىرىنىڭ كىشىلەر قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالغانلىقىنى، خەلق ئاممىسىنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا يۈكسەك ئىشىنىدىغانلىقىنى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئىستىقبالىغا تولۇق ئىشىنىدىغانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. بۇلار پۈتۈن مەملىكەت، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاشنىڭ پۇختا سىياسىي ئاساس ۋە ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە ئىكەنلىكىنىمۇ يەنە بىر قېتىم كۆرسىتىپ بەردى. ئارمىيىمىز خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسىنىڭ قۇدرەتلىك تۈۋرۈكى، دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكى، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتا مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار، بولۇپمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلار چوڭقۇر مەسىلىلەرنى سىياسىي جەھەتتىن، ئومۇمىيەت جەھەتتىن كۆزىتىشكە، تەھلىل قىلىشقا ماھىر بولۇشى، مۇقىملىقنى قوغداش خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشى لازىم.

بۈگۈنكى يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ۋەكىل ليۇ خۇاچىڭ رىياسەتچىلىك قىلدى. مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن ۋەكىل جاڭ جېن، ۋەكىل جاڭ ۋەنيەن، ۋەكىل چى خاۋتيەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن ۋەكىل فۇ چۈەنيۇ، ۋەكىل يۈي يۇڭبو قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

ئىشقا تورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇش ئارقىلىق دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ياخشىلىرى ئارقىلىق ناچارلىرىنى شاللىۋېتىش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش كېرەك.

ۋېيپۇەنجاڭ چياۋشى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن گۈيجۇ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن بىرلىكتە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىنى قاراپ چىقتى. چياۋشى سۆزىدە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، ئىسلاھاتنى ئىرىشىپ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشىمىز لازىم.

مۇئاۋىن زۇڭلى جۇرۇڭجى بۈگۈن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان فۇجيەن، شىزاڭ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن بىرلىكتە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ «ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلات»نى قاراپ چىقتى.

جۇرۇڭجى تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھازىر شىزاڭنىڭ ئىقتىسادىي خىزمىتىدە نۇرغۇن قىيىنچىلىقلار بولسىمۇ، لېكىن ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىغا زېھ تايىنىدىغان، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ، ھەرقايسى ساھەدىكى زاتلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرىدىغانلا بولساق، شىزاڭ ئىقتىسادىنىڭ ئۇدا راۋاجلىنىشىنى ۋە ئىجتىمائىي ۋەزىيىتىنىڭ يەنىمۇ مۇقىم بولۇشىنى چوقۇم ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

ليۇ خۇاچىڭ بۈگۈن ئازادلىق ئارمىيە ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قاتنىشىپ، ۋەكىللەرنىڭ پىكىرلىرىنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، كۆپچىلىك بىلەن بىرلىكتە ئارمىيە قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭ پىلانى ئۈستىدە ئورتاق كېڭەشتى.

خۇ جىنتاۋ بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان سىچۈەن ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى. ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: پۇرسەتنى تۇتۇپ، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماس ھالدا راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، سىچۈەننىڭ ئىشلىرىنى تېخىمۇ ياخشى قىلىشىمىز لازىم.

خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى ئەلا بىلىپ، ئارمىيىنىڭ ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، زامانىۋىلاشتۇرۇش، مۇنتىزىملاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشۇشىمىز لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: تارىخىي تەجرىبىلەر شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ئىتتىپاقلىق — ئىنتايىن مۇھىم، ئىتتىپاقلىق — كۈچ، ئىتتىپاقلىق — غەلىبە. پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلق ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتسەكلا، ھەرقانداق بوران - چاپقۇننىڭ سىنىقىغا بەرداشلىق بېرەلەيمىز، ئىشلىرىمىز غەلىبە قىلماي قالمايدۇ. پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىدا، پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقى باشتىن ئاخىر يېتەكچىلىك، ئۈلگىلىك رول ئوينايدۇ. پارتىيىنىڭ 14-قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، پۈتۈن ئارمىيە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئېسىل ئەنئەنىنى جارى قىلدۇرۇش، پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرىنىڭ خىسلىتىنى ساقلاش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرغانلىقتىن، ئارمىيە ئىچى ۋە سىرتىنىڭ ئىتتىپاقلىقى يەنىمۇ كۈچەيدى. بىز تەستە قولغا كەلگەن بۇ ياخشى ۋەزىيەتنى ئىنتايىن قەدىرلەپ ۋە قوغداپ، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم.

جياڭ زېمىن تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىشتە، ئەڭ مۇھىمى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ نوپۇزىنى قوغداش، ئىدىيە، سىياسىي، ھەرىكەت جەھەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن بىردەكلىكنى ئاڭلىق ساقلاش لازىم. 50 مىليوندىن كۆپرەك ئەزاغا ئىگە مۇشۇنداق چوڭ پارتىيىمىزدە، زېمىنى كەڭ، 1 مىليارد 200 مىليون ئاھالىغا ۋە 56 مىللەتكە

تەكىتلەش- سىياسەتنى تەكىتلەشتىكى ئاساسىي تەلەپ، ئارمىيىنىڭ مەركەزلىشىشى ۋە بىرلىكىنى ساقلاشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ھەر بىر يولداش، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەرقانداق ئەھۋالدا پارتىيە

مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن ۋەكىل جاڭ جېن، ۋەكىل ۋەنيېن، ۋەكىل چى خاۋتيەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن ۋەكىل فۇ چۈەنيۇ، ۋەكىل يۈي يۇڭبو قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

ئاپتونوم رايون «8- مارت» ئاياللار بايرىمىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاياللارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئىتىنى قانۇنغا تايىنىپ قوغداش ئىشىنى ئۈستۈردى. ئەمەلىيەت ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئۇلۇغ كۈچ ئىكەنلىكىنى، شىنجاڭنى قۇرۇشتا كەم بولسا بولمايدىغان «يېرىم دۇنيا» ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

خەلچەم ئىسلام مۇنداق دېدى: بۇ يىل ئېلىمىز تارىخىي تەرەققىياتىدىكى مۇھىم بىر يىل بولىدۇ. ھەر مىللەت ئاياللىرى ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، قاراشنى ئۆزگەرتىپ، كۈچلۈك بازار ئېڭى رىقابەت ئېڭى ۋە خوجايىنلىق ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ جەڭ مەيدانىغا پائال ئاتلىنىپ، «ئۆچنى ئۆگىنىش، ئۆچتە بەسلىشىش» ۋە «ياغلىقلىقلار تۆھپە قوشۇش» پائالىيىتىنى داۋاملىق چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، مەدەنىيەتلىك، ساغلام، ئىلمىي تۇرمۇش شەكلىنى تەشەببۇس قىلىپ، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك قارىشى، قىممەت قارىشى، نىكاھ قارىشى، ئائىلە قارىشى ۋە پەرزەنتلەرنى تەربىيىلەش قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، ناچار ئۆرپ- ئادەتلەرنى باشلامچىلىق بىلەن ئۆزگەرتىپ، توي - تۆكۈندە ھەشەمەتچىلىك قىلىشقا قارشى تۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، تىرىشچانلىق بىلەن دۆلەت قۇرۇپ، تىرىشچانلىق بىلەن ئائىلىنى باشقۇرۇپ، ئەۋلادلارنى كۆڭۈل قويۇپ تەربىيىلەپ، ئىجتىمائىي مەدەنىيەت تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. ھەر مىللەت ئاياللىرى ۋەتەن بىرلىكىنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشنىڭ نەمۇنىچىلىرىدىن بولۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە مەيدانى مۇستەھكەم، بايرىقى روشەن ھالدا قارشى تۇرۇشى كېرەك.

يىغىندا يەنە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختىچىلىق سېپىدىكى 100 ئايال ماھىر تەقدىرلەندى.

ئۇلۇغ زات، ئالىيجاناب خىسلەت

— چوڭ تىپتىكى ھۆججەتلىك فىلىم «دېڭ شياۋپىڭ»نى كۆرگەندىن كېيىن

جۇرئەت كامىل

1997 - يىل 2 - ئاينىڭ 19 - كۈنى جۇڭگو ئاسمىنىدىن بىر ئۇلۇغ يۇلتۇز ساقىدى. ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان قەدىردان دېڭ شياۋپىڭ ئالەمدىن ئۆتۈپ، كىشىلەر قەلبىنى ھەسرەت ۋە سېغىنىش قاپلىدى. 70 نەچچە يىللىق ئىنقىلابىي ھاياتىدا جۇڭگو يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلابىنىڭ غەلىبە قىلىشى ۋە يېڭى جۇڭگونىڭ قۇرۇلۇشى، جۇڭگودا سوتسىيالىزمنىڭ بەرپا قىلىنىشى، مۇستەھكەملىنىشى ۋە راۋاجلىنىشى ئۈچۈن ئۆچمەس تۆھپە قوشقان دېڭ شياۋپىڭنىڭ شانلىق ھاياتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن چوڭ تىپتىكى تېلېۋىزىيە ھۆججەتلىك فىلىمى «دېڭ شياۋپىڭ» شۇ كۈنلەردە كەڭ دائىرىدە قويۇلۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۇ ئۇلۇغ زاتقا بولغان چەكسىز سېغىنىشى ۋە ھۆرمىتىنى يۇقىرى پەللىگە كۆتۈردى.

مەركىزىي ھۆججەتلەر تەتقىقات ئىشخانىسى بىلەن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىرلىشىپ ئىشلىگەن بۇ چوڭ تىپتىكى ھۆججەتلىك فىلىم جەمئىي 12 قىسىمدىن تەركىب تاپقان بولۇپ، ئۇنىڭدا دېڭ شياۋپىڭنىڭ 70 نەچچە يىللىق ئىنقىلابىي ھاياتى ۋە ئۇلۇغ تۆھپىلىرى جانلىق ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. پارتىيىنىڭ جۇڭگو خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بارغان تارىخى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. بولۇپمۇ فىلىمدە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئاجايىپ جاسارەت ۋە پاراسەت بىلەن پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، ئۇلۇغ تارىخىي خاراكتېرلىك بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇرغانلىقى، بىپايان جۇڭگو زېمىنىدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ھەيۋەتلىك دولقۇنىنى قوزغىغانلىقىغا ئائىت تارىخىي خاتىرىلەر ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشكەن ھالدا چىن ۋە ئېنىق تەسۋىرلەنگەن.

فىلىمدە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ 70 نەچچە يىللىق ئىنقىلابىي ھاياتى ئۈچ چوڭ مەزمۇن ئاساسىدا تونۇشتۇرۇلغان.

1. چوڭ مەزمۇن فىلىمنىڭ ئالدىنقى ئۈچ ...

پېتەكچىلىكتە جانپىدالىق بىلەن جەڭ قىلىپ، تۆرلۈك توسالغۇلارنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، ئۇلۇغ سىياسەتچى ۋە ھەربىي ئالىم بولۇپ يېتىشىپ چىققىدۇ.

2- چوڭ مەزمۇندا 1952 - يىلدىن 1977- يىلىغىچە بولغان 20 نەچچە يىللىق ئىنقىلابىي ھاياتى تونۇشتۇرۇلغان بولۇپ، بۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ سىياسىي ھاياتىدىكى ئوڭۇشسىزلىققا ئەڭ كۆپ ئۇچرىغان مەزگىل ھېسابلىنىدۇ. دېڭ شياۋپىڭ 1956 - يىلى مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى بولغاندىن كېيىن يولداش ماۋزېدۇڭ يادرولۇقىدىكى مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ مۇھىم ئەزاسى بولۇش سۈپىتى بىلەن سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئورنىتىلىشى ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ قانات يېيىشى، جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتىگە ئۇيغۇن بولغان سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىنى تېپىش، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش، سىياسەتنى تەڭشەش، قىيىنچىلىقلارنى يېڭىش يولىدا ئېغىر يۈكنى زىممىسىگە ئېلىپ، ئەمدىلا ئازادلىققا ئېرىشكەن ۋەتەن زېمىنىدا ئاجايىپ مۆجىزىلەرنىڭ بارلىققا كېلىشىگە زور تۆھپە قوشىدۇ. «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» جەريانىدا ئارقا - ئارقىدىن ئوڭۇشسىزلىقلارغا ئۇچراپ ئېغىر كۈلپەت تارتقان بولسىمۇ، ۋەزىپىسى ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» كەلتۈرۈپ چىقارغان ئېغىر، قىيىن ۋەزىيەتنى ئوڭشاش، دادىل تەرتىپكە سېلىش ئېلىپ بېرىپ، ئىشنى ئىدىيىۋى لۇشيەندىكى قالايمىقانچىلىقلارنى ئوڭشاشتىن باشلاپ «ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش» تىن ئىبارەت ئۇلۇغ ھەقىقەتنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ ۋە جۇڭگونىڭ كەلگۈسى تەرەققىياتى ئۈستىدە ئىزدىنىدۇ. فىلىمنىڭ 4-، 5-، 6- قىسىملىرىدا دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئاشۇ قالايمىقانچىلىق يىللىرىدىكى ئېگىلمەس - سۇنماس ئىنقىلابىي ھاياتى تونۇشتۇرۇلغان بولۇپ، بۇ قىسىملار كىشىنى ھەم ئەپسۇسلاندۇرىدۇ، ھەم ھاياجانلاندۇرىدۇ. دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىككى قېتىم زەربىگە ئۇچراپ ناھەق كۈرەش قىلىنغىنى كىشىنى ئەپسۇسلاندۇرسا، دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئاشۇ كۈلپەتلىك، ئېغىر كۈنلەردە مەيدانى مۇستەھكەم ...

ھەربىي ئىشلار، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش، پارتىيە قۇرۇلۇشى قاتارلىق جەھەتلەردە بىر قاتار سىياسەتلەرنى بەلگىلەپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇشقا ئىجتىمائىي ۋە ماددىي ئاساس يارىتىپ بەرگەنلىكىدىن ئىبارەت ئۇلۇغ تۆھپىسى تونۇشتۇرۇلغان.

بۇ فىلىمنىڭ كىشىلەرنى شۇنچە جەلپ قىلالىشىدىكى ئەڭ چوڭ ئالاھىدىلىكى شۇكى، فىلىم ئىشلىگۈچىلەر يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ «ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش»تىن ئىبارەت يەكۈنىگە ئەمەل قىلىپ، فىلىمنى چىن ۋە ئەمەلىي ئىشلەش ئۈچۈن كۆپ ئىزدەنگەن، ئاز بولمىغان تارىخىي ھۆججەتلەرنى نەقىل كەلتۈرۈش، نۇرغۇن ماتېرىيال توپلاش، نەق مەيدان كۆرۈنۈشىنى قىستۇرۇش، جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك ئاتاقلىق ئەربابلارنى زىيارەت قىلىش، يەر، جايلارنى ئەينەن تەسۋىرلەش، مۇۋاپىق باھا بېرىش، تارىخىي كۆرۈنۈشلەرنى ئەينەن كۆرسىتىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق فىلىمنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرغان.

ئومۇمەن «دېڭ شياۋپىڭ» ناملىق بۇ چوڭ تىپتىكى تېلېۋىزىيە ھۆججەتلىك فىلىمى قەدىردان دېڭ شياۋپىڭنىڭ ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرغانلىقىدەك ئىدىيىۋى ئىستىلىنى، ئۇلۇغ تۆھپىسىنى، ئالىيجاناب پەزىلىتىنى، ئۇمىدۋارلىق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەش روھىنى ۋە سەۋرچانلىقىنى ئەمەلىي پاكىتلار ئارقىلىق ئەكس ئەتتۈرۈپ بەرگەن ياخشى فىلىم بولۇپ، ئۇ ھەر مىللەت خەلقىنى جۈملىدىن ھەر مىللەت ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، كوممۇنىستىك پارتىيىنى سۆيۈش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا تەۋرەنمەي مېڭىش روھىنى يېتىلدۈرۈشتە، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق روھىنى ئۇرغۇتۇشتا ئاجايىپ رول ئوينايدۇ.

سەنئەت گۈلزارلىقىمىزدىكى يەنە بىر خۇش پۇراق گۈل

— بەدىئىي فىلىم — «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» توغرىسىدا

قەدىردان قەييۇم

ئۆزىگە خاس يەرلىك ئالاھىدىلىكى بىلەن قۇمۇلنىڭ بىر پۈتۈن سەنئەت تارىخىنى، ئىجتىمائىي تۇرمۇش ئۆزگىچىلىكلىرىنى ۋە قۇمۇل ئۇيغۇرلىرىنىڭ مىللىي پسىخىك ئالاھىدىلىكىنى ئەكس ئەتتۈرگەن بەدىئىي فىلىم — «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» يېقىندا تېلېۋىزوردا بىر نەچچە قېتىم كۆرسىتىلىپ، نومۇرلىرىنىڭ رەڭدارلىقى، مەزمۇنىنىڭ مولluقى، بەدىئىيلىكىنىڭ يۇقىرىلىقى ۋە سۈرەتكە ئېلىش سەنئىتىنىڭ ئۆزگىچىلىكى بىلەن تېلېۋىزور كۆرگۈچىلەرنى ئالاھىدە جەلپ قىلدى ۋە ئۇلاردا چوڭقۇر تەسىر قالدۇردى.

مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن مەن «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» فىلىمنى ئىشلەشكە قاتناشقان رېژىسسور، رىياسەتچى ۋە بىر قىسىم ژۇرنالىستلارنى زىيارەت قىلدىم.

«قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» بەدىئىي فىلىمنىڭ رېژىسسورى ئۆمەر سايىم بۇ بەدىئىي فىلىمنى ئىشلەش جەريانىنى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

— مەن ئىلگىرى قۇمۇل توغرۇلۇق يۈزەكى چۈشەنچىگە ئىگە ئىدىم، بۇ بەدىئىي فىلىمنى ئىشلەش ۋەزىپىسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بىر ئاز ئەنسىرىدىم. چۈنكى قۇمۇل ۋىلايەتلىك سەنئەت ئۆمىكىنىڭ باشقا ۋىلايەتلىك سەنئەت ئۆمەكلىرىگە سېلىشتۇرغاندا ئادىمى ئاز، ئەمەلىي كۈچى ئاجىز ئىدى. قۇمۇل رايونىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى، ھەر ساھەدىكى تەرەققىياتلىرىنى بەدىئىي شەكىللەر بىلەن جامائەتچىلىككە يورۇتۇپ بېرىش مەقسىتىدە تۈنجى قېتىم ئىشلىنىدىغان بۇ بەدىئىي فىلىمنى مۇشۇ سەنئەت ئۆمىكىگە تايىنىپ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشلەپ چىققىلى بولارمۇ؟ دېگەندەك ئويلاردا بولدۇم. قۇمۇلغا بارغاندىن كېيىن، قۇمۇل خەلقىنىڭ سەنئەتكە ناھايىتى ھېرىسمەن ئىكەنلىكىنى، قۇمۇل رايونىنىڭ بىر قىسىم جايلىرىدا (قارادۆۋە، قوراي، نوم يېزىلىرىدا) مىللىي سەنئەتنىڭ ئەنئەنىۋى شەكلى ئۆز پېتىچە ساقلىنىپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ ھەيران قالدىم. قۇمۇلدا كەسپىي سەنئەتچىلەردىن باشقا خەلق سەنئەتكارلىرىمۇ ناھايىتى كۆپ ئىكەن. مەدەنىيەت تارماقلىرىمۇ خەلق سەنئەتكارلىرىغا ئېتىبار بېرىدىكەن، ئۇلارنى قەدىرلەيدىكەن. بۇ بەدىئىي فىلىمنى ئىشلەشكە قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى. بىز ئالدى بىلەن بىر نەچچە كۈن ۋاقىت ئاجرىتىپ قۇمۇلنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى بىلەن تونۇشۇپ چىقتۇق، مۇناسىۋەتلىك كىشىلەردىن پىكىر ئالدۇق، 2 - قەدەمدە قۇمۇلنىڭ ئومۇمىي تەرەققىيات ئەھۋالىنى نامايان قىلىدىغان سورۇن ۋە سەنئەت نومۇرلىرىنى تاللىدۇق، بەزى نومۇرلارنى خەلق سەنئەتكارلىرىنى ئاساس قىلىپ نەق مەيداندا سۈرەتكە ئالدۇق. شۇنداق قىلىپ بىر ئايدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە بۇ بەدىئىي فىلىمنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشلەپ چىقتۇق. بۇ فىلىم تېلېۋىزىيىدە كۆرسىتىلگەندىن كېيىن، تېلېۋىزور كۆرگۈچىلەرنىڭ بىردەك مۇئەييەنلەشتۈرۈشىگە ۋە يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشتى. نۇرغۇن كىشىلەر ماڭا خەت يېزىپ «بەدىئىي فىلىم ‹قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە›ناھايىتى ياخشى ئىشلىنىپتۇ، بولۇپمۇ چەت، يىراق يېزا- قىشلاقلاردا ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بىلەن ساقلىنىپ قالغان بىر قىسىم خەلق مەشرەپلىرىنى جامائەتچىلىك بىلەن يۈز كۆرۈشتۈرگىنىڭلار ناھايىتى خاسىيەتلىك ئىش بولدى» دېيىشتى.

«شىنجاڭ مەدەنىيىتى» ژۇرنىلىنىڭ مۇئاۋىن باش مۇھەررىرى قۇربان مامۇت «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» بەدىئىي فىلىمنى كۆرگەندىن كېيىنكى تەسىراتى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى:

— ھازىرغا قەدەر ئىشلىنىۋاتقان بەدىئىي ...

شىنجاڭنىڭ شەرقىي قىسمىدا چاقناپ تۇرغان بىر گۆھەر زېمىن ئىكەنلىكىنى كىشىلەرگە بىلدۈرۈش، قۇمۇلنى دۇنياغا يۈزلەندۈرۈش مەقسىتىدە ئىشلەندى.

مەن ئىلگىرى بەدىئىي فىلىمگە رىياسەتچىلىك قىلىپ باقمىغان. بۇ قېتىم تەكلىپ بىلەن بۇ بەدىئىي فىلىمگە رىياسەتچىلىك قىلدىم. رىياسەتچىلىك قىلىش داۋامىدا قۇمۇلنىڭ بىر پۈتۈن ئومۇمىي ئەھۋالى بىلەن تونۇشۇپ چىقتىم. قۇمۇل ئانا يۇرتۇم بولسىمۇ، راستىنى ئېيتسام، قۇمۇلنى ئانچە چۈشەنمەيتتىم، مۇشۇ بەدىئىي فىلىمنى ئىشلەش جەريانىدا قۇمۇلنى ھەقىقىي چۈشەندىم، دېسەممۇ بولىدۇ. قۇمۇل بىر ئۆمىدلىك ماكان. ئۇ ئۆز ئالاھىدىلىكلىرى بىلەن مەملىكىتىمىزگە ۋە دۇنياغا تونۇلماقتا. بۇ بەدىئىي فىلىمنى كۆرگەن كىشىلەر قۇمۇلنىڭ ئومۇمىي تەرەققىيات ئەھۋالى بىلەن، قۇمۇلنىڭ ئۆزىگە خاس ئەدەبىيات-سەنئىتى بىلەن تونۇشۇپ، «قۇمۇل دېگەن ئەسلى مۇنداق جاي ئىكەن» دېگەن تەسىراتقا كېلىدۇ. بۇ بەدىئىي فىلىم تېلېۋىزوردا كۆرسىتىلگەندىن كېيىن، فىلىمگە قارىتا كىشىلەرنىڭ ئىنكاسى ناھايىتى ياخشى بولدى.

ئابدۇراخمان ئەسەت ئاخىرىدا ئېچىنىپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى:

— ناھايىتىمۇ ئەپسۇس، قۇمۇل مۇقاملىرىنىڭ پىشۋالىرى ئاساسەن ۋاپات بولۇپ كەتكەچكە، ئۇلارنى تېلېۋىزور ئېكرانى ئارقىلىق جامائەتچىلىك بىلەن يۈز كۆرۈشتۈرۈش ئىمكانىيىتى بولماي قالدى.

«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى» ژۇرنىلىنىڭ باش مۇھەررىرى ئىدرىس بارات مۇنداق دېدى:

يېقىنقى بىر نەچچە يىل مابەينىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر قىسىم ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە ناھىيىلەرنىڭ مول مەزمۇنلۇق يەرلىك بەدىئىي فىلىملىرى ئىشلەندى. بۇ فىلىملەر شۇ جايلارنىڭ يەرلىك ئالاھىدىلىكى، مىللىي ئالاھىدىلىكى ۋە سەنئەت ئالاھىدىلىكىنى نامايان قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر ...

مەزمۇن ئاساسىدا تونۇشتۇرۇلغان:

1- چوڭ مەزمۇن فىلىمنىڭ ئالدىنقى ئۈچ قىسمىنى ئاساس قىلغان بولۇپ، بۇنىڭدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ 16 يېشىدا ئائىلىسىدىن ئايرىلىپ فرانسىيىگە ئوقۇشقا بارغاندىن تارتىپ تاكى 1950 - يىلىدىكى غەربىي جەنۇبنى ئازاد قىلىش ئۇرۇشىغا قەدەر بولغان ئىنقىلابىي ھاياتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. بۇ مەزگىلدە يۈرەك قېنى ۋە بارلىقىنى جۇڭگونى، جۇڭگو خەلقىنى ئازاب - ئوقۇبەت ۋە مۇنقەرزلىكتىن قۇتۇلدۇرۇشقا بېغىشلىغان يولداش دېڭ شياۋپىڭ ماۋزېدۇڭ باشچىلىقىدىكى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ

ئەپسۇسلاندۇرسا، دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئاشۇ كۆلپەتلىك، ئېغىر كۈنلەردە مەيدانى مۇستەھكەم بولۇپ، جۇڭگونى ئېغىر بالايىئاپەتتىن قۇتۇلدۇرغانلىقى كىشىنى ھاياجانلاندۇرىدۇ.

3- چوڭ مەزمۇن فىلىمنىڭ ئاخىرقى قىسىملىرى بولۇپ، بۇ قىسىملاردا دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ياراتقانلىقى ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرغانلىقى، پارتىيىنىڭ سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشيەنىنى تۈزۈپ چىققانلىقى، ئىقتىساد، سىياسىي، دىپلوماتىيە، مائارىپ، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت،

يايلاق

نىجات سابىت فوتوسى

ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى:

- ھازىرغا قەدەر ئىشلىنىۋاتقان بەدىئىي فىلىملەردە بىر كەمچىلىك بار، ئۇ بولسىمۇ سۈنئىي كۆرۈنۈشلەر، ئوخشاشلىقلار كۆپ، «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» فىلىمىدە ياسالما كۆرۈنۈشلەر ئاساسەن يوق ئىكەن، خاسلىق بار ئىكەن. رىياسەتچىلەرمۇ ياخشى تاللىنىپتۇ، ئۇلارنىڭ كىيىمىمۇ ناھايىتى تەبىئىي، ئارتىسلارنىڭ سەھنە كىيىمىمۇ ئۆلچەملىك، ئېپىزوتلىرىمۇ چىن، بۇ بەدىئىي فىلىمدە زامانىۋىلىق بىلەن يەرلىك ئالاھىدىلىك، زامانىۋىلىق بىلەن مىللىي ئۇسلۇب، زامانىۋىلىق بىلەن خاسلىق بىرلەشتۈرۈلگەن بولۇپ، ئارتىسلارنىڭ ئورۇنداش ماھارىتىدىمۇ ئۆزگىچىلىك بار ئىكەن. بۇ بەدىئىي فىلىمنى كۆرگەن كىشىدە قەدىمكى ئۇيغۇر يۇرتلىرىغا بېرىپ قالغاندەك، خەلقنىڭ يوقىلىپ كەتكەن بىر قىسىم سەنئەت مىراسلىرى قايتىدىن پەيدا بولۇپ قالغاندەك سېزىم پەيدا بولىدىكەن. باشتىن ئاخىر كىشىگە زېرىكىشلىك بىلىنمەيدىكەن. بۇ بەدىئىي فىلىمدىن قۇمۇل خەلقىنىڭ ساددا، ئاق كۆڭۈل، مېھماندوست، ئەمگەكچان، ئىجادكار، سەنئەتخۇمار خاراكتېرىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

«قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» بەدىئىي فىلىمىنىڭ رىياسەتچىسى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تېلېۋىزىيە تىياتىرى تەرجىمە مەركىزىنىڭ مۇدىرى ئابدۇراخمان ئەسەت بۇ بەدىئىي فىلىم ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى:

- «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» فىلىمى قۇمۇلنىڭ تارىخى ۋە تارىختا تۇتقان ئورنى، قۇمۇلنىڭ يىپەك يولىدىكى ئورنى، مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى، مەدەنىيەت مىراسلىرى، ناخشا - ئۇسسۇلى، مۇزىكىلىرى، تۇرمۇش ئۆرپ-ئادەتلىرى، ھۈنەر - سەنئىتى ۋە گۈزەل، تەبىئىي مەنزىرىلىك ساياھەت ئورۇنلىرىنى ھەممە ئازادلىقتىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىنكى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ تۈرتكىسىدە قۇمۇل رايونىدا بارلىققا كەلگەن غايەت زور ئۆزگىرىشلەرنى تونۇشتۇرۇش ئارقىلىق قۇمۇل خەلقىنىڭ ئەمگەكچان، ئەقىل-پاراسەتلىك خەلق ئىكەنلىكىنى، قۇمۇلنىڭ ھەقىقەتەنمۇ

ئالاھىدىلىكى ۋە سەنئەت ئالاھىدىلىكىنى نامايان قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتماقتا. ئەنە شۇ سەنئەت گۈلزارلىقىمىزدىكى يەنە بىر ئۆزگىچە خۇش پۇراق گۈل- «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» يېقىندا جامائەتچىلىك بىلەن يۈز كۆرۈشتى. بۇ بەدىئىي فىلىمدە قۇمۇل سەنئىتىنىڭ ئۆزىگە خاس ئۆزگىچىلىكلىرى گەۋدىلەندۈرۈلگەن، يەرلىك ئالاھىدىلىك ساقلاپ قېلىنغان. فىلىمدىكى ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە قۇمۇل مۇقاملىرى، قۇمۇل قوشاقلىرى، شۇنداقلا قۇمۇل غېجەكلىرى كىشىنىڭ زوقىنى تارتىدۇ. بىز بۇ بەدىئىي فىلىم ئارقىلىق قۇمۇلنى، قۇمۇل سەنئىتىنى يەنىمۇ تولۇق چۈشىنىش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشتۇق.

قۇمۇل بوستانلىقى - ئۇزاق تارىخقا، پارلاق مەدەنىيەتكە، مول كان بايلىقلىرىغا، ئېچىش خاراكتېرلىك گۈزەل تەبىئىي مەنزىرىلىك ساياھەت ئورۇنلىرىغا ئىگە گۆھەر ماكان، قەدىمدىن بۇيان قۇمۇل شىنجاڭنىڭ شەرقىي دەرۋازىسى سۈپىتىدە سودا، ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت جەھەتتە زور شان-شۆھرەتكە ئىگە بولغان بولسا، بۈگۈنكى كۈندە ئۆزىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئالاھىدىلىكى بىلەن ۋەتىنىمىزنىڭ غەربىي شىمال رايونى ئىقتىسادىنىڭ مۇھىم تۈپلىنىش نۇقتىسىغا ئايلىنىپ، ئاسىيا-ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇقى 2-كۆۋرۈكىنىڭ مۇھىم قاتناش تۈگۈنى بولۇپ قالدى.

قۇمۇل ئۆزىنىڭ ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە ناخشا-ئۇسسۇلى ۋە مۇقاملىرى بىلەن بىللە دۇنياغا يەنىمۇ تونۇلسۇن! دۇنياغا يۈزلەنسۇن!

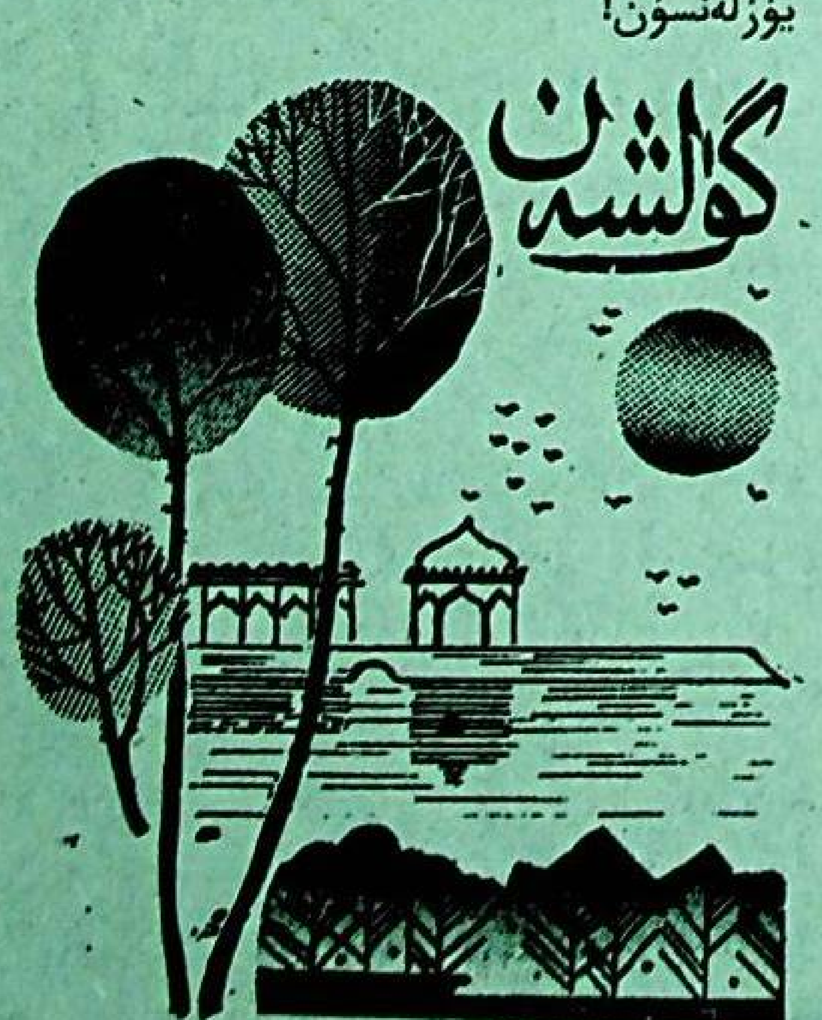

712 - سان

كىچىك بېكەت

(ھېكايە)

چياۋمۇ

بۇ كىچىك بېكەتتە ئىككى ئادەم بار ئىدى. ئۇلار ئەر - خوتۇن ئىدى.

كىچىك بېكەت يېڭى قۇرۇلغان چاغدا ھېچكىم بېرىشنى خالىمىدى. رەھبەرلىكنىڭ بېشى تازا قېتىپ تۇرغاندا يېڭى ئوقۇش پۈتتۈرۈپ كەلگەن ۋېي بىر كۈنى باشلىقنىڭ ئىشخانىسىغا كىرىپ:

- كىچىك بېكەتكە مەن باراي، - دېدى.

باشلىق كۆزلىرىنى يوغان ئېچىپ:

- يەنە بىر قېتىم دەڭا، - دېدى.

ۋېي گېپىنى تەكرارلىدى.

باشلىق كۆزىنى ۋېيغا تىكىپ تۇرۇپ:

- ئۇ يەر بەك يىراق، - دېدى.

- مەن قورقمايمەن. مېنىڭ گىتارىم بار، ناخشا ئېيتالايمەن، - دېدى ۋېي.

- ئۇ يەرنىڭ شارائىتى بەك ناچار، كۆكتات يوق. پەقەت بۇلاق سۈيىلا بار، - دېدى باشلىق.

- مەن قورقمايمەن! بۇلاق سۈيى ياخشى، كۆكتات بولمىسا مەن ئۆزۈم تېرىيمەن، - دېدى ۋېي.

باشلىق بىر ھازا جىم بولۇپ قالغاندىن كېيىن توساتتىن:

- ئۇ يەردە بۆرە، ئېيىق بار!- دېدى.

- ئۇنىڭدىنمۇ قورقمايمەن! مەن دېگەن ئادەم! - دېدى ۋېي كۈلۈپ تۇرۇپ.

- بولىدۇ، سىز بېرىڭ، - دېدى باشلىقمۇ كۈلۈپ.

ۋېي كىچىك بېكەتكە كەلدى.

ۋېي كىچىك بېكەتكە كېلىپلا ئىشقا تۇتۇش قىلدى. ئۇ بېكەت ئۆيىنىڭ كەينى تەرىپىگە كۆچەت تىكىپ، ئالدى تەرىپىگە گۈل-گىياھ تېرىدى، يان تەرىپىدىن بىر پارچە يەر ئېچىپ، ھەر خىل كۆكتات تېرىدى. ۋېي يەنە توخۇ، ئۆردەك، غاز قاتارلىق جانىۋارلارنى باقتى. كىچىك بېكەت خۇددى بىر كىچىك ئائىلىگە ئوخشاپ قالدى. ۋېي: «بۇ مېنىڭ ئۆيۈم، مەن بۇ يەردە بىر ئۆمۈر يىلتىز تارتىمەن» دەيتتى.

ھەر كۈنى ئىشتىن چۈشۈپ توخۇ-ئۆردەكلىرىگە دان بېرىپ، كۆكتاتلىرىنى سۇغىرىپ بولۇپ، گىتارنى قولىغا ئېلىپ، گۈلزارلىقنىڭ يېنىغا كېلىپ ئولتۇراتتى. ئۇنىڭ گىتارىنىڭ مۇڭلۇق ساداسى خۇددى دەريا شاۋقۇنىدەك كەڭ زېمىندا ياڭرايتتى...

يىل ئاخىرىدا ئىدارىدە ئىلغارلارنى باھالاشتا ۋېي نەمۇنىچى بولۇپ باھالاندى.

باشلىق ۋېينىڭ مۈرىسىگە ئۇرۇپ تۇرۇپ:

- ياخشى، يارايسىز. نېمە تەلىپىڭىز بار؟- دەپ سورىدى.

ۋېي ئازراق ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

- مەن بىلەن پاراڭ سېلىشىدىغان ئادەمدىن بىرنى ئەۋەتىپ بەرگەن بولساڭلار، - دېدى.

- بولىدۇ، - دېدى باشلىق كۈلۈپ تۇرۇپ.

ۋېي كېتىپ تۇرۇشىغا باشلىقنىڭ ئىشخانىسىغا يۈەن كىردى.

- مەن كىچىك بېكەتكە باراي، - دېدى يۈەن.

باشلىق كۆزلىرىنى پىيالىدەك ئېچىپ:

- يەنە بىر قېتىم دەڭا، - دېدى.

- مەن ۋېي ئىشلەۋاتقان ئاشۇ كىچىك بېكەتكە باراي، - دېدى يۈەن.

- قانداق بولىدۇ، سىز دېگەن قىز بالا تۇرسىڭىز، - دېدى باشلىق كۈلۈپ تۇرۇپ.

باشلىق يەنە سەل ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

- سىز ئۇ يەرگە بارسىڭىز قەيەردە ياتىسىز، ئۇ يەردە بىر ئېغىزلا ئۆي بار، سىز باشقىلارنىڭ سۆز-چۆچەك قىلىشىدىن قورقمامسىز؟- دېدى.

- قورقمايمەن! ۋېي بىلەن توي قىلىمەن، - دېدى يۈەن قىزىرىپ تۇرۇپ.

باشلىق ھەيرانلىقنى تەستە بېسىپ:

- سىز ئۇنى ياخشى كۆرەمسىز؟— دەپ سورىدى.

- ياخشى كۆرىمەن، - دېدى يۈەن.

باشلىق ئېغىر بىر خورسىنىپ يەنە سورىدى:

- نېمە ئۈچۈن؟

- ھېچنېمە ئۈچۈن ئەمەس، ئۇنى ياخشى كۆرىمەن! ئۇ ئاشۇ يەرگە كەتكەن كۈندىن باشلاپ ئۇنى ياخشى كۆرۈپ قالغاندىم- دېدى يۈەن.

باشلىق كۆزىنى چىمىلدىتىپ تۇرۇپ:

- سىز ئۇنى ياخشى كۆرىدىغانلىقىڭىزنى نېمىشقا بالدۇرراق دېمەيسىز؟ — دېدى.

- دەسلەپتە مەن ئۇنىڭ ئۇ يەردە ئۇزاققىچە بەرداشلىق بېرىپ تۇرالىشىغا ئىشەنمىگەنىدىم، ئۇ يەرنىڭ بەك جاپالىق ئىكەنلىكىنى بىلەتتىم. ئەمدى خاتىرجەم بولدۇم، - دېدى يۈەن.

باشلىق مەمنۇنىيەتلىك بىلەن كۈلۈپ:

- بولىدۇ. سىز بېرىڭ، - دېدى.

يۈەن كىچىك بېكەتكە كەلدى.

- سىز نېمە ئىش قىلغىلى كەلدىڭىز؟- دېدى ۋېي.

- مەن سىز بىلەن پاراڭلاشقىلى كەلدىم، - دېدى يۈەن.

- بۇ يەر بەك جاپالىق، سىز قايتىپ كېتىڭ، - دېدى ۋېي.

- مەن جاپادىن قورقمايمەن. مەن بىر ئائىلەمنىڭ بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن، - دېدى يۈەن قىزىرىپ يەرگە قاراپ.

- بولمايدۇ، مەن بۇ يەردە ئۆمۈر بويى يىلتىز تارتىمەن. بۇ يەر مېنىڭ ئائىلەم، سىزنىڭ ئائىلىڭىز شەھەردە بولۇشى كېرەك، قايتىپ كېتىڭ، - دېدى.

- قايتىپ كەتمەيمەن! بۇ يەر مېنىڭمۇ ئائىلەم، مەنمۇ بۇ يەردە ئۆمۈر بويى يىلتىز تارتىمەن، سىز بىلەن ئۆمۈر بويى پاراڭلىشىمەن...، - دېدى يۈەن.

ۋېي گەپ قىلمىدى.

- سىز بىلەمسىز، سىزنى پەقەت ئۇنتۇيالمىدىم، سىز ھەمىشە چۈشۈمگە كىرىسىز، چۈشۈمدە سىز مېنىڭ چاچلىرىمنى ئۆيىدىڭىز، يەنە...، - دېدى يۈەن.

ۋېي ھاياجانلانغان ھالدا يۈەننىڭ چاچلىرىنى سىلاپ تۇرۇپ:

- سىز ھەقىقەتەن ئەخمەق ئىكەنسىز- دېدى.

يۈەن ۋېينىڭ مۈرىسىگە بېشىنى قويۇپ كۆزىنى قىسىپ قويدى. ئاندىن كۈلۈپ تۇرۇپ:

- سىز تېخىمۇ ھاماقەت ئىكەنسىز، - دېدى.

ئەسقەر ئەھمىدى تەرجىمىسى

خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئىسرائىلىيىنى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىنى ئىجرا قىلىشنى توختىتىشقا دەۋەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 5 - مارت تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى بۈگۈن ئىككى كۈنلۈك رەسمىي يىغىنىنى باشلاپ، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى ئەستىقلىغانلىقى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى. ھەر قايسى دۆلەت ۋەكىللىرى يىغىندا ئىسرائىلىيىنى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى ئومۇمىيلىقىنى مۇھىم بىلىپ، ئالاقىدار پىلانىنى ئىجرا قىلىشنى توختىتىشقا دەۋەت قىلدى.

پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق كۆزەتكۈچىسى ئەل كىدۋا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: 1949 - يىلى ماقۇللانغان جەنۋە ئەھدىنامىسى ۋە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى توغرىسىدىكى قارارلىرىدا ئىسرائىلىيىنىڭ قورال كۈچىگە تايىنىپ پەلەستىن زېمىنىنى پىلە قۇرتىدەك يېيىشىگە، ئىسرائىلىيىنىڭ ئۆز ئالدىغا ھەرىكەت قىلىنىپ، ئىشغال قىلىۋېلىنغان زېمىنلارنىڭ قانۇنىي ئورنى ۋە نوپۇس قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىشكە ئېنىق قارشى تۇرۇلغان. ئۇ يەنە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ قەتئىي تەدبىر قوللىنىپ، خەلقئارا قانۇن ۋە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى قوغدىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى، باش ئەلچى چىن خۋاسۇن مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى قارار قىلغانلىقى پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق مۇساپىسى ئۈچۈن توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ، بۇ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگىمۇ پايدىسىز، جۇڭگو ئىسرائىلىيىنى بۇ پىلانىنى ئىجرا قىلىشنى توختىتىشقا دەۋەت قىلىدۇ.

روسسىيىنىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لاۋروۋ روسسىيىنىڭ ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ خىل «يەككىلىك بىلەن قوللانغان، ۋەزىيەتكە ماس كەلمەيدىغان تەدبىرى»گە رەت قىلىش پوزىتسىيىسى تۇتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئامېرىكىنىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى رىچاسىن ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش پىلانىغا دىققەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق ھېسابلىدى: ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتىنىڭ تىنچلىق مۇساپىسىگە ھېچقانداق پايدىسى يوق، ئۇ مۇستەھكەم تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن زۆرۈر بولغان ئىشەنچنى بۇزىدۇ.

ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ پەلەستىننى قوللىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 4 - مارت تېلېگراممىسى. مىسىر ئوتتۇرا شەرق ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى ماجىد بۈگۈن بۇ يەردە ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ دىپلوماتىيە جەھەتتە ئەرەب دۆلەتلىرى ۋە پەلەستىننىڭ ئىشلىرىنى قوللاشنى كۈچەيتىشىنى مۇراجىئەت قىلغان.

ماجىد جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان سەككىز ئاسىيا دۆلىتىنىڭ مىسىردا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: ھازىر ئىسرائىلىيە شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى كېڭەيتىپ قۇرۇش پىلانىنى جىددىي يولغا قويۇشقا ئۇرۇنۇۋاتقاندا چەت ئەللەرنىڭ ئەرەب دۆلەتلىرى ۋە پەلەستىنگە ياردەم بېرىشى ئىنتايىن مۇھىم.

ئۇ ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ، بولۇپمۇ جۇڭگو، ياپونىيە ۋە ھىندىستاننىڭ ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن مۇستەھكەم مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىنى ھەم ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى قوللاپ كېلىۋاتقانلىقىنى مەدھىيىلىدى.

سوخارتو خەلقئارا جەمئىيەت تىنچ، گۈللەنگەن دۇنياغا موھتاج، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 5 - مارت تېلېگراممىسى. ھىندونېزىيە زۇڭتۇڭى سوخارتو مۇنداق دېدى: خەلقئارا جەمئىيەت تىنچ، ئادىل ۋە گۈللەپ ياشنىغان دۇنياغا تېخىمۇ جىددىي موھتاج.

سوخارتو مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى كەچتە زىيابەت ئۆتكۈزۈپ، ھىندونېزىيىگە زىيارەتكە كەلگەن موڭغۇلىيە زۇڭتۇڭى پ. ئوچىرباتنى كۈتۈۋالغاندا يۇقىرىقى سۆزنى قىلدى.

سوخارتو مۇنداق دېدى: ھىندونېزىيە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ھەمكارلىقنى، يەنى جەنۇبتىكىلەرنىڭ ئۆزئارا ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ناھايىتى مۇھىم، دەپ ھېسابلايدۇ. چۈنكى مۇشۇنداق ھەمكارلىق ھەرقايسى دۆلەتنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ناھايىتى پايدىلىق.

ئۇ مۇنداق دېدى: بۈگۈنكى دۇنيا يېڭى دەۋرگە قەدەم قويۇۋاتىدۇ. ھەرقايسى دۆلەت تېخىمۇ تىنچ دۇنيا يارىتىش ئۈستىدە ئىزدىنىشكە ئورتاق تىرىشىش پۈرسىتىگە ئىگە.

موڭغۇلىيە زۇڭتۇڭى پ. ئوچىرباتمۇ مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ھىندونېزىيە زۇڭتۇڭى سوخارتو بىلەن ئىككى دۆلەتنىڭ ئاساسىي مۇناسىۋىتى توغرىسىدا بايانات ئىمزالىدى.

چاۋشيەن ياپونىيىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزاسى بولۇشىغا قەتئىي قارشى تۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پىخاڭ، 5 - مارت تېلېگراممىسى. چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتى بۈگۈن ماقالە ئېلان قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ياپونىيە ئىلگىرى ئۆتكۈزگەن جىنايىتىدىن ھېساب بەرمىسە، ئۇ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزاسى بولالمايدۇ».

ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: ياپونىيە ئىقتىسادىي چوڭ دۆلەتتىن ھەربىي چوڭ دۆلەتكە ئايلانغاندىن كېيىن، يەنە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزالىق ئورنىغا ئېرىشىپ ھەم سىياسىي چوڭ دۆلەتكە ئايلىنىپلا قالسا «خەلقئارا مۇناسىۋەتنىڭ تەرەققىياتىدا مۆلچەرلىگۈسىز مۇرەككەپ ۋەزىيەت پەيدا قىلىدۇ».

ماقالىدە تەكىتلەپ مۇنداق دېيىلدى: «چاۋشيەن ب د ت نىڭ ئەزاسى بولۇش سۈپىتىدە ياپونىيىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزاسى بولۇشىغا ھەرگىز قوشۇلمايدۇ».

ماقالىدە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ياپونىيە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزاسى بولۇشتىن ئىلگىرى يەنىلا ئالدى بىلەن ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى جىنايىتىنى ئېتىراپ قىلىشى ۋە ئۇنىڭدىن ھېساب بېرىشى لازىم.

پارس قولتۇقى ھەمكارلىق كومىتېتى ئىسرائىلىيىنى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشقا دەۋەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇۋەيت، 3 - مارت تېلېگراممىسى. رىياد خەۋىرى. پارس قولتۇقى ھەمكارلىق كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى خوجايىلان بۈگۈن سەئۇدى ئەرەبىستانى پايتەختى رىيادتا باياناتت ئېلان قىلىپ، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنى شەرقىي يېرۇسالېمدا يېڭى يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشتەك «خەتەرلىك قارارى»نى ئىجرا قىلىشنى دەرھال توختىتىشقا دەۋەت قىلدى.

باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ قارارى «ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى ۋە ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ئىشەنچ ئورنىتىش تىرىشچانلىقىغا ئېغىر تەھدىت سالماقتا. بۇ ئىلگىرىكى جىددىيلىك، زوراۋانلىق ۋە داۋالغۇشنىڭ قايتا كۆرۈلۈشىدىن دېرەك بېرىدۇ».

خوجايىلان باياناتتا مۇنداق دېدى:

مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى ئامېرىكىنىڭ ئىندىئانا شتاتىدىكى ئوررا شەھىرىنىڭ پوقراسى مىل قولۋاقتا ئولتۇرۇپ، ئىككى ياشلىق ئوغلىنى ئېلىپ، ئۆز ئۆيىنىڭ ئاپتوموبىل ئىسكىلاتىنى تەكشۈرۈشكە كەلدى. مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى كەچتە ئوخىئو دەرياسىدىكى كەلكۈن سۈيى 19.5 مېترغا يېتىپ، ھازىرقى كەلكۈن سۈيى ئورنىدىن 3.7 مېتر ئېگىزلەپ كەتتى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى .**

تۈركىيە بىرلەشمە ھۆكۈمىتى پارلامېنتنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەنقەرە، 4 - مارت تېلېگراممىسى. گۈللىنىش پارتىيىسى بىلەن توغرا يول پارتىيىسىدىن تەشكىل قىلىنغان تۈركىيە بىرلەشمە ھۆكۈمىتى بۈگۈن بۈيۈك مىللىي پارلامېنتنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى.

ھەربىي تەرەپنىڭ ماڭا قويغان تەلەپلىرىگە پىسەنت قىلمايمەن، دېدى.

يەنە بىر خەۋەرگە قارىغاندا، توغرا يول پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى، ھۆكۈمەتنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى

نېتانياخۇنىڭ مىسىردا زىيارەتتە بولۇشتىكى ۋەزىپىلىرى مۈشكۈل

ئاخبارات تەھلىلى

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى بولتۇر 5 - ئايدا زۇڭلىلىققا سايلانغاندىن

2 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئىسرائىلىيە ئىچكى كابىنېتى شەرقىي يېرۇسالېمدىكى خارخوما رايونىغا يەھۇدىيلار ئۈچۈن 6500 يۈرۈش ئۆي سېلىش پىلانىنى ئەستىقلىدى. ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتى ئەرەب دۆلەتلىرى، بولۇپمۇ پەلەستىننىڭ قەتئىي قارشىلىقىغا

ئورناتقان ئەرەب دۆلىتى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئەرەب - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىدە مۇھىم كېلىشتۈرگۈچىلىك رول ئوينىدى. ئېنىقلىشىمىزچە، نېتانياخۇ مىسىردا زىيارەتتە بولغاندا مۇبارەك زۇڭتۇڭغا ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 5- كۈنى بۇلتۇر 5 - ئايدا زۇڭلىلىققا سايلانغاندىن بۇيان 2 - قېتىم زىيارەتتە بولدۇ. بۇ يەردىكى تەھلىلچىلەر مۇنداق ھېسابلىدى: نېتانىياخۇنىڭ مىسىرغا قىلغان بۇ قېتىمقى سەپىرىدە مۇنداق ئىككى ۋەزىپىسى بار: بىرى، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى قارار قىلغانلىقىدىن كېلىپ چىققان ئەرەب - ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدىكى جىددىيلىكنى، بولۇپمۇ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدىكى جىددىيلىكنى پەسەيتىشكە تىرىشىش؛ يەنە بىرى، مىسىرنىڭ سۈرىيىگە خىزمەت ئىشلەپ، بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئۈزۈلۈپ قالغان سۈرىيە- ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى ئىمكان قەدەر بالدۇرراق ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن .تۈرتكىلىك رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلىش.

نېتانىياخۇ تەختكە چىققاندىن بۇيان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدە قاتتىق مەيدان قوللىنىپ، ئەرەب - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى بىر ئىزدا توختىتىپ قويدى. بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ھەرقايسى تەرەپنىڭ كېلىشتۈرۈشى بىلەن ھېبرون مەسىلىسى توغرىسىدا ئاخىر كېلىشىم ھاسىل قىلدى. شۇنىڭ بىلەن تىنچلىق مۇساپىسى قايتا ھەرىكەتلەندى. لېكىن ئىككى تەرەپ كېلىشىم ھاسىل قىلىپ ئۇزاق ئۆتمەي، ئىسرائىلىيە ئىشغال قىلىۋالغان ئەرەب زېمىنىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشقا باشلىدى. شەرقىي يېرۇسالېمدا ئولتۇراقلاشقان بەزى پەلەستىنلىكلەرنىڭ ئولتۇراقلىشىش گۇۋاھنامىسىنى مۇسادىرە قىلىپ، ئۈچ چوڭ دىنىنىڭ مۇقەددەس شەھرى بولغان يېرۇسالېمنى يەھۇدىيلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلەتتى.

ئۈچۈن 6500 يۈرۈش ئۆي سېلىش پىلانىنى تەستىقلىدى. ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتى ئەرەب دۆلەتلىرى، بولۇپمۇ پەلەستىنىنىڭ قەتئىي قارشىلىقىغا ئۇچرىدى. ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن جىددىي يىغىن چاقىرىپ، ئىسرائىلىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتىنى قاتتىق ئەيىبلىدى. شۇنىڭ بىلەن ئەرەب - ئىسرائىلىيە مۇناسىۋىتى يەنە جىددىيلىشىپ، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق مۇساپىسى يەنە كىرىزىسكە پېتىپ قالدى.

سۈرىيە - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتى بۇلتۇر 2 - ئايدا ئۈزۈلۈپ قالغاندىن كېيىن زادى ئەسلىگە كەلمىدى، ھەر ئىككى تەرەپ سۆھبەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن بولسىمۇ، مەسىلىنىڭ تۈگۈنى سۆھبەتنى قانداق ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە سۆھبەتنى قانداق ئاساستا ئېلىپ بېرىش ئىدى. سۈرىيە تەرەپ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئۈزۈلۈپ قالغان يەردىن باشلاپ ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى تەشەببۇس قىلدى. شۇ ئارقىلىق ئىسرائىلىيە تەرەپنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قوشۇن چېكىندۈرۈشى بەدىلىگە ئومۇمىيۈزلۈك تىنچلىققا ئېرىشىشنى تەشەببۇس قىلدى؛ ۋەھالەنكى، ئىسرائىلىيە تەرەپ سۆھبەتنى يېڭىباشتىن باشلاشتا چىڭ تۇردى، ئۇنىڭ ئۈستىگە سابىق لېيبورىستلار پارتىيىسى ھۆكۈمىتى ئىمزالىغان كېلىشىمگىلا ئەمەل قىلىشنى خالايدىغانلىقىنى، ئىككى تەرەپ ھاسىل قىلغان بىرەسمىي چۈشىنىشنى چەكلەش كۈچىگە ئىگە ئەمەس، دەپ قارايدىغانلىقىنى ئېيتتى.

مىسىر ئوتتۇرا شەرقتىكى سىياسىي چوڭ دۆلەت، شۇنداقلا ئىسرائىلىيە بىلەن بىرىنچى بولۇپ تىنچلىق شەرتنامىسى ئىمزالىغان ۋە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت

كېلىشتۈرگۈچىلىك رول ئوينىدى. ئېكىلىشىمىزچە، نېتانىياخۇ مىسىردا زىيارەتتە بولغاندا مۇبارەك زۇڭتۇڭغا ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنىڭ سەۋەبلىرىنى چۈشەندۈرىدىكەن، شۇنداقلا سۈرىيە - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش تەسەۋۋۇرلىرىنى چۈشەندۈرىدىكەن. مىسىرنىڭ ئەرەب دۇنياسىدىكى تەسىرىدىن پايدىلىنىپ، پەلەستىن - ئىسرائىلىيە كىرىزىسىنى پەسەيتىش ۋە سۈرىيە - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى بالدۇرراق ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن پەلەستىن بىلەن سۈرىيىگە خىزمەت ئىشلىشىنى ئۈمىد قىلىدىكەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تۇغرا يول پارتىيىسىدىن تەشكىل قىلىنغان تۈركىيە بىرلەشمە ھۆكۈمىتى بۇگۈن بۈيۈك مىللىي پارلامېنتنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى.

پارلامېنتتا ئاۋازغا قويۇلغاندا، بىرلەشمە ھۆكۈمەت 265 ئاۋازغا قارشى 272 ئاۋاز بىلەن پارلامېنتنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى.

تۈركىيە گۈللىنىش پارتىيىسىنىڭ رەئىسى، ھۆكۈمەت زۇڭلىسى ئېلباكان ئاۋاز بېرىشتىن كېيىن گۈللىنىش پارتىيىسىدىن بولغان پارلامېنت ئەزالىرىغا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: پارلامېنت ھۆكۈمەتكە دۆلەتكە رەھبەرلىك قىلىش ۋەزىپىسىنى بەردى. شۇڭا ھۆكۈمەت پارلامېنت ئالدىدىلا جاۋابكار. ئۇ يەنە: مەن

يەنە بىر ھەمكارلىق قارىغاندا، تۇغرا يول پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى، ھۆكۈمەتنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىللەر مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى تۈركىيە زۇڭتۇڭى دەمىرەل بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن بىرلەشمە ھۆكۈمەت داۋاملىق مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، دېدى. ئۇ بىرلەشمە ھۆكۈمەتنى ئاساسىي قانۇندا بەلگىلەنگەن دەھرىيلىك پرىنسىپىغا خىلاپلىق قىلدى، دېگەن ئەيىبلەشنى رەت قىلدى ھەم تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: توغرا يول پارتىيىسى تۈركىيىنىڭ دەھرىيلىك پرىنسىپىنى داۋاملىق ساقلاپ قېلىشقا كاپالەتلىك قىلالايدۇ.

بېرىدۇ».

خوجايلان بايانااتتا مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ قارارى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدىكى توسالغۇ بولۇپ، بۇ رايوننىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقىغا پايدىسىز.

ئۇ ئىسرائىلىيىدىن «شەرقىي يېرۇسالېمنىڭ سىياسىتى، ئاھالىسى، جۇغراپىيىسى، تارىخى ۋە قانۇنىي ئورنىنى ئۆزگەرتىۋېتىشنى مەقسەت قىلغان قارار ۋە تەدبىرلەرنى دەرھال توختىتىش»نى تەلەپ قىلدى.

«شىنجاڭ ئاكسىيە لوڭقىسى»نى تالىشىش بويىچە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلىدىغان خەتتاتلىق كۆرگەزمە مۇسابىقىسىگە ئەسەر قوبۇل قىلىش ئېلانى

1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىدۇ. بۇ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تارىخىدىكى چوڭ ۋەقە. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئېلىمىزدە ھەر مىللەت خەلقى تەنتەنە قىلىپ، شاد - خۇراملىققا چۆمىدۇ. بۇ ئۇلۇغ مىنۇتلارنىڭ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، «شىنجاڭ ئاكسىيە لوڭقىسى» نى تالىشىش بويىچە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن خەتتاتلىق كۆرگەزمە مۇسابىقىسى ئۇيۇشتۇردۇق.

1. ئۇيۇشتۇرغۇچى ئورۇنلار: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتى

شىنجاڭ ئاكسىيە شىركىتى

2. ياردەملىشىپ ئۇيۇشتۇرغۇچى ئورۇنلار:

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى خەتتاتلار جەمئىيىتى

ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەتتاتلار جەمئىيىتى

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى

«ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» ئىدارىسى

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئىدارىسى

«شىنجاڭ بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش گېزىتى» ئىدارىسى

«شىنجاڭ قانۇنچىلىق گېزىتى» ئىدارىسى

شىنجاڭ شېئىرىيەت ئىلمىي جەمئىيىتى.

3. ئەسەر مەزمۇنى:

ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈيلەيدىغان، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، كىشىلەرنى يۇقىرى ئۆرلەشكە ئۈندەيدىغان، ساغلام، تىلى كۈچلۈك شېئىر، نەسىر، ئەقلىيە سۆز، ھېكمەتلىك سۆزلەر مەزمۇن قىلىنىدۇ. ئۆزى شېئىر ئىجاد قىلىپ يازسا قارشى ئالىمىز.

4. ئەسەر قوبۇل قىلىش دائىرىسى:

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەۋەس خەت ھەۋەسكارلىرىنىڭ (ئاپتونوم رايونلۇق، ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەتتاتلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزالىرى ھەر بىر كىشى چوقۇم بىر - ئىككى پارچىدىن ئەسەر تاپشۇرۇشى شەرت) ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە ۋە باشقا مىللەتلەرنىڭ يېزىقلىرىدىكى ئەسەرلىرى قوبۇل قىلىنىدۇ.

5. ئەسەر قوبۇل قىلىش تەلىپى:

بۇ قېتىمقى مۇسابىقىگە قاتنىشىش ھەققى ئېلىنمايدۇ، ئەسەرنىڭ چوڭلۇقى cm 150×100 cm بەش چى شۈەنزى قەغىزىدىن ئېشىپ كەتمىسلا بولىدۇ. تاللانغان ئەسەرلەر ئومۇمىيۈزلۈك پاتلاپ، تاۋارلىنىدىغان بولغاچقا، بىردەك شۈەنزى قەغىزىگە يېڭى موبى (سىياھ) بىلەن يېزىلىشى شەرت قىلىنىدۇ. ئەسەرگە نەقىش ئىشلەش تەلەپ قىلىنمايدۇ. مۇسابىقىگە ئۆزى خالىغان ئۇسلۇبلاردا ئىسىل ئەسەرلەرنى يېزىپ قاتناشتۇرۇشقا رىغبەتلەندۈرۈلىدۇ. مۇسابىقىگە قاتناشقۇچىلارنىڭ ئەسەرنىڭ كەينى تەرىپىنىڭ ئاستى ئوڭ بۇرجىكىگە قېرىنداش بىلەن ئىسىم فامىلىسى، جىنسى، يېشى، خىزمەت ئورنى، تەپسىلىي ئالاقىلىشىش ئورنى، پوچتا نومۇرى ۋە تېلېفون نومۇرىنى يېزىشى تەلەپ قىلىنىدۇ.

6. مۇكاپاتلاش ئۇسۇلى:

مۇسابىقىدە ئالتۇن لوڭقا مۇكاپاتىغا ئېرىشكۈچىگە مىڭ يۈەن مۇكاپات بېرىلىدۇ. ئالتە كۈمۈش لوڭقا مۇكاپاتى تەسىس قىلىندى، نەتىجىگە ئېرىشكەنلەرگە 500 يۈەن مۇكاپات بېرىلىدۇ. ئون مىس لوڭقا تەسىس قىلىندى، نەتىجىگە ئېرىشكەنلەرگە 100 يۈەن مۇكاپات بېرىلىدۇ. ئون رىغبەتلەندۈرۈش مۇكاپاتى تەسىس قىلىندى، نەتىجىگە ئېرىشكەنلەر خاتىرە بۇيۇمى بىلەن مۇكاپاتلىنىدۇ.

7. ئەسەر قوبۇل قىلىش ۋاقتى:

بۇ ئېلان بېرىلگەن كۈندىن ئېتىبارەن 1997 - يىل 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە بولىدۇ (پوچتا نومۇرى ئاساس قىلىنىدۇ).

ئەسەرنى ئۈرۈمچى شەھرى جەنۇبىي دوستلۇق يولى 22 - نومۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتىگە تەگسۇن، دەپ ئەۋەتسە بولىدۇ.

پوچتا نومۇرى: 830000

تېلېفون: (1991) 4514539

8. كۆرگەزمە ۋاقتى: 1997 - يىلى 6 - ئاينىڭ باشلىرىدا ئۈرۈمچىدە كۆرگەزمە قىلىنىدۇ. ئاپتونوم رايوننىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا سەييارە كۆرگەزمە قىلىش ئايرىم بېكىتىلىدۇ.

«شىنجاڭ ئاكسىيە لوڭقىسى» نى تالىشىش بويىچە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلىدىغان خەتتاتلىق كۆرگەزمىسى مۇسابىقىسى تەشكىلىي ھەيئىتى.

لاتىن ئامېرىكىسىدا زوراۋانلىق ئىقتىسادقا ئېغىر زىيان كەلتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىئو-دې-ژانېيرو، 3 - مارت تېلېگراممىسى. لاتىن ئامېرىكىسىدا يېقىنقى 15 يىلدىن بۇيان شەھەرلەردىكى زوراۋانلىق ھەرىكەتلىرى تۈپەيلىدىن ئىقتىسادىي زىيان 200 مىليارد دوللار بولدى.

بۇ دۇنيابانكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ساشىد بۇركى شەھەرلەردىكى زوراۋانلىق ھەرىكەتلىرى ئۈستىدە بۈگۈن بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن مۇھاكىمە يىغىنىدا چىقارغان مۆلچەر. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ زىيان ئاساسلىقى لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى ھۆكۈمەتلىرىنىڭ شەھەرلەردىكى زوراۋانلىق جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىش ئۈچۈن سەرپ قىلغان ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچى ۋە ئادەم كۈچى، شۇنىڭدەك چەت ئەللىك مەبلەغ سالغۇچىلار زوراۋانلىقتىن قورقۇپ ئازايتىۋەتكەن مەبلەغنى كۆرسىتىدۇ.

ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى، كولۇمبىيىنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى سېسار گاۋرىيا مۇھاكىمە يىغىنىدا مۇنداق دېدى: كولۇمبىيە بىلەن برازىلىيىدە زوراۋانلىق ھەرىكەتلىرى بىر قەدەر ئېغىر، برازىلىيە ھەر يىلى زوراۋانلىق ھەرىكەتلىرى تۈپەيلىدىن 7 مىليارد دوللار زىيان تارتىپ كېلىۋاتىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 ـ يىل
مارت
8
شەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات: ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 4 ـ -3 °C بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

لى لەنچىڭ شىنجاڭ ۋەكىللەر ئۆمىكى مۇزاكىرىسىدە سۆز قىلىپ، چېگرا بويلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنى ياخشى يولغا قويۇشنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 ـ مارت تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى لى لەنچىڭ 3 ـ ئاينىڭ 5 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن شىنجاڭ ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قاتنىشىپ، شىنجاڭنىڭ چېگرا سودىسى خىزمىتى ۋە مائارىپ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

مۇئاۋىن زۇڭلى لى لەنچىڭ ۋەكىللەرنىڭ پىكرىنى ئەستايىدىل ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ۋەكىللەر نۇرغۇن كونكرېت مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. مەن بۇ يەردە ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ۋە چېگرا سودىسى توغرىسىدا توختىلىپ ئۆتىمەن. شىنجاڭ سەككىز دۆلەت بىلەن قوشنا، چېگرا ئېغىزلىرى ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىن، دېڭىز بويىدىكى جايلاردىنمۇ ئۈستۈنلۈككە ئىگە بولدى. مەركەزنىڭ ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش، غەربكە مايىللىشىش فاڭجېنى بېكىتىلدى، لېكىن قەدەممۇقەدەم ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. غەربىي رايونلار ناھايىتى كۆپ بايلىق ئۈستۈنلۈكىگە ئىگە، بولۇپمۇ شىنجاڭنىڭ نېفىت، كۆمۈر بايلىقى ناھايىتى كۆپ، پاختا قاتارلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ خەلقئارا بازارلاردىكى ئىستىقبالى ناھايىتى ياخشى، شىنجاڭدىن ئۈمىد زور.

لى لەنچىڭ شىنجاڭنىڭ چېگرا سودىسى خىزمىتى توغرىسىدىكى ئۈمىدىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ مۇنداق دېدى: چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇش تەرتىپىنى ياخشىلاش لازىم. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا شىنجاڭنىڭ چېگرا سودىسى تەرەققىياتى ناھايىتى تېز بولدى، لېكىن تەرتىپ قالايمىقانراق بولغاچقا، ئىناۋىتى چۈشۈپ كەتتى. چېگرا سودىسى شىركەتلىرى تېزدىن قاراشنى ئۆزگەرتىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا تىرىشىپ ئۇيغۇنلىشىشى لازىم. دۆلەت شىركەتلىرىنىڭ چېگرا سودىسىدىكى ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: چەت ئەل مەبلىغىنى جەلپ قىلىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى تازا ياخشىلاشقا باغلىق، قاتتىق مۇھىت، تەبىئىيكى، مۇھىم ئەلۋەتتە، يۇمشاق مۇھىت قۇرۇلۇشى تېخىمۇ مۇھىم، يەنە شەكىلۋازلىق قىلىۋېرىشقا بولمايدۇ. ئۇزاقنى كۆزلەپ، سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش ئارقىلىق خەلقئارادىكى چوڭ گورۇھ، چوڭ شىركەتلەرنى جەلپ قىلىش لازىم.

لى لەنچىڭ مائارىپ مەسىلىسى توغرىسىدا توختىلىپ مۇنداق دېدى: يولداش دېڭ شياۋپىڭ جۇڭگو مائارىپىنى يۈكسەلدۈرۈشى كېرەك، ئادەمنىڭ ساپاسى ئۆسسە باشقا ھەر قانداق دۆلەت بىزگە يېتىشەلمەيدۇ، دېگەنىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاساسىي مائارىپ ـ ھۆكۈمەتنىڭ ئىشى، مەجبۇرىي مائارىپنى ھۆكۈمەت تۇتۇشى كېرەك، ھەممىلا ئىشتا «خەلق باشقۇرىدۇ» دېگەن شوئارنى ئوتتۇرىغا قويۇۋەرسەك بولمايدۇ. دۆلەت مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ئاساسىي مائارىپنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتىنى 80% كە يەتكۈزۈشنى ئوتتۇرىغا قويدى، شىنجاڭغا قاتتىق بەلگىلىمە بەلگىلەپ بەرمىدى، لېكىن شىنجاڭ بۇ ئىشنى قولىشى، دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ئۇنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ياخشى تۇتۇشى كېرەك. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاساسىي مائارىپتا ئوقۇتقۇچى مەسىلىسى مەۋجۇت. مەركەز پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ۋە شەھەرلەردىن ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى تاللاپ ئاساسىي قاتلاملارغا ئوقۇتقۇچىلىققا ياكى مەكتەپ مۇدىرلىققا ئەۋەتىش، ماڭاشنى ئەسلى ئورنى بېرىشنى ئويلىشىپ كۆرۈش توغرىسىدا قارار چىقاردى. بىر قانچە يىل ئىشلەپ قايتىپ كەلسە، ياخشى ئىشلىگەنلەرنى ئۆستۈرۈشكە بولىدۇ. بۇ كادىرلار كەلگۈسىدە ئىز باسسا، سىلەرنىڭ مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدا باش قاتۇرۇشىڭلارنىڭ ھاجىتى قالمايدۇ. شۇ چاغقا بارغاندا، ئۇلار مائارىپنى ئۆزلىرى ئامال قىلىپ تۇتىدۇ. ئۇلار بىزدىنمۇ ئوبدان ئىشلىشى مۇمكىن.

لى لەنچىڭ مۇنداق دېدى: ئوقۇتقۇچىلار مەسىلىسىدە قەرزىمىز كۆپ، يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارنى ھەل قىلدۇق. بارغانسېرى كۆپلىگەن كىشى ئوقۇتقۇچىلارنى ھۆرمەتلەيدىغان، مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىدىغان، ئوقۇتقۇچىلىققا ئىمتىھان بېرىدىغان سىفەن مەكتەپلىرىدە ئوقۇيدىغان بولدى. شۇنداقتىمۇ يەنە نۇرغۇن خىزمەت ئىشلەشكە توغرا كېلىدۇ.

قىسقا خەۋەرلەر

△ 3 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى ئۈرۈمچى تىيانشان رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى «8 ـ مارت» خەلقئارا ئاياللار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. يىغىنغا بۇ رايونغا قاراشلىق مەھەللە باشقارمىلىرى ۋە ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىن بولۇپ، 450 كە يېقىن ئايال ۋەكىل قاتناشتى، قارا تاختا مۇسابىقىسىدە نەتىجىگە ئېرىشكەن 12 مەھەللە باشقارمىسى بىلەن ئاياللار خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخسلەر تەقدىرلەندى.

ھەر مىللەت ئاياللىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇھىم رولىنى جارى قىلدۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يۈگاڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرى ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى، پەن ـ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ، ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

ھەر مىللەت ئاياللىرى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىدە سىياسىي ساپاسى ۋە ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى. 1996 ـ يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي 15 مىڭ 373 ئايال شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولدى، 2483 ئايالغا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى «8 ـ مارت» قىزىل بايراقدارى دېگەن شەرەپلىك نام بېرىلدى. ئاپتونوم رايون باھالاپ تەقدىرلىگەن ئون ياخشى كەسىپ ئەخلاقى ئۈلگىسى ئىچىدە ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىن چىققان داڭلىق

قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردە گەۋدىلىك نەتىجە ياراتتى. ئۈرۈمچى شەھىرى ئاياللار تايانچ قىلىنغان «ھەربىيلەر ئائىلىلىرى مۇلازىملىق مەركىزى»دىن 1136 نى قۇرۇپ، ئۇزاق يىللاردىن بۇيان ھەربىي گازارمىلارنىڭ ئىچى-سىرتىدا كوماندىر-جەڭچىلەر ۋە ھەربىيلەر، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، ئۇلارنى غەم-ئەندىشىدىن خالىي قىلدى. شىخەنزە شەھەرلىك ئاياللار بىرلەشمىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان «ئون ياخشى ساقچى ئايالى» ۋە چېگرا مۇداپىئەسىدىكى ھەربىيلەرنىڭ ياخشى ئايالى، ياخشى ئانىنى باھالاش-تەقدىرلەش ئىشىنى داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى. بۇ پائالىيەت ئاياللارنىڭ كەسىپ ۋە ئائىلە ئىشلىرىدا ئېغىر يۈكنى ئۈستىگە ئېلىپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

مىچۈەن ناھىيىسىنىڭ گۇمۇدى بازىرى شىسانخو كەنتىدىكى بىلىقىزخان ئېرى ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىن بەختكە قارشى راك كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قالغاندى. كەنتتىكى 828 ھەر مىللەت ئايال 3000 يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلىپ، ئۇنى دوختۇرخانىدا داۋالاتتى. كەنتتىكى ئاچا-سىڭىللار نۆۋەتلىشىپ تۆت بالىغا ئانا بولدى. ئىلقا ناھىيىلىك ئاياللار بىرلەشمىسىدىكى

كىرىشكە غەمخورلۇق قىلدى ۋە ياردەم بەردى. قۇتۇبى ناھىيىسى بۇلتۇر 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغاندىن كېيىن، يېزا ـ بازارلاردىكى ئايال كادىرلار ۋە ئامما ئۆزلۈكىدىن قوزغىلىپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئەترىتى ۋە ئارقا سەپ ياردەم بېرىش ئەترىتى قۇرۇپ، ياشانغانلار، باللارنىڭ خېيىم-خەتەردىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بەردى. نۇرغۇن ئاياللار كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇشنىڭ 1 ـ سېپىدە ئىشلەۋاتقانلارنى ئىسسىق تاماق بىلەن تەمىنلىدى.

ھەر مىللەت ئاياللىرى «بەشتە ياخشى ئائىلە»، «مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش پائالىيەتلىرىگە، ھەر خىل شەكىلدىكى ئائىلە مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىگە قاتناشتى. بىر مۇنچە ئاياللار ۋە ئائىلەر ئائىلە ئەزالىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ، «ئائىلە سەنئەت نومۇرلىرىنى قويۇش، ناخشا ئېيتىش پائالىيىتى»، «ئائىلە قىزىقارلىق تەنتەربىيە مۇسابىقىسى»، «ئائىلە بويىچە رەسىم سىزىش، ھۆسنخەت يېزىش مۇسابىقىسى»، «ئائىلە قول ھۈنىرى ـ كەشتە بۇيۇملىرى كۆرگەزمىسى» قاتارلىق مول مەزمۇنلۇق

ياخشى كەسپ ئەخلاقى ئۈلگىسى ئىچىدە ھەر ساھە، ھەر كەسپتىن چىققان داڭلىق سەككىز ئايال بار.

ھەر مىللەت ئاياللىرى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىگە ئىنتايىن زور قىزغىنلىق بىلەن پائال قاتنىشىپ، جەمئىيەتكە خىزمەت قىلىش، تۆھپە قوشۇش، مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈش، يېڭى ئىستىل، يېڭى كەيپىياتنى تەشەببۇس

ئاچا-سىڭىللار نۆۋەتلىشىپ تۇت بالىغا ئانا بولدى. ئىلقا ناھىيىلىك ئاياللار بىرلەشمىسىدىكى بارلىق كادىرلار كۆپ يىللاردىن بۇيان ھەر بىركىشى يىلىغا 300 يۈەندىن پۇل چىقىرىشنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئوقۇشسىز قالغان ئاز سانلىق مىللەت قىزلىرىنىڭ ئوقۇشىغا ياردەم بېرىپ كەلدى. ئۇلارنىڭ باشلامچىلىقى بىلەن نۇرغۇن ئاياللار ھەر خىل ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، ئوقۇشسىز قالغان باللارنىڭ مەكتەپ قويىنىغا

«ئائىلە قول ھۈنىرى -كەشتە بۇيۇملىرى كۆرگەزمىسى» قاتارلىق مول مەزمۇنلۇق ئائىلە مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ مەدەنىيەتلىك، ساغلام، ئىلمىي تۇرمۇش ئۇسۇلىنى ئائىلىلەرگە ئېلىپ كىردى. 1996-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 3875 ئائىلە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى «بەشتە ياخشى مەدەنىيەتلىك ئائىلە» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئۈرۈمچىدە «8 - مارت»نى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

بىگتۇەن «8 - مارت»نى تەبرىكلەپ، «ئۈچ ئەخلاق»قا ئەھمىيەت بېرىش دوستلۇق يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **كاڭ پىڭ** خەۋەر قىلىدۇ: 3- ئاينىڭ 7- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى بىرلىكتە ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىدە «8- مارت» نى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

نۇتۇق سۆزلەش باشلىنىشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى خەلچەم ئىسلام يىغىنغا قاتناشقان ئاچا-سىڭىللاردىن بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن ھال سوراپ، ھەر مىللەت ئاياللىرىنى ماركسىزمنى ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، تۆھپىكار نەمۇنىچىلاردىن بولۇشقا رىغبەتلەندۈردى.

ئاپتونوم رايون بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن ئون ئايالنىڭ بىرى - ھاۋا ئارمىيىسى ئۈرۈمچى دوختۇرخانىسىنىڭ سىياسىي كومىسسارى ئارزۇگۈل ئايۇپ، ئون ياخشى كەسپ ئەخلاقى ئۈلگىسىنىڭ بىرى- ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى بېيجىڭ 3- گۇرۇپپىسىنىڭ پويىز خادىمى ۋاڭ رۇيلىڭ، مەملىكەتلىك «8- مارت» قىزىل بايراقدارى- ئازادلىق ئارمىيە 23- دوختۇرخانىسىنىڭ كاندىدات مۇدىر سېستراسى ھۆرىيەت، تۆمۈريول مىنىستىرلىكى بويىچە مۇنەۋۋەر ئائىلە تاۋابىئاتى - شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈريولى كۈيتۇڭ رايونلۇق ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى گاۋيۈيلەن، ئۈرۈمچى شەھەرلىك 4- باشلانغۇچ مەكتەپتىن مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى مالىنپىڭ، مۇنەۋۋەر ياش ئانا، شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى شۆبە ئوتتۇرا مەكتىپىدىن ياڭ لىشا، پارتىيە مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى پەردەلەر نۇتۇق سۆزلەپ كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ ماھىيىتى ھەققىدە توختىلىپ، يىغىن قاتناشچىلىرىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **كۇاڭ جيەن** خەۋەر قىلىدۇ: 3- ئاينىڭ 6- كۈنى بىگتۇەن لەيۈەن مېھمانخانىسىدا «8- مارت»نى تەبرىكلەش، «ئۈچ ئەخلاق»قا ئەھمىيەت بېرىش بويىچە ئاياللارنىڭ دوستلۇق يىغىنى ئۆتكۈزدى. سانائەت 1- شى 7- تۇەننىڭ ئايال قۇرۇلۇش ئىشچىسى تاۋسۇيجۇ ئايال قۇرۇلۇش ئىشچىلىرىنىڭ ئىش ئورنىنى سۆيۈپ، كەسپنى قەدىرلەپ، قەيسەرلىك بىلەن ئىلىشىپ، تۆھپە قوشۇشتەك ئىش- پائالىيىتىنى تونۇشتۇردى؛ بىگتۇەن ئۈرۈمچى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئايال خىزمەتچىسى خېي يەن «بېيىغاندا يۇرتداشلارنى ئۇنتۇماي نامرات ئايال خىزمەتچىلەرگە ياردەم بېرىپ، بىرلىكتە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلىپ، ئاچا- سىڭىللارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

دوستلۇق يىغىنىغا بىگتۇەن پارتكومىنىڭ شۇجىسى، سىياسىي كومىسسارى ۋاڭ چۈەنيۇ، بىگتۇەن پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى ۋاڭ گۈيجىنلار قاتناشتى.

يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى ئېھتىياجلىق تېرىلغۇنى ماددىي ئەشيا بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇشىلىڭ** خەۋەر قىلىدۇ: ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ھارپىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى سېتىش، تەمىنلەش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلدى. مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنىگىچە ھەر دەرىجىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تارماقلىرى 1 مىليون 750 مىڭ توننا خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئەمەلىيلەشتۈردى، ئۇنىڭ ئىچىدە 1 مىليون 150 مىڭ توننا خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىگە يەتكۈزۈپ بېرىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى يەنە ئىككى خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللىدى. بۇ خىزمەت گۇرۇپپىسىدىكىلەر پات ئارىدا جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى يەتكۈزۈش خىزمىتىگە ھەيدەكچىلىك - يېتەكچىلىك قىلىدۇ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازارلىرىدا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدۇ، دېھقانلارنىڭ ئىنكاسى ۋە تەلىپىنى ئىگىلەيدۇ.

باشقارمىسى بىلەن ئاياللار خىزمىتىدىكى ئىلغار ... تەقدىرلەندى.

مۇبارەك ئىسمائىل

△ «8 - مارت» خەلقئارا ئاياللار بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن، ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى قاتناش سىستېمىسى بويىچە مودا كىيىم مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. مۇسابىقىگە ئۈرۈمچى ۋە سانجىدىن 23 ئورۇن قاتناشتى. مۇسابىقە ئاخىرىدا نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان كوماندىلار ئۈچ دەرىجە بويىچە مۇكاپاتلاندى.

ناجىيە ئەخمەت، ئامانگۈل

شىنجاڭ تاماكا زاۋۇتىدىكى ئايال ئىشچىلار «8 - مارت» خەلقئارا ئاياللار بايرىمى يېتىپ كېلىش ھارپىسىدا، ئۆزلۈكىدىن نامرات رايونلارغا 1542 قۇر كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلىپ ھەم ئۇنى خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ يەتكۈزۈپ بېرىشىگە تاپشۇرۇپ، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈشتەك ئالاھىدە ئۇسۇل بىلەن ئۆزلىرىنىڭ بايرىمىنى تەبرىكلىدى.

جاۋ چېچېك فوتوسى

پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رېن چېڭ** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پوچتا-تېلېگراف تارماقلىرى «يېڭى ئىستىل تۇرغۇزۇپ، سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك تېزلىتىش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «دېڭ شياۋپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما»نى ئۆگىنىشكە ئەستايىدىل ئۇيۇشتۇردى ھەم پوچتا - تېلېگراف سىستېمىسى بويىچە «پوچتا - تېلېگراف كارخانىلىرى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ئۇيغۇنلىشىشى كېرەك» دېگەن تېمىدىكى مۇھاكىمىنى قانات يايدۇرۇپ كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى بازار كۆز قارىشى، مۇلازىمەت كۆز قارىشى، رىقابەت كۆز قارىشىنى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلىدى. ئۆگىنىش، مۇھاكىمە ئارقىلىق ئورگانلارنىڭ ئىش بېجىرىش ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى، جان -دىل بىلەن ئاساسىي قاتلاملار ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش كۆز قارىشى ئۈزلۈكسىز ئۆستى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پوچتا - تېلېگراف ئىدارىلىرى ئىدارىنىڭ قىياپىتىنى، تىجارەت ئورۇنلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك كۈچەيتكەنلىكتىن، قىياپەتتە ناھايىتى زور ياخشىلىنىش بولدى. ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى ئوتتۇرىغا قويغان «پوچتا تېلېگراف خەۋەرلىشىش مۇلازىمىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۆلچىمى»، شىخەنزە پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى ئوتتۇرىغا قويغان ۋەدە بېرىپ مۇلازىمەت قىلىش، ئۈرۈمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى يولغا قويغان «مۇلازىمەت سۈپىتىنى نازارەت قىلىش تورى» پوچتا-تېلېگراف مۇلازىمىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش جەھەتتىكى يېڭى ئىزدىنىش بولغاچقا، ساھەلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ھازىر پوچتا-تېلېگراف سىستېمىسىدىكى ئورۇنلارنىڭ 98 پىرسەنتى ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەر تەرىپىدىن مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. جايلاردىكى ئاممىنىڭ پوچتا-تېلېگراف مۇلازىمىتى ۋە ساھەلەرنىڭ ئۈستىدىن مەمنۇن بولۇش نىسبىتى زور دەرىجىدە ئۆستى.

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى پوچتا پۇل ئامانىتى كەسپىدە 10 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇنىياز روزى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى ۋەزىپىنى خادىملارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئەلا مۇلازىمەت قىلىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، پۇل ئامانەت قويغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە پوچتا پۇل ئامانەت قالدۇقىنى 13 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، پوچتا پۇل ئامانىتىدە تۇنجى قېتىم 10 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتتى.

بۇ ئىدارە ئۆتكەن يىلى قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، پوچتا خادىملىرىنىڭ جان- دىل بىلەن ئابونتلار ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش ئېڭىنى يەنىمۇ ئۆستۈردى. پوچتا پۇل ئامانىتى توپلاش ۋەزىپىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش - جازالاش تۈزۈمىنى ئېنىق بېكىتىپ، پوچتا خادىملىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى، شەھەردىن يېزا - كەنتلەرگىچە تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، ئىدارە، پوچتا - تېلېگراف پونكىتلىرىدا يىل بويى ئابونتلار ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىپ، ئاممىنىڭ ئۆيلىرىگىچە بېرىپ مۇلازىمەت قىلىپ، پۇل ئامانەت قويغۇچىلارغا قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى. نەتىجىدە پۇل ئامانەت قويغۇچىلار كۆپىيىپ، پوچتا پۇل ئامانىتىنىڭ مىقدارى تەدرىجىي ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىز چارۋىچىلىق يېڭى پەن - تېخنىكىسىنى پائال ئومۇملاشتۇرۇپ، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت، گۈلزار مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز پەن - تېخنىكا ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، شاخ - شۇمبىلاردىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش، سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ ئىسسىق قورۇ - قوتان ياساش، قوي، كالىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا بورداش، ئىلمىي ئۇسۇلدا تۆل ئېلىش قاتارلىق ئون چوڭ چارۋىچىلىق تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋىلايەت، ئوبلاستلار بۇلتۇر ئون چوڭ تېخنىكىنى كېڭەيتىشنى چۆرىدىگەن ھالدا، تۈرلۈك تەربىيىلەش كۇرسىدىن 570 قارار ئېچىپ، دېھقان، چارۋىچى ۋە ئاساسىي قاتلام تېخنىكلىرىنى 48 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى، ھەر دەرىجىلىك چارۋىچىلىق تارماقلىرى يېڭى تېخنىكىلارنى كېڭەيتىش سالمىقىنى زورايتىپ، چارۋىچىلىق سېلىنمىسىنى كۆپەيتتى. ئۆلكە كۆرستىش تۈرلىرىدىن ئۈچىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 2 مىليون تۇياق ئىنچىكە يۇڭلۇق قوي، 2 مىليون تۇياق گۆش قويى، 2 مىليون تۇياق تۆۋەتلىك ئۆچكە يېتىشتۈرۈپ قاتارغا قوشۇشتىن ئىبارەت ئۇنىۋېرسال يۈرۈشلەشكەن تېخنىكىنى يولغا قويدى. سۈلياۋ يوپۇقلۇق ئىسسىق قوتان تېخنىكىسى ۋە شاخ - شۇمبىلارنى سىلوسلاش يېڭى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىشنى ئومۇملاشتۇرۇپ، قاتلامۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. ۋىلايەت، ناھىيىلەردىكى چارۋىچىلىق تارماقلىرى مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ، مەبلەغ، تېخنىكا قاتارلىق جەھەتلەردە ئاساسىي قاتلاملارغا زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىپ، بۇ تۈردە بوسۇش ھاسىل قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە بۇلتۇر يېڭىدىن سېلىنغان سۈلياۋ يوپۇقلۇق ئىسسىق قورۇ - قوتان 6500 دىن ئېشىپ، ئىلگىرىكى سۈلياۋ يوپۇقلۇق قورۇ - قوتاندىن تۆت ھەسسىدىن ئارتۇق كۆپەيدى. ئوت - چۆپتىن پايدىلىنىش، بولۇپمۇ شاخ - شۇمبىلاردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق نازارىتى پەن- تېخنىكا كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە كانادادىن شاخ - شۇمبىلارنى ئوكسىگېنلىق شارائىتتا مىكرو ئورگانىزملىق سىلوسلاش يېڭى تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈپ، ھەرقايسى ۋىلايەت، ناھىيىلەرگىچە كېڭەيتتى. پەن - تېخنىكا جەھەتتە ئۆلگە كۆرستىش ناھىيىلىرىدە ياخشى ئىلگىرىلەشلەر بولدى. قۇتۇبى ناھىيىسىنىڭ كالا نەسلىنى ياخشىلاش، ئۆلگە كۆرستىش نۇقتىسىنىڭ تەجرىبىلىرى پۈتۈن ناھىيىگە ئومۇملاشتۇرۇلدى. گۆش ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساسلىق ھۇجۇم نىشانى قىلغان ئۆلگە كۆرستىش نۇقتىلىرىنىڭ بىرى بولغان كورلا شەھىرى بۇلتۇر ئىنەكلەرنى توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇش نىسبىتىنى 1995 - يىلدىكىدىن % 37.5 ئاشۇردى. 170 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەك چارۋا مالنى بورىدى. كورلا شەھىرىنىڭ يىللىق گۆش ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى دەسلەپكى قەدەمدە 10 مىڭ توننىغا يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە گۆش ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى يۇقىرى ناھىيە (شەھەر)لەر قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

كورلا شەھىرىگە قاراشلىق «ئىقتىساد» چارۋىچىلىق فىرمىسى پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غوپۇر قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: كورلا شەھىرىگە قاراشلىق «ئىقتىساد» چارۋىچىلىق فىرمىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، جاپاغا چىداپ ئېگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، بوسۇش خاراكتېرلىك تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى، بۇلتۇر بۇ فىرمىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليون 900 مىڭ يۈەنگە، ئومۇمىي كىرىمى 1 مىليون 40 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسى 570 مىڭ يۈەنگە، دېھقان، چارۋىچى ۋە ئىشچىلارنىڭ كىشى بېشى ئوتتۇرىچە كىرىمى 2299 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا % 28.95، % 40.54، % 83.87 ۋە % 17.92 ئاشتى.

بىر نەچچە يىلنىڭ ئالدىدىلا نامرات، قالاق ھالەتتىكى بۇ فىرما قانداق قىلىپ قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە شۇنچە زور ئۆزگىرىشلەرنى ھاسىل قىلالىدى؟ بۇ فىرما ئاساسلىقى تۆۋەندىكى بىر

زىرائەتلەرنىڭ شاخ - شۇمبىلىرى ۋە ئوت - چۆپلەردىن سىلوس ياساش، ئاممىياكلاشتۇرۇش ياكى ئوششاقلاش ئۇسۇللىرى ئارقىلىق ئوت-چۆپ بايلىقىدىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇرغان، ئالدىنقى يىلى كۈزدە چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن 550 توننا سىلوس، 115 توننا ئوششاقلانغان ئوت - چۆپ، 9200 توننا قۇرۇق ئوت-چۆپ، 230 توننا يەم- خەشەك تەييارلىغان. (2) چارۋا مال تۈرى ۋە پادا قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشىگەن. (3) چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاش ئۈچۈن نۇقتىلىق ھالدا ئۈچ قوتان ساغلىقنى مەكىت چوڭ قۇيرۇقلۇق قوشقىرى بىلەن، ئىككى قوتان ساغلىقنى ئىنچىكە يۇڭلۇق نەسىللىك قوشقار بىلەن، بەش قوتان ساغلىق ئۆچكىنى ئەلا نەسىللىك تېكە بىلەن تەبىئىي ئۇرۇقلاندۇرغان. (4) چارۋا ماللارنى باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ھەقىقىي تۈردە ئۆستۈرۈپ، قىشلىق قوزىلارنى بورداش تېخنىكىسى قاتارلىق باشقۇرۇش، قانۇن بويىچە پايدىلىنىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرگەن. 226 مىڭ مو تەبىئىي ئوتلاقنى چارۋىچى ئائىلىلەرنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن 30 يىللىق ھۆددىگە بەرگەن. بۇنىڭدىن باشقا يەنە تېرىقچىلىق بىرلەشتۈرۈلگەن سۈنئىي ئوتلاق بىنا قىلغان.

4. مەبلەغ سېلىشتىن ئايانماي ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىغان، بۇ فىرما بۇلتۇر جەمئىي 2 مىليون 493 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ، يېڭىدىن 20 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا تاشيول، بەش كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىغان. 14 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق چاپقان. بۇنىڭدىن باشقا، يەنە 210 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، سۇ مۇنارى ياساپ، 100 نەچچە ئائىلىنى پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغان.

5. كوللېكتىپنىڭ ئۈستۈنلۈكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلانغان. بۇ فىرما مەخسۇس بىر ئورۇندا كۆلەملىك مال بورداش ئورنى، شەھەردە

پىچان ناھىيىسىنىڭ شەھەر (بازار) قۇرۇلۇشىدا زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى

ئىدىقۇت باغرىدىكى يېڭىلىقلار

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېقىپ، ئۆمەر ھاموت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ كۈنلەردە سىرتتىن پىچان ناھىيىسىگە كەلگەن كىشىلەر شەھەر (بازار)لارنىڭ بۇرۇنقىغا پەقەتلا ئوخشىمايدىغانلىقىنى، كوچىلار رەتلىنىپ، ئېگىز- ئېگىز بىنالارنىڭ قەد كۆتۈرگەنلىكىنى، مۇھىتىنىڭ پاكىز، گۈزەللىكىنى كۆرۈپ تولىمۇ ھەيران قېلىشماقتا. ئەمەلىيەتتىمۇ بۇ ناھىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەر (بازار) قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، يىراق كەلگۈسىنى نەزەردە تۇتقان ھالدا بىر تۇتاش پىلانلاش، ئىلمىي ئىش كۆرۈش، سۈپەتلىك قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق، بۇرۇنقى ئاددىي ناھىيە بازىرىنى زامانىۋى كىچىك شەھەر قىلىپ قۇرۇپ چىقتى. يېزا - بازارلىرىنىڭ قىياپىتىدىمۇ كۆرۈنەرلىك يېڭىلىنىش بولدى.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ تۈرتكىسىدە ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىي قىلىشى، بولۇپمۇ 1993 - يىلدىن باشلاپ ناھىيىنىڭ مالىيە كىرىمى ئېشىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە كۈچلۈك ناھىيىگە ئايلىنىشى شۇنداقلا تۇرپان، قۇمۇل نېفىتلىكىنىڭ ئېچىلىشى بىلەن پىچان ناھىيىسىنىڭ شەھەر (بازار) قۇرۇلۇشىدا جانلىنىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى. ناھىيىلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى شەھەر (بازار) قۇرۇلۇشىغا تولۇق ئەھمىيەت بېرىپ، پىلانلاش، ئۆزگەرتىپ قۇرۇش ئىشلىرىنى كەلگۈسى تەرەققىياتنى نەزەردە تۇتقان ھالدا ئىلمىي دەلىللەپ، پۇختا ئىشلىدى. شەھەر قۇرۇلۇشىغا ئاجرىتىلىدىغان مەبلەغنى يىلمۇيىل ئاشۇرۇش بىلەن بىرگە، نېفىتلىكنىڭ مەبلىغىنى جەلپ قىلدى. ھەر يىلى ئىشلىتىدىغان قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە ئاساسەن، مەخسۇس مەبلەغنى مەخسۇس ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلدى ۋە قۇرۇلۇشلارنىڭ سۈپىتىگە ئەھمىيەت بەردى. 1993 - يىلدىن بۇيانقى تۆت يىلدا شەھەر (بازار) قۇرۇلۇشى ئۈچۈن جەمئىي 155 مىليون 179 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. ناھىيە بازىرىدىكى چوڭ - كىچىك كوچىلارنى، يېڭى شەھەر رايونىنى كېسىپ ئۆتكەن 312 - دۆلەت تاشيولىنىڭ 4000 مېتىردىن ئارتۇق قىسمىنى كېڭەيتىپ ياساپ، قاتناشنى راۋانلاشتۇردى. كونا شەھەر بىلەن يېڭى شەھەر ئوتتۇرىسىدا ئاپتوبۇس قاتنىشىنى يولغا قويدى. كۆچەت تىكىپ، گۈل - گىياھ ئۆستۈرۈپ مۇھىتنى گۈزەللەشتۈردى. شەھەر ۋە شەھەر ئەتراپىدىكى ھەممە ئادەمنى تۇرۇبا سۈيى ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى ۋە پاسكىنا سۇنى چىقىرىش يوللىرىنى راۋانلاشتۇردى. ئىدارە - ئورگانلارنىڭ خىزمەت بىنالىرىنى يېڭىلاش بىلەن بىرگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆيلىرى، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش بىنالىرى قاتارلىق قۇرۇلۇشلارنى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بېرىپ، پار بىلەن تەمىنلەش ئەسلىھەلىرىنى يۈرۈشلەشتۈردى. يېڭىدىن خەلق باغچىسىنى ياسىدى ۋە يىراق - يېقىنغا داڭلىق بولغان قۇمتاغ باغچىسىنى كېڭەيتتى ۋە ئۇنىڭ ھەر خىل ئەسلىھەلىرىنى يۈرۈشلەشتۈردى، مۇۋاپىق ئورۇنلارغا ئۆلچەملىك ھاجەتخانا، ئاپتوبۇس بېكەتلىرىنى ياسىدى. 600 دىن ئارتۇق كوچا چىرىغى ئورناتتى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق پائالىيىتىنى جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە پاكىز ئورۇن بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

بۇ ناھىيە ناھىيە بازىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىرگە، يېزا (بازار) لارنىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىغىمۇ ئەھمىيەت بەردى. ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، شارائىتى پىشىپ يېتىلگەن چىقتىم، لەمجىن، لۈكچۈن قاتارلىق يېزىلارنى تەدرىجىي بازار قىلىپ ئۆزگەرتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېڭى بازارلار ناھىيىنىڭ ئېچىۋېتىلگەن رايونى قىلىنغان پىچان پويىز ئىستانسىسى بازىرىغا ئوخشاش تېز تەرەققىي قىلىپ، سودا - سېتىق ئىشلىرى جانلاندى. ئاممىنىڭ ماددىي، مەنىۋى تۇرمۇشى ياخشىلاندى، قىياپىتى ئۆزگەردى.

تېچاڭگۇ ئۈستى ئوچۇق كۆمۈر كېنىنىڭ يەر ئۈستى ئاساسىي كەۋدە قۇرۇلۇشى پۈتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **لېزىجان خۇدابەردى** خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ بىرى بولغان ئۈرۈمچى تېچاڭگۇ كۆمۈر كېنىنىڭ يەر ئۈستى ئاساسىي كەۋدە قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، بۇلتۇر دەسلەپكى قەدەمدە 20 مىڭ توننا كۆمۈر ئىشلەپ چىقاردى.

تېچاڭگۇ ئۈستى ئوچۇق كۆمۈر كېنىنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان كۆمۈر زاپىسى 261 مىليون توننىدىن كۆپرەك بولۇپ، بۇ كان رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن يىلىغا 1 مىليون 500 مىڭ توننا كۆمۈر ئىشلەپ چىقىرالايدۇ، بۇ كان قۇرۇلۇشىغا بۇلتۇر

زاۋۇتى، كۆمۈر ساقلاش، قاچىلاش، يۆتكەش سىستېمىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى پۈتتى، ئاساسلىق بىر قىسىم ئۈسكۈنىلەر قۇراشتۇرۇلۇپ بولدى. 1500 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا بىر مەخسۇس تۆمۈر يول ياسىلىپ، ئۈرۈمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى. بۇ كان بۇ يىل رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلىدۇ.

ليۇداۋان كۆمۈر كېنى يىلنىڭ بېشىدىلا ياخشى نەتىجە ياراتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **لېزىجان خۇدابەردى** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ليۇداۋان كۆمۈر كېنى بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئىقتىسادىي ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ھەرقايسى كۆمۈر

كۆمۈر قېزىپ، 1 - ئايلىق كۆمۈر قېزىش پىلانىنى مۇددەتتىن بۇرۇن 3487 توننا ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، خالاڭ يولى ئېچىش پىلانىنى 62 مېترغا، ئېچكىرىلەپ قېزىپ ئېگىزلەش پىلانىنى 794 مېترغا

ھالەتتىكى بۇ فىرما قانداق قىلىپ قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە شۇنچە زور ئۆزگىرىشلەرنى ھاسىل قىلالىدى؟ بۇ فىرما ئاساسلىقى تۆۋەندىكى بىر قاتار خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىگەن:

1. نۇقۇل ھالدا چارۋىچىلىق بىلەنلا شۇغۇللىنىشتەك ئەنئەنىۋى ئۇسۇلنى ئۆزگەرتىپ، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش يولىدا ماڭغان. بۇ فىرما چارۋىچىلىقنى ئاساس، دېھقانچىلىقنى قوشۇمچە قىلىدىغان فىرما بولۇپ، «تېرىقچىلىق ئارقىلىق باقمىچىلىقنى، باقمىچىلىق ئارقىلىق تېرىقچىلىقنى تولۇقلاش، تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش، ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلەتكەن. 1991 - يىلدىن بۇيان، مول سۇ، تۇپراق ۋە كۈن نۇرى ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، 25 مىڭ مودىن كۆپرەك بوز يەر ئېچىپ، تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى 30 مىڭ موغا يەتكۈزگەن ھەمدە يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرگەن. بۇلتۇر تېرىلغان 8900 مو يەردىكى كېۋەزنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 882 تونىغا، بىرلىك ھوسۇلى 99 كىلوگرامغا، بۇنىڭ ئىچىدە «مول ھوسۇللۇق» 6000 مو يەردىكى كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 117 كىلوگرامغا يېتىپ، شەھەر بويىچە ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلغان. ئۇلارنىڭ چارۋىچىلىق بىلەن دېھقانچىلىقنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈش تەدبىرى ئوتلاق ۋە ئوت - چۆپ بىلەن ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلەش مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ، قىش ۋە ئەتىيازدىكى ئوت - چۆپ جىددىيچىلىكىنى پەسەيتكەن.

2. يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىشقا ئەھمىيەت بېرىپ تەكرار ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش يولىدا ماڭغان. (1) كېۋەز قاتارلىق

ئۇرۇقلاندۇرغان. (4) چارۋا ماللارنى باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ھەقىقىي تۈردە ئۆستۈرۈپ، قىشلىق قوزىلارنى بورداش تېخنىكىسى قاتارلىق باقمىچىلىقتا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكىلارنى قوللىنىپ، تاۋارلاشتۇرۇلغان چارۋا مال سانى ۋە گۆشنى ئاشۇرغان. بۇلتۇر بازارنى 100 توننا گۆش بىلەن تەمىنلىگەن.

3. ئوتلاق قانۇنى تەربىيىسىنى كۈچەيتكەن. بۇ فىرما ئوتلاق ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنى ياخشىلاش ۋە قوغداشتىكى نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئوتلاقنى قوغداش توغرىسىدىكى تەشۋىقىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتلاقلارنى قانۇن بويىچە

ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغان.

5. كوللېكتىپنىڭ ئۇستۇنلۇكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلانغان. بۇ فىرما مەخسۇس بىر ئورۇندا كۆلەملىك مال بورداش ئورنى، شەھەردە ئىككى ئورۇندا گۆش سېتىش نۇقتىسى قۇرغان. 4 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، شەھەر مەركىزىدىن ئورۇن ئېلىپ 5000 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە ئۇنىۋېرسال مۇلازىمەتلىق قىلىش بىناسى سېلىپ، ئىجارىگە بەرگەن.

* * * * * * * * * *

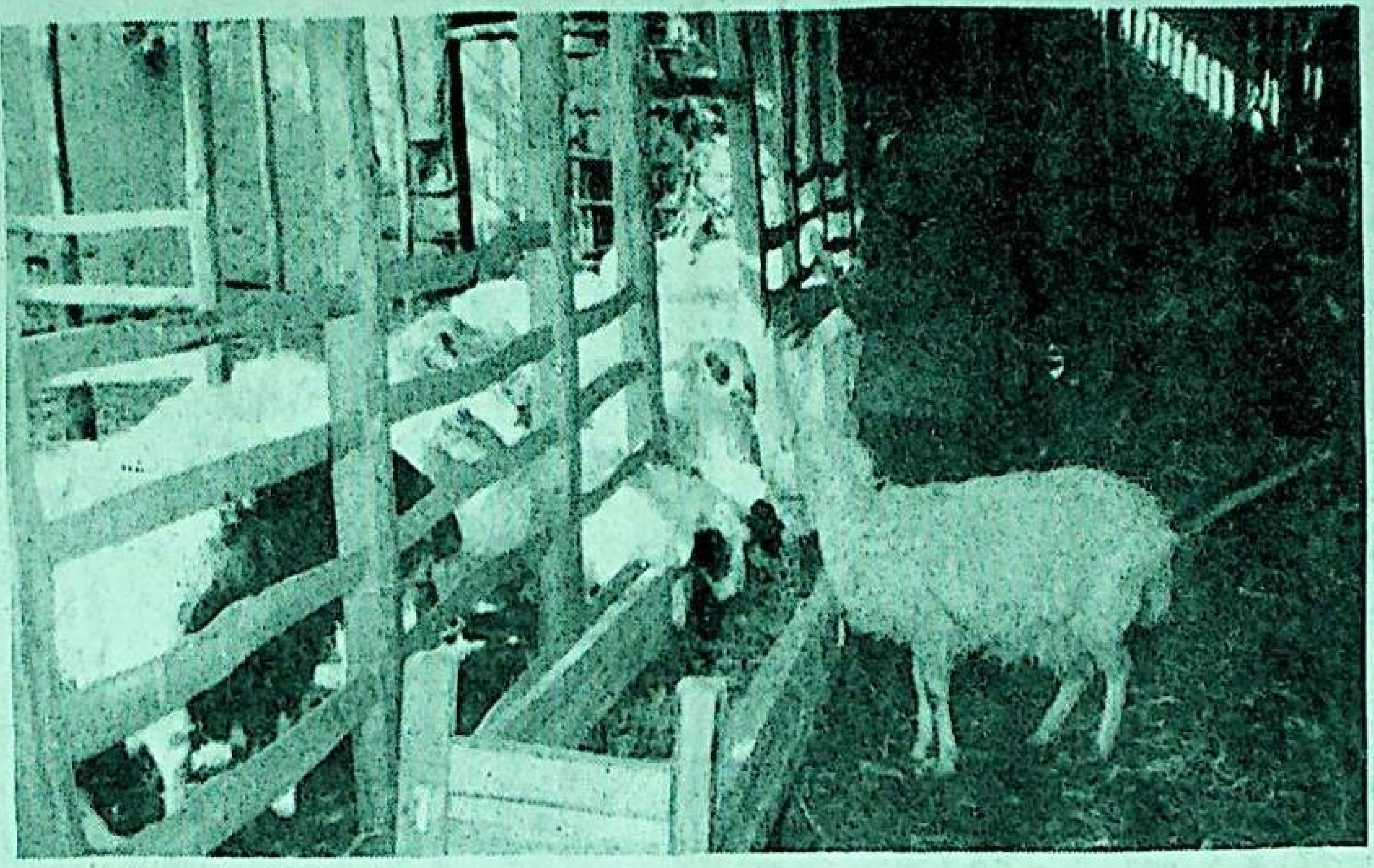

لوپ ناھىيىسىنىڭ سامپۇل يېزا قۇرباغ كەنت 3-مەھەللىسىدىكى ئابدۇۋېلى بورداقچىلىق قىلغان بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىپ، ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتتى، ھازىر ئۇنىڭ چارۋامېلى 400 تۇياققا، يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 30 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

سۈرەتتە: ئۇ قويلىرىغا يەم بەرمەكتە.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

بولۇپ، بۇ كان رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن يىلىغا 1 مىليون 500 مىڭ توننا كۆمۈر ئىشلەپ چىقىرالايدۇ، بۇ كان قۇرۇلۇشىغا بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە 487 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى ھەم 19 مىليون كۇب مېتىرغا يېقىن توپا قېزىش قۇرۇلۇشى تاماملاندى. بۇ كاننىڭ توك بېسىمىنى ئۆزگەرتىش پونكىتى، كۆمۈر يۇيۇش

كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق لىيۇداۋان كۆمۈر كېنى بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئىقتىسادىي مۆددەتلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ھەرقايسى كۆمۈر قېزىش رايونلىرى، بۆلۈملەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بىخەتەرلىكنى نىشانلىق باشقۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە ۋە ئەمگەك ئىنتىزامى تەربىيىسىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، مەۋقەنى كۆپ ھەم سۈپەتلىك كۆمۈر قېزىشقا قاراتقانلىقتىن، 1997 - يىلنىڭ تۇنجى ئېيىدىلا ياخشى نەتىجە ياراتتى. بۇ كان 1 - ئايدا 78 مىڭ 487 توننا

3487 توننا ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، خالى يولى ئېچىش پىلانىنى 62 مېترغا، ئېگىزلەپ قېزىپ ئېگىزلەش پىلانىنى 794 مېترغا يەتكۈزۈپ، ئەسلى پىلاندىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئىككى مېتىر، 174 مېتىر ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، بۇ كان يەنە كۆمۈر سېتىش يوللىرىنى كېڭەيتىپ، خوگىيەلچى، ماناس ئېلېكتر ئىستانسىسى قاتارلىق ئورۇنلارنى 78 مىڭ توننا سۈپەتلىك كۆمۈر بىلەن تەمىنلەپ، ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ تاشقورغان تاشيول ئۆچاستكىسى قىشتىكى ئارسال ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، ئۆچاستكا تەۋەسىدىكى تاشيول ماشىنا - ئۈسكۈنىلىرىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، رېمونت قىلىپ، ئەتىيازلىق يول ئاسراشقا تەقلەپ قويدى.

غوپۇرقاسىم
ئەنۋەر ناسىر

△ قاغىلىق تاشيول باش ئۆچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققانلار ۋە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇردى. يېقىندا بۇ باش ئۆچاستكا يەنە 65 مىڭ 500 يۈەن سەرپ قىلىپ، ئۇلاردىن ھال سورىدى.

باھارگۈل ئەيسا

△ ئاقتۇ ناھىيىلىك ج خ قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتى يېقىندا ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 200 كۋادرات مېتىرلىق ئېگىز - پەس مەيدانىنى تۈزلەپ بەردى.

ھەسەن قادىر

△ قىزىلسۇ ئوبلاستلىق ج خ قاتناش ساقچى تارماق ئەترىتى يېقىندا ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ كوسراپ يېزىسىدىكى نامرات ئائىلىلەرگە 20 مىڭ يۈەن پۇل، 60 قۇر كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلدى.

ئابلەت ھۇسەيىن
بەكرى ھەسەن

△ مەكىت تاشيول ئۆچاستكىسى ئالاھىدە داۋەندىكى ئىنتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قىيىنچىلىقتا ئۇچرىغانلارغا ياردەم قىلىش، باشقىلارغا ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ كۆپ قېتىم تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

پەرھات مۆمىن

ئۈرۈمچى شەھەرلىك خۇسۇسىي كارخانىچىلار جەمئىيىتى يېتىم باللارغا ئىللىقلىق يەتكۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر شېرىپ** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك خۇسۇسىي كارخانىچىلار جەمئىيىتى تەشكىللىگەن ھال سوراش ئۆمىكى بۇ شەھەردىكى 3000 دىن ئارتۇق خۇسۇسىي كارخانىچىلارغا ۋەكالىتەن شىنجاڭ يېتىم باللارنى تەربىيىلەش پاراۋانلىق ئورنىغا بېرىپ يېتىم باللارنى يوقلىدى ھەمدە توڭلاتقۇ، گۆش، مېۋە-چېۋە قاتارلىق قىممىتى 4000 يۈەندىن ئارتۇق سوۋغات بۇيۇملىرىنى بۇ ئورۇنغا تاپشۇرۇپ بەردى.

بۇ يەردە تەربىيىلىنىۋاتقان باللارنىڭ ھەممىسى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى يەر تەۋرەش ئاپىتىدە ۋە خوتەن، قەشقەر رايونىدا كىچىكىدىلا ئاتا-ئانىسىدىن يېتىم قالغان باللار بولۇپ، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ غەمخورلۇقىدا بۇ ئورۇنغا ئېلىپ كېلىنگەن. بۇ جەمئىيەت قۇرۇلغاندىن بۇيان، ھەر يىلى باھار بايرىمىنىڭ ئالدى-كەينىدە دارىلئېتام، ساناتورىيە، ئازادلىق ئارمىيە، قوراللىق ساقچى قىسىملىرى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى خادىملىرىدىن ھال سوراپ كېلىۋاتىدۇ. بۇ يىل باھار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن ئاتا-ئانىسى ئاپەتتە قازا قىلغان بۇ يېتىم باللارنى يوقلاپ، ئۇلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى. بۇ، بۇ شەھەردىكى خۇسۇسىي كارخانىچىلارنىڭ باي بولغاندا دۆلەتنى، خەلقنى ئۇنتۇماسلىقىدەك ئالىيجاناب روھىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ.

ئاقتۇ ناھىيىسى بازار قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۈرەش ھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقتۇ ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بازار قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بازارغا كىرىشكە ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى.

ئاقتۇ ناھىيىسى سودا بازارلىرى تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنى دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىشقا يېتەكلەشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە تۇتتى، بازار قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشقا دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخسلەر بىرلىكتە مەبلەغ چىقىرىش، كەم مەبلەغنى كۆپ چىقارسا بازاردىن شۇ كۆپرەك پايدىلىنىش تەدبىرىنى يولغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن بازارغا مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقى قوزغالدى. يېقىنقى بىر نەچچە يىل ئىچىدىلا ناھىيە بويىچە 4 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ توپلىنىپ بازار قۇرۇلۇشى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى؛ ناھىيە بازىرىدا ئۇنىۋېرسال سودا بازىرى يېڭىدىن قۇرۇلدى. پىلال، بارىن قاتارلىق يېزىلاردىمۇ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بازىرى ئۆزگەرتىلىپ، كېڭەيتىپ ياسالدى. بۇ سودا بازارلىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايون، ئوبلاست بويىچە «بەشتە ياخشى بازار»، «مەدەنىيەتلىك بازار» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. نۆۋەتتە بۇ ناھىيىدىكى بازارلارنىڭ يىللىق تىجارەت سوممىسى 20 مىليون يۈەنگە، يۇقىرىغا تاپشۇرىدىغان باج سوممىسى 1 مىليون يۈەنگە يەتتى.

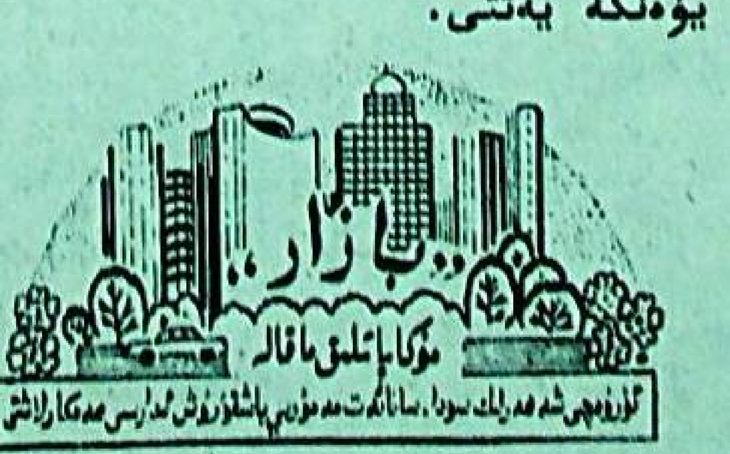

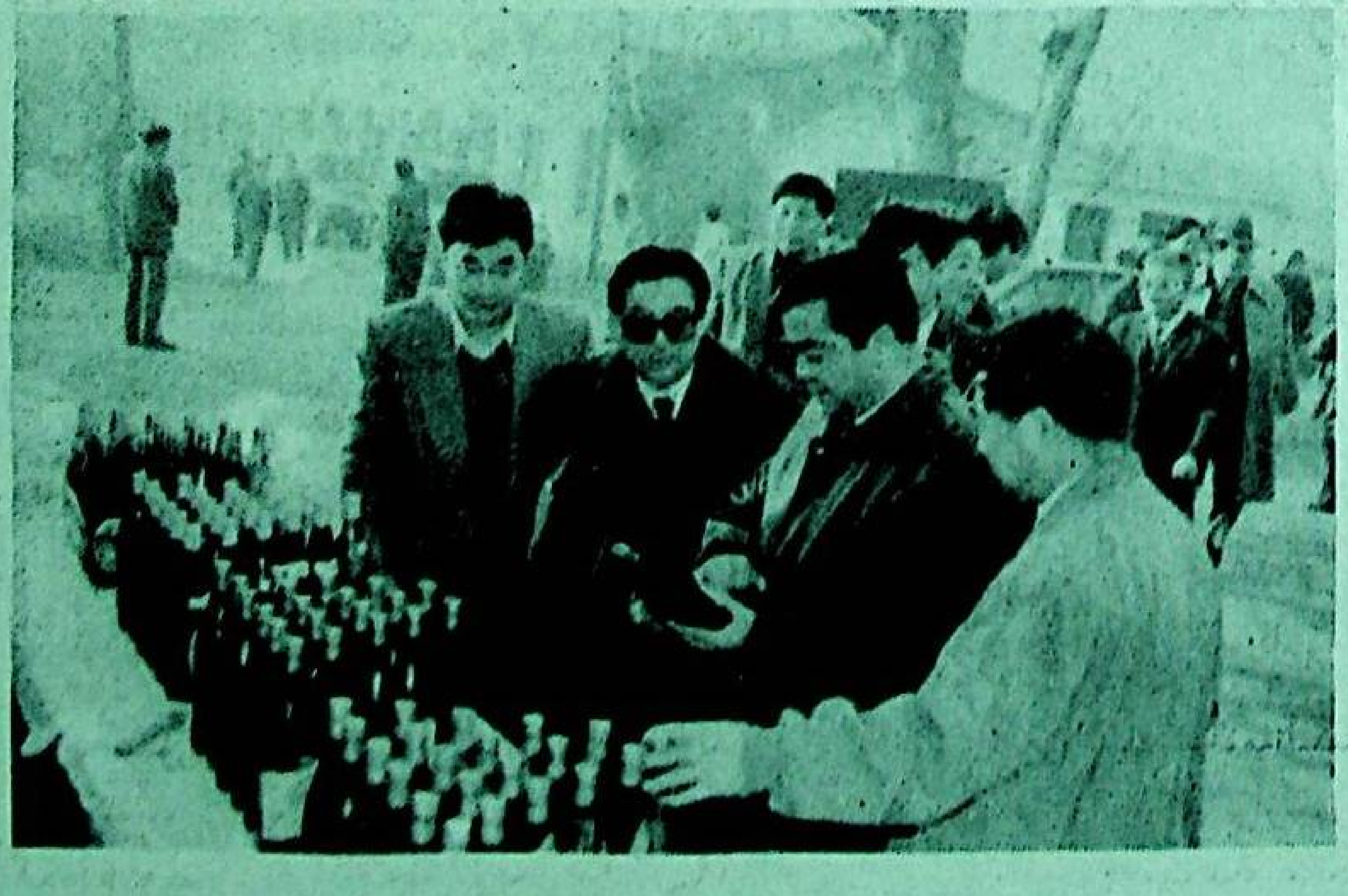

ئاقسۇ كونىشەھەر «تۆمۈر چوققا» پىۋا گۇرۇھىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، يىلىغا 30 مىڭ تونىغا يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا.

سۈرەتتە: ئاقسۇنىڭ ۋالىيسى مەتىمىن ياسىن (ئوڭدىن 2-كىشى) ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **خەيرەت ئۆمەر** فوتوسى

ھەر مىللەت ئاياللىرى تىرىشىپ ئۆز سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تۆھپە قوشايلى

ھەر مىللەت ئاياللىرى گۈزەل ئائىلە ئەخلاقى بەرپا قىلىشتىكى ئالاھىدە رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك

— ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى خەلچەم ئىسلامنى زىيارەت

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىنساي ياقۇپ

مەن «8- مارت» خەلقئارا ئەمگەكچى ئاياللار بايرىمى ھارپىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى خەلچەم ئىسلامنى ئاياللارنىڭ گۈزەل ئائىلە ئەخلاقى بەرپا قىلىشتىكى رولى توغرىسىدا سۆزلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدىم.

خەلچەم ئىسلام ئالدى بىلەن شىنجاڭدىكى 7 مىليون 800 مىڭ ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ بايرىمىنى قىزغىن تەبرىكلەيدىغانلىقىنى بىلدۈرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ج ك پ 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىدا گۈزەل ئائىلە ئەخلاقى بەرپا قىلىش سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنلىرىنىڭ بىرى سۈپىتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن، جەمئىيەت ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە بۇ مەسىلىنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى ۋە تەكىتلىنىشى ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. بۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئېلىپ بېرىشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئاياللىرى ئۆزلىرىنىڭ بىرىم دۇنيالىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئاكتىپ تۆھپە قوشۇپ كەلدى.

بىر ئائىلىگە نىسبەتەن ئايال كىشىنىڭ ئوينايدىغان رولى ئالاھىدە بولىدۇ. ھەر مىللەت ئاياللىرى ئاپتونوم رايونىمىزدا قانات يايدۇرۇلغان «بەشتە ياخشى ئائىلە»، «مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «ئون يۇلتۇزلۇق ئائىلە» بەرپا قىلىش پائالىيىتى ۋە تۈرلۈك شەكىلدىكى ئائىلە مەدەنىيىتى بەرپا قىلىش پائالىيەتلىرىگە باشلامچىلىق بىلەن قاتنىشىپ كەلدى. بۇ جەرياندا بىر تۈركۈم «پەرزەنتلىرىنى ياخشى تەربىيىلىگەن ئاتا - ئانا»، «ئاتا - ئانىسىنى ھۆرمەتلەيدىغان ياخشى پەرزەنت»، «باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان ياخشى قوشنا» ھەم «ياخشى كېلىن»، «ياخشى قېيىن...

ئاياللىرى 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار»ىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەلەپ بويىچە گۈزەل ئائىلە ئەخلاقى بەرپا قىلىشتىكى رولىنى قانداق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك؟ بۇنىڭ ئۈچۈن ھەر مىللەت ئاياللىرى ئارىسىدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئېڭىنى كۈچەيتىپ، ئائىلە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، چوڭلارنى ھۆرمەتلەپ، كىچىكلەرنى ئاسراش، ئەر- ئاياللار باراۋەر بولۇش، ئەر - خوتۇن ئىناق ئۆتۈش، ئائىلىنى تىرىشچانلىق، ئىقتىسادچىللىق بىلەن باشقۇرۇش، قوشنىلار ئارا ئىتتىپاق ئۆتۈشتەك يېڭى كەيپىياتنى تىكلەش لازىم. يەنى گۈزەل ئائىلە ئەخلاقى بەرپا قىلىشتىكى گەۋدىلىك مەسىلە ۋە مۇھىم، نۇقتىلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. ئەر- ئاياللار باراۋەر بولۇش، ئەر- خوتۇن ئىناق ئۆتۈش، ئۆز ئارا كۆيۈنۈشتەك ياخشى ئەخلاقى پەزىلەتنى تىكلەپ، ئائىلە ئەمگىكىدىن ئىبارەت ئائىلە ۋە جەمئىيەتكە تەڭ پايدىسى بولغان مەجبۇرىيەتنى ئورتاق ئۈستىگە ئېلىپ، ئەرلەر ئېزىز، ئاياللار خار دېيىدىغان فېئوداللىق قاراشلار ۋە يېنىكلىك بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشتەك ئەخلاقسىز ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇپ، ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇشتەك دۆلەت سىياسىتىنى ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك، پەرزەنتلەرنى بېقىش، تەربىيىلەش، قېرىلارنى بېقىشتەك ئائىلە ئەخلاق مەجبۇرىيىتىنى ھەقىقىي ئادا قىلىش كېرەك. ھازىر بىر قىسىم ئائىلىلەر پەرزەنت تەربىيىسى بولۇپمۇ يالغۇز پەرزەنتلەر تەربىيىسىدە ئەقلىي جەھەتكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئەخلاققا سەل قارايدىغان، بىر قىسىم ئائىلىلەردە قىز باللارنى كەمسىتىدىغان، ئاتا - ئانىنى باقمايدىغان، قېرىلارنى خارلايدىغان مەسىلىلەر ساقلانماقتا. شۇڭا تۈرلۈك ۋاسىتىلەرنى قوللىنىپ، بۇ خىل ئەخلاقسىز، مەدەنىيەتسىز قىلمىشلارنى ئۈنۈملۈك ھالدا توسۇش كېرەك. ئائىلىنى تىرىشچانلىق، ئىقتىسادچىللىق بىلەن باشقۇرۇپ، ئىسراپخورلۇق قىلىشتىن ساقلىنىش، قۇرۇق ھەشەمەتچىلىك، ئابرۇيپەرەسلىك قىلمىشلىرىنى قەتئىي تۈگىتىش كېرەك. توي- تۆكۈن، نەزىر- چىراقنى ئاددىي - ساددا ئۆتكۈزۈپ، مەدەنىيەتلىك يېڭى ئىستىل تىكلەش كېرەك. قوشنىلار ئارا...

خوراپاتلىق ۋە چىرىك تۇرمۇش ئۇسۇلىنىڭ ئاياللارنى چىرىتىشىگە قارشى تۇرۇش كېرەك. ئائىلە ئەخلاقى تەربىيىسىنى ئائىلە، ئەخلاق، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈپ، ئائىلە ئەخلاقىغا رىئايە قىلىشنى ھەر بىر ئايالنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن پۇختا ئىدىيىۋى ئاساس سېلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئاياللار تەشكىلاتلىرى ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، دەۋر پۇرىقى، جەلپ قىلىش كۈچى، تەسىرلەندۈرۈش كۈچى زور بولغان پائالىيەتلەرنى يولغا قويۇپ، ئاياللارنى بۇ پائالىيەتلەرگە جەلپ قىلىشى، بۇ جەرياندا ئاياللارنىڭ تەربىيە ئېلىش، ئەخلاق - پەزىلەت يېتىلدۈرۈش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. ھەر مىللەت ئاياللىرى ئۆز ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، پاراسەتلىك ئايال، مېھرىبان ئانا بولۇشقا تىرىشىپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، گۈزەل ئائىلە ئەخلاقى بەرپا قىلىشتىكى ئالاھىدە رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

تېخىمۇ كۆپ ئايال ئىختىساسلىق خادىملارنى يېتىشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرەيلى

ئوبزور

دۆلىتىمىز ئازاد بولغاندىن كېيىن، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا ئىزچىل تۈردە ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. ئاياللارنىڭ ئورنىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتىمۇ زور تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. ئاپتونوم رايونىمىزمۇ بۇ جەھەتتە بەلگىلىك تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، ئاياللارنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا ئارىلىشىش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا قاتنىشىش جەھەتلەردە پايدىلىق شارائىتلارنى يارىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن زور بىر تۈركۈم ئايال ئىختىساسلىق خادىملار يېتىشىپ چىقىپ، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدە خۇددى ئەرلەرگە ئوخشاشلا ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

تارىخىي ۋە ئىجتىمائىي سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئاياللارنىڭ بىلىم ئىگىلەش ۋە جەمئىيەت ئەمەلىيىتىگە قاتنىشىش پۇرسىتى ئاز بولۇپ كەلدى. ئەمەلىيەتتە ئاياللار ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئۆزىنى تەكرار ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىبارەت قوش يۈكنى زىممىسىگە ئالغان. شۇڭا ئاياللارنىڭ جەمئىيەتكە قوشقان تۆھپىسى توغرا تونۇلۇشى ۋە ئۇنىڭغا ئادىل باھا بېرىلىشى، تېخىمۇ كۆپ ئايال ئىختىساسلىق خادىملارنىڭ يېتىشىپ چىقىشىغا ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ بېرىلىشى كېرەك.

ئايال ئىختىساسلىق خادىملارنى يېتىشتۈرۈش پارتىيىنىڭ كادىرلار خىزمىتىنىڭ مۇھىم تەشكىلىي قىسمى بولۇپ، ئۇ دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى ۋە جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئايال ئىختىساسلىق خادىملارنى كۆپلەپ يېتىشتۈرۈش، ئۇلارنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا ئۆستۈرۈش ئاياللارنىڭلا ئارزۇسى ۋە جۈملىگە ئاياللار ھەرىكىتىنىڭ تەلىپى بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشى تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئېھتىياجى.

ئايال ئىختىساسلىق خادىملارنى يېتىشتۈرۈش ۋە ئايال كادىرلارنى تەربىيىلەش چېتىلىش دائىرىسى ناھايىتى كەڭ بولغان خىزمەت بولۇپ، ئۇ مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ۋە جەمئىيەتنىڭ ئورتاق ماسلىشىشىغا موھتاج. ھەر دەرىجىلىك ئاياللار تەشكىلاتلىرى پارتكوم تەشكىلات بۆلۈملىرىنىڭ ياردەمچىسى سۈپىتىدە تەشكىلات بۆلۈملىرىنىڭ خىزمىتىگە يېقىندىن ماسلىشىپ، ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، ئايال ئىختىساسلىق خادىملارنى كۆپلەپ بايقاپ ۋە تاللاپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيە ۋە كەسىپ جەھەتتە يولۇققان قىيىنچىلىقلىرىنى يېشىشىغا يېقىندىن ياردەم بېرىشى لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئاياللار مۇكونا ئەنئەنىۋى قاراشلارنى دادىللىق بىلەن قايرىپ تاشلاپ، ئۆزىگە ئىشىنىش روھىنى تۇرغۇزۇپ، ساغلام روھىي قىياپەتنى يېتىلدۈرۈپ، مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى، نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ۋە خىزمەت ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، ئۆز ئەمەلىيىتى ئارقىلىق جەمئىيەتنىڭ ئېتىراپ قىلىشى ۋە ھۆرمىتىنى قولغا كەلتۈرۈشى لازىم.

ئاپتونوم رايونىمىزدا «ئاياللارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى» ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئادالەت ئابدۇۋايىت**

خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرى «ئاياللارنىڭ ھوقۇق- مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى» ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئاياللارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى يولغا قويۇش چارىسى»نى تەشۋىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ قانۇن ۋە چارىنىڭ ئىزچىللىشىشىنى زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈردى.

بۇ جەھەتتە ئۇلار تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى:

قانۇنى»غا ئائىت بىلىملەردىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. تۆت قارار كۇرس ئېچىپ، 500 دىن ئارتۇق ناھىيە دەرىجىلىكتىن تۆۋەن ھەر مىللەت ئاساسىي قاتلام ئايال كادىرنى قانۇن بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى.

— ئالاقىدار تارماقلارنىڭ بەزى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىغا يېقىندىن ماسلاشتى. ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋە سىياسىي كېڭەش بىلەن ماسلىشىپ، ئۆز رايونى ۋە تارماقلىرىدا قانۇن ۋە چارىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈردى. بۇ جەرياندا ئىنكاس كۈچلۈك بولغان...

ئابرۇيـىـغـا ئىگە قىلىنىشلىرىنى قەتئىي توسۇش كېرەك. نۇي- تۇغۇن، نەزىر- چىراقنى ئاددىي - ساددا ئۆتكۈزۈپ، مەدەنىيەتلىك يېڭى ئۇسلۇب تىكلەش كېرەك. قوشنىلارغا دوستـانـە، ئىناق ئۆتۈپ، ئۆزئارا ياردەم قىلىش، ئۆزئارا كەچۈرۈش، ئۆزئارا يول قويۇش لازىم. ھەر مىللەت ئاياللىرى ئارىسىدا مەدەنىيەتلىك، ساغلام، ئىلمىي بولغان تۇرمۇش ئۇسۇلىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك. ئىلىم-پەننى قەدىرلەشنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، فېئودال «ئانا - ئانىسى ھۆرمەتلىگەندىن ياخشى پەرزەنت»، «باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان ياخشى قوشنا» ھەم «ياخشى كېلىن»، «ياخشى قېيىن ئانىلار» مەيدانغا كەلدى، بۇلار بىزنىڭ گۈزەل ئائىلە ئەخلاقـى بەرپـا قىلىشـىمىزدا نەمۇنىلىك رول ئويناۋاتىدۇ.

خەلچەم ئىسلام مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىز لوپۇسىنىڭ يېرىمىنى تەشكىل قىلىدىغان ھەر مىللەت

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئايال سودىيەلەر قوشۇنى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇشىغا ياخشى شارائىت يارىتىپ بەردى. ھازىر بۇ مەھكىمىدىكى 60 نەچچە ئايال سودىيە سوت خىزمىتىدىكى تايانچلاردىن بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: ئايال سودىيەلەر خىزمەت ئۈستىدە.

مامۇت بارات فوتوسى

بۇ جەھەتتە ئۇلار تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى:

- قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقات - تەربىيىسىنى ئىزچىل چىڭ تۇتتى. ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن بىرلىكتە ئاز سانلىق مىللەت ئاياللىرى قاتناشقان «ئاياللارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش

بىلەن ماسلىشىپ، ئۆز رايونى ۋە ئارماقلىرىدا قانۇن ۋە چارىسىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈردى. بۇ جەرياندا ئىنكاس كۈچلۈك بولغان مەسىلىلەرنى چوڭقۇر تەكشۈرۈپ، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ئاياللارنىڭ ھاكىمىيەتكە قاتنىشىشى، ئىشقا ئورۇنلىشىشى، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي ۋە يېزىلاردىكى نىكاھتىن ئاجراشقان ئاياللارنىڭ ئاشلىق ئېتىزى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىغا تۈرتكە بولدى.

- ئاياللارنىڭ ھوقۇق مەنپەئىتىگە چېتىلىدىغان دېلولارنىڭ بىر تەرەپ قىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن پائال ماسلىشىپ، مەدەنىيەت ئەخلەتلىرىنى تازىلاش، ئاياللار، بالىلارنى ئالداپ سېتىش قىلمىشلىرىغا زەربە بېرىش كۈرىشىنى قانات يايدۇردى. ئەدلىيە تارماقلىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ، ئاياللارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىگە قاتتىق دەخلى - تەرۇز يەتكۈزگەن چوڭ دېلولارنىڭ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاياللارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

- ئەرزىيەت ئىشلىرىنى ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلدى. ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىلىرى ھال ئېيتىپ كەلگۈچىلەرنى قىزغىن كۈتۈۋېلىپ، مەسىلىلەرنى ئادىل بىر تەرەپ قىلدى. بۇلتۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئاياللار بىرلەشمىسى 2065 پارچە ئەرزنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەرىپىدىن «ئەرزىيەت خىزمىتى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش يولىدا

- ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مۇئاۋىن مۇدىر ۋىراچ ئامىنە غوپۇر توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى

1988 - يىلى 4 - ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى، بىر جۈپ ياش ئەر - ئايال ئەمدىلا بىر ئايلىق بولغان بالىسىنى كۆتۈرۈپ جىددىيلەشكەن ھالدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك «دوستلۇق» دوختۇرخانىسىنىڭ ئامبۇلاتورىيىسىگە كىرىپ كېلىدۇ. بوۋاقنىڭ چىرايى تاتارغان، نەپەس ئېلىشى قىيىنلاشقان، كالپۇكلىرى كۆكەرگەن بولۇپ ھاياتى خەۋپ ئىچىدە تۇراتتى. بۇ ياش ئانا- ئاتا، دوختۇر ئامىنەنى كۆرۈپلا، بالىسىنىڭ كېسىلىنى تېزدىن تەكشۈرۈپ بېقىشنى ھەمدە ئامال قىلىپ بالىنىڭ ھاياتىنى ساقلاپ قېلىشنى قايتا - قايتا ئۆتۈنىدۇ. ئامىنە بالىنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن يوتەكنى ئېچىپلا چۆچۈپ كېتىدۇ ھەمدە بالىنى دادىسىنىڭ قولىدىن ئېلىپلا جىددىي قۇتقۇزۇش بۆلۈمىگە ماڭىدۇ. دىئاگنوز قويۇش نەتىجىسىدە، بالىنىڭ ئېغىر ئۆپكە ۋاسپالىنىيىسىدىن كېلىپ چىققان قوشۇمچە يۈرەك ئاجىزلىق كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلىقى ئېنىقلىنىدۇ. ئۇ سېسترالار بىلەن بىرلىكتە بىر نەچچە كۈن جىددىي قۇتقۇزۇش ئارقىلىق بالىنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇپ قالىدۇ.

1994 - يىلى باھار پايرىمىنىڭ ھارپا ئاخشىمى يۈز بەرگەن بىر ئىش ئامىنەنىڭ ھەرگىز ئېسىدىن چىقمايدۇ. بۇ ئۇنىڭ بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش يىغىنىغا قاتنىشىپ، ئۆيىگە قايتىپ كەلگىنىگە بىر نەچچە سائەتلا بولغان ۋاقىت ئىدى. سەپەر ھارغىنلىقى يەتكەن ئامىنە يۈز، كۆزلىرىنى يۇيۇپ، كىيىملىرىنى يەڭگۈشلەپ ئارام ئالاي دەپ تۇراتتى، «جىرىڭ، جىرىڭ...» تويۇقسىز جىرىڭلىغان تېلېفون ئاۋازى ئۇنى ئىلاجسىز تېلېفون ئېلىشقا مەجبۇر قىلدى.

- ۋەي، ۋەي... سىز ئامىنە دوختۇر بولامسىز؟ ئايال كىشىنىڭ تېلېفوندىكى تەنسىز ئاۋازى دوختۇر ئامىنەنى جىددىيلەشتۈرۈۋەتتى. ئۇ سەپەر ھارغىنلىقىغا قارىماي، دەرھال كىيىملىرىنى كىيىپ دوختۇرخانىغا يۈرۈپ كەتتى. ئۇ دوختۇرخانا زالىغا كىرگەندە بىر ئايال ئېسەدەپ يىغلاۋاتاتتى. ئامىنە ئايالنىڭ يېنىغا كەلگەندە ئۇ ئايال يىغلىغان پېتى ئامىنەگە ئېيتىپ:

- دوختۇر، ئامال قىلىپ بالامنى قۇتقۇلدۇرۇپ قالسىڭىز، سىزدىن ئۇ دۇنيا، بۇ دۇنيا خوش بولاي، بالىنى ساقايتىشنىڭ ئامالىنى قىلىڭ، - دەپ يالۋۇرۇشقا باشلىدى.

- خاتىرجەم بولۇڭ، قولۇمدىن كېلىشىچە ئامال قىلىمەن، - دېدى ئامىنە دوختۇر ۋە بالىنى جىددىي داۋالاشقا كىرىشتى. تۇغۇلغىنىغا ئەمدىلا ئۈچ، تۆت كۈن بولغان بۇ بالا مېگە پەردە ياللۇغى كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغان بولۇپ، ھاياتى ھەقىقەتەن خەۋپ ئاستىدا تۇراتتى. ئانا- بـالـلار ساقلىقى ئۈچۈن بارلىقىنى بېغىشلىغان بۇ ئاق خالاتلىق پەرىشتە ھەممىنى ئۇنتۇغان ھالدا ئۈچ كېچە- كۈندۈز بالىنىڭ ئەتراپىدا پەرۋانە بولۇپ، بىچارە ئانىنىڭ ئۈنجى پەرزەنتىنى ئۆلۈم خەۋپىدىن قۇتقۇزۇپ قالدى.

بۇ ئىككى مىسال دوختۇر ئامىنە غوپۇرنىڭ 28 يىللىق دوختۇرلۇق ھاياتىدىكى ساناپ تۈگەتكۈسىز ئىشلىرىنىڭ كىچىككىنە بىر كۆرۈنۈشى. ئۇ 28 يىلدىن بۇيان مىڭلىغان ھەر مىللەت باللىرىنى كېسەل ئازابىدىن، ئۆلۈم گىردابىدىن قۇتقۇلدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ نەزەرىدىكى شەپقەتچىسى، «2- ئانىسى» بولۇپ قالدى.

شىنجاڭ تىببىي ئىنستىتۇتىنىڭ داۋالاش فاكۇلتېتىنى پـۈتتـۈرگـەن ئامىنە غوپۇر 1976 - يىلى ئۈرۈمچى شەھەرلىك 3 - دوختۇرخانىنىڭ باللار بۆلۈمىگە خىزمەتكە چۈشتى، ئۇ بۇ بۆلۈمدە ئىشلەش داۋامىدا كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، بـالـلار كېسەللىكلىرىگە ئائىت بىلىملەرنى قېتىرقىنىپ ئۆگەندى، ئىزدەندى ۋە ئەمەلىيەت داۋامىدا كەسپىي قابىلىيىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكە تىرىشتى. ئېسىل كەسىپ ئەخلاقىنى تۇرغۇزۇپ، ھەر مىللەت كېسەللىرى قەلبىدىن ئورۇن ئالدى ھەمدە كەسپداشلىرى ئارىسىدا تېزلا كۆزگە كۆرۈندى، ئۇ مۇشۇ دوختۇرخانىدا ئىشلىگەن 13 يىل داۋامىدا 11 قېتىم «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالاندى، 1986 - يىلى پارتىيىگە قوبۇل قىلىندى.

1989 - يىلى ئامىنە غوپۇر خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن ئـۈرۈمچى شەھەرلىك ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش دوختۇرخانىسىغا يۆتكىلىپ، بۇ دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەيىنلەندى. بۇنىڭ بىلەن ئامىنەنىڭ خىزمەت ئورنىدا ئۆزگىرىش بولغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ ھەر مىللەت كېسەللىرىگە بېغىشلانغان قەلبى ئۆزگەرمىدى، بەلكى ئۇنىڭ ئۈستىدىكى مەسئۇلىيەت تېخىمۇ ئېغىرلاشتى. ئۇ بىر تەرەپتىن دوختۇرخانىدىكى باشقا رەھبىرىي كادىرلار بىلەن بىرلىكتە كەسپىي خادىملارغا بولغان تەربىيىنى كۈچەيتىپ، باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. يەنە بىر تەرەپتىن ئۇلارغا داۋالاش، پەرۋىش بىلىملىرىنى ئۆگىتىپ، خىزمەتنى جان - دىل بىلەن ياخشى ئىشلەشكە يېتەكلىدى، ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دوختۇرخانىنى مەدەنىيەتلىك دوختۇرخانىلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدۇرۇش جەھەتتە ئىزدەندى. ئۆزى بىۋاسىتە ئىچكى ئۆلكىلەردىكى دوختۇرخانىلار بىلەن ئالاقىلىشىپ دوختۇر، سېسترالارنى بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى ۋە داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى تەدرىجىي سېتىۋېلىپ، دوختۇرخانىنىڭ خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلىدى. دوختۇر، سېسترالار ئارىسىدا «ئەگەر مەن بىر بىمار بولسام» دېگەن تېمىدا مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىپ، خىزمەت پوزىتسىيىسىنى ياخشىلاش، كېسەللەر ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمەتلىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇنىڭ بىلەن دوختۇرخانىنىڭ قىياپىتىدە يېڭى ئۆزگىرىشلەر مەيدانغا كەلدى. 1991 - يىلدىن باشلاپ بۇ دوختۇرخانا شەھەرلىك سەھىيە ئىدارىسى تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك دوختۇرخانا» بولۇپ باھالىنىپ كەلدى. 1994- يىلدىن بېرى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇشتا ئۈلگىمگە يەتتى.

ئـامـىـنـە غـوپۇر 1993 - يىلدىن باشلاپ «بوۋاقلارنى قـەدىرلەش» دوختۇرخانىسى بەرپا قىلىش يولىدا ئىزدەندى. دوختۇر، سېسترالارغا بۇنىڭ ئەھمىيىتىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنى ئۆز مەسئۇلىيىتىنى تولۇق تونۇپ، كېيىنكى ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش يولىدا تىرىشچانلىق كۆرسىتىدىغان قىلدى. 1994 - يىلى سـەھـىـيـە مـىـنـىـسـتىرلىكى تەشكىللىگەن باھالاش گـورۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈش، باھالىشى بىلەن بۇ دوختۇرخانا ئـۆلـچـەمگە يەتكەن دوختۇرخانا بولۇپ باھالاندى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نۇرغۇن ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ۋە ناھىيىلىك دوختۇرخانىلار بۇ دوختۇرخانىنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگەندى ۋە كېڭەيتتى.

ئامىنە غوپۇر ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش سېپىدىكى بىر يـاخـشـى دوختـۇر بولۇپلا قالماي، بەلكى بۇ جەھەتتە تەربىيىلىگۈچى، تەشۋىقاتچىلىق رولىنى ئوينىدى. ئۇ كۆپ قېتىم تەكلىپكە بىنائەن ئۈرۈمچى شەھىرى ۋەئۈرۈمچى ناھىيىسىدىكى ئىدارىلەر، زاۋۇتلار، يېزىلارغا بېرىپ «ھاياتلىق بىلىملىرى»، «ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش بىلىملىرى»، «ئانا - باللار ساقلىقنى ساقلاش قانۇنى» دىن دەرس ئۆتتى.

ئۇ ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلىرىدا يېزىپ چىققان «باللار ۋە ئـوزۇقلىنىش»، «پىلانلىق تۇغۇتنىڭ ئەۋزەللىكى»، «باللار ساقلىقنى ساقلاش ئىلمى»، «ئانا سۈتىنىڭ پايدىسى»، «باللار زۇكامداپ قالغاندا دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلار» قاتارلىق

كـۆپلـىـگـەن ئـىلمىي ماقالىلىرى ھەرقايسى گېزىت - ژۇرنـاللاردا ئېـلان قـىـلىپ، ئانا- باللارنىڭ ساقلىقنى ساقلاش، سۇپەتلىك تۇغۇش، سۇپەتلىك بالا تەربىيىلەشنىڭ ئەھمىيىتىنى كەڭ تۈردە تەشۋىق قىلدى، ئۇنىڭدىن باشقا «ئـۈتكـۈر خـاراكتېرلىك نەپەس يولى كېسەللىكلىرىنى باشقـۇرۇش»، «سۇپەتلىك تۇغۇش، سۇپەتلىك بېقىش، سۇپەتلىك تەربىيىلەش بىلىملىرى»، «ھاياتلىق بىلىملىرى» قـاتـارلىق بىر قانچە كىتابنى تەرجىمە قىلدى. «باللار سـاقلـىقنى ساقلاش ئىلمى» دېگەن دەرسلىك كىتابنى تۈزۈشكە قاتناشتى.

ئامىنە غوپۇر يۇقىرىقىدەك نەتىجىلىرى بىلەن كۆپ قېتىم شـەھـەر ۋە ئىدارە بويىچە «ئىلغار خىزمەتچى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ، ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. 1992 - يىلى ئۇنىڭغا مۇئاۋىن مۇدىر ۋىراچلىق ئۇنۋانى بېرىلدى. 1993 - يىلى ئۇنىڭ نامى «جۇڭگو ھازىرقى زامان ئـالـىي دەرىـجـىلىك پەن - تېخنىكا خادىملىرى» قامۇسىغا كىرگۈزۈلدى. ئۇ ھازىر ئاپتونوم رايونلۇق باللار تەرەققىيات مەركىزىي مۇتەخەسسىلەر گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، ئۈرۈمچى شـەھـەرلـىك ئـائـىلـە تەربىيىسى تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى.

سۈرەتتە: ئامىنە غوپۇر (سولدىن 1 - كىشى) بوۋاقنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرمەكتە.

ئابدۇراخمان توختى فوتوسى

ئىلى يۇڭ توقۇمىچىلىق فابرىكىسىنىڭ يىپ ئىگىرىش ئىشچىسى ئارزۇگۈل كەسپىي ماھارىتىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، سۈپەتكە ئەھمىيەت بېرىپ، فابرىكا بويىچە «سۈپەت ماھىرى» دەپ نام ئالدى.

سۈرەتتە: ئارزۇگۈل (ئوتتۇرىدا) خىزمەتداشلىرىغا تەجرىبە تونۇشتۇرماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنى 3 - ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - مارت تېلېگراممىسى. 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 5 - يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا 3 - ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، جىنايى ئىشلار قانۇنىنىڭ تۈزىتىلگەن لايىھىسى، دۆلەت مۇداپىئە قانۇنى لايىھىسى، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى سايلاش چارىسى لايىھىسى، چۇڭچىڭ شەھىرىنى بىۋاستە قاراشلىق شەھەر قىلىش تەكلىپ لايىھىسى توغرىسىدىكى ئىزاھاتلارنى ئاڭلىدى، 9 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى سانى ۋە سايلام مەسىلىسى توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى قاراپ چىقتى.

سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 5 - يىغىنى 2-، 3 - ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 - مارت تېلېگراممىسى. سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا 2 - ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك كومىتېتى تەكلىپ لايىھە كومىتېتىنىڭ سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى تەكلىپ لايىھە خىزمىتىنىڭ ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىدى، يىغىندا ئەزالار سۆزگە چىقتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - مارت تېلېگراممىسى. سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5 - يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا 3 - ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى. ئۇن ئەزا يىغىندا سۆزگە چىقىپ، ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا دائىر بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ۋە تەكلىپ بەردى.

«جۇئېنلەي (1949 ـ 1976) يىلنامىسى» پات ئارىدا نەشردىن چىقىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4- مارت تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ھۆججەت تەتقىقات ئىشخانىسى تۈزگەن «جۇئېنلەي (1949 ـ 1976) يىلنامىسى» مەركىزىي كومىتېت ھۆججەت نەشرىياتى تەرىپىدىن پات ئارىدا نەشر قىلىنىپ، پۈتۈن مەملىكەتكە تارقىتىلىدۇ. 1 مىليون 560 مىڭ خەتلىك بۇ كىتاب ئۈچ قىسىمغا بۆلۈنگەن.

«جۇئېنلەي (1949 ـ 1976) يىلنامىسى» دا جۇئېنلەينىڭ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىنكى مۇھىم تۆھپىلىرى، ئاساسىي ئىدىيىسى، جۇڭگونىڭ ئەھۋالىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىنى ئىزدەش ئۈستىدە ئېلىپ بارغان جاپالىق ئىزدىنىشلىرى؛ پارتىيە، دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن پۈتۈن زېھنى بىلەن ئىشلىگەن، خالىس تۆھپە قوشقان، ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتقان، پۈتۈن كۈچىنى بېغىشلىغان ئىنقىلابىي روھىغا دائىر كىشىنى تەسىرلەندۈرىدىغان مەنزىرىلەر ۋە دۆلەت باشقۇرۇشتىكى ئاجايىپ تالانتى نامايان قىلىنغان.

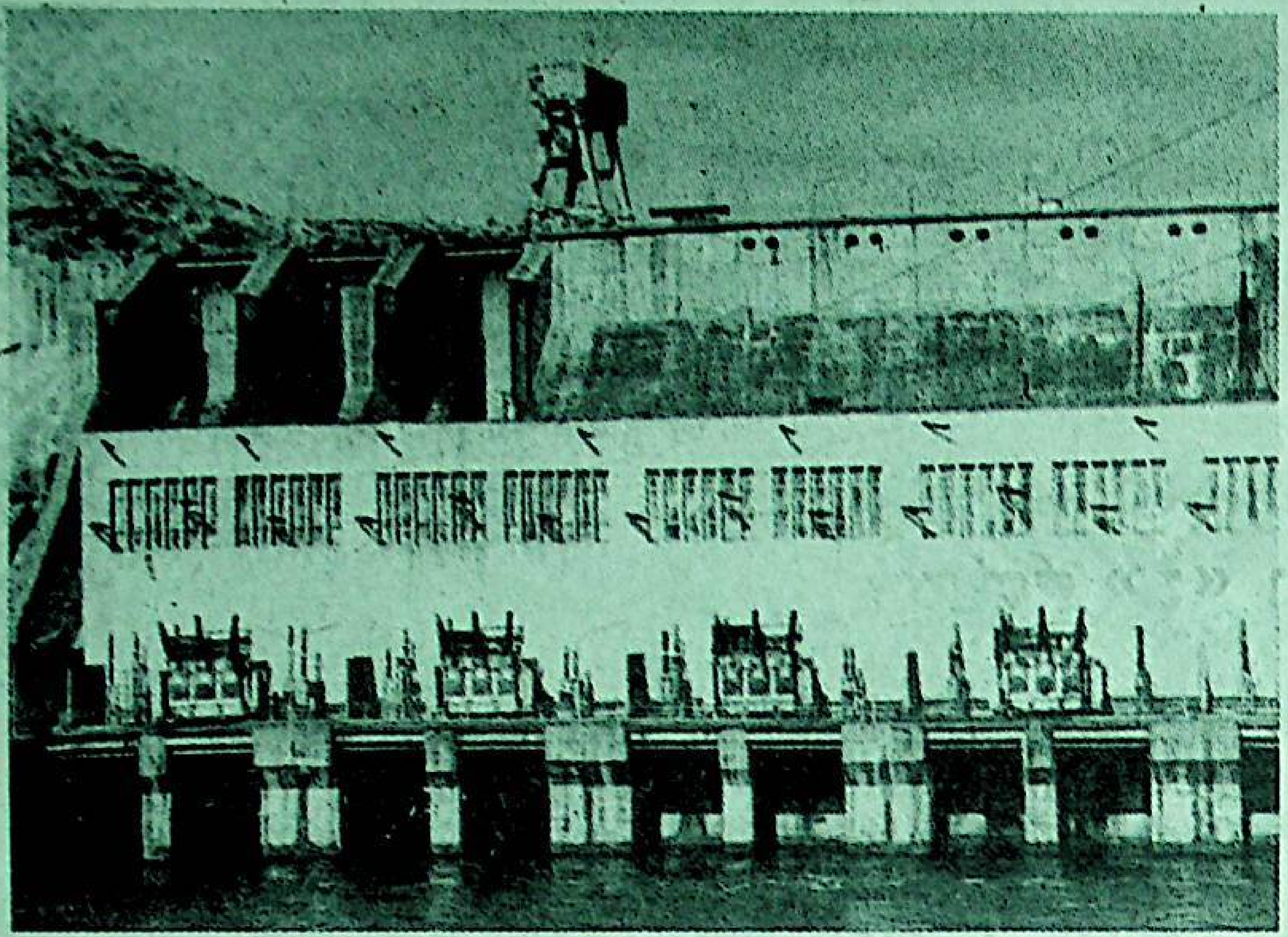

ۋاڭوبى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى (ئەسلى نامى ماۋزېدۇڭ سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى)جۇڭگونىڭ ياردىمى بىلەن قۇرۇلغان چوڭ سۇ ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ بىرى. بۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ يىللىق توك تارقىتىش مىقدارى 1 مىليارد كىلوۋات سائەت بولۇپ، ھازىرغىچە ئالبانىيىنىڭ تايانچ كارخانىسى بولۇپ كەلمەكتە.

(«خەلق گېزىتى»دىن)

دېڭىز بويىدىكى كارخانىلارنىڭ غەربكە ئومۇميۈزلۈك يۆرۈش قىلغان كۈنى ئېلىمىزنىڭ غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ روناق تاپقان ۋاقتى بولۇپ قالىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى **ليۇگاڭ، شې دېڭكې**

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېلىمىزنىڭ شەرقىي دېڭىز بويىدىكى بىر قىسىم كارخانىلار ئېلىمىزنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىغا كېلىپ ئىگىلىك يارىتىپ ۋە يول ئېچىپ، كارخانا تەرەققىياتىنى مۇئەييەن دەرىجىگە يەتكۈزدى. ئىگىلىك يارىتىش ئۈچۈن غەربكە يۈرۈش قىلغۇچىلار ئىچىدە چوڭ كارخانىلار ۋە بېزا- بازار كارخانىلىرى باشلامچى بولدى. ئۇلار بىرلىشىپ تىجارەت قىلىش، قوشۇۋېلىش- سېتىۋېلىش، شۆبە زاۋۇت قۇرۇش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق ئېلىمىزنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدا ياشاش ماكانى ئاچتى ۋە مەبلەغ سېلىپ ئۆز ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇردى.

ستاتىستىكىغا قارىغاندا، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدىكى مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكەن ھەمكارلىق تۈرى 104كە يەتكەن. بۇ تۈرلەرگە جەمئىي 11 مىليارد 649 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان. شاڭخەي شەھىرىنىڭ ھازىر دەريا سېلىش جەھەتتىكى سېلىشتۇرما ئۈنۈمىنى شەكىللەندۈردى. شەرقىي قىسىمدىكى بىر تۈركۈم ئالدىدا ماڭغان كارخانىلار نەزەرىنى ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارغا سېلىپ مەبلەغ، تېخنىكىلىرىنى بۇ رايونلارغا يۆتكىدى. بۇ، ئاساسەن، ئۇلارنى سېلىشتۇرما ئۈنۈمنىڭ جەلپ قىلغانلىقىدىن بولدى، غەربىي قىسىمدىكى كارخانىلار، ھۆكۈمەتلەرنىڭ تەشەببۇسكارلىق بىلەن زاۋۇت دەرۋازىسى، شەھەر دەرۋازىسىنى ئېچىپ، شەرقىي قىسىمدىكى كارخانىلار بىلەن بىرلىشىشى، «شەرقتىن كىرگۈزۈشى»ئۆز رايونىنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولغانلىقىدىن بولدى. ھەقسىز ياردەم بېرىش مەمۇرىي ۋاستىلەرنى قوللىنىپ كۆچۈرۈش ئەمەس، بەلكى بازار مېخانىزمىغا ۋە قىممەت قانۇنىيىتىگە تايىنىشتۇر. شەرق بىلەن غەرب ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ۋە كارخانا ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇرۇش - «غەربكە يۈرۈش

كېلىپ، شەرقىي قىسىم رايونلار بىلەن غەربىي قىسىمدىكى رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدىكى يېڭى زىددىيەتلەرنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دېڭىز بويىدىكى رايونلاردا ئىقتىساد تېز راۋاجلىنىش بىلەن بىللە، ئەمگەك كۈچى تەننەرخى ئېشىپ كېتىش، يەر باھاسى ئۆرلەش، ئېنېرگىيە كەمچىل بولۇش ئەھۋالى ئېغىرلىشىش، بازار نىسپىي تويۇنۇش، رىقابەت كۈنسايىن كەسكىن بولۇش قاتارلىق مەسىلىلەر ئومۇميۈزلۈك پەيدا بولدى. گۇاڭدۇڭ، فۇجيەن، جياڭسۇ ۋە جېجياڭ قاتارلىق جايلارنىڭ يەردىن پايدىلىنىش جەھەتتىكى سېلىنما - ھاسىلات نىسبىتى زور ھەجىمدە تۆۋەنلەپ، ئەمگەكنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش تەننەرخى بارغانسېرى ئۆرلىدى؛ كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ئايلىق ئىش ھەققى 400 - 600 يۈەنگە يەتتى، مەلىكىلىك تېخنىك ئىشچىلارنىڭ ئايلىق ئىش كىشىلەرنىڭ نەزەر دائىرىسىنى تېخىمۇ كېڭەيتتى.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى ئېچىۋېتىلگەن زامانىۋى ئىگىلىك بولۇپ، ئۇ ھەر خىل ئىشلەپچىقىرىش مۇھىم ئامىللىرىدىن بايلىقنى تەقسىملەش جەريانىدا ئەركىن، مۇۋاپىق يۆرۈشۈپ تۇرالايدىغان بولۇشنى، ئوبيېكتىپ جەھەتتە رايون قاملىنى بۇزۇپ تاشلاپ، توغرا لىنىيىلىك ئالاقىنى راۋاجلاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، بازار مېخانىزمىنىڭ تۈرتكىسىدە ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىغا بېرىشنى ئۆز ئالدىغا تاللىۋالغان شەرقىي دېڭىز بويىدىكى كارخانىلار ئېلىمىزنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ زاپاس مال - مۈلكىنى جانلاندۇرۇپ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدىكى كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدا زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ ئورنىتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە بارغانسېرى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

● مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، گوۋۇيۈەن ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، كەسىپ - ساھەلەردە يېڭى ئىستىل تۇرغۇزۇش» بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى

● ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئىنتىزام جازاسى بېرىش نىزامى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلىدۇ) نى» تارقاتتى

خېنەن ئۆلكىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مۇدىرى ۋېي زېفاڭ پارا ئالغانلىقى ئۈچۈن قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەيكو خەۋىرى. تارماقلىرى سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن

... ئۈچۈن قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەيكو خەۋىرى. خەينەن ئۆلكىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مۇدىرى ۋېي زېفاڭ باشقىلاردىن 60 مىڭ يۈەن پارا ئالغانلىقى ئۈچۈن، خەينەن ئۆلكىسى خەيكو شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆتكەندە 1- سوتتا بەش يىللىق مۇددەتلىك قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلدى.

63 ياشلىق ۋېي زېفاڭ خەينەن ئۆلكىلىك پارتكوم سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ ئۈجىسى بولغان مەزگىلدە، 1993 - يىلى يېڭى يىلنىڭ ئالدى - كەينىدە خەينەن «چاۋخەي» سودا- سانائەت باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى لو خېپىڭ (ئايرىم بىر تەرەپ قىلىندى)دىن ئىككى قېتىمدا 60 مىڭ يۈەن پارا قوبۇل قىلغان. دېلو يۈز بەرگەندىن كېيىن ۋېي زېفاڭ بارلىق زاڭ پۇلىنى قايتۇرغان.

خەيكو شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ۋېي زېفاڭ يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىر تۇرۇقلۇق باشقىلاردىن قانۇنسىز 60 مىڭ يۈەن پارىنى قوبۇل قىلىپ، جىنايەت شەكىللەندۈرگەن. ئۇ ئىنتىزام تەكشۈرۈش تارماقلىرى سۈھبەتلەشكەندىن كېيىن بارلىق جىنايى پاكىتلارنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن تاپشۇرغانلىقى، جىنايىتنى تونۇش پوزىتسىيىسى ياخشى بولغانلىقى ھەم بارلىق زاڭ پۇللارنى ئاكتىپ قايتۇرغانلىقى ئۈچۈن قانۇن بويىچە ۋېي زېفاڭغا پارا ئالغانلىق جىنايىتىنى يېنىكلىتىپ بەش يىللىق مۇددەتلىك قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىندى.

****

بالا ئىزدەش توغرىسىدا ئېلان

ئاينۇرغوجى: 11 ياش، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 1.20 مېتر ئەتراپىدا، ئۆڭى ئاق بولۇپ، يۇرتى يەكەن. بۇبالا 1996-يىل 11-ئاينىڭ 3-كۈنى شىنجاڭ مالىيە- ئىقتىساد ئىنستىتۇتىدىكى تۇغقىنىنىڭ ئۆيىدىن چىقىپ كەتكەن، تاھازىرغىچە ئىز- دېرىكى يوق. كۆرگۈچىلەر 3710621، 282285 تېلېفون ياكى (126 ـ8006856) چاقىرغۇ ئارقىلىق نۇرمۇھەممەتكە خەۋەر قىلسا، خەۋەر قىلغۇچىغا سۆيۈنچە بېرىلىدۇ.

ھەمكارلىق تۈرى 104كە يەتكەن. بۇ تۈرلەرگە جەمئىي 11 مىليارد 649 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان. شاڭخەي شەھىرىنىڭ ھازىر دەريا بويىدىكى ئۆلكە - شەھەرلەر بىلەن ئېلىپ بارغان ھەر خىل ئىقتىسادىي بىرلەشمە ھەمكارلىق تۈرى 20 مىڭغا يەتكەن. بۇ تۈرلەرگە سېلىنغان مەبلەغ ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد يۈەندىن ئاشقان. ئۆتكەن بىر يىلدىلا شاڭخەينىڭ باشقا جايلاردىكى سانائەتكە سالغان مەبلىغى 1 مىليارد 340 مىليون يۈەنگە يەتكەن، ھەربىر تۈرگە سېلىنغان مەبلەغ ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 10 مىليون يۈەندىن ئاشقان. بۇ بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا بىر خىل ئىقتىسادىي يېڭى دولقۇننىڭ باشلانغانلىقىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ، ئەمما رايون خاراكتېرىدىكى، كەسىپ- ساھە خاراكتېرىدىكى كەڭ كۆلەملىك كۆچۈشكە يەنە ئاز - تولا ۋاقىت كېتىدۇ.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، بولۇپمۇ 90 - يىللاردىن بۇيان ئىچكى جايلارنىڭ كەڭ بازارغا، مول بايلىققا ئىگە بولۇش، يەر، ئەمگەك كۈچى تەننەرخى تۆۋەن بولۇشتەك ئۈستۈنلۈكلىرى تېخىمۇ روشەن گەۋدىلىنىپ، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ مەبلەغ ئـوزئـارا مـەنپەئەت يەتكۈزۈش ۋە كارخانا ئـۆزىـگـە ئۆزى خوجا بولۇش پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇرۇش - «غەربكە يۈرۈش قىلىش»نىڭ غايەت زور ھاياتىي كۈچكە ئىگە بولۇشىدىكى سەۋەبتۇر. دېڭىز بويىدىكى كارخانىلارنىڭ غەربكە يۈرۈش قىلىشىنى كىچىك جەھەتتىن تەھلىل قىلىدىغان بولساق، ئۇلارنىڭ بۇنداق ھەرىكەت قوللىنىشىنىڭ زور دەرىجىدە بازار مېخانىزمىنىڭ تۈرتكىسىدە بولغانلىقىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

دېڭىز بويىدىكى كارخانىلارنىڭ غەربكە يۈرۈش قىلىشى تاسادىپىي، يەككە ھادىسە ئەمەس. ئۆتكەنكى بىر نەچچە يىل ئىچىدە نۇرغۇن ئىختىساس ئىگىلىرى ۋە مەبلەغ ئىقتىسادى تەرەققىي تاپمىغان ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدىن ئۆزلۈكسىز شەرققە قاراپ ئاقتى، مۇشۇ ئىش تۈپەيلىدىن شەرق بىلەن غەربىي قىسىم رايونلىرى ئوتتۇرىسىدىكى پەرق بارغانسېرى چوڭايدى. بۇ ۋەزىيەت يەنىلا داۋاملىشىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە، غەربكە كۆچۈشتىن ئىبارەت بۇ ئىسسىق شامال پەيدا بولدى. بۇ ئىش ئەمدىلا باشلانغان، تېخى مۇھىت شەكىللەنمىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇ دۆلىتىمىزدە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش چوڭقۇر راۋاجلىنىۋاتقان يېڭى مەزگىلدە بارلىققا

[illegible] ئىش ھەققى 400 ـ 600 يۈەنگە يەتتى، مەلىكىلىك تېخنىك ئىشچىلارنىڭ ئايلىق ئىش ھەققى 1000 يۈەن ئۆپچۆرىسىدە بولدى. سېلىنغان مەبلەغنىڭ پايدىسى كۈندىن - كۈنگە تۆۋەنلەپ كېتىۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تېز تەڭشەپ، ئەمگەكنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان كەسىپلەرنى باشقا جايلارغا يۆتكىگەندىلا، يۇقىرى تېخنىكىلىق، قوشۇمچە قىممىتى يۇقىرى بولغان كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ماكان ھازىرلىغىلى بولىدۇ. شەرقىي دېڭىز بويىدىكى رايونلارغا سېلىشتۇرغاندا، ئېلىمىزنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرى ھازىر نامرات بولسىمۇ، لېكىن بۇ يەرلەردە ئېلىمىزنىڭ نۇرغۇن قېزىلما بايلىق، يەر، جانلىقلار، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق قاتارلىق بايلىقلىرى بار، زېمىنى كەڭ، بايلىقى مول، ئېنېرگىيە يېتەرلىك، بازار كەڭ، ئەمگەك كۈچى تەننەرخى ۋە يەر باھاسى بىر قەدەر تۆۋەن. بۇ ئوبيېكتىپ مەۋجۇت پاكىت. تېخنىكا مىقدارى يۇقىرى، قوشۇمچە قىممىتى يۇقىرى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان كارخانىلارنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقانلىقى

رايونلىرىدا زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ ئورنىتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە بارغانسېرى مۇھىم رول ئويناۋاتىدۇ. ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرى ۋە شەرقىي قىسىم دېڭىز بويى رايونلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈكلىرى ۋە چەكلىمىش ئامىللىرىدىن شۇنى روشەن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، دېڭىز بويىدىكى رايونلارنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرى دەل ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارنىڭ كەمچىلىكلىرى؛ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرى دەل دېڭىز بويىدىكى رايونلارنىڭ كەمچىلىكلىرى. ئىككى تەرەپ بىر - بىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىنى قوبۇل قىلىپ، يېتەرسىزلىكلىرىنى تولۇقلاپ، بىرلىشىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلىسىلا، غايەت زور كۈچ ھاسىل قىلالايدۇ. شۇنى ئالدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، دېڭىز بويىدىكى كارخانىلارنىڭ غەربكە ئومۇميۈزلۈك يۈرۈش قىلغان كۈنى ئېلىمىزنىڭ شەرقىي قىسىم بىلەن ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈك جەھەتتە بىر- بىرىنى تولۇقلاپ، ئورتاق روناق تاپقان ۋاقتى بولىدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ تېلېگرامما مىسى)

ئۇزۇن ئۆمۈر تىلەيمەن ساڭا

جېلىلى

مېنى تۇغۇپ باقتىڭ پەپىلەپ،
قۇچىقىڭدا ئۆستۈم ئەركىلەپ.
سىڭدى ماڭا ئەجرىڭ ھەسسىلەپ،
گۈل تۇتىمەن ساڭا دەستىلەپ.
غەمگۈزارىم، شەپقەتچىم ئانا،
ئۇزۇن ئۆمۈر تىلەيمەن ساڭا.

ماڭا ئەقىل، ئەخلاق ئۆگەتتىڭ،
ۋۇجۇدۇمغا كۈچ بەخش ئەتتىڭ.
تەربىيىلىدىڭ، جەڭگە ئەۋەتتىڭ،
كۆڭلۈمدىكى غەمنى تۈگەتتىڭ.
غەمگۈزارىم، شەپقەتچىم ئانا،
ئۇزۇن ئۆمۈر تىلەيمەن ساڭا.

سەن قەلبىمدە قۇياشتىن نۇرلۇق،
تايانچىم سەن مۇقەددەس، ئۇلۇغ.
قاندىم ئىللىق مېھرىڭگە تولۇق،
سەن بولغاچقا كۆرمىدىم خورلۇق.
غەمگۈزارىم، شەپقەتچىم ئانا،
ئۇزۇن ئۆمۈر تىلەيمەن ساڭا.

ئۇنتۇمىغىن

مۇھەممەت مۇسا

مىڭ جاپادا تۇغۇپ پەپىلەپ،
باقتى سېنى شۇنچە كۆيۈنۈپ.
كۈلۈپ بەرسەڭ تاتلىق ۋىلىقلاپ،
ئىچ - ئىچىدىن كەتتى سۆيۈنۈپ.
پاك مېھرىنى بەردى ئانجان،
ئۇنتۇمىغىن شۇنى بالىجان.

كىرپىك قاقماي تالاي كېچىنى،
ئاتقۇزدى تاڭ بۆشۈك تەۋرىتىپ.
«ئەللەي قوزام، ئەللەي بالام...» دەپ،
تەرىپىڭگە قوشاقلار قېتىپ.
ياشلىقىنى بەردى ئانجان،
ئۇنتۇمىغىن شۇنى بالىجان.

ئۇنىڭ ئىدى ئانار يۈزلىرىڭ.
ھەممىسىنى بەردى ئانجان،
ئۇنتۇمىغىن شۇنى بالىجان.

بارلىقىنى ئاتىدى ساڭا،
ئاڭا ھەرگىز قىلمىدى مىننەت.
كۆردى سېنى كۆز قارچۇقىدەك،
بىلدى گويا ئۆمرىگە زىننەت.
بىل ھەممىنى بەردى ئانجان،
ئۇنتۇمىغىن شۇنى بالىجان.

ئازار بەرمە نازۇك كۆڭلىگە،
كېچە - كۈندۈز خىزمىتىدە بول.
نېمە دېسە بەرگىن تەل قىلىپ،
ئۇنىڭ ئۈچۈن بول پىداكار قول.
ئائىلەڭنىڭ گۈلى ئانجان،
ئۇنتۇمىغىن شۇنى بالىجان.

نۇرى ئۆچتى كۆزنىڭ ئەمدى،
چۈشتى يول - يول يۈزىگە قورۇق.
تەمۇرۇكۇڭ، قىبلىگاھىڭدۇر،
قۇياشىڭ ئۇ، نۇر بەرگەن يورۇق.
تالاي بەدەل بەردى ئانجان،
ئۇنتۇمىغىن شۇنى بالىجان.

قول باغلاپ تۇر، خوش دەپ ئالدىدا،
ئۇ ھۆرمەتكە لايىق پەرىشتە.
ئۇ مۇقەددەس قىبلىگاھ ساڭا،
نەزىرىڭدە بولسۇن ئەرىشتە.
پەرلارىڭمۇ پەرى ئانجان،
ئۇنتۇمىغىن شۇنى بالىجان.

ئۇنىڭ ئىدى سەندىكى ياشلىق،
ئۇنىڭ ئىدى چولپان كۆزلىرىڭ.
ئۇنىڭ ئىدى سەندىكى قامەت،

مەشھۇر شەخسلەرنىڭ ئانىلار ۋە ئاياللار توغرىسىدا ئېيتقانلىرى

△ ئانا ئائىلىگە مەنسۇپ بولۇپ قالماستىن، بەلكى پۈتكۈل دۇنياغا مەنسۇپتۇر. ... ئۇ سۆيۈش بالىلىق قىياپىتىدە پېگىپاشتىن دۇنياغا كەلتۈردى.

بوستان چاچلار

نىجات سابىت فوتوسى

توي

(ھېكايە)

ماھنۇر ئابدىلىم

گۈلشەننىڭ تويىغا كەلگەن مېھمانلارنىڭ تولىسى، داستىخانغا قول ئۇزاتماي، كالپۇكلىرىنى يىمىرىپ، دىمىغىنى قىقىپ بىر نېمىلەرنى پىچىرلاشماقتا ئىدى. دېمىسىمۇ توختىكام كەنجى قىزىنىڭ تويىنى تولىمۇ ئاددىي ئۆتكۈزگەنىدى. مېھمانلار ئېلىپ كەلگەن سوۋغا-سالاملارنىڭ ھەممىنى ياندۇرۇۋەتتى. توي داستىخىنى ھەققەتەن ئاددىي بولۇپ، ھازىر بولۇۋاتقان توي - تۆكۈنلەردىكى ھەشەمەتچىلىكلەردىن ئەسەرمۇ يوق ئىدى. لېكىن شادىيانە ساز - ناخشىلار كىشىلەرنى قىزغىن توي شادلىقىغا چۆمدۈرۈۋەتتى.

ۋېچىركا قىلىنمايدىغانلىقىنى ئاڭلاپ، كېپىنەكتەك ياسىنىپ كەلگەن قىزلارنىڭ روھى چۈشۈپلا كەتتى. قىزلار سورۇندىكى كۆس-كۆس پاراڭلار گۈلشەننىڭ قۇلىقىغا كىرىپ تۇراتتى.

- ۋىيەي، مۇشۇمۇ توي بولدىمۇ؟ ۋېچىركا قىلمايمۇ توي قىلامدۇ؟

- شۇنى دېمەمدۇ، يىگىت تەرەپ چىدىمىغان گەپ...

- ئۇلار ئۈنچىلىك كەمبەغەل ئەمەسقۇ؟

ئاڭلىسام بىنادىن ئۆيمۇ ئاپتۇدەك.

- ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئىشىنى پۈتكۈزۈۋېلىپلا

ھەشەمەتلىك رېستوراندا ئۆتكۈزۈلگەن. قىز تەرەپتىن بەرگەن مال - مۈلۈكنىڭ كۆپلۈكىدىن قىزى بارلار غەمگە پاتقان. ئوغۇل تەرەپنىڭ ئالغان ئالتۇن جابدۇقلىرى ھەممىنىڭ كۆزىنى ئالىچەكمەن قىلىۋەتكەنىدى. ۋېچىركىدا راسلانغان داستىخاننىڭ موللۇقى، مۇزىكا ئەترىتىنىڭ قالتىسلىقى، تانسا - ئۇسسۇلنىڭ كارامەت قىزىپ كەتكەنلىكىنى ياشلار ھازىرغىچە تامىقىنى چىكىلدىتىپ تۇرۇپ تىلغا ئېلىشاتتى.

قىزلار گۈلشەنگە ئاڭلىتىپ تۇرۇپ ھەدەپ رازىيەنىڭ تويىنى ماختاپ ئۇچۇرۇشقا باشلىدى. گۈلشەن بولسا قىزلارنىڭ دارتمىلىغان گەپلىرىگە پەرۋا قىلماي ئولتۇراتتى. شۇ ئارىدا كىمدۇر بىرسى تۇيۇقسىز سوراپ قالدى:

- بۈگۈن رازىيە نېمىشقا تويغا كەلمىگەندۇ؟

- رازىيە تويدىن كېيىن ساياھەت قىلىپ كېلىمىز دەۋاتاتتى، ساياھەتكە كەتكەنمىدۇ يا؟...

قىزلار ھەر خىل پەرەزلەرنى قىلىشىپ باقتى.

رازىيەنىڭ ئۆيىدىكى ئەھۋال قىزلارنىڭ پەرىزىنىڭ ئەكسىچە ئىدى.

غەمكىن ھالدا، - ئاتا - ئاناڭ بىز دېگەن تويلۇقنى تەل قىلمىساڭلار بۇ تويىنى قىلمايمىز، دەپ تۇرۇۋالسا. شۇنچە كۆپ چىقىملارغا مەن قانداق پېتىشىمەن. ھېلىمۇ گەدەنگىچە قەرزگە بوغۇلدۇم.

- نېمە؟ قەرزگە بوغۇلدۇم؟

- ئەمىسە قانداق قىلىمەن؟ تويىنى قىلىۋالساق، ئىككىمىز بىر - بىرىمىزنى ياخشى كۆرۈشكەندىكىن سېنى بۇ ئىشلارنى توغرا چۈشىنەر دەپ ئويلىدىم.

- نېمە! - رازىيەنىڭ غەزەپتىن چىشلىرى كىرىشتى، - ھەي تېگى پەس قەلەندەر! سەن مېنى مۇشۇنداق ئالدىدىڭما! بۇنداق دىۋانىلىقىڭنى بىلگەن بولسام...

رازىيەنىڭ ئاھانىتى ئېرىگە بەكمۇ ئېغىر كەلدى. شۇنىڭ بىلەن جېدەل باشلاندى. رازىيەنىڭ زەھەردەك ئاچچىق گەپلىرى، ئاھانىتىگە چىدىمىغان ئېرى ئاچچىقىغا پايلىماي ئۇنى بىر تەستەك ئۇرۇۋەتتى. پۈتۈن شەھەرگە داڭقى چىققۇدەك توي قىلىشقان بۇ بىر جۈپنىڭ شېرىن ئېيى مۇشۇنىڭ بىلەن ئاياغلاشتى. ئېرى دەرد - ئەلەم بىلەن ئىشكاپتىن ھاراق بوتۇلكىسىنى ئالدى. رازىيە نەرىسە - كېرەكلىرىنى يىغىشتۇرۇپ ئانىسىنىڭ ئۆيىگە ماڭدى.

ئاياللار

ئۆمەرجان ئاۋۇدۇن

ئاياللارنى يېرىم دۇنيا دېمىمىز بىز،
ئەرلەر بىلەن دۇنيانى تەڭ ياراتقان.
ئەرلەر بىلەن ئورتاق بولۇپ ھەر ئىشتا،
بۇ دۇنياغا مېھىر - ۋاپا تاراتقان.

شۇڭا ئورتاق ئاياللارمۇ ھۆرمەتكە،
ھەر جايدا بار ئورنى، قەدىر - قىممىتى.
ئاياللارسىز بولماس قىلچە ئەرنىڭمۇ،
گۈلدەك كۈلۈپ ئۆتكەن ھايات لەززىتى.

ئاياللارمۇ پەم - پاراسەت ئىگىسى،
چېلىشلاردا قېلىشمايدۇ ئەرلەردىن.
قاقاس چۆللەر ئايلىنىدۇ گۈل باغقا،
ئۇلار تۆككەن پاك ۋە ھالال تەرلەردىن.

ھۆر بەختىنىڭ گۈلتاجىسى ئاياللار،
ھەممە ئىشتا ئەرلەر بىلەن باراۋەر.
قاداق باسقان قوللار ئەزىز بىز ئۈچۈن،
شان - شەرەپكە، ھۆرمەتكە تەڭ سازاۋەر.

گۈزەل يۇرتۇم

كەرىمە ئابدۇللا

ئەي يۇرتۇم گۈزەل جەننەت ئانا ماكان،
سۆيگۈمنى دىلدىن ساڭا قىلاي بايان.

بىرسەن ۋۇجۇدۇمغا چەكسىز قۇۋۋەت،
بىرسەن ھەر ئىشىمغا ئىلھام، مەدەت.

قەلبىمدە ساڭا ھۆرمەت تولۇپ تاشار،
شاۋقۇنلۇق دەريا بولۇپ ئۇرغۇپ ئاقار.

كۈيلەيمەن شۇڭا سېنى بۇلبۇل بولۇپ،
چاپىمەن بەيگىلەردە دۇلدۇل بولۇپ.

بىپايان قوينۇڭ سېنىڭ مەدەنگە باي،
گۈللىتەر ئىشچان خەلقىڭ سېنى ھارماي.

ئەي يۇرتۇم گۈزەل جەننەت ئانا ماكان،
قىلىمەن تەرىپىڭنى ھارماي ھامان.

شادلىقتا سېنىڭ بىلەن تەڭ كۈلىمەن،
بەختىيار زامانەمنىڭ بىر گۈلىمەن.

△ ئانا ئائىلىگە مەنسۇپ بولۇپ قالماستىن بەلكى پۈتكۈل دۇنياغا مەنسۇپتۇر.

تاگور

△ دۇنيادا ئۆز ئانىڭىزدىن يېقىن دوست يوق.

گوركى

△ ئانىدىنمۇ ئۇلۇغ بولغان ھېچنەرسە مەۋجۇت ئەمەس.

ھوكمان

△ ئانىنىڭ قەلبى قىزلار ئۈچۈن بىر دەرسخانىدۇر.

بېكون

△ ئانا - بالا مۇھەببىتى ئەڭ پاك، نۇقسانسىز مۇھەببەتتۇر.

رومېن روللان

△ مەدەنىيەتنىڭ قايسى دەرىجىدە ئىكەنلىكى ئاياللارغا بولغان مۇناسىۋەت بىلەن بەلگىلىنىدۇ.

گوركى

△ ئاياللارغا بولغان مۇھەببەت ھېچنەرسە ئورنىنى باسالمايدىغان بۈيۈك ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇ خۇددى گۆشكە سىڭىپ كەتكەن تۇزدەك يۈرەككە سىڭىپ، ئۇنى بۇزۇلۇشتىن ساقلايدۇ.

گيوگو

△ ئانا - بالىلارنىڭ تۇنجى تەربىيىچىسى ۋە ئوقۇتقۇچىسىدۇر.

△ قىز بالىنى ھۆرمەت قىل. ئۇنىڭ نومۇسى ۋە شەرىپىنى، ئىنسانىي غۇرۇرىنى ئاسرا، ساڭا يارىغان قىز - سېنىڭ بولغۇسى رەپىقەڭ، بالىلىرىڭنىڭ ئانىسى. ئۇ ھاياتلىقنىڭ تايانچى.

ئۇ سېنى باللىق قىياپىتىدە يېڭىباشتىن دۇنياغا كەلتۈرىدۇ.

△ قەيەردە ئاياللار قاتتىق قول، تەلەپچان بولسا شۇ يەردە ئۆسمۈرلەر جىگەرلىك بولۇپ يېتىشىدۇ.

سۇخوملىنسكى

△ قىز بالىنىڭ ھەممە بايلىقى ئۇنىڭ نومۇسى. ئۇ بايلىق ھەرقانداق مىراستىن قىممەتلىك.

شېكسپىر

ئابلىز ئوسمان تەييارلىغان

ئاڭلىسام بىنادىن ئۆيىمۇ ئاپتۇدەك.

- ئۆزلىرىنىڭ ئىشنى پۈتكۈزۈۋېلىپلا كۆزلىرىنى يۇمۇۋاپتۇ -دە، ئەلۋەتتە دوستلىرىنى رازى قىلىدىغان يەردە...

- ئالغان ئالتۇن جابدۇقلىرىڭىزمۇ تايىنى يوق...

- توي دېگەن رازىيەنىڭ تويىدەك بولسا. شۇنىڭ بىلەن گەپ ئالدىنقى ھەپتە تويى بولغان رازىيەگە يۆتكەلدى.

رازىيەنىڭ تويىنىڭ داڭقى ھەممە يەرگە پۇر كەتتى. رازىيەنىڭ تويى شەھەردىكى ئەڭ

رازىيەنىڭ ئۆيىدىكى ئەھۋال قىزلارنىڭ پەرىزىنىڭ ئەكسىچە ئىدى.

گۈلشەننىڭ تويى بولىدىغان كۈنى ئەتىگىنى رازىيە زىبۇزىننەت قۇتىسىدىكى بىر قىسىم جابدۇقلارنىڭ يوق تۇرغانلىقىنى بىلىپ، ئېرىدىن سۈرۈشتۈردى.

- رازىيە راستىنى دېسەم، جابدۇقلارنىڭ بىر قىسمىنى ئارىيەت ئالغانىدىم.

- ئارىيەت ئالغان؟ - رازىيە چۆچۈپ كەتتى.

- ماڭا نېمە ئامال دەيسەن؟ - دېدى ئېرى

ئالدى. رازىيە نەرسە - كېرەكلىرىنى يىغىشتۇرۇپ ئانىسىنىڭ ئۆيىگە ماڭدى.

شادلىقتا سېنىڭ بىلەن تەڭ كۈلمەن، بەختىيار زامانەمنىڭ بىر گۈلمەن.

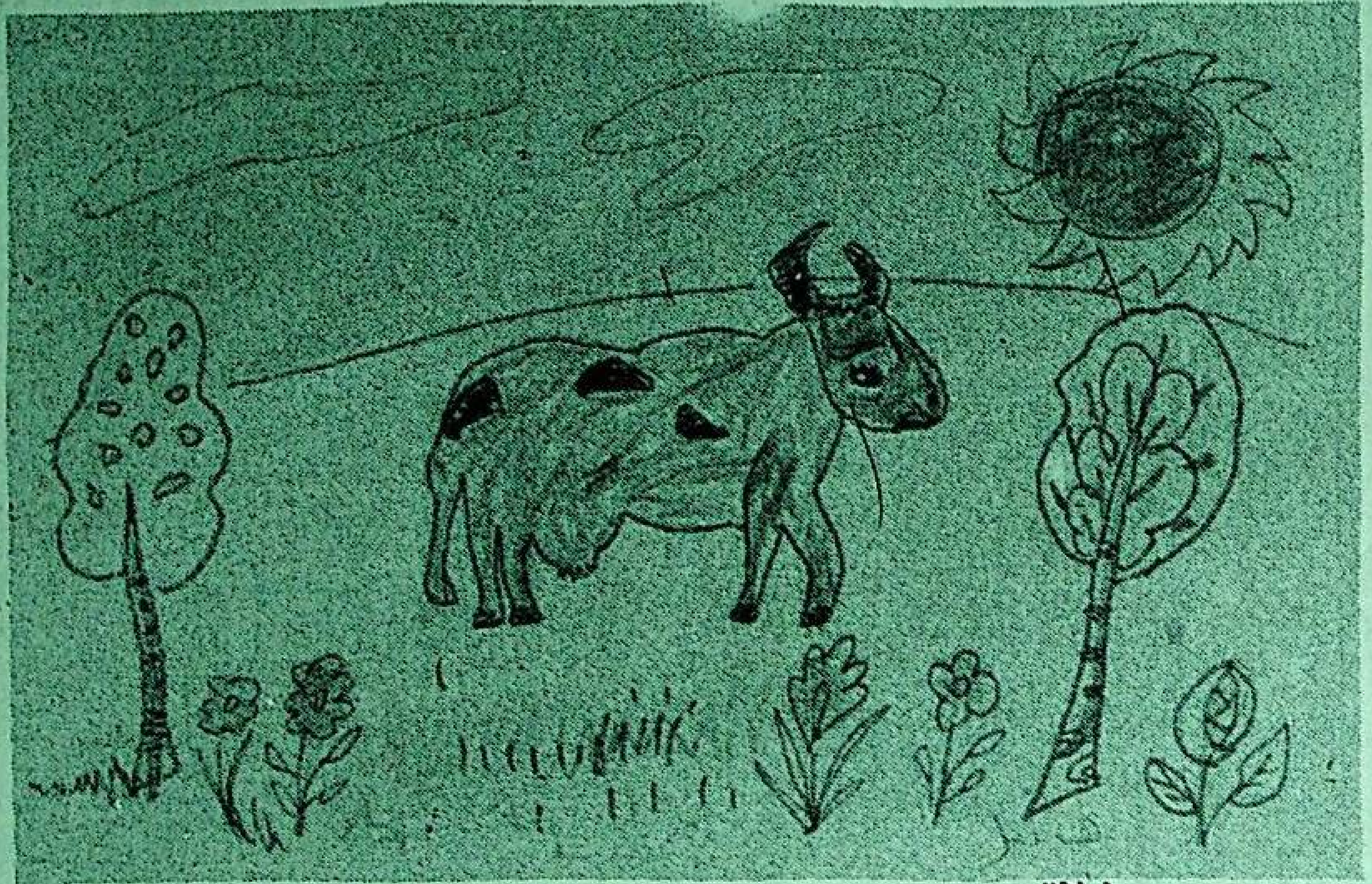

يايلاق

ھەببە ئېلى (8 ياش) سىزغان

كۆرەڭ

(فېليەتون)

مۆمىن سەپىرى

ئۇنىڭ ئىسمى كېرىم، لېكىن باشقىلار ئۇنى ئارقىسىدىن كېرىم «كۆرەڭ» دەيدۇ.

كېرىم كۆرەڭلەپ پو ئاتقاندا، باشقىلار ئۇنى:

- تولا كۆرەڭلىمە، قۇرۇق پو ئاتقىنىڭ بىلەن قولۇڭدىن ھېچ ئىش كەلمەيدۇ،- دەپ قويىدۇ. بۇ گەپ ئۇنىڭغا ئانچە ھار كەلمەيدۇ.

كېرىم قاتاڭغۇر، ۋىجىك ئادەم. ئۇنىڭ مۇنداق ئىككى ئالاھىدىلىكى بار: بىرى، ھەر جايدا ئۆزىنى كۆرسىتىشكە تىرىشىش؛ يەنە بىرى، ماختىنىش. ئۇ مۇشۇ ئىككى ئالاھىدىلىكى ئارقىلىق «قالتىس ئادەم» دېگەن ئاتاققا ئىگە بولۇپ نام چىقىرىشنى ئويلايدۇ. دېمىسىمۇ ئۇ ماختانغاندا چاندۇرماي شۇنداق قاملاشتۇرۇپ سۆزلەيدۇكى، ھەيران بولۇپ «راست شۇنداقمىدۇ؟» دەپ قالىسىز. يەنە بىرى، ئۇ ئۆزىنى ھەممىدىن خەۋەردار، نۇرغۇن ئىشلارغا بىۋاسىتە قاتناشقان قىلىپ كۆرسىتىدۇ. نەدىن گەپ ئاچسىڭىز شۇ يەردىن چىقىدۇ. شەھەرگە يۇقىرىدىن بىرەر باشلىق، ياكى بىرەر رەھبەر كەلسە شۇنىڭ بىلەن زىياپەتتە بىللە بولغان بولىدۇ. دە «قالتىسمىكەنمەن» دېگەندەك مەنىدە كۆزىڭىزگە تىكىلىپ قارايدۇ. گەپ قىلايلا دېسىڭىز «توختاپ تۇرۇڭ»، «تۇرۇپتۇر» دەپ ئاغزىڭىزنى ئاچقۇزمايدۇ، زادى گەپ بەرمەيدۇ. ئۇ ئۆزىنىڭ قولىدىن ھېچ ئىش كەلمەيدىغانلىقىغا تەن بېرىش بۇياقتا تۇرسۇن، بەلكى ھەددەپ چوڭ گەپ قىلىپ پو ئاتىدۇ. باشقىلار ئۇنىڭ پوچىلىقىنى مەسخىرە قىلىپ كۈلسە، تەڭ كۈلىدۇ.

بىر كۈنى ئۇ ئۆيىدە يالغۇز خىيال سۈرۈپ ئولتۇرۇپ، بىردىنلا ئورنىدۇقتىن ئىرغىپ تۇرۇپ كەتتى ۋە ئۆز - ئۆزىگە:

- ئوقۇمىغىنىم بىلەن خېلى ئىشلارغا پەمىم يېتىدۇ، جۇمۇ! كادىر بولغىچىلىكىم بار...

- كادىرلاردەك ياسىنىپ يۈرسەمغۇ، بىرسى

بولمىسا يەنە بىرسى چوقۇم كادىر ئەپەندىم دېمەمدۇ، بۇ گەپنى باشقىلار ئاڭلىسا، بۇ ئادەم كادىر ئوخشايدۇ، دەپ قالامدۇ! - دېدى قاقاھلاپ كۈلۈپ، يوتىسىغا ئۇرۇپ.

ئۇ ئويلىنىپ تۇرماستىن ئىشتىك بېرىپ، ساندۇقتىن يېقىندا كونا كىيىم بازىرىدىن ئەرزان سېتىۋالغان كاستيۇم - بۇرۇلكىنى ۋە يۇيۇلغان بىر ئاق كۆڭلەكنى ئېلىپ ئالدىراش كىيدى. كاستيۇم خۇددى ئىسكىلىتقا كىيگۈزۈپ قويغاندەك پەقەت ياراشمىدى، گالستۇكنى تاقاش ئۈچۈن خېلى ھەپىلەشتى-يۇ، زادى ئەپلەشتۈرەلمىدى. چىشى قېرىشىپ ئاخىرى گالستۇكنى بوينىغا بولۇشىغىلا چىگىپ قويدى.

ئۇ كىيىنىپ بولۇپ، ئەينەككە تازا سىنچىلاپ قارىدى. كاستيۇمنىڭ ياراشمىغانلىقىنى پەملىسە كېرەك:

- كۆزۈم چاتاق جۇمۇ مېنىڭ، گالستۇكىم ئانچە چانمايدىكەن، - دەپ قويدى ۋە كونىراق قارا خۇرۇم شىبلىتىنى چوتكىلاپ كىيىۋالدى. ئۇ يەنە ئەينەككە قارىدى ۋە:

- ئەمدى شلەپە كىيسەم دەل كادىرنىڭ ئۆزى بولىدىكەنمەن، - دەپ قوزۇقتىكى قارا شلەپىنى ئېلىپ بېشىغا كىيدى. شلەپە كىچىك بالا دادىسىنىڭ شلەپىسىنى كىيگەندەك قۇلىقىغىچە كىيىلىپ قالدى. ئامالسىز شلەپە ئېگىزلە دوپپا كىيىشكە مەجبۇر بولدى. ئۇ ئەينەك ئالدىدا يەنە بىر قېتىم ئۆرۈلۈپ - چۆرۈلۈپ ئالدى - كەينىگە قارىدى ۋە خۇشال بولۇپ:

- دېگەن بىلەن ماڭىمۇ كىيىم

يارىشىدىكەن. ئەمدى، مېنى ھەرقانداق ئادەم «كادىر»، «ئەپەندىم» دېمەي قالامدۇ؟ توختا-توختا، مەيدە يانچۇقىمغا قەلەم قىستۇرۇۋالسام، دەل كادىرنىڭ ئۆزى بولىمەن،- دەپ ئوغلىنىڭ سومكىسىدىن بىر قەلەمنى ئېلىپ مەيدە يانچۇقىغا قىستۇرۇۋالدى.

- ھە، راست، كۆزەينەك تاقىۋالسام تېخىمۇ قالتىس بولغۇدەكمەن،- دەپ ئۆيىدىن چىقىپ، ئۇدۇل كۆزەينەك ساتقۇچىلارنىڭ ئالدىغا باردى. ئالاھازەل ئونچە كۆزەينەكنى تاقاپ كۆرۈپ، ئاخىرى رەڭگى ئۆزگىرىدىغان كۆزەينەكتىن بىرنى ئېلىپ تاقىۋالدى. ئاندىن قەددىنى رۇسلاپ مېڭىشىنى ئۆزگەرتىپ غادايدى. غادايغان پېتى كوچىدا خېلى ماڭدى. ھېچكىم ئۇنى «كادىر»، «ئەپەندىم» دەپ قىچقارمىدى. كوچىدا ئۇچرىغان ئادەملەرگە تەلمۈرۈپ قارىدى. ئەپسۇسكى ئۇنىڭغا ئادەملەر قاراپمۇ قويمىدى. شۇنداق كېتىۋېتىپ بىر مايلامچى بالىنىڭ ساندۇقىغا پۇتلىشىپ كەتتى، ساندۇق ئۆرۈلدى، ئۇ بىر قولى بىلەن يەر تىرەپ ئاران قوپتى.

- ھەي ئەپەندىم، قاراپ ماڭسىڭىز بولمامدۇ! بويىقىمنى تۆكۈۋەتتىڭىزغۇ! تۆلەڭ! - دېدى مايلامچى بالا.

ئۇ بالىنىڭ ئاغزىدىن «ھەي ئەپەندىم» دېگەن گەپنى ئاڭلاپ خۇشاللىقىدا:

- تۆكۈلگەن بويىقىڭ قانچە پۇل؟ - دېدى.

- بولدى، ئەپەندىم، ئىككى سوم بەرسىڭىز بولدى،- دېدى بالا.

كېرىم ئىچ يانچۇقىدىن ئىككى يۈەن چىقىرىپ بەردى ۋە:

- خاپا بولما جۇمۇ! - دېدى.

كېرىم كۆرەڭ ئىچ - ئىچىدىن خۇشال بولۇپ «خۇداغا شۈكرى، ئەپەندىم دېگەن سۆزنى ئاڭلىغىنىمغا» دەپ تېخىمۇ غادىيىپ ئىككى قولىنى كەينىگە تۇتۇپ يۈرۈپ كەتتى.

ئىبرەت

نەمەت ناسىر

بىرى ئاتقانتى كۆلگە قارماقنى،
بىرى دېدى: بۇ قانداق قىلىق؟!
كۆرمىدىڭمۇ ماۋۇ تاختاينى،
يازغان تۇرساق شۇنچىلىك ئېنىق.

قارمىقىدىن ئېلىپ بېلىقنى،
قاراۋۇلغا بەردى گەپ قىلماي.
قاراۋۇلمۇ كۈندەك ئېچىلىپ،
دېدى: بوپتۇ سىزدىن پۇل ئالماي.

بار قولىدا تاختاي ئۇنىڭكى،
جەرىمانە دەپتىرى تېخى.
شارتلا قىلىپ كەستى ھۆججەتنى،
شۇنچە قاتتىق گەپلىرى تېخى.

تونۇشۇپ قالدۇق، - دېدى ئۇ يەنە:
پۇرسەت چىقسا پات - پات كېپ تۇرۇڭ.
كوللېكتىپنىڭ تۈگەپ قالمايدۇ،
ئانچە - مۇنچە تۇتۇپ يەپ تۇرۇڭ...

قارمىقىنى تارتتى بېلىقچى،
پىلتىڭلىدى چوڭ ئالتۇن بېلىق.
كۆلۈمسىرىدى قاراۋۇل ئەمدى،
تەلەپپۇزى خېلى يېقىملىق.

- توۋا، - دېدىم ياقامنى تۇتۇپ،
نەپرەتلىنىپ پەسكەش قىلىقتىن.
ئەقلى بولسا ئىبرەت ئالاتتى،
قارماققا چۈشكەن ئاشۇ بېلىقتىن.

ماقال - تەمسىللەر

△ تەر تۆكۈپ سالساڭ ئورۇق،
يەر سېنى قويماس قۇرۇق.
△ سۇ كەلمەس ئېرىقسىزغا،
ئاش كەلمەس تېرىقسىزغا.
△ يەر تويمىغىچە ئەل تويماس،
يەرنى ئالدىغان ئۆزىنى ئالدار.
△ ئېغىزى چوڭنىڭ يېنى قۇرۇق،
ھورۇن دېھقاننىڭ سېگى قۇرۇق.
△ بىر كۈن ئاۋۋال تېرىساڭ،
ئون كۈن ئاۋۋال يىغىسەن.
△ ئۇستا ئوۋچى شىر ئاتار،
پەملىك دېھقان بوز ئاچار.
△ دان سۈيى - جان سۈيى.
△ يەرنى بىر تويدۇرساڭ،
ئۇ سېنى ئون تويدۇرار.
△ تېرىيدىغان يېرىڭ نەم بولسۇن،
كىرىدىغان يېرىڭ كەڭ بولسۇن.

ئابدۇكېرىم ئابدۇماناپ توپلىغان

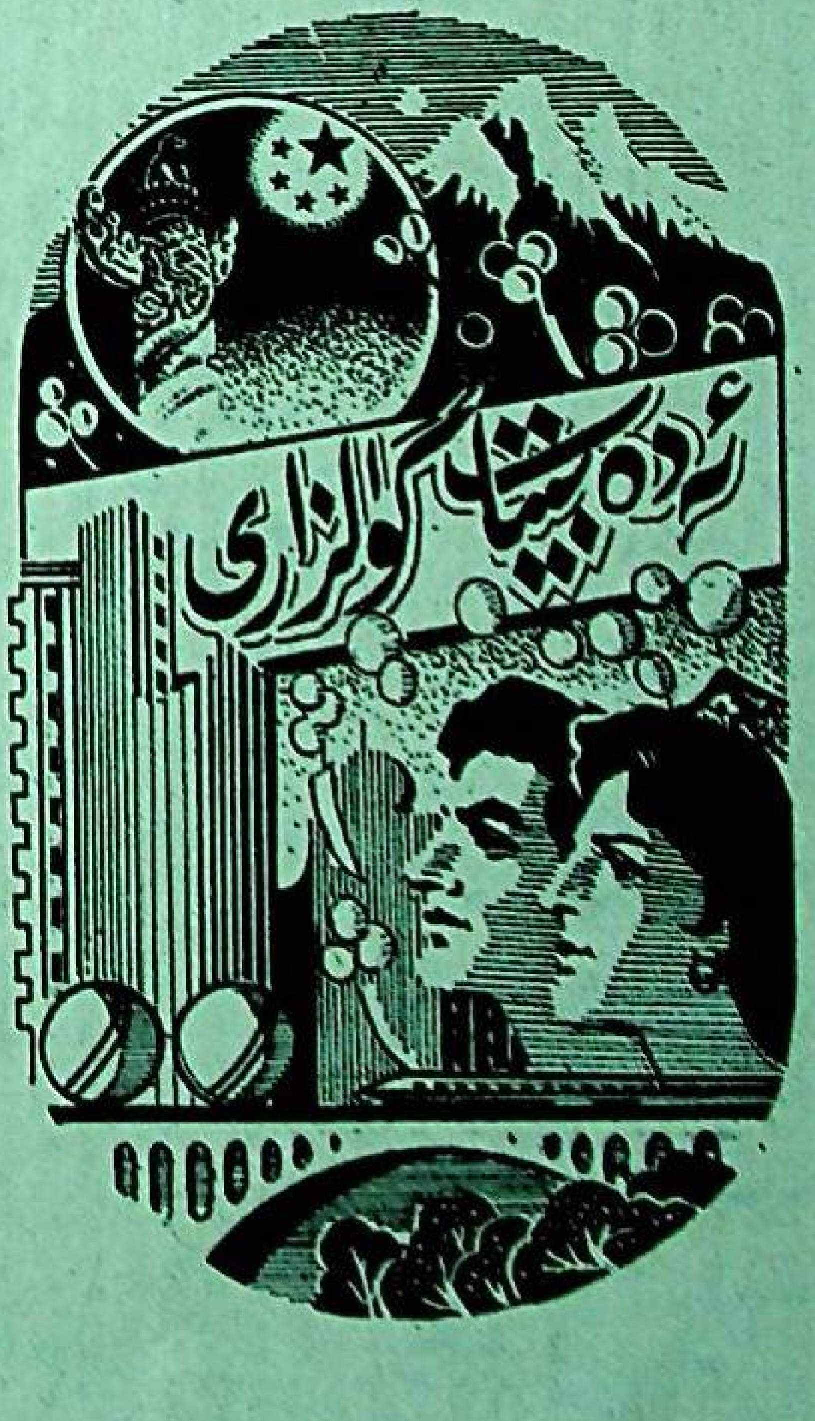

ئاسىيادا تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات قەدىمى تېزلەشتى

يەر شارىدا ئاھالىنىڭ ئاز كەم يېرىمىنىڭ تېلېفون بېرىشى يەنىلا قىيىن، ھەتتا بەزىلىرى تېلېفون ئىشلىتەلمەيدىغان بولسىمۇ، لېكىن زامانىمىزدا تېلېگراف، خەۋەرلىشىش تېخنىكىسىنىڭ شىددەت بىلەن تەرەققىي قىلىشى بۇنداق ئەھۋالنى تەدرىجىي ئۆزگەرتمەكتە. ئاسىيا رايونىمۇ بۇنىڭ سىرتىدا ئەمەس. ئىقتىسادى تېز تەرەققىي قىلىش مەزگىلىدە تۇرۇۋاتقان ئاسىيا رايونىنىڭ تېلېگراف، خەۋەرلىشىش كەسپىنىڭ تەرەققىياتى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاسىيا رايونىنىڭ تېلېگراف، خەۋەرلىشىش كەسپىدە ئېچىۋېتىش سىياسىتى يولغا قويۇلۇپ، رىقابەت مېخانىزمى كىرگۈزۈلۈپ، تۈرلۈك يوللار بىلەن مەبلەغ جەلپ قىلىنىپ، تېلېگراف، خەۋەرلىشىشنىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلىپ، جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشتەك ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. ئاسىيادىكى بەزى دۆلەت ۋە رايونلار ئۆز دۆلىتى (رايون)نىڭ تېلېگراف، خەۋەرلىشىش بازىرىنى ئېچىشتا بەزى مەسىلىلەردىن خالى بولالمىدى. ئېچىۋەتتى دېگىنىمىزدە، ئېچىۋېتىش تولۇق، شەرتسىز بولغىنى يوق. ئەمەلىيەتتە، ئاسىيادىكى بىر مۇنچە دۆلەتلەر ۋە رايونلار تېلېگراف، خەۋەرلىشىش بازارلىرىنى ئېچىۋېتىش جەريانىدا بىر قەدەر ئېھتىياتچان پوزىتسىيە قوللىنىپ، ئۆز دۆلىتى (رايون)نىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ بىر قىسىم تېلېگراف، خەۋەرلىشىش بازارلىرىنى تاللاپ ئېچىۋەتتى. بۇ ئاسىيا تېلېگراف، خەۋەرلىشىش بازىرىنىڭ تەرتىپلىك، مۇقىم راۋاجلىنىشىدا خېلى ئىجابىي رول ئوينىدى.

سىنگاپور ھۆكۈمىتى ئاھالىسى، بايلىقى ئاز ئارال دۆلىتىنى يۇقىرى تېخنىكا سانائىتىنىڭ مەركىزىگە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشتى.

كورىيە دۆلەت ئىچىدىكى مۇقىم تېلېفون يولىنى بازارغا مۇلازىملىق قىلىشقا ئېچىۋېتىدىغان بولدى، چەت ئەللەرنىڭ ئىگىلىگەن پېيىنى % 33 قىلىپ بەلگىلىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئىلگىرىكى چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ بۇ ساھەگە كىرىشىنى قاتتىق مەنئى قىلىش ھالىتىدىن بىر قەدەم ئىلگىرىلىدى.

فىلىپپىن سىمسىز ۋە سەپەرلىك خەۋەرلىشىش ساھەسىنىڭ ھەممىسىنى ئېچىۋېتىپ، چەت ئەلنىڭ ئىگىلىگەن پاي ھوقۇقىنى ۋاقىتىنچە % 40 قىلىپ بېكىتتى. فىلىپپىندىكى تېلېگراف كارخانىلىرى يەنە چەت ئەل مەبلىغىنى پائال كىرگۈزۈپ، 2000-يىلىغا بارغاندا دۆلەت ئىچىدىكى تېلېفوننىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈشنى پىلانلىدى.

مالايسىيا تېلېگراف بازارلىرىنى تېز سۈرئەتتە ئېچىۋەتكەندىن كېيىن، چەت ئەللىك مەبلەغ سالغۇچىلار بەس-بەس بىلەن بۇ بازارغا كىرىپ، مالايسىيا ھۆكۈمىتىنى بەرداشلىق بېرەلمەيدىغان ھالەتكە چۈشۈرۈپ قويىدى. بۇلتۇر مالايسىيا ھۆكۈمىتى 2 مىليارد دوللار چىقىرىپ چەت ئەلنىڭ كۆپ ۋاستىلىك ۋە ئۇچۇر تېخنىكا شىركەتلىرىنىڭ مالايسىياغا كىرىشىنى جەلپ قىلىپ، پايتەختتە يۇقىرى سۈرئەتلىك سانلىق مەلۇماتلىق يەتكۈزۈش تورى قۇرماقچى بولدى.

ياپونىيە كۆپ يىللاردىن بۇيان چەت ئەللىك مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ كىرىشىنى مەنئى قىلىپ كەلگەن يەرلىك تېلېگراف ۋە سىمسىز تېلېفون بازىرىنى ئېچىۋېتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

تايلاند، ھىندونېزىيە، جۇڭگو قاتارلىق دۆلەتلەرمۇ مۇناسىپ تەدبىر قوللىنىپ چەت ئەل مەبلىغىنى جەلپ قىلىپ، رىقابەتلىشىشكە ئىلھاملاندۇرۇپ، ئۆز دۆلەتلىرىنىڭ تېلېگراف، خەۋەرلىشىش ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ۋە تەرەققىياتىنى تېزلەتتى.

تېلېگراف، خەۋەرلىشىش كەسپى بۈگۈنكى دۇنيادا تەرەققىياتى ئەڭ تېز بولۇۋاتقان ساھەلەرنىڭ بىرى. ب د ت خەلقئارا تېلېگراف تەشكىلاتىنىڭ ستاتىستىكىسىغا ئاساسلانغاندا، بۇلتۇر دۇنيا بويىچە تېلېگراف ئىستېمالى 161 مىليارد دوللارغا يەتكەن. بۇلتۇر دۇنيادا شەكىللەنگەن ئۈچ چوڭ تېلېگراف، خەۋەرلىشىش بىرلەشمە گەۋدىسى ھۆكۈمەتنى ئۆز دۆلىتى ياكى رايونىنىڭ تېلېگراف، خەۋەرلىشىش كەسپىنى كونترول قىلىشنى بارغانسېرى تەسلەشتۈرۈپ قويدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاسىيادىكى كۆپلىگەن دۆلەت ۋە رايونىنىڭ تېلېگراف، خەۋەرلىشىش ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە تېلېفوننىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش ئېھتىياجىمۇ بازارلارنى جانلاندۇردى، دۇنيادىكى تېلېگراف، خەۋەرلىشىش ئۈسكۈنىلىرىنى ياساش سودىگەرلىرى ۋە تور تەمىنلىگۈچى سودىگەرلەرنىڭ ئارقا-ئارقىدىن كېلىشىنى جەلپ قىلدى. دېمەك تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچىگە ئىگە بۇ بازاردا چوقۇم كەسكىن كۈرەش بولىدۇ.

«ئىقتىساد گېزىتى»دىن

دۇنيادا سۇ يېتىشمەيدۇ، ب د ت بۇ ھەقتە ئاگاھلاندۇرۇش بەردى

يېقىندا ب د ت تەتقىقات دوكلاتى ئېلان قىلىپ پۈتۈن دۇنياغا سۇ يېتىشمەيدىغانلىقى توغرىسىدا ئاگاھلاندۇرۇش بەردى، دوكلاتتا مۇنداق دېيىلدى: سۇ يېتىشمەسلىك مەسىلىسى كېيىنكى ئەسىردىكى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئېغىر دەرىجىدە چەكلىمىگە ئۇچرىتىشى، ھەتتا دۆلەتلەر ئارا توقۇنۇش كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن.

دوكلاتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ھازىر پۈتۈن دۇنيا ئاھالىسىنىڭ 5/1 قىسمىدىن كۆپرەكى يەنى 1 مىليارد 200 مىليون ئادەم ياكى ئېغىر سۇ يېتىشمەسلىك بېسىمىغا ئۇچرىشى مۇمكىن.

دوكلاتتا ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېيىلدى: ھازىر يېزا ئىگىلىكىدە سۇغىرىشقا ئىشلىتىلىۋاتقان سۇ دۇنيادىكى ئىشلىتىلىۋاتقان سۇ مىقدارىنىڭ % 70 ىنى ئىگىلەيدۇ. ئاھالىنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ ھەرقايسى دۆلەتلەر تېخىمۇ كۆپ سۇنى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىدۇ، تاتلىق سۇنىڭ قىممىتى ئاشسا، ئاشلىقنىڭ باھاسىمۇ ئۆرلەيدۇ.

دوكلاتتا بازار ئىگىلىكى چارىسىنى قوللىنىپ

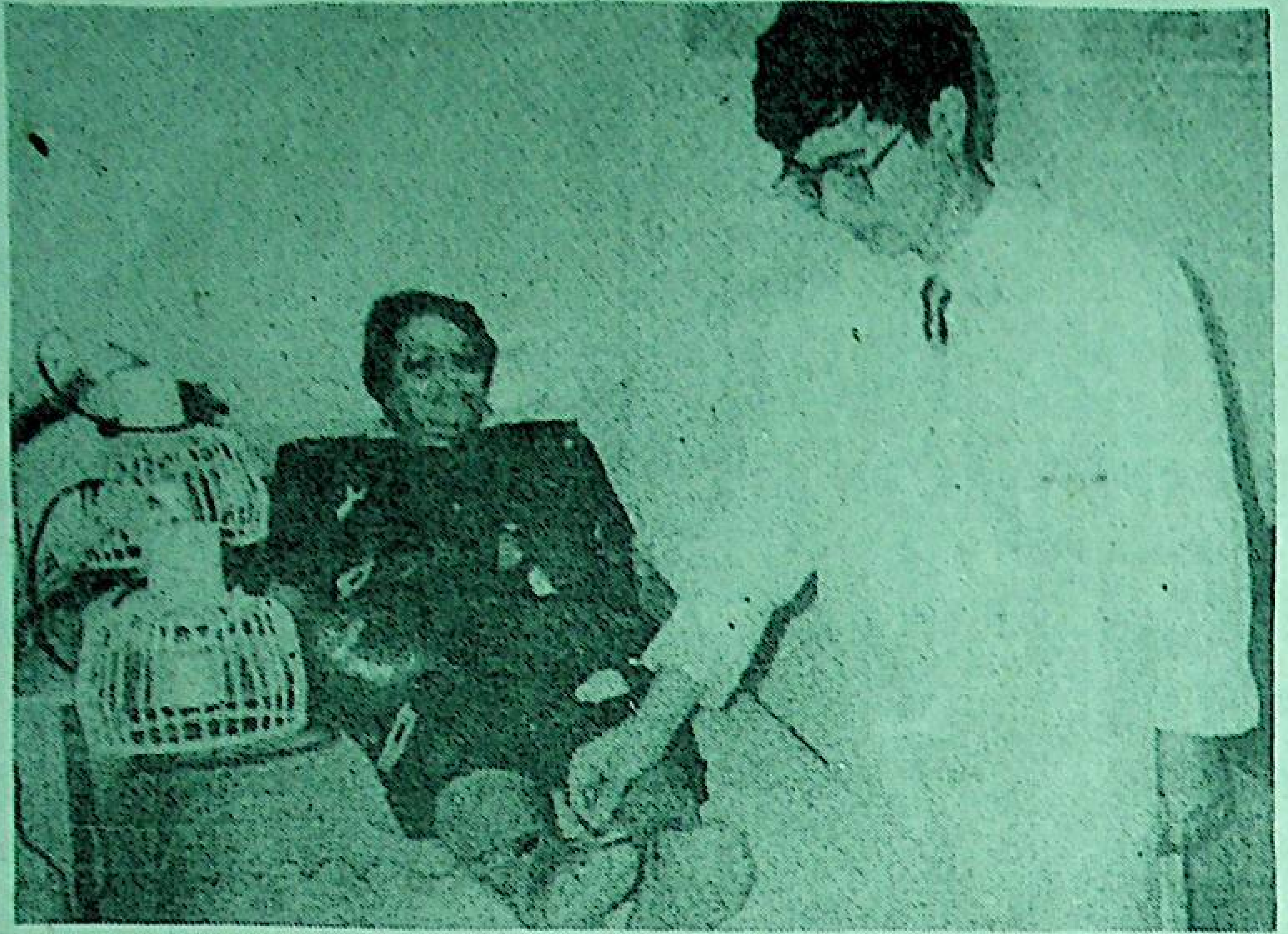

سۈرەتتە: جۇڭگو دوختۇرى تۇنىستا كېسەلنى يىڭنە سانجىپ داۋالىماقتا. 1973 - يىلدىن بۇيان جياڭشى ئۆلكىسى تۇنىسقا 12 تۈركۈم داۋالاش ئەترىتى ئەۋەتتى، تۇنىسقا ئەۋەتىلگەن دوختۇرلار 500 ئادەم (قېتىم)دىن ئاشتى. ئۇلار ھازىر تۇنىسنىڭ ئۈچ چەت - ياقا رايونىدىكى ئۆلكىلىك دوختۇرخانا ۋە پايتەختتىكى يىڭنە سانجىپ داۋالاش مەركىزىدە كېسەللەر ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مېكسىكىنىڭ پېۋىسى ئامېرىكىدا بازار تاپتى

1996- يىلى 1-ئايدىن 10-ئايغىچە مېكسىكا پىۋىسىنىڭ ئامېرىكىدا سېتىلىش مىقدارى 323 مىليون لىترغا يېتىپ، 1995-يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 29.6 ئېشىپ، تۇنجى قېتىم كانادا پىۋىسىنىڭ سېتىلىش مىقدارىدىن ئېشىپ كەتتى، شۇنىڭ بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىمپورت پىۋا بازىرىدا 2-ئورۇننى ئىگىلىدى. ئوخشاش مەزگىلدە گوللاندىيە پىۋىسىنىڭ ئامېرىكىدا سېتىلىشى 347 مىليون لىترغا يېتىپ، 1- لىكنى ئىگىلىدى.

مېكسىكا لاتىن ئامېرىكىسىدا تۇنجى ئېكسپورت چوڭ دۆلىتى بولۇپ قالدى

مېكسىكىنىڭ ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 1996-يىلى 105 مىليارد دوللارغا يېتىپ، لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى ئىچىدە تۇنجى ئېكسپورت چوڭ دۆلىتى بولۇپ قالدى. برازىلىيىنىڭ 1996-يىللىق ئېكسپورت سوممىسى 51 مىليارد دوللار بولۇپ، لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى ئىچىدە 2- ئورۇننى ئىگىلىدى.

ئارگېنتىنا تالون تۈزۈمىنى چىقاردى

ئارگېنتىنا يېقىندا زۇڭتۇڭ مىنىم ئىمزا قويغان «تىجارەتتىن توختىتىش قانۇنى»نى ئېلان قىلىپ، مەملىكەت بويىچە سودا-سانائەت ۋە مۇلازىملىق تارماقلىرىنىڭ بىرلىككە كەلگەن تالون تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنى، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچىلارغا قىلمىشىنىڭ ئېغىر-يېنىكلىكىگە قاراپ تىجارەتتىن توختىتىپ قويۇش ۋە جەرىمانە قويۇش جازاسى بېرىشنى بەلگىلىدى.

«خەلق گېزىتى»دىن

دۇنيا ئىقتىسادى

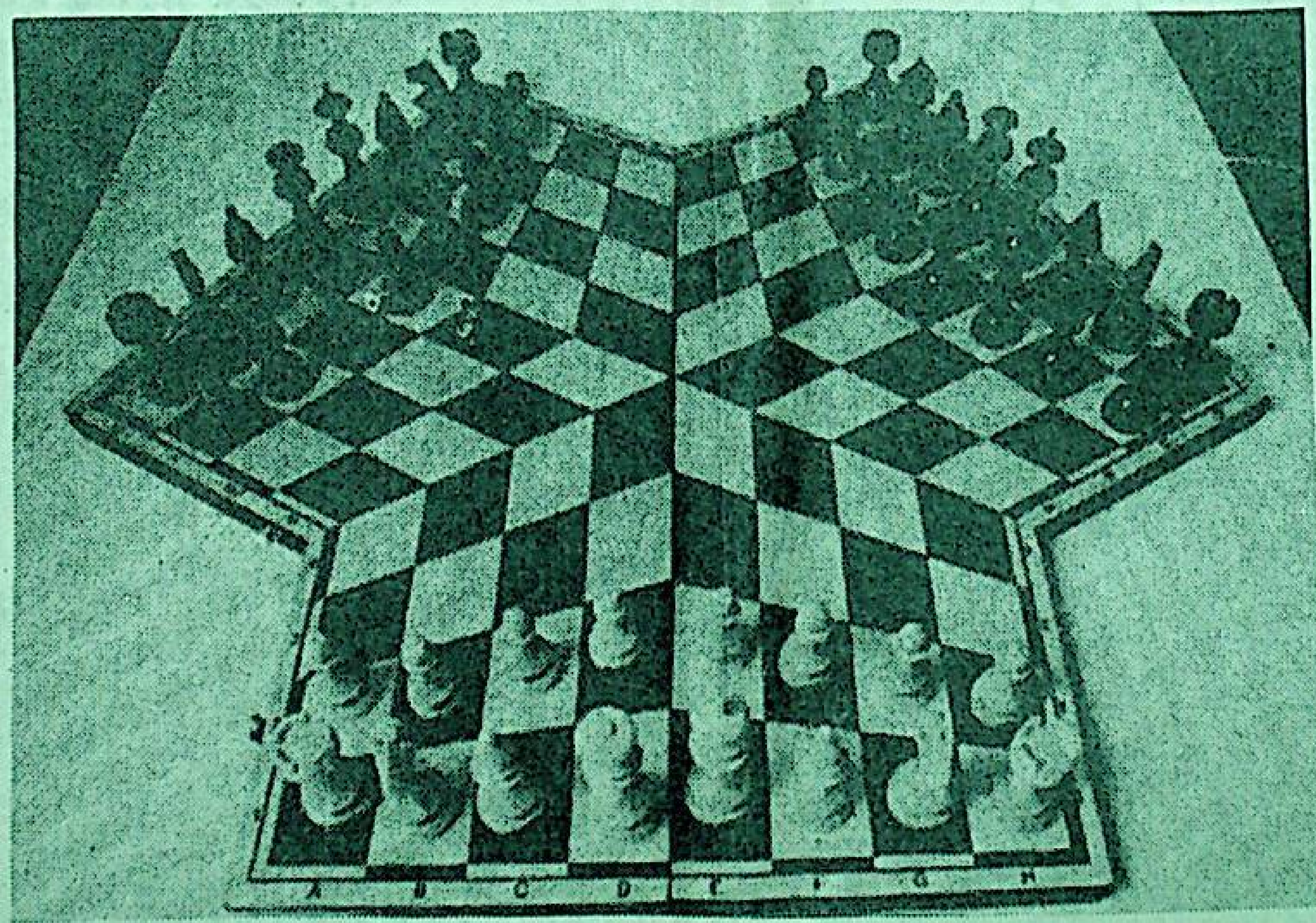

ئەنگلىيىدىكى نازۇك ياغاچ سايمان ياسىغۇچى ئىشچىلار ۋە خەلقئارا شاھمات ھەۋەسكارلىرىدىن لاس بىلەن ماسىن بىرلا ۋاقىتتا ئۈچ كىشى ئوينىيالايدىغان خەلقئارا شاھماتنى كەشىپ قىلدى. ئەنگلىيىدىكى بىر مەدەنىي مەشغۇلات شىركىتى 11 يىلدىن كېيىن 40 مىڭ فوند ستېرلىڭ مەبلەغ سېلىپ، بۇ تەنھەرىكەت تۈرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرمەكچى بولۇۋېتىپتۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

قىلمىشىنىڭ ئېغىر-يېنىكلىكىگە قاراپ

مەشغۇلات شىركىتى 11 يىلدىن كېيىن 40 مىڭ فوند ستېرلىڭ مەبلەغ سېلىپ، بۇ تەنھەرىكەت تۈرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرمەكچى بولۇۋېتىپتۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دوكلاتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ھازىر پۈتۈن دۇنيا ئاھالىسىنىڭ 5/1 قىسمىدىن كۆپرەكى يەنى 1 مىليارد 200 مىليون ئادەم «ئوتتۇرا ھال ياكى ئېغىر دەرىجىدە سۇ يېتىشمەسلىك» خەۋپىگە دۇچ كەلمەكتە. 2025 - يىلغا بارغاندا دۇنيا ئاھالىسى كۆپىيىپ 8 مىليارد 300 مىليونغا يېتىشى مۇمكىن، 3 - دۇنيا دۆلەتلىرىدىكى شەھەر كۆلىمىمۇ شۇنىڭغا ئەگىشىپ كېڭىيىدۇ. تاتلىق سۇ مەنبەسىدىن تېخىمۇ ئۈنۈملۈك پايدىلىنالمىغاندا، دەريا ۋە كۆللەرنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلىمىگەندە، پاكىزلانغان كېرەكسىز سۇدىن تېخىمۇ كۆپرەك پايدىلىنالمىغاندا، دۇنيا ئاھالىسى ئوتتۇرا ھال سۇنىڭ قىممىتى ئاشسا، ئاشلىقنىڭ باھاسىمۇ ئۆرلەيدۇ.

دوكلاتتا بازار ئىگىلىكى چارىسىنى قوللىنىپ تاتلىق سۇ مەنبەسىنى باشقۇرۇش، تەمىنات بىلەن تەلەپنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش پرىنسىپى بويىچە تاتلىق سۇنىڭ تاۋار باھاسىنى بەلگىلەش مۇراجىئەت قىلىندى. بۇنداق قىلغاندا، تاتلىق سۇ مەنبەسىنى قوغداشنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولۇپلا قالماستىن، خۇسۇسىي كارخانىلارنى تاتلىق سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتىش ھەم بىر تەرەپ قىلىشقا مەبلەغ سېلىشقا ئىلھاملاندۇرغىلى بولىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىتالىيىلىكلەرنىڭ مۇھەببەت ئاسراش ئېگى

ئىتالىيە — دۇنيادا مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئەڭ كۆپ، مەنزىرىسى ئەڭ گۈزەل دۆلەتلەرنىڭ بىرى، بۇ ئىتالىيىلىكلەرنىڭ مۇھەببەت ئاسراش ئېگىنىڭ ئومۇميۈزلۈك ياخشى بولغانلىقىدىن ئايرىلالمايدۇ.

فلورېنسىيىدىكى ئىنتايىن گۈزەل بىر تازىلىق ئۆيىگە مۇنداق خەت يېزىپ قويۇلغان:

«سۆيۈملۈك خېرىدار، سىز دۇنيادا قانچە مېھمانخانا بارلىقىنى، ھەر كۈنى يۈيۈنۇشقا قانچىلىك لۆڭگە كېتىدىغانلىقىنى، قانچىلىك سۇ بۇلغىنىدىغانلىقىنى بىلەمسىز؟ پاسكىنا سۇنى ئازايتىش مۇھىتنى ئاسراش ئۈچۈندۇر، ئىشلىتىلگەن لۆڭگىنى ئەسلىدىكى ئورنىغا قويۇپ قويۇڭ، ھەمكارلاشقىنىڭىزغا رەھمەت!»

خېرىدارلار بۇنى كۆرگەندە كۆڭلىدە بىر خىل ھۆرمەت تۇيغۇسى پەيدا بولىدۇ، ئۇلارنىڭ بۇنداق مۇھىت ئاسراش قارىشى ۋە ئۇسۇلىغا ھۆرمەت قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن لۆڭگىنى ئىشلەتكەندە ئىقتىساد قىلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىدۇ. ئىشلەتمىسىمۇ بولىدىغان يەرلەرگە لۆڭگە ئىشلەتمەيدۇ ياكى ئاز ئىشلىتىدۇ.

بىر قېتىم نەرسە سېتىۋېلىشقا بېرىپ نەرسىلەرنى سالىدىغان چوڭ سولياۋ خالتىغا مۇنداق خەت يېزىلغانلىقىنى كۆردۈم:

«سۆيۈملۈك خانىملار، ئەپەندىلەر:

بۇ خالتىنى كۆپ قېتىم ئىشلەتكىلى بولىدۇ، كۆرگەنلىكى يەرگە تاشلىۋەتمەڭ، ئۇنىڭ ماتېرىيالى — ئېتىلېن.»

ماتېرىيالنى ئېنىق قىلىپ يېزىش خېرىدارلار ئۇنىڭغا قانداق نەرسىنى قاچىلاشنى ئۆزى قارار قىلسۇن دېگەنلىكى بولسا كېرەك. ياسىغۇچىلار خېرىدارلارنىڭ تېجەشلىك بولۇشىنى نەزەردە تۇتقان بولۇشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇلغىنىشنى ئازايتىش مەقسىتىگە يەتمەكچى بولۇشى مۇمكىن.

بىر قېتىم دوستلىرىم بىلەن ئالپىس تېغىغا شەنبە، ئۈچكۈزگىلى باردىم. چۈشلۈك تاماق ۋاقتىدا ئورمانلىق چېتىدىكى بوش يەردە كاۋاپ پىشۇرۇپ يېدۇق، لېكىن مۇشۇنداق چۆلدىكى ئورمانلىقنىڭ چېتىنىمۇ پاك - پاكىز ياسالغان بىر نەچچە سولياۋ ئەخلەت ساندۇقى قويۇلۇپتۇ، كۆپچىلىك تاماق يەپ بولغاندىن كېيىن ئەخلەتلەرنىڭ ھەممىسىنى ساندۇققا تاشلىدۇق.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* *

سۈرەتتە: چېخ جۇمھۇرىيىتىنىڭ چېسكې بۇدېيوۋىتسې شەھەر مەمۇرىيىتى بىناسى. قەدىمكى شەھەر چېسكې بۇدېيوۋىتسې چېخنىڭ مەدەنىيەت ۋە سانائەت مەركىزى، ئۇ سۇ پەتلىك پىۋىسى بىلەن دۇنياغا داڭلىق. بۇ شەھەر مەمۇرىيىتى بىناسى 1731 - يىلى سېلىنغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كورىيە ئاپتوموبىللىرى خەلقئارا بازارغا كىردى

جاھان بازارلىرىدا

كورىيە زۇڭتۇڭى جىن يۇڭسەن بۇلتۇر 9 - ئايدا لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرىنى زىيارەت قىلىش كۈنتەرتىپ جەدۋىلىدە ئاپتوموبىلغا مۇناسىۋەتلىك پائالىيەتلىرىنى مۇھىم ئورۇنغا قويدى. ئۇنىڭ بىلەن بىللە زىيارەتكە چىققان «ھازىرقى زامان»، «ئالەم»، «چىيا» قاتارلىق ئاپتوموبىل گۇرۇھلىرىنىڭ مەسئۇللىرى پېرۇدا مەبلەغ سېلىپ زاۋۇت قۇرۇش، برازىلىيە بىلەن ھەمكارلىق كېلىشىمى تۈزۈش ئۈستىدە بەك ئالدىراش ئىشلەپ كەتتى، يېقىندا كورىيە كارخانىچىلىرى پولشا، رۇمىنىيە، ۋېنگرىيە قاتارلىق شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرىگە نەچچە مىليارد دوللار مەبلەغ سېلىپ، ئاپتوموبىل زاۋۇتلىرىنى سېتىۋالدى ياكى قۇردى، كورىيە ئاپتوموبىللىرى رىقابەت كۈندىن كۈنگە جىددىيلىشىپ كېتىۋاتقان خەلقئارا ئاپتوموبىل بازارلىرىدا ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان ئەلپازى بىلەن خەلقئارا بازارغا كىردى.

خەلقئارا ئاپتوموبىل كارخانىچىلىرىنىڭ مەلۇماتىغا قارىغاندا، 1995 - يىلى كورىيە پىكاپ ئىشلەپچىقىرىشتا دۇنيا بويىچە 5 - ئورۇنغا ئۆتكەن. ھازىر ياپونىيە، ئامېرىكا پىكاپلىرى ئومۇمىي سانى جەھەتتە دۇنيادا يەنىلا 1 -، 2 - ئورۇننى ئىگىلىسىمۇ، ئىككىسىنىڭ مەھسۇلات مىقدارى كېمىيىپ، 1994 - يىلدىكىدىن % 2.4 ۋە % 4 ئازىيىپ كەتكەن، لېكىن كورىيىنىڭ ئىشلەپ چىقارغان پىكاپلىرى ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 13.9 ئاشقان. ئامېرىكىدىكى «بەخت» ژۇرنىلىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئامېرىكىنىڭ «ھەممىباپ»، «فورت» ۋە «كېلېسېل» ئاپتوموبىل شىركەتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا زىيان تارتقان سوممىسى نەچچە ئون مىليارد دوللارغا يەتكەن، لېكىن كورىيە ئاپتوموبىللىرىنىڭ ئىشلەپ چىقىرىلىشىمۇ، سېتىلىشىمۇ ياخشى بولغان.

كورىيە ئاپتوموبىل سانائىتىنىڭ تېز قەد كۆتۈرۈشىدىكى مۇھىم سەۋەب ئۇنىڭ بازارغا لايىقلىشىپ، ئاپتوموبىل ساھەسىدە ئەركىنلەشتۈرۈش سىياسىتىنى يولغا قويغانلىقىدا. 1985 - يىلى كورىيە چەت ئەل ئاپتوموبىللىرىنى ئىمپورت قىلىشقا رۇخسەت قىلدى، 1987 - يىلى ئاپتوموبىل خىللىرىنى ئىشلەپچىقىرىشقا قويغان چەكلىمىنى ئەمەلدىن قالدۇردى. كېيىن يەنە تاموژنا بېجىنى زور ھەجىمدە چۈشۈردى. كورىيە ئاپتوموبىل بازارلىرىنىڭ پەيدىنپەي قويۇۋېتىلىشى ياۋروپا، ئامېرىكا بازارلىرىنىڭ كورىيە ئاپتوموبىللىرىنى ئىمپورت قىلىشتا قويغان بەزى چەكلىمىلەرنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشىغا ياردەم بەردى، بۇ كورىيە ئاپتوموبىللىرىنىڭ ياۋروپا، ئامېرىكا بازارلىرىغا تېخىمۇ كۆپرەك كىرىشىگە پايدىلىق بولدى،شۇنىڭ بىلەن بىللە، كورىيە ئاپتوموبىل سانائىتىنىڭ تەرەققىي قىلىپ خەلقئارا بازار بىلەن جىپسىلىشىشىغا تۈرتكە بولدى، كورىيە ھۆكۈمىتىنى مەملىكەت ئىچىدە ئاپتوموبىل سانائىتىدە ئەركىن رىقابەتلىشىشنى قانات يايدۇرۇشقا ئىلھام بەردى، مەسىلەن، بۇلتۇر ئەمەلىي كۈچى كۈچلۈك بولغان «سامسۇڭ» گۇرۇھىنىڭ ئاپتوموبىل ساھەسىگە كىرىشىگە رۇخسەت قىلدى.

كورىيە ئاپتوموبىل سانائىتىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىدىكى يەنە بىر مۇھىم سەۋەب شۇكى، كورىيە ئاپتوموبىل سانائىتى گۇرۇھىنىڭ كۈچلۈك ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچى بولۇپ، ئۇ كۆلەملىك ئىگىلىك باشقۇرۇشنى شەكىللەندۈردى. ھازىر كورىيىدە 30 غا يېقىن چوڭ مالىيە گۇرۇھى كورىيە سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ھەممىسىنى دېگۈدەك تىزگىنلىدى، بۇنىڭ ئىچىدە تۆت چوڭ ئاپتوموبىل سانائىتى گۇرۇھى — «ھازىرقى زامان»، «لېشى جىنىشىڭ»، «ئالەم» ۋە «سامسۇڭ»نىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئاران % 3 ىنى ئىگىلىگەن بولسىمۇ، ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ % 84 ىنى ۋە ئېكسپورت قىممىتىنىڭ % 60 ىنى يارىتىۋاتىدۇ.

ئاپتوموبىل باھاسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى كورىيە ئاپتوموبىللىرىنىڭ خەلقئارا بازاردا ئۇتتۇپ چىقىشىدىكى يەنە بىر مۇھىم قورال. ئاپتوموبىلنى باھا جەھەتتە ئۈستۈنلۈككە ئېرىشتۈرۈش ئۈچۈن، كورىيە تۈرلۈك چارە-ئاماللارنى قوللىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، ئەمگەك تەننەرخىنى تۆۋەنلەتتى. كورىيە ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ ئەمگەك كۈچى باھاسى ئۆرلەپ كەتكەندە، كورىيە چەت ئەللەردىن ئەمگەك كۈچلىرىنى كىرگۈزۈش ئارقىلىق ئەمگەك كۈچى يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. يەنە چەت ئەللەردە زاۋۇت قۇردى، ھەر خىل تاموژنا بېجىدىن ۋە غەيرىي تاموژنا باج توساقلىرىدىن ئۆزىنى قاچۇردى، ھەم شۇ جايلاردىكى ئەرزان ئەمگەك كۈچلىرىدىن پايدىلاندى. ئۇنىڭدىن باشقا، ھۆكۈمەتنىڭ سىياسەتتە ئېتىبار بېرىشىمۇ ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىشنى ئەرزان پولات ماتېرىياللىرى بىلەن تەمىنلەپ، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخىنى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەتتى.

ئاپتوموبىلنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش — كورىيە ئاپتوموبىل سانائىتىنىڭ گۈللىنىشىدىكى يەنە بىر سىر. ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ مەلۇماتلىرىغا ئاساسلانغاندا، كورىيىنىڭ ھەر يىلى ئاپتوموبىل تەتقىقاتى ئۈچۈن سەرپ قىلغان مەبلىغى ئومۇمىي سالغان مەبلەغنىڭ % 17 ىنى ئىگىلىگەن، 1976-يىلى ئۆز ئالدىغا «تايچاق» ماركىلىق ئاپتوموبىلنى ئىشلەپ چىقارغاندىن بۇيان كورىيە دۇنيادا پۈتۈنلەي ئۆزى پىكاپ ئىشلەپ چىقىرالايدىغان 16 دۆلەتنىڭ بىرى بولۇپ قالدى، شۇنىڭدىن كېيىن «سوناتا»، «كىلىپ»، «ئېرلاندىرا» قاتارلىق يېڭى تىپتىكى پىكاپلارنىڭ ئارقا-ئارقىدىن ئوتتۇرىغا چىقىشى كورىيە ئاپتوموبىللىرىنىڭ خەلقئارا بازاردىكى رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنى تېخىمۇ ئاشۇردى.

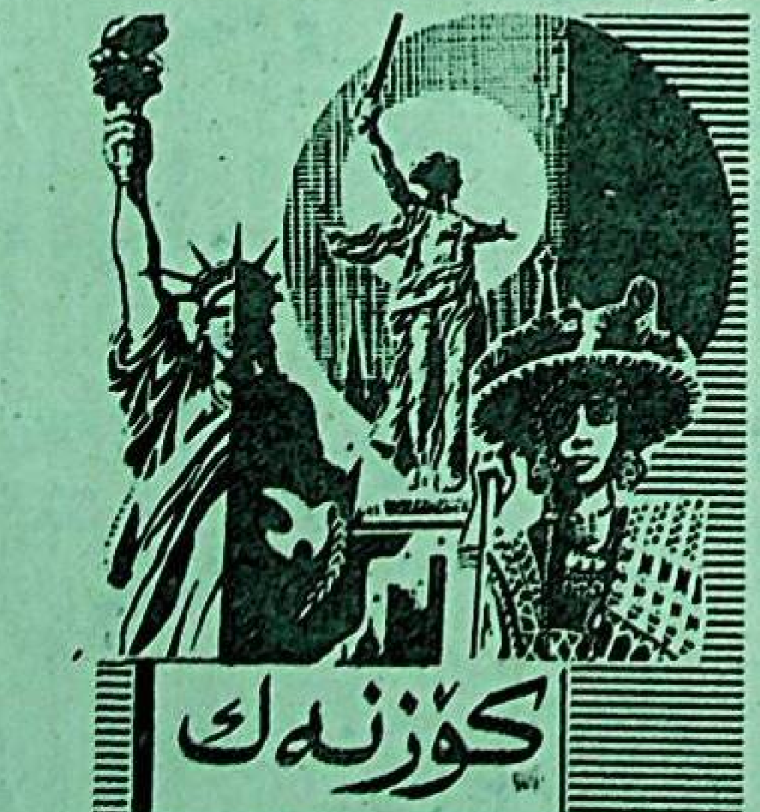

6 - سان؛

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئايرىلاتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文）

(بۇ سان تۆت بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
9
يەكشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 3℃ - 4℃ بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى ۋاڭ لېچۈەن ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بېرىلگەن دوكلاتنى قاراپ چىققاندا مۇنداق دېدى:

يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى بوشاشماي چىڭ تۇتۇش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋاڭ دىڭگۇي** خەۋەر قىلىدۇ: مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن يېقىندا گۇاڭيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭنىڭ ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىنى مۇزاكىرە قىلغاندا، شىنجاڭدا يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىنى تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېزا ئىگىلىكى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا ھەل قىلغۇچ رول ئوينىماقتا. 2000 - يىلغا بارغاندا، شىنجاڭنىڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكىلەر بىلەن ماس قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى زور دەرىجىدە يېزا ئىگىلىكىگە باغلىق. بىز يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى جەزمەن بوشاشماي چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن شىنجاڭ يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئاساسى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى ئاساسىي تەرەققىيات تەسەۋۋۇرى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: بىز سۇ قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بېرىپ، يېزا ئىگىلىكىدە سۇغىرىش ئىشلىرىغا ئاساسىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلدۇق. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا 48 مىليون مودىن كۆپرەك ئۆلكە يېرى بار، قۇرغاقچىلىقتىمۇ، ھۆلچىلىكتىمۇ مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساسەن كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۆزلەشتۈرۈشكە بولىدىغان يەنە نۇرغۇن بوز يەرلەرمۇ بار، ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشتا يوشۇرۇن كۈچ زور؛ سۈپەتلىك سورتلارنى كىرگۈزۈش، كېڭەيتىش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئۇنۇملۇك يول ئاچتۇق. ھازىر شىنجاڭدا بۇغداي، كۆممىقوناق، كېۋەز، قىزىلچا قاتارلىق ئاساسلىق دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى تېرىلغۇسىدا سۈپەتلىك سورتلار تاللاپ ئىشلىتىلىپ، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشتا ئۇنۇم ئىنتايىن روشەن بولدى؛ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش، خىمىيىۋى ئوغۇتنى تېزگىنلەش ۋە مۇۋاپىق قويۇق تېرىش قاتارلىق تېخنىكا - تەدبىرلەرنى زور كۈچ بىلەن قوللاندۇق. بۇ دېھقانچىلىقتىن مۇقىم يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشتا مۇھىم رول ئوينىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى پۇختا ئاساسقا ئىگە بولدى، 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا يېتىپ شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن، بىز «بىر ئاق، بىر قارا» ستراتېگىيىسىنى، يەنى نېفىت ۋە نېفىت - خىمىيە سانائىتى ھەم پاختىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش ستراتېگىيىسىنى قوللاندۇق، شۇنىڭ بىلەن بىللە، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، يايلاق چارۋىچىلىقىنى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى بىلەن

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جاڭ ۋېنيۈ ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىدا مۇنداق دېدى:

كارخانىلار ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش ھۆكۈمەتنىڭ فۇنكسىيىلىك تارماقلىرىنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاۋ يۇ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ 3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: قەرز پۇل بىلەن قۇرۇلغان ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتى يېقىندا تىجارەتتە قىيىنچىلىققا ئۇچرىغان بولسىمۇ، لېكىن كارخانا ساپ مۈلكىنىڭ ئۇدا بىر قانچە يىل توختىماي كۆپىيىشىدىن ئىبارەت بۇ ئەمەلىيەت بۇ كارخانىنىڭ تەرەققىياتىدا يوشۇرۇن كۈچ ۋە ئۈمىد بارلىقىنى كۆرسەتتى. ئۇ ئالاقىدار تارماقلاردىن ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىغا ئوخشاش تەرەققىيات جەھەتتە يوشۇرۇن كۈچى بار كارخانىلارنى زور كۈچ بىلەن يۆلەشنى تەلەپ قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، كارخانىلاردىن ئۆزىگە بېسىم چۈشۈرۈپ، خەندەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ تەجرىبىلىرىدىن ئۆگىنىشنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، كارخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە زور كۈچ سەرپ قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئەتىگەندىلا، جاڭ ۋېنيۈ ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى، تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى، سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسى، مالىيە - ئىقتىساد ئىشخانىسى، مالىيە نازارىتى، دۆلەت بېجى ئىدارىسى، ئەمگەك نازارىتى ھەم سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، قۇرۇلۇش بانكىسىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن بىللە ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىغا كېلىپ خىزمەتلەرنى تەكشۈردى. جاڭ ۋېنيۈ بۇ زاۋۇتنىڭ باشلىقى، قوشۇمچە پارتكوم شۇجىسى شى خۇيجۇنىڭ دوكلاتىنى ئەستايىدىل ئاڭلىدى ھەم ساقلانغان مەسىلىلەرنى نەق مەيداندا بىر تەرەپ قىلدى. ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىنىڭ كۆچمە مەبلەغ قەرز پۇلى، باج قەرز بولۇپ قېلىش، قەرز قايتۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە ساقلانغان مەسىلىلىرىنى كۆزدە تۇتۇپ، جاڭ ۋېنيۈ مۇنداق دېدى: دەسمايىسىز قۇرۇلغان ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىنىڭ بەش يىلدا ساپ مۈلۈكنى 1991 - يىلدىكى 10 مىليون 470 مىڭ يۈەندىن ھازىرقى 46 مىليون 670 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزگەنلىكى ئاسان ئىش ئەمەس. ئۇنى تەقدىرلەش كېرەك. بۇنىڭدىن بۇ كارخانىدىن زور ئۈمىد بارلىقىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ. ئۇ باج، بانكا تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرىغا مۇنداق دېدى: بىز ھازىر قىيىنچىلىق بولسىمۇ، لېكىن تەرەققىيات جەھەتتە يوشۇرۇن كۈچى بار بۇنداق كارخانىلارنى زور كۈچ بىلەن يۆلىشىمىز كېرەك.

ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتىنىڭ كۆلىمى كىچىك بولغانلىقتىن، ئۇنۇمنى ئاشۇرۇشقا ئامال بولمايۋاتقانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، جاڭ ۋېنيۈ مۇنداق دېدى: كارخانا خوجايىنلىرى ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ تەسەۋۋۇر يولىنى كەڭ ئېچىشى كېرەك. ئۈرۈمچى بالون زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى بىر قاتلاشنى ئۆزىگە تايىنىش بىلەنلا ئىشقا ئاشۇرالمايدۇ. كۆپ يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاش، بازارغا يۈزلىنىش، كۆلەمنى كېڭەيتىش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش يولىدا ماڭسىلا، تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتەلەيدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىز يەر باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى خەۋىرى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەر باشقۇرۇشنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، يەرنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىپ، يەر ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

شىنجاڭنىڭ يەر كۆلىمى مەملىكەت يەر كۆلىمىنىڭ ئالتىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلىسىمۇ، لېكىن بوستانلىق كۆلىمى ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ 4% نى ئىگىلەيدۇ، كىشى بېشىغا ئۈچ مو ئەتراپىدا تېرىلغۇ يەر توغرا كېلىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە، تېرىلغۇ يەرنىڭ 75% ى تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلار، ياخشى يەر ئىنتايىن ئاز.

1986 - يىلى دۆلەت «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى ئېلان قىلغاندىن بۇيان، شىنجاڭ

مىڭ مو يۇقىرى ھوسۇللۇق، مۇقىم ھوسۇللۇق ئېتىزلار ۋە داڭلىق، سۈپەتلىك، ئالاھىدە مەھسۇلاتلار ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىلىدىغان يەر مۇھاپىزەت قىلىنىپ، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىنغان.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى خەلققە 15 تۈرلۈك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەت رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى خەلققە 15 تۈرلۈك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى.

بۇلار تۆۋەندىكىچە:

پىگىدىن ياسىدى ياكى ئۆزگەرتىپ ياسىدى.

6. 50 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تەبىئىي گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى ئورنىتىپ، 30 مىڭ ئائىلىنىڭ يېقىلغۇ گېزىنى تۇرۇبىلاشتۇرۇپ بولدى.

ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىنى يېڭى ئۆيگە كۆچۈردى؛

14. 58 مىڭ ئائىلىگە تېلېفون ئورنىتىپ، پىلاننى 129% ئورۇندىدى.

15. شەھەر بويىچە قۇرۇلغان چوڭ - كىچىك

ياخشى يەر ئىنتايىن ئاز.

1986 - يىلى دۆلەت «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى ئېلان قىلغاندىن بۇيان، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ئۇن يىللىق تەرەققىيات ئارقىلىق يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە يەر باشقۇرۇش قائىدە - نىزام سىستېمىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە بەرپا قىلدى، «ئاپتونوم رايوننىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى يولغا قويۇش چارىسى» قاتارلىق 40 قا يېقىن يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە يەر باشقۇرۇش قائىدە - نىزامى ۋە ئۆلچەملىك ھۆججەتنى تۈزۈپ چىقتى. ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمەت كومىتېتلىرى، ھۆكۈمەتلەر ئوتتۇرىغا قويغان يەر قائىدە - نىزامى ۋە ئۆلچەملىك ھۆججەت 500 گە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يەر باشقۇرۇش قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ كۈچىيىشىگە ئەگىشىپ، شىنجاڭنىڭ يەر باشقۇرۇشى كۈنسايىن قانۇنلىشىش، ئۆلچەملىشىش ئىزىغا چۈشتى. مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايوندا ھەر خىل سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن تېرىلغۇ يەرلەر ئازىيىپ كەتكەن. يېقىنقى يىللاردا شىنجاڭ يەنە يەر ئېچىش، يەرنى قايتا ئۆزلەشتۈرۈش ئارقىلىق 6 مىليون 500 مىڭ مو قاقاسلىقنى ئېكىنزارلىققا ئايلاندۇرغان، 1988 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە تېرىلغۇ يەر 1 مىليون 939 مىڭ مو كۆپەيگەن، يەنە 1 مىليون 300

شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى خەلققە 15 تۈرلۈك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى.

بۇلار تۆۋەندىكىچە:

1. تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھا كۆرسەتكۈچىنى % 8.9 ئىچىدە كونترول قىلىپ، يىل بېشىدا بېكىتكەن % 12 لىك تىزگىنلەش نىشانىدىن 3.1 پوئېنت تۆۋەنلەتتى؛

2. ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، 29 مىڭ 802 ئادەمنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش نىسبىتىنى % 115 كە يەتكۈزدى؛

3. 1732 مو يەردە يېڭىدىن پارنىك، لاپاس ياساپ، 345 مو يەردىكى كونا پارنىك، لاپاسلارنى ئۆزگەرتىپ پارنىك، لاپاس ئومۇمىي كۆلىمىنى 13 مىڭ 766.5 موغا، يېڭى كۆكتات ھوسۇلىنى 6000 توننىغا يەتكۈزۈپ، شەھەر خەلقىنى يېڭى كۆكتات بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلدى؛

4. ئەرگۈڭ تىرىك چارۋا مال بازىرى قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى. 20 مىڭ مو سۇنئىي ئوتلاق بەرپا قىلىپ، ئۇنى پىلاندىكىدىن تۆت ھەسسە ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، بوردالغان چارۋا مالنى 115 مىڭ تۇياققا يەتكۈزۈپ، پىلاندىكىدىن % 5 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى؛

5. «قاراماي» يولى ستېرېئولۇق كۆۋرۈكى، «جۇجياڭ» يولى ستېرېئولۇق كۆۋرۈكى، چوڭ كۆۋرۈك، ئۈچ كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى بېتون يول قۇرۇلۇشى ئېلىپ باردى، «بەخت» يولى بىلەن «دوڭخۇەن» يولى قاتارلىق 17 يولنى يېڭىدىن ياسىدى، 40 ئاھالىلەر رايونى يولىنى يەتكۈزۈش تورۇبىسى ئورنىتىپ، 30 مىڭ ئائىلىنىڭ يېقىلغۇ گېزىنى تورۇبىلاشتۇرۇپ بولدى.

7. پۇقرالارنىڭ ئۆيىنى 514 مىڭ 900 كۋادرات مېترغا يەتكۈزۈپ، پىلاننى % 103 ئورۇنداپ، 10 مىڭ ئاھالىنىڭ ئۆي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلدى؛

8. پاسكىنا سۇنى بىر تەرەپ قىلىش زاۋۇتى قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ باردى؛

9. 3000 كۇب مېتر ھەجىمدىكى سۇ تەڭشەش كۆلچىكىنى يېڭىدىن ياساپ، ئىچىدىغان سۇنى بىرلا ۋاقىتتا تەڭشەپ تەمىنلەشنى ئىشقا ئاشۇردى؛

10. داۋانچىڭ بازىرى ۋە توك يوق بەش رايوننىڭ توك مەسىلىسىنى ھەل قىلدى، 9900 دېھقان، چارۋىچى ھەم 96 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۇ مەسىلىسىنى ھەل قىلدى؛

11. 6501 مو يەرنى يېڭىدىن كۆكەرتتى، بۇنىڭدىن باشقا «نەنخۇ» يولى، «شىخۇڭ» ستېرېئولۇق كۆۋرۈكى، «خەلق» باغچىسى قاتارلىق جايلاردىكى كۆكەرتىش قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى؛

12. شەھەرلىك «دوستلۇق» دوختۇرخانىسى بىلەن شەھەرلىك 1 - دوختۇرخانىسنى ئۆلچەمگە يەتكۈزدى، بالىلار پاراۋانلىق دوختۇرخانىسىدا مېيىپ بالىلار داۋالاش بۆلۈمى قۇردى؛

13. 30 مىڭ 454 كۋادرات مېتر ھەجىمدە ئۆي قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، 400 دىن ئارتۇق

14. 58 مىڭ ئائىلىگە تېلېفون ئورنىتىپ، پىلاننى % 129 ئورۇندىدى.

15. شەھەر بويىچە قۇرۇلغان چوڭ - كىچىك بىرلەشمە مۇداپىئە ئەترەتلىرىنى 3239 غا، ئامانلىق ساقلاش دېجورنى ئىشخانىسىنى 2661 گە، ئامانلىق ساقلاش بوتكىلىرىنى 98 گە يەتكۈزۈپ، بىرلەشمە مۇداپىئە تورىنى ئاساسەن شەكىللەندۈرۈپ بولدى ۋە بۇنىڭ بىلەن شەھەرنىڭ مۇقىملىق خىزمىتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس ياراتتى.

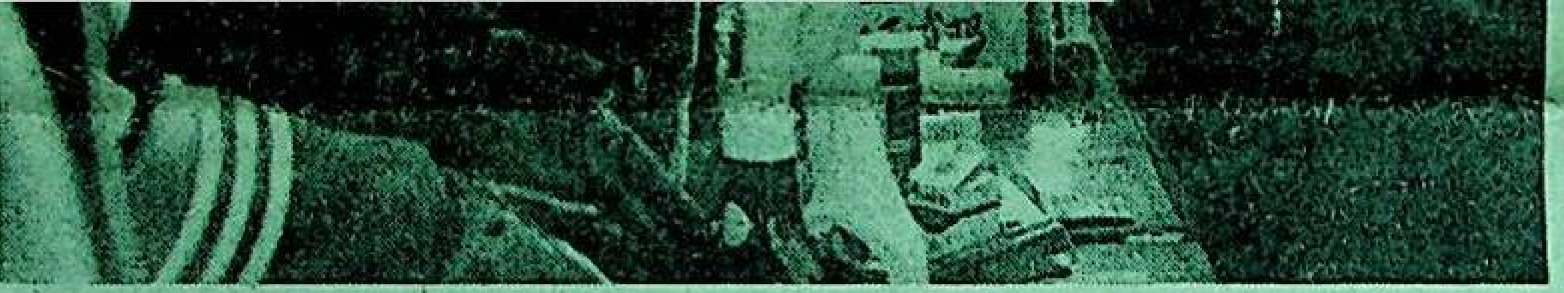

يېقىندا چۆچەك شەھەرلىك، دۆربىلجىن ناھىيىلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىلىرى يېزا ئىگىلىك 9 - شىسىنىڭ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بازىرىنى تەكشۈرۈپ، بىر تۈركۈم ساختا، ۋاقتى ئۆتكەن، بەلگىسى تولۇق بولمىغان تاۋارلارنى بىر تەرەپ قىلدى ۋە ئۇنى جامائەتچىلىككە ئېلان قىلدى.

سۈرەتتە: تېخنىكا نازارەتچىلىرى ئامما ساختا تاۋارلارنى پەرق ئېتىش ساۋاتلىرىنى سۆزلەپ بەرمەكتە.

چيۇمىڭجياڭ فوتوسى

ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇشتىن ئىبارەت تۈپ دۆلەت سىياسىتىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرايلى

— «8 - مارت» خەلقئارا ئەمگەكچى ئاياللار بايرىمىنى خاتىرىلەيمىز

«خەلق گېزىتى» باش ماقالىسى

3 - ئاينىڭ 8 - كۈنى خەلقئارا ئەمگەكچى ئاياللارنىڭ بايرىمى. بىز ۋەتىنىمىزنى باي، قۇدرەتلىك، دېموكراتىك مەدەنىيەتلىك قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرۈۋاتقان پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرمىللەت، ھەرساھە ئاياللىرىدىن سەممىي ھال سورايمىز ھەم ئۇلارنىڭ بايرىمىنى تەبرىكلەيمىز!

رەئىس جياڭ زېمىن 1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى بېدت ئاچقان 4 - نۆۋەتلىك دۇنيا ئاياللىرى يىغىنىنىڭ قارشى ئېلىش مۇراسىمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، سوتسىيالىستىك جۇڭگونىڭ ئاياللار مەسىلىسى توغرىسىدىكى بىر قاتار مۇھىم تەشەببۇسلىرىنى شەرھلەپ: «بىز ئاياللار ھەرىكىتىنىڭ تەرەققىياتىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىمىز، ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇشنى ئېلىمىزنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى تۈپ دۆلەت سىياسىتى قىلىمىز» دەپ تەنتەنىلىك جاكارلىغاندى.

ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇشنى تۈپ دۆلەت سىياسىتى قىلىش پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى يېڭى دەۋردە ئوتتۇرىغا قويغان، دۆلەتنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا ستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە مۇھىم ھەل قىلغۇچ تەدبىر، ھۆكۈمىتىمىزنىڭ ئاياللارنىڭ ھوقۇقى ۋە ئاياللارنىڭ تەرەققىياتىغا ئالاقىدار خەلقئارا ئەھدىنامىلەر ئالدىدا بەرگەن تەنتەنىلىك ۋەدىسى. بۇ مۇھىم ھەل قىلغۇچ تەدبىر پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئاياللارنىڭ رولىغا يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىۋاتقانلىقىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى. ئۇ پارتىيىمىز ۋە ھۆكۈمىتىمىزنىڭ ماركسىزملىق ئاياللار قارىشىنى تەتبىقلاپ جۇڭگو ئاياللىرى مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا چىقارغان توغرا ھەل قىلغۇچ سىياسىتى، شۇنداقلا ماركسىزملىق ئاياللار قارىشىنى بېيىتىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش. بۇ ئېلىمىزنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ۋە ئاياللار ئازادلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە.

پارتىيىمىز جۇڭگو خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلاب، سوتسىيالىستىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش داۋامىدا ماركسىزملىق ئاياللار قارىشىنى تەتبىقلاپ، ئاياللار مەسىلىسىنى تەھلىل قىلىش، تەتقىق قىلىش، ھەل قىلىشقا باشتىن ئاخىر ئەھمىيەت بېرىپ، ئاياللارنى ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم كۈچى قىلىپ كەلدى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدە ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇش مەسىلىسى «ئاساسىي قانۇن»غا كىرگۈزۈلدى. شۇنىڭ بىلەن جۇڭگو ئاياللىرى سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، ئىجتىمائىي ئىشلار ۋە ئائىلە قاتارلىق جەھەتتە ئەرلەر بىلەن باراۋەر بولۇش ھوقۇقىغا قانۇنىي يوسۇندا ئىگە بولدى. ھازىر ئېلىمىزدە «ئاساسىي قانۇن» ئاساس قىلىنغان، «ئاياللارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى» سۇبيېكت قىلىنغان، دۆلەتنىڭ ھەر خىل قانۇن، قائىدە - نىزاملىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئاياللارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش ۋە ئەر - ئاياللار باراۋەرلىكىنى ئىلگىرى سۈرۈش قانۇن سىستېمىسى بەرپا قىلىندى، شۇنىڭغا مۇناسىپ تەشكىلىي ئاپپاراتلار قۇرۇلدى ۋە ساغلاملاشتۇرۇلدى ھەم كۈچلۈك تەدبىرلەر قوللىنىلىپ، ئاياللار ئىشلىرىنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەرەققىياتى ئۈنۈملۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى. لېكىن ھازىر رېئال تۇرمۇشتا ئاياللارنى كۆزگە ئىلمايدىغان، كەمسىتىدىغان، ھەتتا ئاياللارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان ئەھۋاللارمۇ مەۋجۇت. شۇڭا قانۇندىكى ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇشنى ھەقىقىي رېئاللىققا ئايلاندۇرۇپ ھەقىقىي باراۋەرلىكنى ئىشقا ئاشۇرۇش يەنىلا ئۇزاق مۇددەتلىك، جاپالىق ۋەزىپە.

بۈگۈنكى دۇنيادىكى دۆلەتلەرنىڭ رىقابىتى، تېگى تەكتىدىن ئېيتقاندا، مىللەت ساپاسىنىڭ رىقابىتى. ئاياللارنىڭ ساپاسى مىللەتنىڭ ساپاسىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. ئاياللارنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسى بىر دۆلەت مەدەنىيىتىنىڭ ئالغا ئىلگىرىلەش دەرىجىسىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. ھازىردىن باشلاپ 2010 - يىلغىچە بولغان مەزگىل ئېلىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلق يولداش دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنى يېڭى ئەسىرگە ئومۇميۈزلۈك ئېلىپ كىرىدىغان مۇھىم دەۋر ھەم جۇڭگو ئاياللىرىنىڭ ئازادلىق ئىشلىرى جۇشقۇن راۋاجلىنىدىغان مۇھىم باسقۇچ بولىدۇ. بىز ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇشتىن ئىبارەت تۈپ دۆلەت سىياسىتىنى ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ تولۇق تونۇشىمىز ۋە ئۇنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشىمىز لازىم.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەتنىڭ 44 مىليون 830 مىڭ يۈەن ياردەم بېرىشى، ۋىلايەتنىڭ 11 مىليون 604 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلىشى بىلەن 1995 - ، 1996 - يىللىرى خوتەن ۋىلايىتى بويىچە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىلىپ بولدى.

خوتەن ۋىلايىتى بۇ جەرياندا ۋىلايەتتىن يېزىلارغىچە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، قاتلاممۇقاتلام مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىپ، سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، قۇرۇلۇش سۈپىتى ۋە سۈرئىتىنى لايىھەدىكى ئۆلچەم ۋە تەلەپكە يەتكۈزدى. ۋىلايەت بويىچە 38 سۇ مۇنارى، بەش ئورۇندا تورۇبا سۈيى يەتكۈزۈپ بېرىش كۆلچىكى ياسالدى، 2644.8 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تورۇبا ياتقۇزۇلدى، 57 مىڭ 278 جۈمەك ئورنىتىلدى، 240 چوڭقۇر قاتلاملىق قۇدۇق قېزىلدى. بۇ ئارقىلىق 337 مىڭ 100 ئادەم، 709 مىڭ 700 تۇياق چارۋا مال پاكىز سۇ ئىچىش شارائىتىغا ئىگە قىلىندى. ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش ئاساسىي كەۋدە قۇرۇلۇشىنىڭ % 80 ى تاماملىنىپ، ئائىلىلەرگە يەتكۈزۈلۈش نىسبىتى % 70.96 كە يەتتى.

ئاقسۇ ۋىلايىتى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاپ، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. ئىككى يىلدىن بۇيان ۋىلايەت بويىچە 389 مىڭ 400 ئادەم، 834 مىڭ 800 تۇياق چارۋا مالنىڭ پاكىز سۇ ئىچىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى.

ئاقسۇ ۋىلايىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاپ، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. 1995 - يىلدىن بۇلتۇرنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىچىدىغان سۇ شارائىتىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ 74 مىليون 344 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، جەمئىي 95 ئورۇندا سۇ پاكىزلەش زاۋۇتى، 77 ئورۇندا سۇ مۇنارى ياسالدى، 94 ئورۇندا قۇدۇق قېزىلدى، 3581 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تورۇبا ياتقۇزۇلدى.

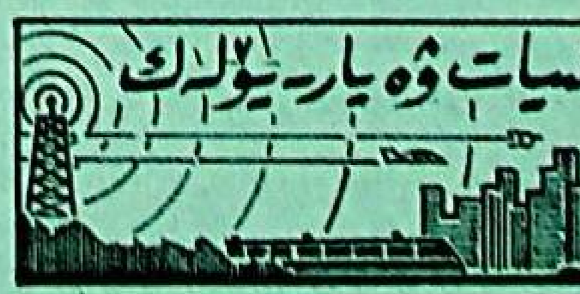

يېڭى زېلاندىيىنىڭ چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى كۆرگەندىن كېيىن

رېھىمجان سېلىم

چەت ئەل پېزائىچىلىكى

يېقىندا، مەن ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق نازارىتى تەرىپىدىن ئۇيۇشتۇرۇلغان چارۋىچىلىق فىرمىلىرىنى زامانىۋى باشقۇرۇشنى ئۆگىنىش ئۆمىكى بىلەن يېڭى زېلاندىيىگە بېرىپ، قىسقا مۇددەتلىك ئۆگىنىش ۋە تەكشۈرۈشتە بولدۇم.

يېڭى زېلاندىيە چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان دۆلەت بولۇپ، دۆلەت مالىيىسىدە چارۋىچىلىق كىرىمى يۇقىرى نىسبەتنى ئىگىلەيدىكەن. بۇ دۆلەت ئارال دۆلىتى بولۇپ، شىمال ۋە جەنۇب دەپ ئىككىگە بۆلۈنىدىكەن. شىمالىي ئارالنىڭ ھاۋا كىلىماتى بىر قەدەر ياخشى بولۇپ، ھۆل - يېغىن مىقدارى كۆپ، ئوت - چۆپلەرنىڭ ئۆسۈشى تېز، سۈپىتى ياخشى ئىكەن. قىش پەسلىدە تېمپېراتۇرىسى نۆلدىن يۇقىرى 10℃- 12℃ بولۇپ، چارۋىچىلىقنى يۇكسەلدۈرۈشتە ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە ئىكەن، شۇڭا، سۈت، گۆش، يۇڭ قاتارلىق چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ %91 ى باشقا دۆلەتلەرگە ئېكسپورت قىلىنىدىكەن.

يېڭى زېلاندىيىنىڭ يەر تۈزۈلۈشى تاغلىق، ئېدىرلىق ۋە تۈزلەڭلىك بولۇپ، پۈتۈن زېمىنىنى ئوت - چۆپ، دەل - دەرەخلەر ئوراپ تۇرىدىكەن. شۇڭا بۇ دۆلەت چارۋىچىلىقتا كالا، قوي، بۇغىلارنى ئاساس قىلىدىكەن. ئاتنى تەنتەربىيە ۋە كۆڭۈل ئېچىش ئۈچۈن باقىدىكەن. شۇڭا ئات، چوشقىلارنىڭ سانى ئاز ئىكەن. كالىنى سۈت، گۆش ئېلىش مەقسىتىدە باقىدىكەن. يەر تۈزۈلۈشى، ھاۋا كىلىماتى،ئوت - چۆپلەرنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىغا قاراپ، سۈت كالىسى بىلەن گۆش كالىسىنى ئايرىپ باقىدىكەن. سۈت كالىسى فىرمىسىدا سۈت سوغۇق ساقلاش ماشىنىسى بىلەن شۇ كۈنىلا سۈت پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتلىرىغا توشۇلۇپ كېتىلىدىكەن. ھازىر بۇ دۆلەتتە سۈت كالىسى فىرمىسى 14 مىڭدىن ئاشىدىكەن.

قوينى يۇڭ ۋە يۇڭ - گۆشنى ئاساس قىلىپ، مېرىنوس، كوكبىروس قاتارلىق نەسىللەرنى باقىدىكەن. بۇ نەسىللەر ئىنچىكە يۇڭلۇق، ئاق رەڭلىك بولغاچقا، يېڭى زېلاندىيىنى ئاق قوي دۆلىتى دېيىشمۇ بولىدىكەن. بۇ دۆلەتتە يىلىغا 35 مىليون تۇياق قوي سويۇلۇپ تۇرىدىكەن. ھەر بىر تۇياق قوينىڭ يۇڭى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 5.2 كىلوگرامغا يېتىدىكەن. ھەر يىلى ئومۇمىي يۇڭنىڭ %23 نى

يېڭى زېلاندىيە ياۋا بۇغىلارنى كۆندۈرۈپ، گۆش ئۈچۈن بېقىلىدىغان ئۆي ھايۋانلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈپتۇ. ھازىر بۇ دۆلەتتە بېقىلىۋاتقان بۇغا 1 مىليون 500 مىڭدىن ئاشىدىكەن. بۇغىنىڭ گۆشى، مۈڭگۈزى، قامچىسى قاتارلىق مەھسۇلاتلىرى ئېكسپورت قىلىنىدىكەن. بۇغا گۆشىنىڭ باھاسى ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدىكەن.

يېڭى زېلاندىيە تۇپراق قاتلىمى، ھاۋا كىلىماتى، يەر تۈزۈلۈشىگە قاراپ ئوت - چۆپ تېرىپ، چېكىنگەن ئوتلاقلارنى ياخشىلاپ، ئوتلاقلارنىڭ پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرىدىكەن. قىش پەسلىدىمۇ تەبىئىي ئوتلاقلاردا چارۋا مال باقىدىكەن. بىر قىسىم فىرمىلار قىش پەسلىدە قوشۇمچە ئوت - چۆپ تولۇقلاپ بېرىش ئۈچۈن، ئوت - چۆپ ئورۇپ، تايلاپ، سۇلياۋغا قاچىلاپ، زاپاس ساقلايدىكەن، شۇنداقلا سىلوسمۇ تەييارلىۋالىدىكەن. ساغلىقلارنى ئورۇقلاندۇرۇش ئالدىدا سېمىزلىكىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، شۇ يىلى سېتىپ چىقىرىدىغان قويلارنى سېتىش ئۆلچىمىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن بىر - ئىككى ئاي بۇرۇن ئوزۇقلۇق نىسبىتى يۇقىرى ئوت- چۆپلەرنى بېرىپ باقىدىكەن.

يېڭى زېلاندىيىنىڭ دۆلەت سانائىتىدە چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتلىرى ئەڭ كۆپ سانىنى ئىگىلەيدىكەن. سۈت پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى، قوشخانا ۋە گۆشلەرنى ئېكسپورت قىلىش تەلىپى بويىچە بۆلەكلەرگە بۆلۈپ قاچىلاش زاۋۇتلىرىنى فىرما ئىگىلىرى پاي قوشۇپ قۇرغان بولۇپ، بۇلارنى باشقۇرىدىغانلار پاي قوشقان فىرما ئىگىلىرىنى سايلام ئارقىلىق سايلاپ چىقىپ، پايدا- زىيانغا تەڭ ئىگە بولىدىكەن. شەخسلەرمۇ ئۆز ئالدىغا قوشخانا قاتارلىقلارنى قۇرسا بولىدىكەن. بىز ئۆگىنىش ۋە تەكشۈرۈشتە بولغان «kiwi» سۈت پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى يېڭى زېلاندىيىدىكى فىرما ئىگىلىرى پاي قوشۇپ قۇرغان 2 - چوڭ زاۋۇت بولۇپ، كۈنىگە 3 مىليون لىتر سۈت

قىلىدىكەن.

يېزا ئىگىلىك تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ كۆپ قىسمى يېزىلاردا قۇرۇلغان بولۇپ، مۇستەقىل تەتقىقات ئېلىپ بېرىش شارائىتىغا ئىگە ئىكەن. شۇڭا ھەر بىر تەتقىقاتچى ئۆزىنىڭ تەتقىقاتىنى نەق مەيداندا ئىشلەيدىكەن. پەن - تېخنىكىنى كېڭەيتىشمۇ خۇسۇسىيلاشقان ئىكەن. تېخنىكىنى كېڭەيتىشنى يولغا قويىدىغان ئورۇنلار بىر قانچە فىرمىنى ھۆددىگە ئېلىپ، تېخنىكا جەھەتتىن فىرما ئىگىلىرىگە مەسلىھەت بېرىدىكەن.

ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكىتىمىزدىكى بەش چارۋىچىلىق رايونىنىڭ بىرى. يېڭى زېلاندىيىدە بېقىلىۋاتقان كالا، قوي نەسىللىرى ئاپتونوم رايونىمىزدىمۇ بېقىلىۋاتىدۇ. بىراق، نەسىل ياخشىلاش قەدىمىمىز ئاستا، باشقۇرۇش ئۇسۇلىمىز يەنىلا قالاق، ئوتلاقلاردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىمىز تۆۋەن. چارۋىچىلىقنى بازار ئىگىلىكىنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرالمايۋاتىمىز. شۇڭا، ئالدىمىزدا بىز قىلىدىغان ئىشلار ناھايىتى كۆپ ۋە مۇشكۇل. مېنىڭچە، بىرىنچىدىن، ئاپتونوم رايونىمىز چارۋىچىلىقىنىڭ يىراق كەلگۈسىدىن قارىغاندا، تارىختىن بۇيان داۋاملىشىپ كېلىۋاتقان كۆچمەن چارۋىچىلىقنى قەتئىي ئۆزگەرتىش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن، ئالدى بىلەن چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش، ئوتلاقتىن پايدىلىنىش ھوقۇقىنى چارۋىچىلارغا ئۇزاق ۋاقىت بېرىش، چارۋا ماللارنى چارۋىچىلارغا مۇقىملاشتۇرۇپ بېرىش كېرەك. دۆلەت چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بارغاندا، ئاۋۋال چارۋىچىلار ئولتۇراقلاشقان ئورۇننىڭ توك، سۇ، يول قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك. چارۋىچىلارنى ئۆزلىرىنىڭ ئوتلاق مەيدانلىرىغا ئولتۇراقلاشتۇرۇپ، ئوتلاقلارنى قاشالاشتۇرۇپ، قوغداش ۋە پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكە ئىلھاملاندۇرۇش كېرەك. ئىككىنچىدىن، ئوتلاقلارنى قاشالاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز ئىشلەش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار

ئۆزگىرىشى بىلەن ئوتلاقنىڭ چېكىنىش ئەھۋالى ئېغىر بولۇۋاتىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن، بىز ئالدى بىلەن ئوتلاقنى قورشاپ، ئاندىن چېكىنگەن ئوتلاقنى تولۇقلاش ئۈچۈن ئوت- چۆپ تېرىپ، ئوغۇت بېرىپ، سۇغىرىش ئىمكانىيىتى بولسا سۇغىرىپ، تېرىغان ئوت- چۆپلەرنى تېز ئايىنتىشىمىز كېرەك. مەن يېڭى زېلاندىيە چارۋىچىلىق فىرمىلىرىنى كۆرگەندە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قىش پەسلىدىكى قار بىلەن سوغۇقنى ھېسابقا ئالمىغاندا، ئوتلاقلىرىمىزنىڭ ئۇلارنىڭ ئوتلاقلىرىغا ئوخشاپ كېتىدىغانلىقىنى، لېكىن پايدىلىنىش ۋاقتىمىزنىڭ ناھايىتى قىسقا ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدىم. ئۈچىنچىدىن، چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش، سېتىشنى بىر گەۋدە قىلىپ، ئىشلەپ چىقارغۇچىنىڭ ئاكتىپچانلىقىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدا چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش بىر ئاجىز ھالقا، بىز ئىشلەۋاتقان سېرىق ماي، سۈت پاراشوكى ئون نەچچە يىلنىڭ ئالدىدىكى سەۋىيىدە بولۇپ، ھازىرقى بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشالماي قالدى. شۇڭا بىز دادىللىق بىلەن ئىزدىنىپ، ئىلغار ئۇسكۈنىلەرنى كىرگۈزۈپ، ھۆكۈمەت بىلەن شەخسلەر ياكى شەخسلەر پاي قوشۇپ بىر تۈركۈم سۈت، گۆش، يۇڭ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتلىرىنى قۇرۇپ، ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشىمىز كېرەك. بەشىنچىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقنى بازار ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئىجتىمائىي مۇلازىملىقنى ياخشىلاش بىلەن بىللە، ھازىرقىدەك چارۋىچىلار چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى تۆۋەن باھادا سېتىپ زىيان تارتىدىغان، ئېلىپ - ساتىدىغانلار ئارىلىقتىن پايدا ئېلىپ چۆنتىكىنى تولدۇرىدىغان ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش كېرەك. چارۋا مال ئېلىپ - ساتىدىغان، يۇڭ ئېلىپ - ساتىدىغان مەخسۇس شىركەتلەرنى، باھا تالاشتۇرۇپ سېتىش مەيدانلىرىنى قۇرۇپ، باھادا ئاشكارا بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى بازارنىڭ يېڭى تەلىپىگە ئۇيغۇنلاشتۇرۇشىمىز كېرەك.

ئاقسۇ شەھىرى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ تەييارلىقىنى بالدۇر، پۇختا ئېلىپ باردى

سۈرەتلىك خەۋەر

ئاقسۇ شەھىرى پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، بۇ يىلقى ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا تەييارلىق كۆرۈش خىزمىتىنى بالدۇر، پۇختا ئېلىپ باردى. 10-فېۋرالغا قەدەر شەھەر بويىچە 700 مىڭ كۇب مېتىر مەھەللىۋى ئوغۇت توپلاپ، ئۇنىڭ %50 نى ئېتىز بېشىغا توشۇپ بولدى. يۆتكەپ كېلىنگەن خىمىيۋى ئوغۇت 15 مىڭ توننىغا، سۇلياۋ يوپۇق 924 توننىغا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن كۆرۈنەرلىك كۆپەيدى، رېمونت قىلىشقا تېگىشلىك 1150 يۈرۈش دېھقانچىلىق ماشىنا-ئۈسكۈنىلىرىنىڭ ھەممىسىنى رېمونت قىلىپ بولدى.

▲ سۈرەتتە: شەھەر مەسئۇللىرى رېمونت قىلىنىپ بولغان كېۋەز سېيالكىسىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

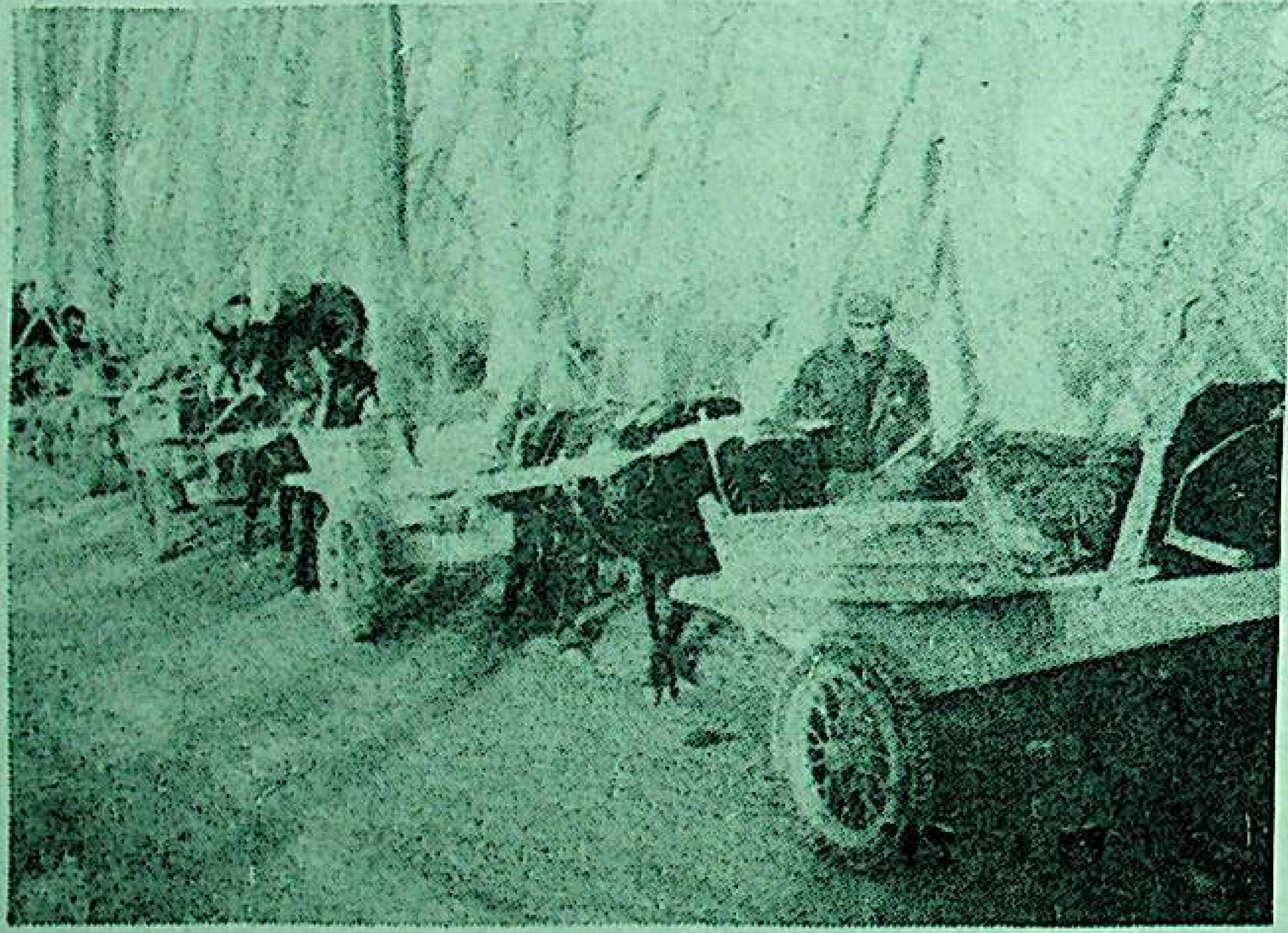

▲ سۈرەتتە: قۇمباش يېزىسىدىكى دېھقانلار توپلىغان مەھەللىۋى ئوغۇتلىرىنى ئېتىزلارغا توشۇماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋىرى.

يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش شۆبە ئىدارىسى ناچار

قوينىڭ يۇڭى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 5.2 كىلوگىرامغا يېتىدىكەن. ھەر يىلى ئومۇمىي يۇڭنىڭ 23% نى دۆلەتىمىزگە ئېكسپورت قىلىدىكەن. قويلارمۇ يەر تۈزۈلۈشى، ئوت - چۆپلەرنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالى، ھاۋا كىلىماتى قاتارلىق شارائىتلارغا ئاساسەن، يۇڭ ياكى يۇڭ - گۆش بېرىدىغان قوي نەسىللىرى بويىچە رايونلارغا بۆلۈپ بېقىلىدىكەن. ھەر بىر فېرمىدا يۇڭ قىرقىدىغان، يۇڭنى تازىلايدىغان ماشىنىلار ئومۇملاشقان بولۇپ، ئۆزلىرى قىرقىپ تازىلاپ شىركەتلەرگە ئۆتكۈزۈپ بېرىدىكەن. ھازىر خەلقئارا بازاردا يۇڭ باھاسى چۈشۈپ كەتكەنلىكتىن، يېڭى زېلاندىيە قوي فېرمىلىرىنى ئازايتىپ، كالا، بۇغا بېقىشقا يۈزلىنىپتۇ.

فېرما ئىگىلىرى پاي قوشۇپ قۇرغان 2 - چوڭ زاۋۇت بولۇپ، كۈنىگە 3 مىليون لىتىر سۈت پىششىقلايدىكەن. ئۇلارنىڭ ئۈسكۈنىلىرى ئىلغار بولۇپ، تازىلىقى ب د ت نىڭ ئالاقىدار تارمىقى بېكىتكەن خەلقئارا ئۆلچەمگە يېتىدىكەن. ئۇلار ئاساسلىقى سېرىق ماي، سۈت پاراشوكى قاتارلىقلارنى ئىشلەپ چىقىرىدىكەن. يېڭى زېلاندىيىدە پىششىقلانغان سۈت مەھسۇلاتلىرىنى سۈت ئىدارىسى، گۆش مەھسۇلاتلىرىنى گۆش ئىدارىسى مەسئۇل بولۇپ ئېكسپورت قىلىدىكەن. قوي يۇڭىنى يۇڭ سېتىۋېلىش شىركىتى ئېكسپورت قىلغاندىن باشقا، شەخسلەرنىڭمۇ ئېكسپورت قىلىشقا رۇخسەت

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە، ئوتلاقلاردىن پايدىلىنىش ھوقۇقىنى ئۇزاق مۇددەت چارۋىچىلارغا مۇقىملاشتۇرۇپ بېرىش كېرەك. چارۋىچىلار ئۆز جايلىرىنىڭ شارائىتىغا ئاساسەن، ئۆزىگە مۇقىملاشتۇرۇپ بېرىلگەن ئوتلاقلارنى قاشالىشى كېرەك. يېڭى زېلاندىيە ئوتلاق قاشالاشتۇرۇشتا، ئاساسەن، ياغاچ قوزۇقتىن پايدىلىنىدىكەن. بىز ئەلۋەتتە ئۇلارنىڭ بۇ ئۇسۇلىدىن پايدىلىنىپ باقساق بولىدۇ. ئۈچىنچىدىن، ئوتلاقنى قاشالاشتۇرۇپ پايدىلىنىش بىلەن بىللە ئوتلاقنى قوغداشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. ھازىر ھاۋانىڭ

يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش شۆبە ئىدارىسى ناچار پولات تۇرۇبا سېتىش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **پەتتار ئۇبدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرى يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ناچار پولات تۇرۇبا سېتىش دېلوسىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. خېنەن ئۆلكىسى ۋېيخۇي شەھەرلىك مېتاللورگىيە ماددىي ئەشيالىرى باش شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى تىجارەت بۆلۈمى بۇلتۇردىن باشلاپ ئۈرۈمچى «ئالتاي يولى» 237 - نومۇرلۇق قورودا تىجارەت بۆلۈمى تەسىس قىلىپ، ھەر خىل پولات تۇرۇبا سېتىش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلگەن. ئۇلار 1996 - يىلى يانۋاردىن باشلاپ ئايرىم - ئايرىم خېبېي ئۆلكىسى خەندەن جىيەنخۇا پولات تۇرۇبا زاۋۇتىدىن، خىڭشۇي جىڭخۇا پولات تۇرۇبا زاۋۇتىدىن، تيەنجىن داچيۇجۇاڭ 1 - تۇرۇبا زاۋۇتىدىن ۋە تيەنجىن جىنخەي پولات ماتېرىياللىرى چەكلىك شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلاردىن توققۇز خىل ئۆلچەملىك قارا پولات تۇرۇبىدىن 950.17 توننا سېتىۋېلىپ، ئۇنى ھاۋالىسى بىلەن بىللە خېنەن ئۆلكىسى ۋېيخۇي شەھەرلىك يۈبېي قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى زاۋۇتىغا ئاپىرىپ، تۇرۇبىسىنى 128.21 يۈەندىن سىنك يالاتقان، ئاندىن ئۈرۈمچىگە يۆتكەپ كېلىپ، ئۇنىڭ 600.18 توننىسىنى شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا ساتقان. شىنجاڭ 4 - بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ جۇڭيا شۆبە شىركىتىمۇ بۇ پولات تۇرۇبىدىن 2.697 توننا سېتىۋالغان بولۇپ، ئۇلار تۇرۇبىنى ئىشلىتىش جەريانىدا، بۇ تۇرۇبىلارنىڭ سىرتقى يۈزىگە سىنك يالىتىپ، ئىچىگە سىنك يالىتىلمىغانلىقىنى، بۇ تۇرۇبىنىڭ سۈيىنى ئىچكەندە ئادەم تېنىگە ئېغىر زىيان يېتىدىغانلىقىنى بايقاپ، دەرھال ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ يېڭىشەھەر رايونلۇق شۆبە ئىدارىسىگە مەلۇم قىلغان. شۇنىڭدىن كېيىن، يېڭىشەھەر رايونلۇق شۆبە ئىدارىسى دېلو تەكشۈرۈش خادىملىرىنى تەشكىللەپ، خېنەن ۋېيخۇي شەھەرلىك مېتاللورگىيە ماددىي ئەشيا باش شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى تىجارەت بۆلۈمىنىڭ سېتىش ئالدىدا تۇرغان 310 توننا توققۇز خىل ئۆلچەملىك سىنك يالىتىلغان پولات تۇرۇبىسىنى قولغا چۈشۈرۈپ، ۋاقىتلىق پېچەتلىدى ۋە ئۇنىڭدىن ئەۋرىشكە ئېلىپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق، بۇ پولات تۇرۇبىلارنىڭ سۈپەت ئۆلچىمىگە يەتمىگەن ناچار مەھسۇلات ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

بۇ تىجارەت بۆلۈمىنىڭ يۇقىرىقىدەك سىنك يالىتىلغان ئۆلچەمسىز ناچار پولات تۇرۇبا سېتىپ ئىستېمالچىلارنى زىيانغا ئۇچرىتالىق قىلمىشىغا ئاساسەن، يېڭىشەھەر رايونلۇق شۆبە ئىدارىسى يېقىندا بۇنداق تىجارەتكە ھايانكەشلىك قىلمىشى بويىچە خاراكتېر بېكىتىپ ئەنگە ئېلىپ، ئۇنى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ «ھايانكەشلىك ھەرىكەتلىرىنى مەمۇرىي جەھەتتىن جازالاش ۋاقىتلىق نىزامى» نىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرى بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، قانۇنسىز ئېرىشكەن 23 مىڭ 704 يۈەن زالىق پۇلىنى مۇسادىرە قىلدى ھەم 97 مىڭ 547.58 يۈەن جەرىمانە قويغاندىن سىرت، 310 توننا سىنك يالىتىلغان ئۆلچەمسىز پولات تۇرۇبىسىنى قارا پولات تۇرۇبا باھاسىدا سېتىشقا بۇيرۇدى.

خوتەن ۋىلايىتىدىكى تەمىنات - سودا كوپىراتىپى سىستېمىسى ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا كېرەكلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى دېھقانلارنىڭ ئىشىكى ئالدىغا يەتكۈزۈپ بەردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتىدىكى تەمىنات - سودا كوپىراتىپى سىستېمىسى سودا خىزمىتىنىڭ نۇقتىسىنى يېزىلارغا قارىتىپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا لازىمەتلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى دېھقانلارنىڭ ئىشىكى ئالدىغىچە يەتكۈزۈپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، خوتەن ۋىلايەتلىك تەمىنات - سودا كوپىراتىپى باشقارمىسى كۈچ تەشكىللەپ ئۈرۈمچى، كورلا، پوسكام قاتارلىق جايلارغا ئەۋەتىپ ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا كېتەرلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى بالدۇر كەلتۈرۈپ تەقلەپ قويدى. ۋىلايەت بويىچە يەتتە ناھىيە ۋە بىر شەھەردىكى تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى دېھقانلارنى ئۆز ئورۇنلىرىدا ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلىگەندىن سىرت، يەنە يېڭىدىن تەمىنلەش - سېتىش نۇقتىلىرىنى قۇردى ھەمدە سەييارە تەمىنلەش گۇرۇپپىلىرىنى تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى ئېتىز بېشىغا، دېھقانلارنىڭ ئىشىكى ئالدىغىچە ئېلىپ بېرىپ مۇلازىمەت قىلدى. ئۇلار 2 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە ۋىلايەت بويىچە 1 مىليون مو كۈزكى بۇغداي، بۇ يىل تېرىلىدىغان 650 مىڭ مو كېۋەزگە كېتەرلىك 33 مىڭ توننا خىمىيىۋى ئوغۇت، 1700 توننا سۇلياۋ يوپۇق، 54 توننا دېھقانچىلىق دورىسى، 118 دورا چېچىش ماشىنىسى، 8260 ئوتتۇرا - كىچىك تىپتىكى دېھقانچىلىق سايمانلىرى قاتارلىق 80 مىليون يۈەن قىممىتىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قولىغا يەتكۈزۈپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

كۆكتېرەك يېزىسىدا كونا باغلار ئۆزگەرتىلىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمى ئۆستۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىرەخمەت سەيدەخمەت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسى كۆكتېرەك يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھاسى ئۆسۈۋاتقان ئەھۋاللارغا ئاساسەن، ئاممىنى كونا باغلارنى ئۆزگەرتىشكە سەپەرۋەر قىلىپ، ۋەزىپە - كۆرسەتكۈچلەرنى كەنت، مەھەللىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن كەنت، مەھەللىلەر ئاممىنى تولۇق تەشكىللەپ، پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتكەن كونا باغلارنى ئۆزگەرتىپ، قالايمىقان تىكىلگەن مېۋىلىك دەرەخلەرنى قومۇرۇۋېتىپ ھەمدە مېۋىلىك باغ بېرىگە سورتلۇق مېۋە كۆچەتلىرىنى تىكتى. نەتىجىدە، 1996 - يىلدىن ھازىرغىچە يېزا بويىچە 26 كەنتنىڭ 12 سىدە 1180 مو باغ ئۆزگەرتىلدى، 11 كەنتتە 1109 مو ھويلا - ئارام ئۆزگەرتىلىپ، 1082 مو مېۋىلىك باغ بىنا قىلىندى. يەنە 9814 تۈپ ياڭاق كۆچىتى تىكىلدى.

تارىشلىق دېھقانچىلىق مەيدانى قۇمنى تىزگىنلەپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سىدىقۇللا ئەخمەت** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ناھىيە بوزاق يېزا تارىشلىق دېھقانچىلىق مەيدانى ئاساس كۈچنى قۇمنى تىزگىنلەپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش ۋە بوزيەر ئېچىپ ئۈنۈمدىن پايدىلىنىشقا قارىتىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇ مەيدان تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىدىن ئون نەچچە كىلومېتىر ئىچكىرىسىگە جايلاشقان ناچار شارائىتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن 1990 - يىلىدىن باشلاپ ئاساس ھۇجۇمنى قۇمنى تىزگىنلەپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش ۋە بوزيەر ئېچىپ ئۈنۈمدىن پايدىلىنىشقا قارىتىپ، قۇملۇقتا ئورمان بىنا قىلدى. يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى ئۆستۈرۈش، مۇداپىئە ئورمان بەلبېغى بىنا قىلىش ئارقىلىق قۇم - بوراننىڭ ھۇجۇمىنى چېكىندۈرۈپ، قۇم ئىچكىرىلەپ كىرىشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتتى. كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىپ، قۇم دۆۋىلىرىنى ئېقىتىش ئارقىلىق كوللېكتىپ ۋە شەخسى 2241 مو بوزيەر ئېچىپ، يەتتە كىلومېتىر سۇ باشلاش ئېرىقى ئېلىپ، 746 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق ھەر خىل كۆچەت تىكتى. 687 مو ماتېرىياللىق ئورمان ۋە يېقىلغۇ ئورمان بىنا قىلىپ، 186 مو باغ بىنا قىلدى. بۇنىڭ تۈرتكىسىدە، مەيداننىڭ 1996 - يىللىق ئاشلىق ھوسۇلى 679 مىڭ 918 كىلوگىرامغا، كېۋەز ھوسۇلى 250 مىڭ 785 كىلوگىرامغا، مېۋە - چېۋە 43 مىڭ 714 كىلوگىرامغا يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 18.17%، 143.6%، 78.4% ئاشتى. كىشى بېشى كىرىمى 1191 يۈەنگە يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن 89.7% ئاشتى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ قاتناش نازارىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاقچى ناھىيىسىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا قاتناش جەھەتتە ياردەم بېرىش سالمىقىنى ئاشۇردى. بۇ نازارەت ئاقچى ناھىيىسىدە نامراتلارنى يۆلەش تۈرىدىن 11 نى تاماملىدى.

ئامانگۈل ھوشۇر

△ قاغىلىق تاشيول باش ئۆچاستكىسى يېقىندا، 400 دىن ئارتۇق كادىر، پارتىيە ئەزاسى قاتناشقان نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تېما قىلىنغان بۇ پائالىيەتتە باش ئۆچاستكا رەھبەرلىرى، كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، مۇقىملىقنىڭ ئەھمىيىتى جانلىق، تەسىرلىك سۆزلىدى.

گۈلباھار ئەيسا

△ تاشقورغان تاشيول ئۆچاستكىسى يېقىندا 8600 يۈەن پۇل ئاجرىتىپ پېنسىيىگە چىققان ئىشچىلار، نەپىقە ئالىدىغانلار، قىيىنچىلىقى بار ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن ھال سوراپ، ئۇلارغا پارتىيىنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى يەتكۈزدى.

غوپۇر قاسىم

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 1 - قوشخانا دوڭكۆۋرۈك 2 - توڭلىتىش ئۈسكۈنىلىرى رېمونت مۇلازىمەت ئورنى مۇلازىمەت سۈپىتىنىڭ ياخشىلىقى، خېرىدارلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ مۇلازىمەت قىلىپ ئۇلارغا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىشتەك ئالاھىدىلىكى بىلەن ھەر مىللەت خېرىدارلىرىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: مۇلازىمەت ئورنىنىڭ باشلىقى غوپۇر ئابلەت توڭلاتقۇ رېمونت قىلماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆتكۈر نىجات** فوتوسى

ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئارمىيە ۋە ھۆكۈمەت ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، خەلقنى خەتەردىن قۇتۇلدۇردى

ئىلى رايونىدا 1 - ئاينىڭ 13 - كۈنىگىچە ئۇدا بىرقانچە قېتىم يامغۇر ئارىلاش قار يېغىپ توققۇز ئادەم قازا قىلدى، 2043 تۇياق چارۋامال ئۆلدى، 672 ئېغىز ئۆي، 488 قوتان ئۆرۈلۈپ چۈشتى.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ئىلى ۋىلايىتى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، زىياننى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈش ئۈچۈن، ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ رەھبەرلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، قاتناش، سۇچىلىق، مالىيە قاتارلىق تارماقلاردىن خادىملارنى تەشكىللەپ ئاپەت يۈز بەرگەن ئورۇنلارغا بېرىپ، قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلدى. ئازادلىق ئارمىيە ۋە قوراللىق ساقچى قىسىم ئوفىتسېر- ئەسكەرلىرى خەۋپكە ئۇچرىغانلارنى قۇتقۇزۇشقا كىرىشىپ، قاردا توسۇلۇپ قالغان يوللارنى ئاچتى. خەۋپتە قالغان چارۋا ماللارنى كۆچۈردى. ئۇلار يەنە 15 ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش شۆبە ئەترىتى تەشكىللەپ، قار ئىچىگە قاپسىلىپ قالغان چارۋىچىلارنى قۇتۇلدۇرۇپ چىقتى، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارغا ئاشلىق، يەم- خەشەك، ئوت- چۆپ يەتكۈزۈپ بەردى. **ئىلياس تاھىر**

قۇمۇل شەھىرى «ئۈچنى ئۆزگەرتمەسلىك»، «ئۈچنى ئاساس قىلىش»، «ئۈچنى بىرلەشتۈرۈش»تە چىڭ تۇرۇپ، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە بۆسۈش ھاسىل قىلدى

«سائادەت يولى»

مۇكاپاتلىق ماقالە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەركىن زاكىر** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە «ئۈچنى ئۆزگەرتمەسلىك» (پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنى، 1 - قول رەھبەر مەسئۇل بولۇشنى، پىلانلىق تۇغۇت كۆرسەتكۈچىنى ئۆزگەرتمەسلىك)، «ئۈچنى ئاساس قىلىش» (تەشۋىقاتنى، ھامىلدارلىقتىن ساقلىنىشنى، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى دائىملىق خىزمەتكە ئايلاندۇرۇشنى ئاساس قىلىش)، «ئۈچنى بىرلەشتۈرۈش» (پىلانلىق تۇغۇتنى ئامىنىڭ بايلىققا، بىلىمگە، گۈزەللىككە ئىنتىلىش پسىخىكىسى بىلەن، تەرەققىيات ئارقىلىق بېيىش يولىغا يېتەكلەش بىلەن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن بىرلەشتۈرۈش)تە چىڭ تۇرۇپ، بۆسۈش ھاسىل قىلدى.

شەھەر بويىچە بۇ خىزمەتكە بولغان خىزمىتىدە «ئۈچنى ئۆزگەرتمەسلىك»، «ئۈچنى ئاساس قىلىش»، «ئۈچنى بىرلەشتۈرۈش»تە ئىزچىل چىڭ تۇردى. ھەر دەرىجىلىك پىلانلىق تۇغۇت تارماقلىرى تۈرلۈك شەكىللەردىن پايدىلىنىپ، تەشۋىقاتنى كۈچەيتتى. بىر يىل ئىچىدە ئۇلار 12 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقاتتى، 86 مەيدان پىلانلىق تۇغۇتقا دائىر سىنئالغۇ فىلىمى قويدى، 213 قېتىم كۆرگەزمە ئاچتى، 353 قارا دوسكا چىقاردى، 13 قېتىم زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى، 107 قېتىم رادىئو تەشۋىقاتى ئېلىپ باردى، 83 قارار كۇرس ئېچىپ تايانچىلارنى تەربىيىلىدى. بۇنىڭ تۈركىسىدە ئاممىنىڭ ئاز تۇغۇپ، سۈپەتلىك تەربىيىلەش ئېڭى ئۆسۈپ، تۇغۇت قارىشىدا كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش بولدى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە يالغۇز پەرزەنتلىك گۇۋاھنامىسى، شەرەپ گۇۋاھنامىسى ئالغان ئەر - ئاياللار 14 مىڭ 800 جۈپتىن ئاشتى. يالغۇز پەرزەنتلىك سۇغۇرتىسى، شەرەپلىك ئائىلە سۇغۇرتىسى، پىلانلىق تۇغۇت كادىرلىرىنىڭ قېرىغاندا بېقىلىش سۇغۇرتىسى قاتارلىق پىلانلىق تۇغۇتقا دائىر يەتتە تۈرلۈك سۇغۇرتا بويىچە ئۆزىنى سۇغۇرتىلاتقانلار 11 مىڭدىن ئاشتى. يۇقىرىقىدەك خىزمەتلەر چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن،

تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت باشقارمىسى قاتارلىق ئورۇنلار يېقىندا تۇرپان شەھىرىنىڭ ئايدىڭكۆل، چاتقال، ئۈزۈمچىلىك يېزىلىرىغا پەن - تېخنىكا، پىلانلىق تۇغۇت قاتارلىق مەزمۇنلاردىكى 7000دىن ئارتۇق كىتاب يەتكۈزۈپ بەردى. سەنئەت خادىملىرى سوغۇققا قارىماي مەزمۇنى ساغلام، نادىر سەنئەت نومۇرلىرىنى دېھقانلارغا تەقدىم قىلدى.

سۈرەتتە: سەنئەتچىلەر دېھقانلارغا ئويۇن قويۇپ بەرمەكتە.

ئەرشىدىن توختى فوتوسى

مەربىيەتپەرۋەر دېھقان كېرەم ئابلەت قىيىنچىلىقى بار 20 ئوقۇغۇچىنىڭ تۆت يىللىق ئوقۇش راسخوتىنى ئۈستىگە ئالدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھىرىدىكى راھەتباغ يېزا «چىمەنزار» ھەسسىدارلىق شىركىتىنىڭ دىرېكتورى كېرەم ئابلەت يېزىغا قاراشلىق ئالتە مەكتەپتىكى ئىقتىسادىي قىيىنچىلىق تۈپەيلىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغان 20 نامرات، يېتىم بالىنىڭ 2000- يىلغىچە بولغان تۆت يىللىق ئوقۇش راسخوتى، كىتاب پۇلىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ئۇلارغا مېھىر - شەپقىتىنى يەتكۈزدى.

كېرەم ئابلەت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان چىلان ۋە باشقا مېۋىلىك كۆچەت يېتىشتۈرۈش كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ ئالدىن بېيىغان ياش دېھقانلارنىڭ بىرى. ئۇ يەنە بوزيەر ئېچىپ، باغۋەنچىلىك، مولازىملىق كەسپلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ، كىرىم يوللىرىنى تېخىمۇ كېڭەيتتى؛ ئۇ بېيىغاندا يۇرتىنى ئۇنتۇپ قالماي، يۇرتىنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا، نامرات ئائىلىلەرگە ياردەم قىلىپ كەلگەنىدى.

مايتاغ نېفت - خىمىيە باش زاۋۇتىنىڭ نېفت ئايرىش زاۋۇتى ئەقىلگە مۇۋاپىق تەكلىپ، پىكىرلەرگە ئېتىبار بىلەن قاراپ، ئىشچىلارنىڭ ئىزدىنىش روھىغا ئىلھام بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىكىم ئابدۇراخمان** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر مايتاغ نېفت - خىمىيە باش زاۋۇتىنىڭ نېفت ئايرىش زاۋۇتى ئىشچى -خىزمەتچىلەرنى ئەقىلگە مۇۋاپىق تەكلىپ، پىكىر بېرىشكە تەشكىللەپ ۋە ئۇلار بەرگەن تەكلىپ، پىكىرلەرگە ئېتىبار بىلەن قاراپ، زاۋۇتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇردى.

بۇ زاۋۇت ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئوتتۇرىغا قويغان ئەقىلگە مۇۋاپىق تەكلىپ، پىكىرلەرگە ئېتىبار بىلەن قاراپ، ئۇلاردىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىزدىنىشكە، ئىجادچانلىق روھىغا ئىلھام بەردى. بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن ئۆتكەن يىلنىڭ باشلىرىدا ئەقىلگە مۇۋاپىق تەكلىپ، پىكىرلەرنى يىغىش، رەتلەش، ئورۇنلاشتۇرۇش گۇرۇپپىسى قۇردى، بۇ گۇرۇپپىغا زاۋۇت باشلىقلىرى، باش ئىنژېنېرلار مەسئۇل بولدى. ھەرقايسى تارماقلارنىڭ ئەقىلگە مۇۋاپىق تەكلىپ، پىكىر بېرىش نىشانىنى ئېنىق نەتىجىدە بۇلتۇر بۇ زاۋۇتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر جەمئىي 1411 قېتىم ئەقىلگە مۇۋاپىق تەكلىپ، پىكىر بەردى. بۇنىڭ ئىچىدە پايدىلىنىلغان تەكلىپ، پىكىر 1060 پارچىغا يېتىپ، ئۇنىڭدىن زاۋۇتقا 20 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ بېرىلدى.

مايتاغ نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقىغا بېغىشلانغان ماقالە

نېفت ئىشچىلىرى ئۇچتۇرپان خەلقىگە مېھىر- شەپقەت يەتكۈزدى

بۇ يىل 1 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ماددىي بۇيۇملار قاچىلانغان يۈك ئاپتوموبىللىرى مايتاغ نېفت- خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ چوڭقۇر مېھىر- شەپقىتىنى ئېلىپ ئۇچتۇرپان ناھىيىسىگە باردى.

بۇلتۇر ئۇچتۇرپان ناھىيىسى يەر تەۋرەش ئاپىتىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ، ئاقيار قاتارلىق يېزىلاردىكى خەلق ئاممىسى ئۆي - ماكانسىز قالغانىدى. بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى مەركىزىنىڭ «نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا ياردەم قىلىش» توغرىسىدىكى چاقىرىقىغا ئاكتىپ ئاۋاز قوشۇپ، زاۋۇت رايونىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئۇچتۇرپان ناھىيىسىگە ياردەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلدى. يېڭى يىلنىڭ 1 - ،2 - كۈنلىرى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى 25 مىڭ قۇر كىيىم - كېچەك، يوتقان - كۆرپە، 6300 يۈەندىن ئارتۇق نەق پۇل ئىئانە قىلدى. **مۇختەر مۇسا**

ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسى ليۇداۋان كۆمۈر كېنى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەت رېھىم**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېزىزجان خۇدابەردى** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ليۇداۋان كۆمۈر كېنى ئىشچىلار قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تۆۋەندىكىدەك بىر نەچچە تۈرلۈك خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى:

بەرمەكچى بولغان ياخشى ئىشنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، نازارەت قىلىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ۋەكىللەر قۇرۇلتىيىنىڭ تۈرلۈك قارارلىرىنى ئىجرا قىلىش ۋە ئەمەلىيە

يېتەكلەش بىلەن، مەنىۋى مەدەنىيەت
قۇرۇلۇشى بىلەن بىرلەشتۈرۈش)تە چىڭ
تۇرۇپ، بۆسۈش ھاسىل قىلدى.

شەھەر بويىچە بۇ خىزمەتكە بولغان
رەھبەرلىك، يېتەكچىلىك كۈچەيتىلگەنلىكتىن،
تارماقلار، ئورۇنلار پىلانلىق تۇغۇت

بېكىتىش سوغۇرتىسى قاتارلىق پىلانلىق تۇغۇتقا
دائىر يەتتە تۈرلۈك سوغۇرتا بويىچە ئۆزىنى
سوغۇرتىلاتقانلار 11 مىڭدىن ئاشتى.
يۇقىرىقىدەك خىزمەتلەر چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن،
بۇلتۇر شەھەر بويىچە پىلانلىق تۇغۇت
نىسبىتى % 99.81 كە يەتتى.

يىغىش، رەتلەش، ئورۇنلاشتۇرۇش گۇرۇپپىسى
قۇردى؛ بۇ گۇرۇپپىغا زاۋۇت باشلىقلىرى، باش
ئىنژېنېرلار مەسئۇل بولدى. ھەرقايسى تارماقلارنىڭ
ئەقلىگە مۇۋاپىق تەكلىپ، پىكىر بېرىش نىشانىنى ئېنىق
بەلگىلەپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كارخانا
باشقۇرۇشقا ئاكتىپ قاتنىشىشىغا ئىلھام بەردى.

ۋېھقم، تەكشۈرۈش ... خۇدابەردى خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر
ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە
قاراشلىق ليۇداۋان كۆمۈر كېنى ئىشچىلار
ئۇيۇشمىسى «ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى
قانۇنى»نى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ،
ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمىتىنىڭ رولىنى
جارى قىلدۇرۇپ، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى
تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى
كۈچەيتىپ، ئىككى مەدەنىيەت

سورىدى. بۇ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى
تۆۋەندىكىدەك بىر نەچچە تۈرلۈك
خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ
ئىشلىدى:

1. كان مەمۇرىيىتى ئېلىپ بارغان
ھەر پەسىلدە «100 كۈن بىخەتەر
ئىشلەش، ھادىسە چىقارماسلىق»
پائالىيىتىگە زىچ ماسلىشىپ،
بىخەتەرلىك تەشۋىقات-تەربىيە
پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. كۆمۈر
قېزىش رايونلىرىغا بىخەتەر
ئىشلەپچىقىرىش مەزمۇن قىلىنغان
880 پارچە تەشۋىقات ۋەرەقىسى
تارقاتتى، 1-، 2-سەپلەرگە چوڭقۇر
چۆكۈپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش
بويىچە مۇكاپاتلاش پائالىيىتى ئېلىپ
باردى. بۇ پائالىيەتكە 2100 دىن
ئارتۇق كىشى قاتناشتى. كان بويىچە
بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە «كان
بىخەتەرلىك قانۇنى» نى ئۆگىنىش
زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئېلىپ
بېرىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ
بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئېڭىنى
ئۆستۈردى. قۇدۇق ئاستىدا بىخە
تەرلىكتە ساقلانغان مەسىلىلەرنى
دوكلات قىلىش، ئاممىۋى بىخەتەرلىك
خىزمىتى بويىچە خادىملارنى باھالاش
چارىسىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئۇلارغا
بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى.
ئاممىۋى بىخەتەرلىك خىزمىتى
خادىملىرىنى تەربىيىلەش كۇرسىدىن
توققۇز قارار ئېچىپ، 387 ئادەم
(قېتىم) تەربىيىلەپ ئۇلارنىڭ قۇدۇق
ئاستىدىكى ھادىسىلەرنى ئالدىن
بايقاش ۋە نازارەت قىلىش ساپاسىنى
ئۆستۈردى. بۇ خادىملار قۇدۇق
ئاستىدىكى يوشۇرۇن ئاپەتكە دائىر
559 مەسىلىنى دوكلات قىلىپ ۋە 553
مەسىلىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ،
بىر تەرەپ قىلىش نىسبىتىنى % 95
كە يەتكۈزدى.

2. ئاساسىي قاتلام ئىشچىلار
ئۇيۇشمىلىرىنىڭ ئىشچى-خىزمەتچى
لەر ۋەكىللەر قۇرۇلتىيى تۈزۈمىنى
مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىشچى-خىز-
مەتچىلەر ۋەكىللىرىنىڭ بىۋاستە
نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش رولىنى
تولۇق جارى قىلدۇردى. كان ئىشچىلار
ئۇيۇشمىسى ئىككى قېتىم ئىشچى-
خىزمەتچىلەر ۋەكىللىرىنى
تەشكىللەپ، كان مەمۇرىيىتىنىڭ
ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە قىلىپ

... تەكشۈرۈپ،
نازارەت قىلىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەر
ۋەكىللەر قۇرۇلتىيىنىڭ تۈرلۈك
قارارلىرىنى ئىجرا قىلىش ۋە ئەمەلىي
لەشتۈرۈشكە ھەيدەكچىلىك قىلدى. ھال-
ئەھۋال ئېيتىپ كەلگۈچىلەرنى 83 ئادەم
(قېتىم) كۈتۈۋېلىپ، 17 مەسىلىنى ۋاقتىدا
ھەل قىلدى.

ئاساسىي قاتلام «ئىشچى -
خىزمەتچىلەر ئائىلىسى»نى تەرتىپكە
سېلىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى جارى
قىلدۇردى. بۇلتۇر يەتتە ئاساسىي قاتلام
«ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى»
ليۇداۋان كۆمۈر كېنى ۋە ئۈرۈمچى كان
ئىشلىرى ئىدارىسى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى
تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر ئىشچى -
خىزمەتچىلەر ئائىلىسى» بولۇپ باھالاندى.
كان ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئاپتونوم
رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى
تەرىپىدىن بېرىلگەن «مۇنەۋۋەر ئىشچى-
خىزمەتچىلەر ئائىلىسى» دېگەن نامنى
ساقلاپ قالدى.

3. قىيىنچىلىقى بار ئىشچى -
خىزمەتچىلەرگە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش
پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارغا
پارتىيىنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى يەتكۈزدى.
بۇلتۇر 106 مىڭ 370 يۈەن ئاجرىتىپ،
ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى-
خىزمەتچىلەردىن 776 ئادەم (قېتىم) ھال
سورىدى. ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى-
خىزمەتچىلەرنىڭ 224 پەرزەنتىنىڭ ئوقۇش
پۇلىنى كۆتۈرۈۋەتتى. 33 مىڭ 794 يۈەن
ئاجرىتىپ، ئىش ئۈستىدە مېيىپ بولغان،
كېسەل سەۋەبىدىن ئۆلۈپ كەتكەن ۋە
دوختۇرخانىدا داۋالىنىۋاتقان ئىشچى -
خىزمەتچىلەر ۋە ئائىلە تاۋابىئاتلىرىدىن ھال
سورىدى. 55 ئىشچى - خىزمەتچىنى ئىچكى
ئۆلكىلەرگە ساياھەتكە ئاپاردى. 509
كىشىنى تۇرپاندىكى قۇم بىلەن داۋالاش
ساناتورىيىسىگە ۋە شىمگو ئارشاڭغا
ئاپىرىپ داۋالاتتى. «مېھىر - شەپقەت
يەتكۈزۈش» فوندى تەسىس قىلىپ، ھەر
ئايدا 19 كىشىنى بۇ فونددىن بەھرىمەن
قىلدى. «گۈزەل قەلب ئاتا قىلىش»
پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 2094 يۈەن
پۇل، 5398 يۇرۇش كىيىم- كېچەك
توپلاپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئاپەتكە
ئۇچرىغان رايونلارغا ياردەم قىلدى. ئايال
ئىشچى - خىزمەتچىلەر پۇل يىغىش قىلىپ،
كان رايونىدا ئوقۇۋاتقان قىيىنچىلىقى بار
ئوقۇغۇچىلارغا ئوقۇش قوراللىرى ئېلىپ
بەردى.

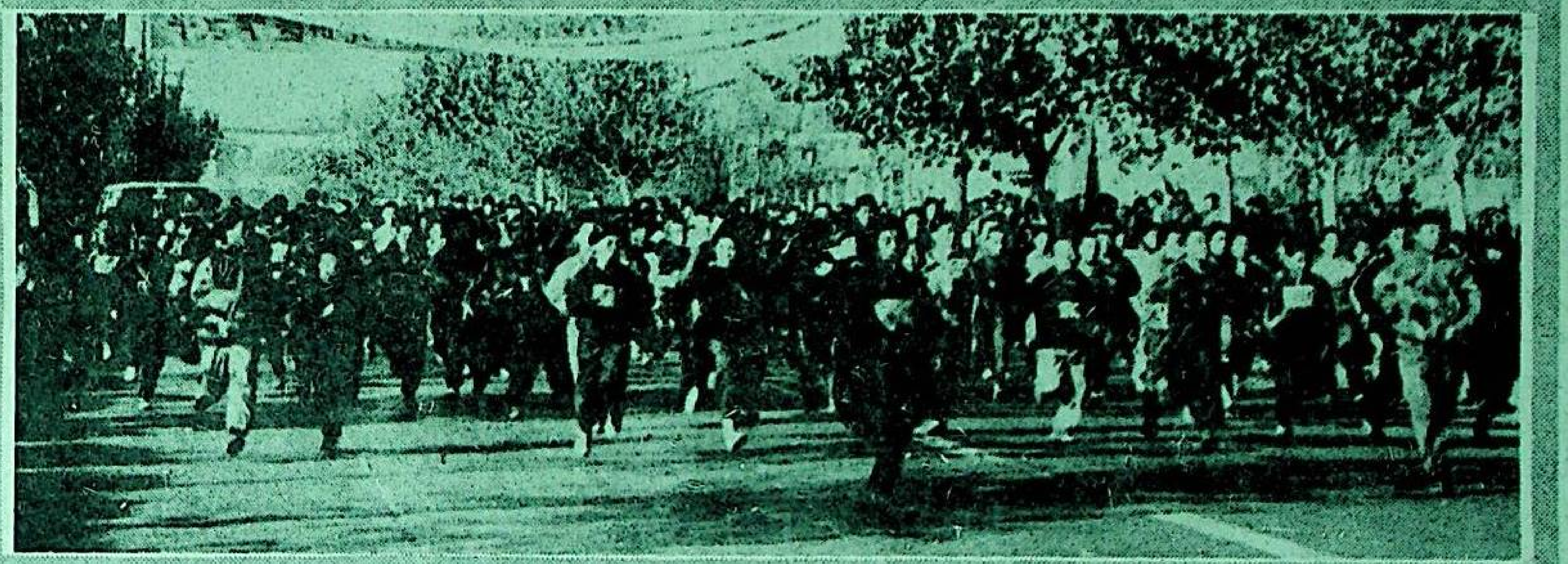

قىش كىرگەندىن بۇيان قەشقەر
شەھىرىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار تۈرلۈك
تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرىنى ئۆتكۈزۈپ،
گوۋۇيۈەن ئوتتۇرىغا قويغان «ئومۇمىي خەلق
ساغلاملىق پىلانى پروگراممىسى»غا ئاكتىپ
ماسلاشتى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار قىشلىق ئۇزۇنغا
يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىدە.

ئادىلجان ئابدۇقادىر فوتوسى

قاراتال يېزىسى «جۇڭخۇا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى

1994 - يىلى مەملىكەت بويىچە «يېزا
مائارىپىنى ئۇنىۋېرسال ئىسلاھ قىلىشتىكى
ئىلغار كوللېكتىپ» بولغان ئاقسۇ
شەھىرىگە قاراشلىق قاراتال يېزىسى يەنىمۇ
غەيرەتكە كېلىپ، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش
خىزمىتىدە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى
قولغا كەلتۈرۈپ، مەملىكەتلىك «جۇڭخۇا
ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى»غا
ئېرىشتى.

قاراتال يېزىسى 1989 - يىلدىن
بۇيان يېزا مائارىپىنى ئىلگىرىكى ساۋات
چىقىرىش ئۇنۇمىگە ئەھمىيەت بېرىشتىن
شۇ يەرنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا
كېرەكلىك ئىختىساس ئىگىلىرىنى
يېتىشتۈرۈشكە بۇراپ، ئىلگىرى -
كېيىن «قاراتال يېزىسىنىڭ توققۇز
يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى يولغا قويۇش
چارىسى»، «ساۋاتسىزلىقنى يۇقىرى
ئۆلچەم بىلەن تۈگىتىش پىلانى ۋە
مۇكاپاتلاش، جازالاش چارىسى»، «پەن-
تېخنىكىغا تايىنىپ ھاللىق سەۋىيىگە
يېتىش لايىھىسى»نى تۈزۈپ يولغا
قويۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ
تۇتۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ھاللىق
سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشتىكى ئۈلگىلىك
يېزىغا ئايلاندى. قاتلاممۇ قاتلام

ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مەسئۇلىيەتنا
مىسى ئىمزالاپ، بىر تۇتاش پىلانلاشقا
ئەھمىيەت بەردى. نەتىجىدە ئۈچ يىل
ئىچىدە بۇ يېزىدىكى ساۋات چىقىرىش
ئوبيېكتلىرىنىڭ ساۋاتلىق بولۇش نىسبىتى
% 99.8 كە يېتىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە
ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. يېقىندا بۇ يېزا
دۆلەت مائارىپ كومىتېتى تارقاتقان
تۇنجى قېتىملىق «جۇڭخۇا ساۋات-
سىزلىقنى تۈگىتىش مۇكاپاتى»
نى تاپشۇرۇۋال-
دى.

ئەركىن پالتى

شايار ناھىيىسىدە مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى پۇختا ئىشلەنمەكتە

شايار ناھىيىسى مەدەنىيەت بازارلىرىنى
باشقۇرۇش - تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى
مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى
سۈرۈشتىكى مۇھىم خىزمەت قاتارىدا چىڭ
تۇتۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى ساغلام
راۋاجلىنىش ئىزىغا سالدى.

ناھىيىلىك مەدەنىيەت ئىدارىسى ئۆتكەن
بىر يىلدا ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى،
ج خ ئىدارىسى، رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى،
سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى
قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ
يېقىندىن ماسلىشىشى بىلەن
ئاپتونوم رايوننىڭ مەدەنى-
يەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى ۋە باشقا
مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلەرنىڭ روھىنى كەڭ
ئاممىغا تەشۋىق قىلدى. مەدەنىيەت بازارلىرىنى
باشقۇرۇش ۋە قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرى،
سېرىق مەزمۇندىكى نەرسىلەرنى تازىلاش
توغرىسىدا مەخسۇس ھۆججەت تۈزۈپ،
مەدەنىيەت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارغا
تارقاتتى ۋە تەشۋىق قىلدى. بۇ جەرياندا 4000
قاپتىن ئارتۇق سىنئالغۇ لېنتىسى، 6000 قاپ
ئۈن ئالغۇ لېنتىسى، 3000 پارچە كىتاب، ژۇرنال،
رەسىمنى تەكشۈرۈپ، بۇنىڭدىن قانۇنسىز نەشر
قىلىنغان ۋە سېرىق مەزمۇندىكى يەتتە قاپ
سىنئالغۇ لېنتىسى، 100 نەچچە قاپ ئۈنئالغۇ
لېنتىسى ۋە ئون نەچچە پارچە كىتاب، ژۇرنالنى
يىغىۋېلىپ بىر تەرەپ قىلدى، تۆت سىنئالغۇ
قويۇش ئورنىغا 4000 يۈەن جەرىمانە قويدى.

مەدەنىيەت ئىدارىسى يەنە بۇ ناھىيىگە ئويۇن
قويۇشقا كەلگەن سەنئەت ئۆمەكلىرىنىڭ
نومۇرلىرىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇلار ئۈچۈن
مۇلازىمەتلىق قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.
سەنئەت نومۇرلىرىنىڭ مەزمۇنى ساغلام بولمىغان
بىر سەنئەت ئۆمىكىنىڭ ئويۇن قويۇشىغا رۇخسەت
قىلمىدى، باشقۇرۇش تۈزۈمىگە خىلاپلىق قىلىپ
ئويۇن قويغان بىر سەنئەت ئۆمىكىگە جەرىمانە
قويدى.

تاھىرجان نىياز، پەرھات مىجىت، مەخمۇت لەخمەت

يېزا - كەنتلىرىمىزدە

ئاز سانلىق مىللەت
كادىرلىرىنىڭ خەنزۇ تىلى
سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش
ئۈچۈن، تېكەس ناھىيە
بازارلىق پارتكومى يېقىندا
پارتكوم ئورگىنى ۋە ئۆزىگە
قاراشلىق ھەرقايسى
كەنتلەردىكى 45 ياشتىن
تۆۋەن 37 كادىرنى تەش-
كىللەپ، خەنزۇ تىلى ئۆگىنىشنى يولغا قويدى.

سۈرەتتە: كۇرسانتلار خەنزۇ تىلى ئۆگەنمەكتە.

پولات ئامانيار فوتوسى

زۇڭلىنىڭ جاۋابى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى جۇيۇدى

2- مارت چۈشتىن كېيىن گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5- يىغىنىغا قاتنىشۋاتقان پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكى ئەزالارنىڭ سۆھبەت يىغىنىدا كۆپچىلىك بىلەن بىرلىكتە دۆلىتىمىزنىڭ پەن- تېخنىكىسىنى ۋە ئىقتىسادىنى يەنىمۇ تېز راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى. ئالىملار لى پېڭ زۇڭلىنىڭ كۆپچىلىكنىڭ پىكرىنى تەپسىلىي ئاڭلاپ، خاتىرىلەپ بەزى كونكرېت مەسىلىلەرگە شۇ جايىنىڭ ئۆزىدىلا جاۋاب بەرگەنلىكىدىن ئىنتايىن سەممىيلىك ھېس قىلدى.

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى خۇاڭ زۇڭخۇي مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلى ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىدا «پەن تەتقىقاتى — ئىنسانلارنىڭ دۇنيانى بىلىشىدىكى مۇھىم يولى، شۇنداقلا تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ بۇلىقى» دېدى. بىز بۇنىڭدىن بەكمۇ ئىلھاملاندۇق.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: تەتبىق تېخنىكىسىدا ۋە تەرەققىياتىدا مەۋقەنى بازارغا يۈزلەندۈرۈشىمىز، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۈزلەندۈرۈشىمىز لازىم. ئەمما، پەن - تېخنىكا بىلەن بازارنىڭ مۇناسىۋىتىدىكى يەنە بىر تەرەپ شۇكى، بەزىلەر كەلگۈسىنى، يوشۇرۇن بازار ئېچىشنى كۆزلىسە، يەنە بەزىلەر ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى كۆزلەيدۇ. بەزى تۈرلەردىكى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى سانائەتنى، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا زور تەسىر پەيدا قىلدى. مەسىلەن: ئىرسىيەت گېنى تەتقىقاتى سورت ياخشىلاش، دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى مەھسۇلات مىقدارىنى ئاشۇرۇش، كېسەللىك ھاشارات زىيانداشلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قاتارلىقلاردا مۇھىم رول ئوينىدى. بىراق، تەتقىقات ئورۇنلىرىنىڭ پايدىسى ئانچە كۆپ بولمىغان بولۇشى مۇمكىن. شۇڭا، پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى باھالاشتا بازارنىلا ئۆلچەم قىلماسلىق كېرەك. ئىلگىرى بىزدە ياخشى بىر ئۇسۇل بار ئىدى. ئۇ بولسىمۇ دۆلەت بىر تۈركۈم نۇقتىلىق پەن تەتقىقات تۈرىدە ئاساسلىقى، ئاساس تۈرلەرنى بېكىتەتتى. بۇ تۈرلەر ئارقىلىق ئالدىنقى ساھە بىلەن ئاساس تەتقىقاتتا بۆسۈش ھاسىل قىلىش ئىلگىرى سۈرۈلەتتى. ھازىر بۇ ئۇسۇلنى يەنىلا قوللىنىشقا بولىدۇ.

پەن - تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، تەتقىقات ۋە تەرەققىيات راسخوتىنىڭ نىسبىتىنى % 1.5 كە يەتكۈزۈش كۆپچىلىك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلە. دۆلەت تەبىئىي پەن فوندى جەمئىيىتىنىڭ مەسلىھەتچىسى، پروفېسسور خۇجاۋسىن مۇنداق دېدى: پەن- تېخنىكا پۇل مۇئامىلە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرەلەيدۇ. چەت ئەللەردە ئىلمىي ئۇسۇل ئارقىلىق پۇل مۇئامىلە مەسىلىسى تەتقىق قىلىنىپ «پۇل مۇئامىلىسى قۇرۇلۇشى» ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ئېلىشقا تېگىشلىك باجىنىڭ ئېقىپ كېتىشىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ، «پۇل مۇئامىلىسى قۇرۇلۇشى» ئۇسۇلى ئارقىلىق ھېسابلىغاندا دۆلەتنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتكىلى بولىدۇ. شۇڭا دۆلەتنىڭ ئىلمىي ئۇسۇل ئارقىلىق كۆپەيتىلگەن كىرىمىنىڭ بىر قىسمىنى پەن- تېخنىكىغا ئىشلىتىشنى تەۋسىيە قىلىمەن.

لى پېڭ زۇڭلى كۈلۈپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى: بۇنداق قىلىشىمىزدا گەپ يوق. ئەگەر راستىنلا پەن - تېخنىكا ئۇسۇلى ئارقىلىق كىرىمنى كۆپەيتكىلى بولسا، شۇ كۆپەيگەن كىرىمنىڭ بىر قىسمىنى پەن- تېخنىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئىشلەتسەك بولىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: دۆلەت سېلىنمىنى كۆپەيتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا كۆپ خىل يوللارنى ئېچىش كېرەك. پەن - تېخنىكا سېلىنمىسىنى باھالاش بىر يۈرۈش بولۇشى كېرەك. سىلەر ئالىم،شۇڭا سېلىنما جەھەتتىمۇ ئىلىم پەننى تەكىتلىشىڭلار كېرەك.

ھەش - پەش دېگۈچە ئىككى سائەتتىن كۆپرەك ۋاقىت ئۆتۈپ كەتتى.

سۆھبەت يىغىنىدا ئەزالار ئارقا - ئارقىدىن چارە - تەدبىر كۆرسەتتى.

خۇاڭخې ئېقىنىدىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ، ئۇسكۇنىلىرى ئەڭ ئىلغار زامانىۋى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى — لى جاشا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 1- نومۇرلۇق گېنېراتورلار گۇرۇپپىسى 2 - ئاينىڭ 13 - كۈنى رەسمىي توك تارقىتىشقا باشلىدى.

سۈرەتتە: لى جاشا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ

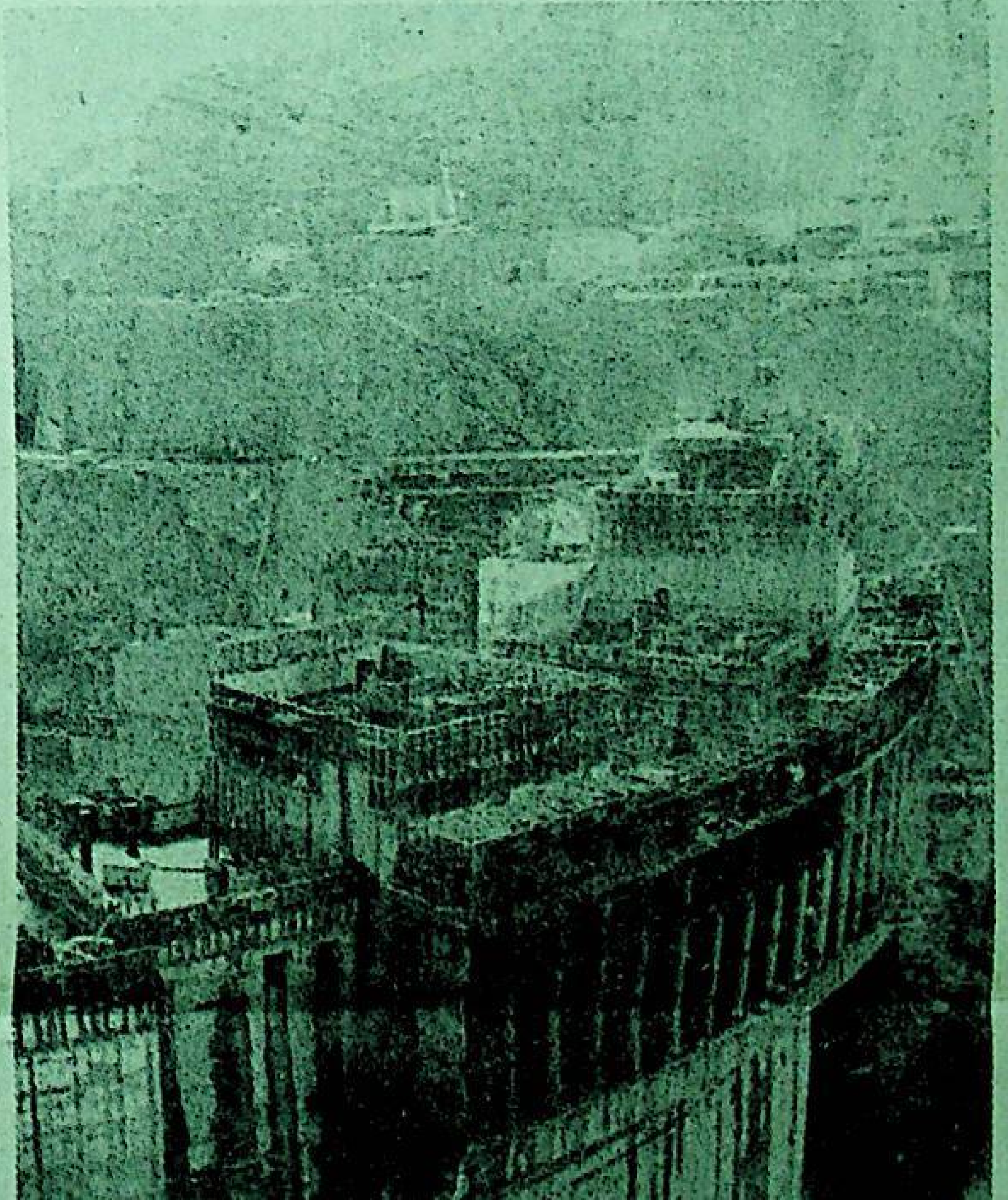

سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8- نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5- يىغىنى 4- قېتىم ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7- مارت تېلېگراممىسى. سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 8-نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 5-يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن 4-قېتىم ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى. يىغىندا توققۇز ئەزا سۆزگە چىقىپ مائارىپ، پەن-تېخنىكا، سەھىيە، تەنتەربىيە قاتارلىق ساھەلەرگە مۇناسىۋەتلىك زور مۇھىم مەسىلىلەر ئۈستىدە پىكىر بايان قىلدى.

يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن قاتناشتى.

دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش پەن-مائارىپ، سەھىيە، تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى دىڭ شىشۈن بۇ كومىتېتقا ۋەكالىتەن سۆز قىلىپ، مەجبۇرىي مائارىپ قانۇنىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردىكى ئاجىز مەكتەپلەرنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى ئوتتۇرىغا قويدى؛ جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى لى شۈچاڭ، جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى شې زوچىڭ سۆزگە چىقىپ ساھەلەر ئارا مونوپول قىلىۋېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنى تەكىتلىدى؛ يۈننەن ئۆلكىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مۇدىرى ۋاڭ لىيەنفاڭ سۆز قىلىپ، مىللەتلەر خىزمىتى سېپىدە مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىق بايرىقىنى تېخىمۇ ئېگىز كۆتۈرۈش لازىم، دېدى.

ئەر - ئاياللار باراۋەر بولۇشتىن ئىبارەت تۈپ دۆلەت سىياسىتىنى قەتئىي ئېغىشماي ئىزچىللاشتۇرايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5-، 6- ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشقا بىرلەشتۈرۈپ، ماركسىزملىق ئاياللار قارىشىنى داغدۇغىلىق تەشۋىق قىلىشى، ئەر- ئاياللار باراۋەر بولۇشتىن ئىبارەت تۈپ دۆلەت سىياسىتىنى تەشۋىق قىلىشى لازىم. تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى پۇختا، ئۈنۈملۈك ئىشلەپ، دۆلەتنىڭ بۇ تۈپ سىياسىتىنى ئائىلىلەرگىچە بىلدۈرۈپ، كىشىلەر قەلبىگە چوڭقۇر سىڭدۈرۈپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئاياللارغا ھۆرمەت قىلىدىغان، ئاياللارغا كۆيۈنىدىغان ياخشى كەيپىياتنى ھەقىقىي شەكىللەندۈرۈپ، قالاق ئەنئەنىۋى قاراشلار ۋە چىرىك ئىدىيىۋى ئاڭنىڭ تەسىرىگە ئۈنۈملۈك تاقابىل تۇرۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر پىلانلىق تۈغۇت، يەرنى قوغداش، مۇھىتنى ئاسراش قاتارلىق تۈپ دۆلەت سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرغانغا ئوخشاش كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئۇنى قانۇن-نىزاملاردا گەۋدىلەندۈرۈپ، تەدبىر -قارارلاردا ئىزچىللاشتۇرۇپ، سىياسەت- تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، شۇنداقلا ئىجرا قىلىش سالمىقىنى ئۈزلۈكسىز زورايتىپ، ئاياللارنىڭ قانۇندا بەلگىلەنگەن سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، ئىجتىمائىي ئىشلار ۋە ئائىلە قاتارلىق جەھەتلەردىكى باراۋەرلىك ھوقۇقىنى ھەقىقىي ئەمەلىيەتتىكى باراۋەرلىك ھوقۇقىغا ئايلاندۇرۇشى لازىم.

يېڭى تارىخىي شارائىت ئاياللارنىڭ تەرەققىياتىغا پۇرسەت يارىتىپ بەردى ھەم خىرىس ئېلىپ كەلدى. ئاياللار ئاكتىپلىقى ۋە ئىجادچانلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئەر-ئاياللار باراۋەر بولۇشتىن ئىبارەت تۈپ دۆلەت سىياسىتىنى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق ئىزچىللاشتۇرۇشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئاياللار بىرلەشمىسى تەشكىلاتلىرى «ئىككىنى ئۆگىنىش، ئىككىدە بەسلىشىش»، «ياغلىقلىقلار تۆھپە قوشۇش» ۋە «بەشتە ياخشى مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى داۋاملىق چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ياغلىقلىقلار نامراتلارغا يۆلەك بولۇش، ئىگىلىك يارىتىش، ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش، ئىختىساس ئىگىلىرىدىن بولۇش، مەدەنىيەتلىك بولۇش بەش چوڭ سىستېما ھەرىكىتىنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇشى لازىم. ئاياللار «ئۆزىگە ھۆرمەت قىلىش، ئۆزىگە ئىشىنىش، ئۆز كۈچىگە تايىنىش، ئۆزىنى كۈچەيتىش» روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، پائالىيەتلەرگە قاتنىشىش ئېڭى ۋە قانۇن بويىچە ھوقۇقىنى قوغداش ئېڭىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ماھارىتىنى ئاشۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشۇپ، 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010-يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانغا يېتىشتەك ئەسىر ھالقىيدىغان يېڭى ئۇزۇن سەپەردە «يېرىم دۇنيا»لىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئەلا نەتىجىلەر بىلەن پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىشى لازىم.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7-مارت تېلېگراممىسى)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىنىڭ

1997-يىللىق ئىشتىن ئايرىلىپ ئوقۇيدىغان ئوقۇش تارىخى سىنىپلىرىغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش توغرىسىدىكى ئېلانى

سۈرەتتە: لى
جاشا سۇ ئېلېكتر
ئىستانسىسىنىڭ
چوڭ دامبىسى
(شىنخۇا ئا-
گېنتلىقى)

كۆپرەك ۋاقىت ئۆتۈپ كەتتى.

سۆھبەت يىغىنىدا ئەزالار ئارقا - ئارقىدىن چارە - تەدبىر كۆرسەتتى. كەيپىيات جانلىق، قىزغىن بولدى. زۇڭلىنىڭ ئوچۇق - ئاشكارا جاۋابلىرىغا ئالىملار قىزغىن ئالقىش ياڭراتتى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 4 - مارت تېلېگراممىسى)

يىرىك يېزا ئىگىلىكىنى بوشاشماي چىڭ تۇتۇش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

بىرلەشتۈرۈش ۋە شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقىنى تەڭ تۇتۇشنى يولغا قويدۇق. ئەمەلىيەت بۇ تەسەۋۋۇرنىڭ توغرا ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. بىز بۇنىڭدىن قىلچە تەۋرەنمەيمىز.

ۋاڭ لېچۈەن سۆزىدە شىنجاڭدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمىنى ئاشۇرۇش ۋە پاختا بازىسىنى راۋاجلاندۇرۇش مەسىلىسى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 1300 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 150 يۈەن كۆپەيدى. بۇ يىل دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمىنى 1500 يۈەنگە يەتكۈزىمىز. دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشتا، بىرىنچىدىن، پاختا، ئىككىنچىدىن، كۆكتات، مېۋە - چېۋە، ئاندىن قالسا 2-، 3- كەسىپلەر ئاساسىي مەنبە ھېسابلىنىدۇ. مەركەز شىنجاڭنى مەملىكەتنىڭ مۇھىم پاختا بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى تەلەپ قىلدى. شىنجاڭ بۇنداق شارائىتقا ئىگە. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئىدىيە ۋە ماددىي جەھەتلەردە پائال تەييارلىق كۆرۈپ قويدى.

ۋاڭ لېچۈەن بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قىسمەن رايونلىرىدا كېۋەز ھوسۇلى كېمىيىپ كېتىشتەك ئەھۋالغا قارىتا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ يىل كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىدە چوڭ چاتاق يوق، كۈچنى، ئاساسلىقى، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا، كېسەل ۋە زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىشقا قارىتىش كېرەك. بۇلتۇر ئاساسلىق پاختىچىلىق رايونلىرىدا ھاۋا سالقىن بولۇش، كېسەللىك ۋە زىيانداش ھاشاراتلار ئاپىتى تۈپەيلىدىن، شۇ يىلقى ھوسۇلنى ئاشۇرۇش پىلانىنى ئىشقا ئاشۇرالمىدۇق. بۇ يىل پاختىنى 1 مىليون 150 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقى زىياننىڭ ئورنىنى تولۇقلاپلا قالماستىن، ئامال قىلىپ بۇ يىلقى ھوسۇلنى ئاشۇرۇش پىلانىنى ئورۇندايمىز.

سىنىپلىرىغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش توغرىسىدىكى ئېلانى

بىرىنچى، قوبۇل قىلىدىغان سىنىپلار ۋە كەسىپلەر

1. ئاسپىرانتلىق سىنىپىغا 20 نەپەر (خەنزۇ)

2. ئىقتىسادىي خەنزۇ تىلى كەسپى تولۇق كۇرس سىنىپىغا 50 نەپەر (مىللىي)

3. مەخسۇس كۇرس سىنىپلىرى:

(1) خەنزۇ تىلى كەسپىگە 50 نەپەر (مىللىي)؛ (2) ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپىگە 100 نەپەر (مىللىي)؛ (3) ئېلېكترلەشكەن بوغالتىرلىق كەسپىگە 50 نەپەر (خەنزۇ)

ئىككىنچى، تىزىمغا ئالدۇرۇش ۋە ئىمتىھان ئېلىش

يۇقىرىقى مەخسۇس كۇرس سىنىپلىرى، ئومۇمەن، 1997-يىل 5- ئاينىڭ 10-، 11- كۈنلىرى مەملىكەت بويىچە ئېلىنىدىغان چوڭلار ئالىي مائارىپىنىڭ بىر تۇتاش ئىمتىھانىغا قاتنىشىدۇ. ئىمتىھان بەرگۈچىلەر ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسىغا تىزىمغا ئالدۇرۇپ ئىمتىھان بېرىدۇ، بىڭتۈەن ۋە ھەربىي رايونغا قاراشلىق ئورۇنلاردىكى ئوقۇغۇچىلار ئۆز ئورنىغا يېقىن جايدا تىزىمغا ئالدۇرۇپ ئىمتىھان بېرىدۇ.

تىزىمغا ئالدۇرۇش ۋاقتى: 3- ئاينىڭ 20- كۈنىدىن 4- ئاينىڭ 5- كۈنىگىچە بولىدۇ.

تولۇق كۇرس سىنىپىنىڭ تىزىمغا ئالدۇرۇشى ۋە ئىمتىھان بېرىشى، ئىمتىھان بېرىدىغان ئورۇن ۋە پەنلەر، قوبۇل قىلىش شەرتلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش داشۆسى ئۇيغۇر تىلىدىكى تولۇق كۇرس سىنىپى بىلەن ئوخشاش بولىدۇ، ئۈرۈمچى تەۋەسىدىكى ۋە سانجى ئوبلاستىدىكى ئىمتىھان بەرگۈچىلەر ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىگە تىزىمغا ئالدۇرۇپ ئىمتىھان بېرىدۇ. باشقا ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى ئىمتىھان بەرگۈچىلەر شۇ ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتىيە مەكتەپلىرىگە بېرىپ تىزىمغا ئالدۇرۇپ ئىمتىھان بېرىدۇ. تىزىمغا ئالدۇرۇش ۋاقتى 1997-يىل 3-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن 4-ئاينىڭ 5-كۈنىگىچە بولىدۇ. ئىمتىھان 4-ئاينىڭ 27-، 28-كۈنلىرى ئېلىنىدۇ. كونكرېت ئىشلارنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى ۋە ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتىيە مەكتەپلىرىگە بېرىپ ئالاقىلىشىڭ.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى: 2622948 ئارقىلىق 2084 نى ئېلىڭ ياكى بىۋاستە 2625754 نى ئېلىڭ.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى
1997- يىل 3- ئاينىڭ 6- كۈنى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783. تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769. تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
مارت
10
دۈشەنبە

ھاۋارايىدىن مەلۇمات:
ئۈرۈمچىدە كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ كېيىن ئازراق قار ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 4℃-- 1℃ بولىدۇ، ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايونىمىزدا سودىگەر چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈش ئىشى نەتىجىلىك بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مەۋلان سابىت، گۈلزار مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز بەش چوڭ بازا قۇرۇلۇشى ۋە نېفت، پاختىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ستراتېگىيىسىنى چۆرىدىگەن ھالدا مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتى بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، سودىگەر چاقىرىش، مەبلەغ كىرگۈزۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تارماقلىرى ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەر ئارا ۋە ساھەلەر، كارخانىلار ئارا بىرلىشىش ۋە ھەمكارلىشىشنى نىشان قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ توغرا لىنىيىلىك ھەمكارلىشىش ۋە ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىقى خىزمىتىگە تۆھپە قوشتى. شىنجاڭنى مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىغا تونۇتۇش ئۈچۈن تەشۋىقات تارماقلىرى، ئاخبارات ئورۇنلىرى بىلەن بىرلىشىپ «گۆھەر زېمىن - جۇڭگونىڭ شىنجاڭى»، «شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتلىرى»، «شىنجاڭنىڭ سودىگەر چاقىرىش تۈرى قوللانمىسى» قاتارلىق كىتابلارنى تۈزۈپ تارقاتتى، ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) تونۇشتۇرۇلغان رەسىملىك كىتابچە، سىنئالغۇ فىلىمى، سىنئالغۇ لىنىيىسى ئىشلەپ تارقاتتى. ھەر خىل يېغىن،

رايونىمىزنىڭ بايلىق ئەۋزەللىكى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئەھۋالى، مەبلەغ سېلىش مۇھىتى، مەبلەغ كىرگۈزۈش ساھەلىرىنى تونۇشتۇردى. مىچۈەن ناھىيىسى ھەر خىل سورۇنلاردىن پايدىلىنىپ مىچۈەننى تونۇشتۇرۇپ ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. بۇلتۇر بۇ ناھىيە 48 ھەمكارلىق تۈرى توختامى ئىمزالاپ، سىرتتىن 157 مىليون يۈەن مەبلەغ كىرگۈزدى، مەملىكەت ئىچى، سىرتىدىن كەلگەنلەردىن 131 تۈركۈمدە 1968 ئادەم (قېتىم) كۈتۈۋالدى. ئاپتونوم رايونىمىز بۇلتۇر شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكى، شاڭخەي شەھىرىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكى، تيەنجىن شەھىرىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكى قاتارلىق 100 نەچچە رەددىلەر ئۆمىكىنى كۈتۈۋالدى. بۇ ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەمكارلىق ساھەلىرى كېڭىيىپ، سىرت بىلەن بىرلىشىش، ھەمكارلىشىشقا پايدىلىق شارائىت يارىتىلدى. بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېڭىدىن ئىمزالانغان ھەمكارلىق تۈرى كېلىشىمى 538 گە، بۇنىڭ ئىچىدە ئەمەلىيلەشكەن تۈر 535 كە، توختام سوممىسى 4 مىليارد 78 مىليون يۈەنگە يەتتى. قېرىنداش ئۆلكە، شەھەرلەردىن 1 مىليارد 9 مىليون يۈەن مەبلەغ، 30 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن كۆپرەك ئىختىساس ئىگىسى،

قېرىنداش ئۆلكە، شەھەرلەر بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، چەت ئەللەر ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، 21 تۈردە ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىق توختامى تۈزدى، 220 مىليون يۈەن تاشقى مەبلەغ جەلپ قىلدى.

ئۈرۈمچى نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدا بىر تۈركۈم «ھايات لېي فېڭ»لار بارلىققا كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **لىيۇ فېڭ** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر 11 - ئاينىڭ 29 - كۈنى مىچۈەن ناھىيىسى سەنداۋبا بازارلىق پارتكوم «ھەقىقىي دوستلۇق خەۋپلىك پەيتتە بىلىنىدۇ، ئادەمنى قۇتقۇزۇپ يېڭى ئىستىل تۇرغۇزايلى» دېگەن خەتلەر كەشتىلەنگەن لەۋھەنى ئۈرۈمچى نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى يې گۇاڭمىڭغا تەقدىم قىلىپ، ئۇنىڭ خەۋپلىك پەيتتە باشقىلارغا يار - يۆلەك بولغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى. بۇ، بۇ باش زاۋۇت 1990 - يىلى «مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە يېڭى ئىستىل مۇكاپاتى» تەسىس قىلغاندىن بۇيان بارلىققا كەلگەن يەنە بىر ئىلغار شەخس. ئالتە يىلدىن بۇيان، بۇ زاۋۇت

لېي فېڭ» نى مۇكاپاتلىدى.

ئۈرۈمچى نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇپ ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىپلا قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغىمۇ يۇقىرىدىن ئەھمىيەت بەردى. توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، ناچار كەيپىياتلارغا زەربە بېرىش ئۈچۈن، زاۋۇت پارتكومى 1990 - يىلى يەنە «مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە يېڭى ئىستىل مۇكاپاتى»نى تەسىس قىلدى. زاۋۇت ھەر يىلى 50 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن، پۇل تېپىۋېلىپ ئىگىسىگە قايتۇرغان، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلگەن، خەۋپ - خەتەرنى تۈگەتكەن، ۋە كارخانا

تارىمدا نېفت چارلاش - ئېچىش باشلانغان سەككىز يىلدا زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جېڭ يۈ** خەۋەر قىلىدۇ: تارىمدا نېفت چارلاش - ئېچىش باشلانغان سەككىز يىلدا دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان مول نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

تارىم ئويمانلىقى دۆلىتىمىزدىكى يەر كۆلىمى ئەڭ چوڭ ئويمانلىق بولۇپ، يەر كۆلىمى 560 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر كېلىدۇ. ئىككى قېتىم بايلىقنى باھالاش ئارقىلىق پۈتكۈل ئويمانلىقتا 19 مىليارد 100 مىليون توننا نېفت - گاز بارلىقى ئېنىقلىنىپ، بۇ جاي سۇڭلياۋ ئويمانلىقى، بوخەي قولتۇقى رايونى بىلەن بىرلىكتە مەملىكەت بويىچە نېفت - گاز مىقدارى 10 مىليارد توننىدىن ئاشىدىغان ئۈچ چوڭ ئويمانلىقنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. 1989 - يىلى گوۋۇيۈەن جۇڭگو نېفت تەبىئىي گاز باش شىركىتىنىڭ كورلا شەھىرىدە تارىم نېفتلىكىنى چارلاش - ئېچىشقا قوماندانلىق قىلىش شتابى قۇرۇشنى تەستىقلىغاندىن بۇيان، تارىم ئويمانلىقىدا مىسلى كۆرۈلمىگەن بىرلەشمە جەڭ باشلاندى، چارلاش - ئېچىشتا ئاجايىپ نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

سەككىز يىلدىن بۇيان، تارىم نېفتلىكىنى چارلاش - ئېچىشقا قوماندانلىق قىلىش شتابى ئويمانلىقنىڭ 300 مىڭ كۋادرات كىلومېتىر دائىرىسىدە يەنى جەنۇبىي شىنجاڭدىكى تۆت ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ 21 ناھىيە - شەھىرىدە كەڭ كۆلەملىك چارلاش ئېلىپ بېرىپ، 285 چارلاش قۇدۇقى قازدى، ئۇنىڭ ئىچىدە 115 قۇدۇقتىن نېفت - گاز چىقتى، جەنۇبىي بۆگۈر، ساڭتام، دۆڭقوتان، ئوتتۇرا تارىم تۆتىنچى قاتارلىق ئون نېفت - گازلىقنى ئېنىقلاپ چىقتى، سانائەت قىممىتىگە ئىگە نېفت - گاز تۈزۈلمىسىدىن 27 نى بايقىدى. ئومۇمىي ئېنىقلانغان نېفت گېئولوگىيىلىك زاپىسى 254 مىليون توننىغا، قېتىشقان نېفت زاپىسى 4374 توننىغا، تەبىئىي گاز زاپىسى 143 مىليارد كۇب مېتىرغا يەتتى.

ھازىر ئون قوشۇن تارىمدا چارلاش ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ.

سەككىز يىلدىن بۇيان، جەنۇبىي بۆگۈر، ساڭتام، شەرقىي ئازادلىق تۆشتىگى، بۆگقوتان، ئوتتۇرا تارىم تۆتىنچى قاتارلىق بەش نېفتلىك ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، يىلىغا 4 مىليون 300 مىڭ توننا نېفت ئېلىش ئىقتىدارى شەكىللەندۈرۈلدى. 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە چارلاش رايونىنىڭ كۈندىلىك نېفت ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسى 12 مىڭ توننىدىن ئېشىپ، يىلىغا 4 مىليون توننىدىن كۆپرەك نېفت ئېلىش ئۈچۈن ئاساس يارىتىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودىسى ئۇدا ساغلام راۋاجلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇشىلىڭ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز چېگرا بويلىرىنى ئېچىۋېتىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ، چېگرا سودىسىنى ساغلام راۋاجلاندۇردى. 1996 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر شىنجاڭنىڭ چېگرا سودىسى ئۇدا تۆت يىل ئاپتونوم رايونىمىز تاشقى سودا سوممىسىنىڭ تەڭ يېرىمىنى ئىگىلەپ كەلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى ئىقتىساد - سودا نازارىتى تەمىنلىگەن سانلىق مەلۇماتتىن مەلۇم بولۇشىچە، 1988 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سوممىسى 36 مىليون دوللار بولۇپ، شىنجاڭنىڭ تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 8.8% نىلا ئىگىلەيدىكەن، 1990 - يىلدىن باشلاپ چېگرا سودىسىدا جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشتەك ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كېلىپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 43.76% ئېشىپ بېرىپتۇ. 1996 - يىلى شىنجاڭنىڭ چېگرا سودا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 731 مىليون دوللارغا يېتىپ، شىنجاڭ تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 52% نى ئىگىلەپتۇ.

ئاپتونوم رايونىمىز چېگرا سودىسىنىڭ ئۇدا، ساغلام راۋاجلىنىشىغا دۆلەتنىڭ غەربكە مايىل بولۇش سىياسىتى تۈرتكە بولدى. ئاپتونوم رايونىمىز پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، «ئىككى لىنىيە بويىچە ئېچىۋېتىش، چېگرا بويلىرى ئالدىدا مېڭىش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويدى، جايلار ئېچىۋېتىلگەن 15 ئېغىزدىكى تاشيول، خەۋەرلىشىش، يۈك مەيدانى، مېھمانخانا، بىرلەشمە تەكشۈرۈش زالى قاتارلىق ئۇل مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، چېگرا سودىسىنىڭ كۆلىمىنى كېڭەيتتى ۋە ساياھەت قىلىپ مال سېتىۋالغۇچىلارغا ئوبدان شارائىت يارىتىپ بەردى. ھەر دەرىجىلىك چېگرا سودا شىركەتلىرى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى، ۋەكالەتچىلىك تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، «ئۈرۈمچى سودا يەرمەنكىسى» دىن ئىبارەت بۇ كۆۋرۈكتىن پايدىلىنىپ، ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەردە بازار ئېچىپ، شىنجاڭنىڭ چېگرا سودىسىنىڭ يەنە بىر باللداق ئۆرلىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

تۈر تاللاشتا ئۆلچەملىك بىلەن ئۇزاق مۇددەتلىك مەنپەئەتكە تەڭ ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن
پىچان ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ھاياتىي كۈچى ئاشتى

رەسمىلىك كىتابچە، سىنئالغۇ فىلمى، سىنئالغۇ لېنتىسى ئىشلەپ تارقاتتى. ھەر خىل يىغىن سورۇنلىرىدىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم

1 مىليارد 9 مىليون يۈەن مەبلەغ، 30 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن كۆپرەك ئىختىساس ئىگىسى كىرگۈزۈلدى. ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تارماقلىرى

قىلغانلىقتىن بۇيان بارلىققا كەلگەن يەنە بىر ئۆلگىلار شەخس ئالتە يىلدىن بۇيان. بۇ زاۋۇت 300 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ نەچچە «ھايات

ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلگەن، خەۋپ - خەتەرنى تۈگەتكەن ۋە كارخانا ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرگەن ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى مۇكاپاتلىدى. «يېڭى ئىستىل مۇكاپاتى» تەسىس قىلىنغاندىن بۇيان، زاۋۇتتا لېي فېڭچە شەخسلەر كۆپلەپ بارلىققا كەلدى. 1995-، 1996- يىللىرى 50 نەچچە ئادەم مۇكاپاتلاندى. بولتۇر 11- ئاينىڭ 2- كۈنى كەچتە زاۋۇت ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئوقۇتقۇچىلار يېتىشتۈرۈش باش مەكتىپى يېتىشتۈرۈش بۆلۈمىنىڭ شوپۇرى يې گۇاڭمىڭ ئاپتوموبىل بىلەن مىچۈەن ناھىيىسىنىڭ سەنداۋبا بازىرىغا كەلگەندە ھاياتى خەۋپ ئىچىدە قالغان پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم ئوقۇتقۇچىغا يولۇقۇپ قالغان، ئۇ ئىككىلەنمەستىن ئاپتوموبىلنى كەينىگە بۇراپ كېسەلنى ناھىيىلىك دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ قويغان ھەم كېسەل خەۋپتىن قۇتۇلغاندىن كېيىن قايتىپ كەتكەن.

ئاقسۇ ۋىلايىتى قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، بازارنىڭ ئاۋات، مال باھاسىنىڭ مۇقىم بولۇشىنى ئىلگىرى سۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، بازارلارنىڭ ئاۋات، مال تۈرلىرىنىڭ مول، باھانىڭ مۇقىم بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى. ۋىلايەت بويىچە بولتۇر ئىشلەپ چىقىرىلغان كۆكتات 200 مىڭ توننىغا، گۆش 51 مىڭ 400 توننىغا، ئۆي قۇشلىرى 6 مىليون دانىگە، تۇخۇم 7500 توننىغا، سۈت مەھسۇلاتلىرى 2660 توننىغا يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن كۆكتات % 10، گۆش % 39.6، ئۆي قۇشلىرى % 67.2، تۇخۇم % 7.9، سۈت مەھسۇلاتلىرى % 14 كۆپەيدى.

ئاقسۇ ۋىلايەتلىك «قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش ئىشخانىسى» بولتۇر ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا، كونا تۈرلەرنى داۋاملىق مۇستەھكەملىدى، يېڭى تۈرلەرنى كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللىدى، كۆپ يول ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى. بۇ خىزمەتكە بولغان يېتەكچىلىكنى، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. ۋىلايەت بويىچە ئۆي قۇشلىرى باقمىچىلىقى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كەسپىي ئائىلىلەر كۆپ بولسىمۇ، قارىغۇلارچە مەشغۇلات ئېلىپ بېرىش ئەھۋالى ئېغىر، ئۆزى ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتلىرىنى ئۆزى سېتىپ چىقىرىشى قىيىن بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن، ئۇلار چارۋىچىلىق تارماقلىرى بىلەن ھەمكارلىشىپ، ۋىلايەتتە ئۆي قۇشلىرى باقمىچىلىق جەمئىيىتى قۇردى. سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن ماسلىشىپ، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بازارلىرىدا باقمىچىلىق ئائىلىلىرىنىڭ ئۆز مەھسۇلاتلىرىنى ئۆزى سېتىش ئورنى تەسىس قىلدى.

ۋىلايەت بويىچە بولتۇر قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ 17 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە، كۆكتات تېرىلغۇ كۆلىمى 102 مىڭ موغا، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن ياسالغان قۇياش ئېنېرگىيىسى پارنىكى 600 موغا يېتىپ، شەھەر، يېزا- بازار ئاھالىلىرى يىل بويى يېڭى كۆكتات ئىستېمال قىلالايدىغان بولدى.

قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنىڭ كۈچەيتىلىشى ئاقسۇ ۋىلايىتىدە مال باھاسىنىڭ مۇقىملىق ئاساسىدا تۆۋەنلىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش ئىشىدا ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈم ئۆستۈرۈلدى

پوچتا- تېلېگراف لوگىكىسى

ئۆز مۇخبىرىمىز **كېرەم ئەزىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش سىستېمىسى تۈرلۈك توسالغۇلارنى تۈگىتىپ، خەۋەرلىشىشنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلىپ ۋە ئۇنى يۈكسەلدۈرۈپ، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسىغا قاراشلىق بۇ سىستېمىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئۆتكەن يىل چۆل- جەزىرىلەردە جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئوپتىكىلىق كابېل لىنىيىسىنى 7600 كىلومېتىرغا يەتكۈزدى ھەم خەۋەرلىشىشنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئۇلار لەنجۇ- ئۈرۈمچى - غۇلجا ئوپتىكىلىق كابېل لىنىيىسىدە يۈز بەرگەن توسالغۇنىڭ قېتىم سانىنى ئازايتتى. ئۇزۇن يوللۇق ئوچۇق سىم يولىنىڭ توسالغۇسىنىمۇ توسالغۇ كۆرسەتكۈچىدىن % 46.35 ئازايتتى.

بۇ سىستېما ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئۈزلۈكسىز كېڭىيىۋاتقان ئوپتىكىلىق كابېل ئۈسكۈنىلىرىنى ئاسراشنى خەۋەرلىشىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ تۇتۇپ، ئاسراش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتتى. ئۇلار بولتۇر لىنىيە بويىچە رېمونت قىلىشنى 486 ستولبا كىلومېتىر ئورۇندىدى، 1314 كىلومېتىر سىم يول لىنىيىسىنى توپا كۆمۈپ ئېگىزلەتتى، 6657 دانە بەلگە تېشى ۋە 1776 پارچە تەشۋىقات تاختىسىنى كۆپەيتىپ ئورناتتى ھەم 53.5 كىلومېتىر كېلىدىغان ئاسان كەلكۈن ئېلىپ كېتىدىغان بۆلەكنىڭ ئوپتىكىلىق كابېللىرىنى چوڭقۇر كۆمۈپ، ئوپتىكىلىق كابېل لىنىيىسىنى كەلكۈن ئاپىتىدىن قوغدىۋالدى.

شىخەنزە، قۇمۇل، كورلا، ئاقسۇ، ئالتاي، قەشقەر، خوتەن قاتارلىق ئىدارىلەر مەسئۇللۇقىدىكى ئوپتىكىلىق كابېل لىنىيىسىدە ھادىسە كۆرۈلمىدى، 12 ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىدارە ئوچۇق سىم يولىنىڭ توسالغۇسىنى تۈگىتىش ۋەزىپىسىنى ياخشى ئورۇندىدى.

ئىدىقۇت باغرىدىكى يېڭىلىقلار

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېقىپ، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، ئۆمەر ھامۇت** خەۋەر قىلىدۇ: يېزا- بازار كارخانىلىرىغا ئائىت تۈرلەرنى بېكىتىش ۋە كارخانا قۇرۇشتا بازار ئېھتىياجىنى ئىگىلەش بىلەن ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىش بىرلەشتۈرۈلگەن، ئىلمىيلىككە ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك مەنپەئەتكە تەڭ ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكى ئۈچۈن، بولتۇر پىچان ناھىيىسى بويىچە يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 340 مىليون يۈەنگە، ساپ پايدىسى 51 مىليون 720 مىڭ يۈەنگە، دۆلەتكە تاپشۇرغان بېجى 27 مىليون 270 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

بۇ ناھىيە 1992- يىلى يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىدە 100 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتكەندىن كېيىن، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى ئۈستىدە سوغۇققانلىق بىلەن ئىزدەندى. ئىلگىرى يېزا- بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش داۋامىدا كۆرۈلگەن دورامچىلىق، تەكرارلىنىش كۆپ بولۇش، ئىقتىسادىي ئۈنۈم تۆۋەن بولۇش ھەتتا بىر نەچچە يىلغا بارمايلا ۋەيران بولۇشتەك تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، يېزا- بازار كارخانىلىرىغا ئائىت تۈرلەرنى ئوتتۇرىغا چىقىرىشتا، ئۇنىڭ ئىلمىيلىك دەرىجىسى ۋە كەلگۈسىدە ناھىيە ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، بولۇپمۇ دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتە قانچىلىك رولى بارلىقىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ مۇھاكىمە قىلىشنى بېكىتتى. مۇشۇ ئاساستا ئىلگىرى قۇرۇلغان يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈش بىلەن بىللە، ئۆز جايىنىڭ قېزىلما بايلىقلىرى مول بولۇش ۋە مېۋە- چېۋىلىرىنىڭ مەملىكەت ئىچى، سىرتىدا داڭلىق بولۇشتەك ئىككى ئالاھىدىلىكىنى ئاساس قىلىپ، يەنە بىر تۈركۈم يېڭى تۈرلەرنى ئوتتۇرىغا چىقاردى.

بۇ ناھىيە يېزا- بازار كارخانىلىرىنى سىجىل تەرەققىي قىلدۇرۇش نىشانىنى ئىلمىي، توغرا بەلگىلەش بىلەن بىللە، سىياسەت جەھەتتىن ئېتىبار بېرىش، مەبلەغ ۋە تېخنىكا جەھەتتىن يۆلەش، دېھقانلارنىڭ تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق يېزا - بازار كارخانىلىرى قۇرۇشىغا مەدەت بېرىش ۋە ئۇلارنى يېتەكلەش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ تېز سۈرئەت، يۇقىرى ئۈنۈم بىلەن تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى، نەتىجىدە ھەر قايسى يېزا - بازارلار ئۆز جايىنىڭ ئەۋزەللىكىنى چىقىش قىلغان ھالدا ئالتۇن كان، كۆمۈر كان، كونسېرۋا زاۋۇتى، قۇرۇق ئۈزۈم ئىشلەش زاۋۇتى قاتارلىق كارخانىلارنى قۇردى.

توغرا نىشان، توغرا سىياسەت ۋە توغرا تەدبىر بۇ ناھىيىنىڭ يېزا- بازار كارخانىلىرىغا ھاياتىي كۈچ بەخش ئەتتى. 1992- يىلدىن 1996- يىلغىچە بولغان بەش يىلدا بۇ ناھىيىدىكى يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ ياراتقان ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 167 مىليون يۈەندىن، ساپ پايدىسى 137 مىليون 610 مىڭ يۈەندىن، دۆلەتكە تاپشۇرغان بېجى 79 مىليون 420 مىڭ يۈەندىن، تىجارەت سوممىسى 1 مىليارد 406 مىليون يۈەندىن ئېشىپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ ئۇدا، ماس قەدەمدە ئېشىشىدا ۋە دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشتە زور تۈرتكىلىك رول ئوينىدى. بۇ ناھىيە 1991- يىلدىن تارتىپ ئۇدا ئالتە يىل ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە يېزا- بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئىلغار ناھىيە بولۇپ باھالىنىپ كەلدى.

ھاياتىي كۈچى ئاشتى

يېزا ئىگىلىك 1- شى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى يېقىندا خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرى، سۇلياۋ يوپۇقتىن 100 مىڭ توننىدىن كۆپرەك تەييارلاپ، ھەر قايسى دېھقانچىلىق مەيدانلىرىغا يەتكۈزۈپ بەردى.

لى بىن فوتوسى

بۇلتۇر ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى مۇقىم يۈكسەلدى

ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1995 - يىلدىكىدىن % 18.2 ئاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى بۇلتۇر سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا دۇچ كەلگەن تۈرلۈك پايدىسىز ئامىللارنى، قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى. ۋىلايەت بويىچە سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 160 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 18.2 كۆپىيىپ، خېلى يۇقىرى ئېشىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىندى.

بۇلتۇر ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا مەبلەغ كەمچىل بولۇش، خام ئەشيانىڭ باھاسى ئۆرلەپ كېتىشتەك نۇرغۇن قىيىنچىلىقلار كۆرۈلدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە كارخانىلارغا بولغان خىزمەت سالمىقىنى زورايتتى. ۋىلايەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى كۆپ قېتىم قىيىنچىلىقى ئېغىر كان - كارخانىلارغا بېرىپ، نەق مەيداندا ئىش بېجىرىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، خەندەن پولات- تۆمۈر شىركىتىدىن ئۆگىنىش نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى پۇختا ئېلىپ بېرىش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «دۆلەت كارخانىلىرىنى تېخىمۇ ياخشى تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى»نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش ئارقىلىق كارخانىلارنىڭ ئىچكى - تاشقى مۇھىتىنى تىرىشىپ ياخشىلىدى. نەتىجىدە، بۇلتۇر ۋىلايەت بويىچە سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئومۇمىي يۈرۈشۈش ئەھۋالى خېلى ياخشى بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىش - چىقىرىش نىسبىتى ئاساسەن تەڭپۇڭلاشتى. ئېنېرگىيە، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى قاتارلىق ئاساسلىق كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتى بىر قەدەر تېز بولدى. يېڭىدىن قۇرۇلۇپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن بىر قىسىم پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرى ۋىلايەت سانائىتىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى يېڭى يۈكسىلىش نۇقتىسى بولۇپ قالدى. ۋىلايەت بويىچە 30 ئاساسلىق سانائەت مەھسۇلاتى ئىچىدە 17 خىل مەھسۇلاتنىڭ مىقدارى ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئوخشىمىغان دەرىجىدە كۆپەيدى. بۇنىڭ ئىچىدە پاختا يىپ، پاختا رەخت، شېكەر، سۇلياۋ بۇيۇملىرى، سېمونت، بۇغداي ئۇنى قاتارلىقلارنىڭ كۆپىيىش نىسبىتى % 40 تىن ئېشىپ كەتتى.

قىزىلسۇ ئوبلاستى كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى ئالدىنقى شەرت قىلىپ، زىياننى پايدىغا ئايلاندۇردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ ئوبلاستى كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتا، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇرۇشنى ئالدىنقى شەرت قىلىپ، زىياننى پايدىغا ئايلاندۇرۇپ، ئاپتونوم رايون بىلەن ئىمزالىغان زىياننى تۈگىتىپ، پايدىنى ئاشۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسىدىكى كۆرسەتكۈچنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ، بۇ جەھەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر سانائەت كارخانىلىرى خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئەھۋالىنى مەخسۇس يىغىن ئېچىپ مۇھاكىمە قىلدى. خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى زاۋۇت، كان - كارخانىلارغا ئەۋەتىپ، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ئىگىلىدى، ھەل قىلدى. كارخانىلارغا قارىتا ماكرولۇق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ياخشىلىدى ۋە نازارەتچىلىك، يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. ئۇلار بىر تەرەپتىن، «يىراقتا خەندەن پولات - تۆمۈر شىركىتىدىن، يېقىندا ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدىن ئۆگىنىش، باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك قىزغىنلىقىنى ئۇرغۇتتى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، پاي ھەسسىدارلىق تۈزۈمى، بىرلەشتۈرۈش - ھەمكارلىق تۈزۈمى ۋە ھاۋالە بويىچە باشقۇرۇش تۈزۈمى قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىپ، دەسلەپكى قەدەمدە ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. كانسۇ سېمونت زاۋۇتى ئۆزگەرتىش ئېلىپ بېرىپ، ئوبلاستلىق پامىر مېۋە پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى، ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى زاۋۇتىنىڭ بىر قىسمىنى ئۆزگە قوشۇۋېلىپ، پاي ھەسسىدارلىق تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، كارخانىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇردى. نەتىجىدە، ئوبلاست بويىچە 1996 - يىللىق سانائەت ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 74 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1995- يىلدىكىدىن % 15 ئاشتى، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىشى % 98.8 كە يېتىپ، 155 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىلدى.

قاغىلىق ناهىيىسىدىكى سانائەت كارخانىلىرىدا قانات يايدۇرۇلغان زىياننى پايدىغا ئايلاندۇرۇش پائالىيىتىنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىدرىس قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناهىيىسى بۇلتۇر سانائەت كارخانىلىرى ئارىسىدا يىراقتا خەندەن پولات- تۆمۈر شىركىتى، يېقىندا شىنجاڭ پولات زاۋۇتى ۋە ئۈرۈمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغانىدى. بۇنىڭ تۈرتكىسى بىلەن بۇ ناهىيىدىكى سانائەت كارخانىلىرى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەل- لەشتۈردى، رەھبەرلىك ئىستىلىنى ياخشىلىدى، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ يوشۇرۇن كۈچلەرنى قازىدى، تېخنىكا يېڭىلىدى، ۋەزىپە - كۆرسەتكۈچنى قاتلامۇ قاتلام تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ، كىشى بېشىغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىشچى - خىزمەتچى- لەرنىڭ مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتتى. سۈپەت ئۈنۈمىنى چىڭ تۇتۇپ، مالىيە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىسراپچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشتە چىڭ تۇردى. زىيان تارتقان كارخانىلار جانلىق تەدبىر قوللىنىپ زىياننى پايدىغا ئايلاندۇرۇشقا تىرىشتى. بۇنىڭ بىلەن ناهىيىدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەت كارخانىلىرى ۋە كوللېكتىپ ئىلكىدىكى سودا كارخانىلىرى بۇلتۇر 380 مىليون يۈەنلىك مال كىرگۈزۈپ، سېتىش سوممىسى 350 مىليون يۈەنگە، ئومۇمىي پايدىسى 1 مىليون 30 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، پىلاننى 1995- يىلدىكىدىن % 44.8 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ئاساسلىق ئالتە كارخانىدىن بىرەرسىمۇ زىيان تارتمىدى. ئۇلاردىن بەشى ۋىلايەت ۋە ناهىيىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

ليۇداۋان كۆمۈر كېنى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئون تۈرلۈك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئىزىزجان خۇدابەردى، خۇرشىدە توختى** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ليۇداۋان كۆمۈر كېنى 1996 - يىلى مالىيىدە قىيىنچىلىق بولسىمۇ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئون تۈرلۈك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا

ئوڭايلىق ياراتتى.

6. 106 مىڭ 400 يۈەن ئاجرىتىپ ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار 766 ئادەم (قېتىم) ئىشچى - خىزمەتچىگە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزدى.

7. ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ 224 پەرزەنتىنىڭ ئوقۇش پۇلىنى

پىچان ناهىيىسى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم هاسىل قىلدى

ئىدىقۇت باغرىدىكى يېڭىلىقلار

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېقىپ، ئۆمەر هامۇت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناهىيىسى قاتلامۇ قاتلام رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش، قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، كادىرلار ۋە دېھقانلارنى تولۇق سەپەرۋەر قىلىش بىلەن بىرگە سېلىنمىنى يىلدىن يىلغا ئاشۇرۇپ سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتىش، سۇنى تېجەش مۇھىم مەزمۇن قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى ئىزچىل ياخشى ئىشلەپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىر- شىنىڭ زاپاس كۈچىنى ئاشۇردى.

پەسىل خاراكتېرلىك تاغ سۈيى بىلەن يەر ئاستى سۈيىگە تايىنىپ دېھقانچىلىق قىلىدىغان پىچان ناهىيىسىدە، سۇ بىر قەدەر قىس. ناهىيىلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى ئۈزلۈكسىز يۈكسەلدۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن سۇنى كۆپەيتىش، سۇنى تېجەش مۇھىم مەزمۇن قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى ئىزچىل چىڭ تۇتتى. سۇ باشقۇرۇش ئورۇنلىرى ۋە خادىملارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغان ئاساستا، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلاردىن مەخسۇس كادىرلارنى ئاجرىتىپ، مەسئۇلىيەتنى ئېنىق بېكىتىپ، سۇ قۇرۇلۇشى ۋە سۇ باشقۇرۇشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. نورمىلىق سۇ ئىشلىتىش، قۇدۇق سۈيىنى ھەۋدىگە بېرىش، بىلەتكە قاراپ سۇ بىلەن تەمىنلەش، دەرىجىگە ئايرىپ باشقۇرۇش، سۇ باھاسىنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇش، سۇ ھەققىنى ۋاقتىدا يىغىش، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى ئېنىق بېكىتىش ئارقىلىق سۇ تېجەش، بار بولغان سۇدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىشنى ئىشقا ئاشۇردى. سۇ ئىسراپچىلىقنى ئازايتىش، سۇ مەنبەلىرىنى كۆپەيتىش، يەرلەرنى رەتلەش ۋە تۈزلەشنى چىڭ تۇتتى. 1993 - يىلدىن بۇيانقى تۆت يىلدا 205 مىڭ مو يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، سۇغىرىش كۆلىمىنى 15 مىڭ 379 مو كۆپەيتتى.

بۇ ناهىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغنى يىلدىن يىلغا كۆپەيتىپ، سۇ قۇرۇلۇشلىرىنى ھەم كۆپ، ھەم سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىشقا كاپالەتلىك قىلدى. 1993 - يىلى ناهىيە بويىچە ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا ئاجرىتىلغان مەبلەغ 19 مىليون 912 مىڭ يۈەن بولغان بولسا، 1996 - يىلى 41 مىليون 968 مىڭ يۈەنگە كۆپەيتىلدى. تۆت يىلدا ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا جەمئىي 120 مىليون 92 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، يېڭىدىن 620 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق، 89 ئورۇنغا سۇ سىڭمەس كۆل ياسالدى. 140 قۇدۇق قېزىلىپ يۈرۈشلەشتۈرۈلدى. ئۇلار بار بولغان 100 نەچچە كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى سىم يولىنى رېمونت قىلىش بىلەن بىرگە، يېڭىدىن 64 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا توك سىمى تارتىپ، قۇدۇقلاردىن نورمال سۇ تارتىشقا كاپالەتلىك قىلدى. 495 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق - ئۆستەڭ ۋە 236 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى كارىزنى رېمونت قىلدى، چوڭ - كىچىك سۇ ئامبارلىرىنى رېمونت قىلىش، مۇستەھكەملەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئامبارلارغا قاچىلىنىدىغان سۇ مىقدارىنى يىلدىن يىلغا ئاشۇردى.

بۇ ناهىيە ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ سان - سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، قاتلامۇ قاتلام توختام تۈزۈپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بويىچە «ئىدىقۇت لوڭقىسى» ۋە «تەڭرىتاغ لوڭقىسى» مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇرۇپ، كادىرلار ۋە دېھقانلارنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىش ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى. سېلىشتۇرۇپ باھالاش، ياخشىلارنى تەقدىرلەشنى ھەر يىلى ئېلىپ باردى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە ئاممىنىڭ تولۇق ئەھمىيەت بېرىشى نەتىجىسىدە، بۇ ناهىيىنىڭ سۇغىرىش شارائىتى تەدرىجىي ياخشىلىنىپ،

باشقۇرۇش جانلىق، تەدبىر كۈچلۈك بولغانلىقتىن، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ مالىيە، باج كىرىمى ماس قەدەمدە ئاشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەتمىن** خەۋەر قىلىدۇ: باشقۇرۇش جانلىق، تەدبىر كۈچلۈك

ئېنىقلاش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇپ، ھەرقايسى ناهىيە (شەھەر)لەرگە بېرىپ نۇقتىلىق تەكشۈرۈش

ھەر خىل ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىلىرىنى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرى بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلدى؛

ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە ئون تۈرلۈك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

1. ئىش ئورنى تېخنىكا قابىلىيىتى ئىش ھەققى پۇلى قوشۇپ بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تېخنىكا ئۆگىنىشكە ئىلھام بەردى. بۇنىڭ بىلەن ھەر بىر ئىشچى- خىزمەتچىنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 8000 يۈەندىن ئاشتى. بۇ، 1995 - يىلدىكىدىن 700 يۈەن كۆپ.

2. 13 مىڭ 623 كۋادرات مېتىر ئولتۇراق ئۆي سېلىپ، 219 ئىشچى- خىزمەتچىنىڭ ئۆي قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

3. ئىلغار تېلېفون ئاپپاراتلىرىنى قۇراشتۇرۇش ۋە تەكشۈرۈش خىزمىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇنداپ، كان رايونىنىڭ خەۋەرلىشىش ئىشلىرىنى ياخشىلىدى.

4. 35 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، كان ئىشچى- خىزمەتچىلەر پەرزەنتلەر مەكتىپىنىڭ سىنىپلىرىنى ئاقارتىپ، رېمونت قىلىپ، ئورۇندۇق، پارتىلارنى يېڭىلاپ بەردى ھەمدە ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىلىرىنى ئېلىپ بەردى.

5. ئائىلىلىكلەر رايونىدىكى بىر قەۋەتلىك 57 ئۆيگە پار، سۇ ئۆتكۈزۈپ ۋە كېرەكسىز سۇلارنى چىقىرىش ئەسلىھەلىرىنى ئورنىتىپ، بۇ ئۆيلەردە ئولتۇرۇۋاتقانلارغا

7. ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ 224 پەرزەنتىنىڭ ئوقۇش پۇلىنى كۆتۈرۈۋالدى. ئالىي تېخنىكومغا ئۆتكەن بىر ئوقۇغۇچىغا 500 يۈەن ئوقۇش ياردەم پۇلى بەردى.

8. ئىش كۈتۈپ تۇرغان 170 ياشنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

9. كان رايونىدىكى بۇزۇلغان 5700 كۋادرات مېتىر يولنى، يانتۇ قودۇقتىكى باغچىنىڭ رېشاتكىلىرىنى، ئورۇندۇقلىرىنى رېمونت قىلىپ، باغچا ئىچىگە يېڭى كۆچەتلەرنى تىكىپ، مۇھىتنى ياخشىلىدى.

10. يانتۇ قودۇق ئائىلىلىكلەر رايونىدىكى ئون توشۇلۇش پار قازانىنى يېڭىلاپ، شۇ ئەتراپتىكى ئائىلىلەرنىڭ پار بىلەن تەمىنلىنىش مەسىلىسىنى ئۈزۈل - كېسىل ھەل قىلدى.

ئابدۇۋېلىجان مەتىمىن خەۋەر قىلىدۇ: باشقۇرۇش جانلىق، تەدبىر كۈچلۈك بولغانلىقتىن، 1996 - يىلى قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ مالىيە، باج كىرىمى ماس قەدەمدە ئاشتى. ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە ئورۇندالغان مالىيە كىرىمى 276 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق خام چوت پىلانى % 112.84 ئورۇندىلىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 28.46 ئاشتى؛ ئورۇندالغان سودا - سانائەت باج كىرىمى 148 مىليون 210 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق خام چوت پىلانى % 112.37 ئورۇندىلىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 27.27 ئاشتى.

بۇ ۋىلايەت مالىيە، باج كىرىمىنى ماس قەدەمدە ئاشۇرۇشتا، تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى:

- مالىيە سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، تۈرلۈك چىقىملارنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى. قەشقەر ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى چاقىرغان «مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىپ، مالىيە، ئىقتىساد تەرتىپىنى ياخشىلاش» توغرىسىدىكى تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، چىقىمنى تېجەشكە ئائىت بىر قاتار ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقتى ۋە ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، بىر قانچە تۈرلۈك كونكرېت تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ ۋىلايەت كونكرېت تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش داۋامىدا ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كەسپىي ئورۇنلارغا ئاپتوموبىل سەپلەپ بېرىش ئۆلچىمى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى تۈزگەن «يىغىنلارنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تىزگىنلەش، يىغىن راسخودىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ۋاقىتلىق بەلگىلىمە» قاتارلىق بەش باشقۇرۇش چارىسى بويىچە ئىش بېجىرگەنلىكتىن، مالىيە ئىنتىزامى قاتتىق ئىجرا قىلىنىپ، تۈرلۈك چىقىملار ئۈنۈملۈك تىزگىنلەندى.

- خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغلەرنى ئىنقىلاش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلۇپ، خام چوت ئىچى، سىرتىدىكى مەبلەغلەرنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يوليورۇقى ۋە «گوۋۇيۈەننىڭ خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغلەرنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى»گە ئاساسەن، بۇ ۋىلايەت خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغلەرنى

ئورۇنلاشتۇرۇپ، ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەرگە بېرىپ نۇقتىلىق تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى؛ بىر قانچە گۇرۇپپا تەشكىللەپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، نۇقتىلىق تەكشۈرۈش دائىرىسىنى % 40 تىن ئاشۇرۇپ، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغلەرنىڭ باشقۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى.

- باج يىغىش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، كىرىم ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشىغا ھەقىقىي تۈردە كاپالەتلىك قىلدى. باج يىغىش خىزمىتى داۋامىدا، بۇ ۋىلايەت يەرلىك مەمۇرىي رەھبەرلەر ۋە باج ئىدارىسى باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى داۋاملىق ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، «قانۇن بويىچە باج ئېلىش، يىغىشقا تېگىشلىكلىرىنى تولۇق يىغىش، قالدۇرۇپ قويماسلىق، باجنى ئارتۇق يىغماسلىق» پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، باج مەنبەلىرىنى قاتتىق كونترول قىلىپ، باجنى ئازايتىش، كەچۈرۈم قىلىش ئىشلىرىنى تەكشۈرۈپ تەرتىپكە سېلىشنى چىڭ تۇتتى. مالىيە تارماقلىرىدىكى خادىملار تۈرلۈك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، باج ئېلىش نۇقتىلىرىنى ئېنىق بېكىتىپ، ئېلىشقا تېگىشلىك باجلارنى قاچۇرماسلىققا كاپالەتلىك قىلدى.

- مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىپ، مالىيە، باج تەرتىپىنى ئۈنۈملۈك قوغدىدى. ھەر دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى مالىيە، ئىقتىساد تەرتىپىنى رەتكە سېلىشنى مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىشتىكى مۇھىم خىزمەت سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. بىر قاتار كونكرېت تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، «كىچىك خەزىنە»لەرنى ئىنقىلاش خىزمىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، نامۇۋاپىق مالىيە چىقىملىرىنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى ھەمدە بوغالتىرلىق خىزمەت تەرتىپىنى رەتكە سالدى؛ يىلدا بىر قېتىم ئېلىپ بېرىلىدىغان چوڭ تەكشۈرۈش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، نۇقتىلىق تەكشۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، بىر تەرەپتىن، بوغالتىرلىق خىزمىتىنىڭ سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرسە، يەنە بىر تەرەپتىن، تەكشۈرۈپ ئىنقىلاپ چىقىلغان

مەسىلىلىرىنى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرى بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلدى؛ ئۆتكەن يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر تەكشۈرۈپ ئىنقىلاپ چىقىلغان ئىنتىزامغا خىلاپ سومما 7 مىليون 333 مىڭ يۈەن بولۇپ، بۇنىڭدىن 5 مىليون 134 مىڭ يۈەن خەزىنىلەشتۈرۈلدى.

ئەھمىيەت بېرىشى نەتىجىسىدە، بۇ ناھىيىنىڭ سۇغىرىش شارائىتى تەدرىجىي ياخشىلىنىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن يىلمۇ يىل مول ھوسۇل ئېلىندى. سۇ قۇرۇلۇشىدىكى ئەمەلىي نەتىجىلىرى بىلەن بۇ ناھىيە ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇدا بىر نەچچە يىل 1-، 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

جۇڭخې شىركىتى تېخنىكا تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىپ، بازارلىق مەھسۇلات ئىشلەپ چىقاردى

جۇڭخې لوگىسى

شىنجاڭ جۇڭخې پاي چەكلىك شىركىتى ھەمكارلاشتى

مۇدىرىيەت باشلىقى، باش جىڭلى: جاڭ يىڭچېن

مۇدىرىيەت ئەزاسى، پارتكوم مۇئاۋىن شۇجىسى: ئابدۇرېھىم قۇربان

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھەر شەرقىي قەشقەر يولى 18- نومۇر

تېلېفون: 2918—3835306 (0991)

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قۇربان ئىدرىس** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ جۇڭخې پاي چەكلىك شىركىتى تېخنىكا يېڭىلاش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يۇقىرى تېخنىكىلىق ئۈسكۈنىلەرنى كىرگۈزۈش ئارقىلىق سۈپەتلىك، يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى كارخانىلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

شىنجاڭ جۇڭخې پاي چەكلىك شىركىتى (ئەسلىدىكى ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتى) 1981 - يىلدىن باشلاپ ئۈچ قېتىم تېخنىكا ئۆزگەرتتى. 1994 - يىلغا كەلگەندە ئۇلار يىلىغا 22 مىڭ توننا ئادەتتىكى ئاليۇمىن، 5000 توننا ساپ ئاليۇمىن، 5000 توننا ھەر خىل شەكىلدىكى رەڭلىك ئاليۇمىن ماتېرىيالى، 6000 توننا ئاليۇمىن چوكىسى، 1500 توننا ئوكسىدسىزلاشتۇرۇلغان تاياقچە مىس، 25 مىڭ توننا ئانود ئېرىتمىسى، 8000 توننا ئاليۇمىن بىرىكمە مېتالى ئىشلەپ چىقىرالايدىغان يەتتە ئىشلەپچىقىرىش سىستېمىسىنى شەكىللەندۈردى.

تېخنىكا تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرگەچكە، بۇ شىركەتنىڭ يۇقىرى تېخنىكىلىق، ئەلا سۈپەتلىك، يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى كۈچەيدى. ئۇلار 1993-يىلدىن باشلاپ، سىغىمچانلىقى زور، يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئاليۇمىن ياپراقنى سىناق تەرىقىسىدە مۇۋەپپەقىيەت ئىشلەپ چىقاردى. ھازىرغىچە دۇنيادا ئاران ئۈچ دۆلەتتىكى تۆت كارخانىلا ئىشلەپ چىقىرالايدىغان بۇ مەھسۇلاتنىڭ جۇڭخې شىركىتىدە ئىشلەپ چىقىرىلىشى ئاپتونوم رايونىمىزغا شان-شەرەپ كەلتۈردى، ئېلىمىزنىڭ يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئاليۇمىن ياپراقنى ئىمپورت قىلىش تارىخى شۇنىڭ بىلەن ئاياغلاشتى. نۆۋەتتە، جۇڭخې شىركىتى ياپونىيە، كورىيە، سىنگاپور، تايلاند، شياڭگاڭ قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلاردىكى شىركەتلەر بىلەن يۇقىرى بېسىملىق ئېلېكترونلۇق ئاليۇمىن ياپراق سېتىپ بېرىش-سېتىۋېلىش توختامى ئىمزالىدى. ھازىر شىنجاڭ جۇڭخې پاي چەكلىك شىركىتى مەملىكەت بويىچە 500 كۈچلۈك كارخانىنىڭ 47-سى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى كارخانىلار بويىچە 7-بولدى.

لوپ ناھىيىسىنىڭ ھاڭگىيا يېزىسىدىكى دېھقانلار مېۋە سورتلىرىنى ياخشىلاش ئارقىلىق باغۋەنچىلىكنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. يېزا بويىچە مېۋىلىك باغ كۆلىمى 4000 مودىن، بۇلتۇر دېھقانلارنىڭ باغۋەنچىلىكتىن قىلغان كىرىمى 3 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

سۈرەتتە: ئۆستەڭبۆيى كەنتىدىكى كادىرلار مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ قىشتىن ئۆتۈش ئەھۋالىنى تەكشۈرمەكتە.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېپۇرغا تاشيول ئۆچاكسىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى كۆمۈر بىلەن ۋاقتىدا تەمىنلەش، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشتىكى قىيىنچىلىقلىرىنى ھەل قىلىش، مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۇلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

مۇختەر يۈسۈپ

△ ئۈرۈمچى تاشيول باش ئۆچاكسىنى يېقىندا مەلۇم قىسىم ئاتالغۇشلىق ئۈەندىكى كوماندىر-جەڭچىلەردىن ھال سورىدى.

نازىگۈل شېرىپ

△ كۇما تاشيول ئۆچاكىسى پېنسىيىگە چىققان ئىشچى-خىزمەتچىلەر ۋە قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرگە مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

ئابلىز دۆلەت

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قومۇل شەھىرىدە ھەر خىل بازارلار بوغلۇقتىن بارلىققا كېلىپ تېز تەرەققىي قىلىپ، شەھەر ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناماقتا.

سۈرەتتە: قومۇل شەھىرىنىڭ ئاقيەر يولىدىكى ياغاچ ماتېرىياللىرى بازىرى.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** فوتوسى

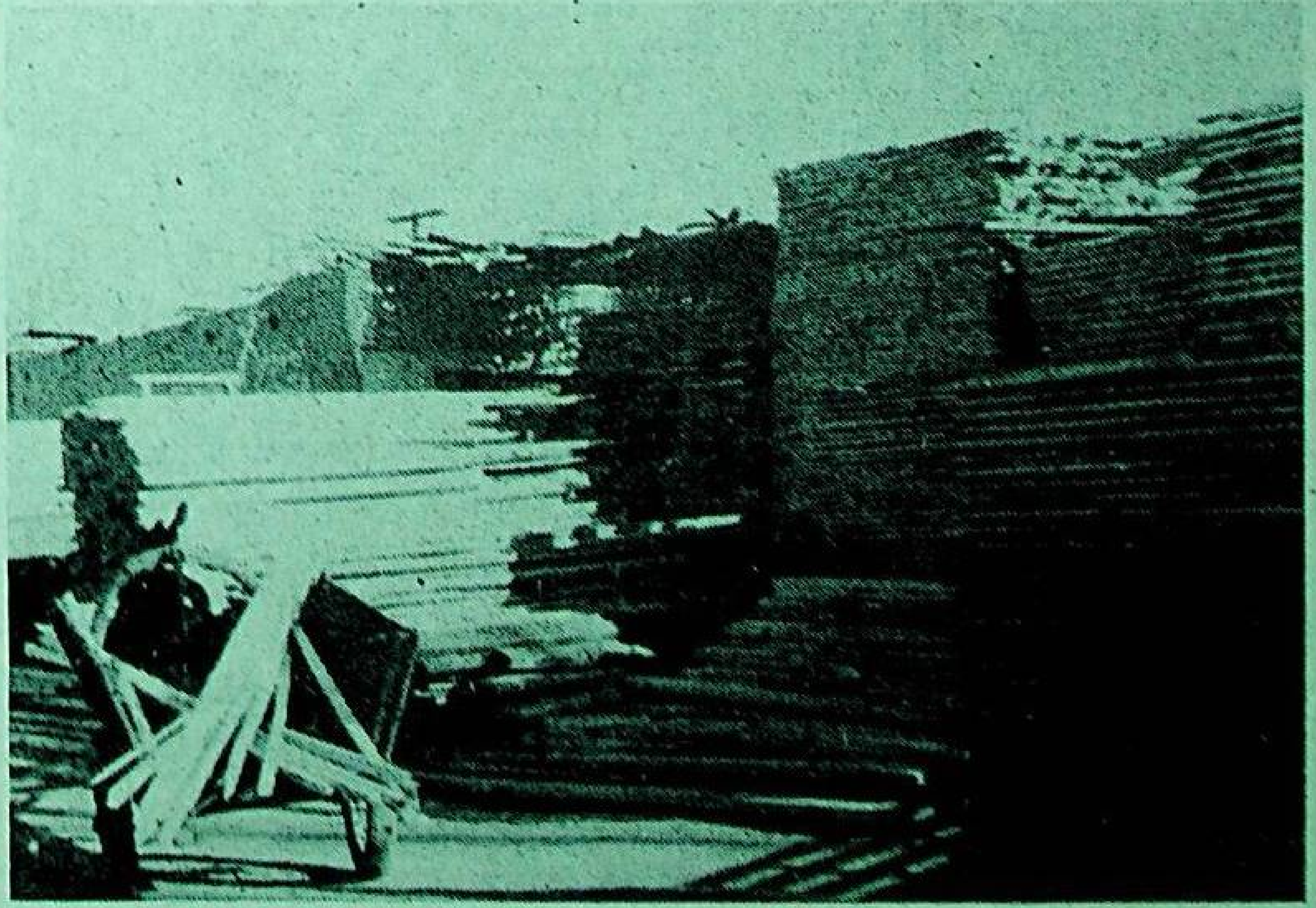

چاتقال يېزىلىق شىپاخانا ئىسلاھات سالمىقىنى زورايتىپ، جان-دىل بىلەن دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە نەمۇنىلىك شىپاخانىلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ساتتار رېقىپ، ئايدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، ئۆمەر ھامۇت** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھىرى چاتقال يېزىلىق شىپاخانا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى دادىل ئىسلاھ قىلىپ، دوختۇر- سېستىرالاردا جان-دىل بىلەن دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىمىتى قىلىش ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە نەمۇنىلىك شىپاخانىلار قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. شىپاخانا باشلىقى غوجەخمەت مۇسا مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: «بىزنىڭ مەقسىتىمىز دېھقانلىرىمىزنىڭ تەن ساغلاملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، ئۇلارنىڭ تېزراق ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى ئۈچۈن ئوبدان مۇلازىمەت قىلىشتىن ئىبارەت».

چاتقال يېزىسى — شەھەردىن بىر قەدەر يىراق، ئاھالىسى كۆپ، دائىرىسى كەڭ، تەبىئىي شارائىتى ناچار يېزا بولۇپ، دېھقان-چارۋىچىلار داۋالىنىشتا نۇرغۇن ئەمەلىي قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلەتتى. شىپاخانا رەھبەرلىكى يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە بۇ خىل ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، دېھقان-چارۋىچىلارنى ئەۋزەل داۋالىنىش شارائىتىغا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئاساسىي قۇرۇلۇشنى، ئۈسكۈنىلەرنى ۋە تېببىي خادىملارنى يۈرۈشلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت «ئۈچنى يۈرۈشلەشتۈرۈش» قۇرۇلۇشىغا يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەردى. 1992- يىلىدىن ھازىرغىچە تۈرلۈك يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ 1 مىليون 267 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ 1254 كۋادرات مېتىرلىق شىپاخانا بىناسى ۋە 286 كۋادرات مېتىرلىق قوشۇمچە كەسىپ بىناسىنى سېلىپ، ئىشقا كىرىشتۈردى، 1 مىليون 221 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ بىر يۈرۈش ئىلغار داۋالاش، تەكشۈرۈش سايمانلىرىنى

كەسىپلەر بويىچە نۆۋەتلىك تەربىيىلىدى.

شىپاخانا رەھبەرلىكى يەنە تېببىي خادىملارغا بولغان كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ جان -دىل بىلەن كېسەللەر ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش، ئۆزكەسپىنى قىزغىن سۆيۈش، كېسەللەرنىڭ قىيىنچىلىقىنى ئۆزۈمنىڭ قىيىنچىلىقى دەپ بىلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى. نەپسانىيەت-چىلىك قىلىدىغان، كېسەللەرگە سوغۇق مۇئامىلىدە بولىدىغان، قولىنىڭ ئۇچىدا ئىش قىلىدىغان ئەھۋاللارنىڭ سادىر بولۇشىنى قەتئىي توسۇپ، مەسىلە كۆرۈلگەن ھامان قىلچە يۈز خاتىرە قىلماي كەسكىن بىر تەرەپ قىلدى. كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى بىلەن كەسىپي ئۆگىنىشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، تېببىي خادىملار ئارىسىدا ئۆزئارا كەسىپ ئۆگىنىدىغان، دوستانە رىقابەتلىشىدىغان، ھەممە ئادەم كېسەللەر قەلبىدىكى «ئاق خالاتلىق پەرىشتە» بولۇشقا ئىنتىلىدىغان ياخشى كەيپىياتنى بارلىققا كەلتۈردى.

يۇقىرىقىدەك بىر قاتار خىزمەتلەر ئوبدان ئىشلەنگەنلىكتىن بۇ شىپاخانىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرى ئۈگۈشلۈق قانات يېيىپ، شىپاخانا ۋە تېببىي خادىملارنىڭ دېھقانلار ئارىسىدىكى ئوبرازى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئۆتكەن بىر يىلدا يېزىلىق شىپاخانىدا كۆرۈنگەن كېسەل 27 مىڭ 710 ئادەم (قېتىم)غا، كەنت ساقلىقنى ساقلاش پونكىتلىرىدا كۆرۈنگەن كېسەل 13 مىڭ 267 ئادەم (قېتىم)غا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە ياتاقتا يېتىپ، داۋالانغىنى 1196 ئادەم (قېتىم)غا يېتىپ، ئومۇمىي داۋالانغۇچىلارنىڭ %43.16 نى ئىگىلىدى، ياتاقتا يېتىپ داۋالانغانلارنىڭ ساقىيىش نىسبىتى %94.13 كە يەتتى. كېسەل كارىۋاتلىرىنىڭ يىللىق ئىشلىتىلىش نىسبىتى %71 تىن ئېشىپ كەتتى. داۋالاش، تەكشۈرۈش سايمانلىرىنىڭ سەرخىللىشىشى، تېببىي خادىملارنىڭ

يېزىلىق شىپاخانىغا كېلىپ داۋالىنىپ، ئاز پۇل خەجلەپ سەللىمازا ساقىيىپ چىقىپ كېتىدىغان بولدى، بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا بۇ يېزىدىكى دېھقانلار تەشەببۇسكارلىق بىلەن يېزىلىق شىپاخانىغا كېلىپ، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش ھەققىنى تاپشۇرۇپ، ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشقا ئاكتىپ قاتناشتى. نەتىجىدە بۇ يېزىدىكى دېھقانلارنىڭ ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشقا قاتنىشىش نىسبىتى %100 كە يەتتى.

ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەت رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى پارتكومى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى قىبلىنامە قىلىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈردى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

بۇ ئىدارە پارتكومى رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، «تۆتلەشتۈرۈش» تەلپى بويىچە بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر، ياش كادىرلارنى رەھبەرلىك ئورنىغا قويۇپ، رەھبەرلىك بەنزىسىنى خىللاشتۇردى. ھازىر ئىدارە بويىچە %85 بېكەت، ئۇچاستكىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى ئۆلچەمگە يەتتى. رەھبىرىي كادىرلارغا بولۇپمۇ يېڭىدىن رەھبەرلىك بەنزىسىگە قوشۇلغان كادىرلارغا بولغان تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ دېموكراتىك مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ئېڭىنى ئۆستۈردى ھەمدە ئۇلارنى ئاممىۋى كۆزقاراش، تەشكىلىي كۆزقاراشنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، شەخس بىلەن تەشكىلنىڭ، رەھبەرلىك بىلەن ئاممىنىڭ، دېموكراتىيە بىلەن مەركەزلەشتۈرۈشنىڭ، ھوقۇق بىلەن مەسئۇلىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلالايدىغان ئاڭلىقلىققا ئىگە قىلدى. پارتىيە قۇرۇلتىيى تۈزۈمى، پارتكومنىڭ خىزمەت تۈزۈمى، كادىرلارنى باھالاش، تەكشۈرۈش تۈزۈمى، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش تۈزۈمى، دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنى تۈزۈمى، «ئۈچ يىغىن بىر دەرس» تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بۇ جەھەتتە ياخشى تەجرىبە ھاسىل قىلدى.

بۇ ئىدارە پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىدا بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈردى. %97 ياچېيكىنى تەرتىپكە سالدى، %93 ياچېيكىنى «پروگرامما»دىكى نىشانغا يەتكۈزدى، بېكەت، ئۇچاستكا پارتىيە ياچېيكىسىنى تەرتىپكە سېلىشنى نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىدە دەسلەپكى ئۈنۈمگە ئېرىشتى. نەتىجىدە پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ جەڭگىۋار، قورغانلىق رولى جارى قىلدۇرۇلۇپ، بىر تۈركۈم ئىلغار پارتىيە ياچېيكىلىرى بارلىققا كەلدى.

بۇ ئىدارە پارتكومى پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەش، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا سىستېمىلىق پارتىيە بىلىملىرى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ سىياسىي ئېڭىنى يۇقىرى كۆتۈردى. پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاشتا چىڭ تۇردى. پارتىيە ئەزالىرىنى باھالاشتا ئۇلارنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش پوزىتسىيىسىنى ئۇلارنىڭ پارتىيىۋىلىكىنى باھالاشنىڭ مۇھىم شەرتى قىلدى. نەتىجىدە ئۇلارنىڭ ئەلا مۇلازىمەتلىك قىلىش ئېڭى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. يېقىنقى بەش يىل ئىچىدە ئۇچاستكا، بېكەتتىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن تەقدىرلەنگەن ئىلغار شەخسلەر ئىچىدە پارتىيە ئەزالىرى 24 مىڭ 149 ئادەم (قېتىم)غا يېتىپ، ئىلغار شەخسلەرنىڭ %61 نى ئىگىلىدى.

ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ، 3162 پارتىيە ئەزاسى بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بويىچە خىزمەت كۆرسىتىپ تەقدىرلەندى. ئاكتىپلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ئىزچىل چىڭ تۇتقانلىقتىن، بۇلتۇر پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغانلارنىڭ سانى 1990- يىلىغا قارىغاندا %123 ئاشتى، بەش يىلدا 3305 كىشى پارتىيىگە يېڭىدىن قوبۇل قىلىندى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن نەشر قىلىنىۋاتقان «شىنجاڭ خەلق ئەسكەرلىرى» گېزىتى پارتىيىنىڭ تەشۋىقات لوشەنىدە چىڭ تۇرۇپ، گېزىتنى مول مەزمۇن، رەڭدار شەكىل بىلەن چىقىرىپ، مۇشتېرىلارنىڭ، بولۇپمۇ ئوفىتسېر-ئەسكەرلەرنىڭ ياخشى ئوقۇشلۇقىغا ئايلاندۇردى.

سۈرەتتە: مۇھەررىرلەر خىزمەت ئۈستىدە.

ئېلى تۇراق فوتوسى

قۇمۇل ۋىلايىتى ئامما دۇچكېلىۋاتقان قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى خىزمەتنىڭ نۇقتىسى قىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى بۇ يىل ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان قىزىق نۇقتا، دۇچكېلىۋاتقان قىيىن مەسىلىلەرگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، ھەل قىلىش ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، سەككىز تۈرلۈك ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى بۇ يىللىق خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى. ئۇلار تۆۋەندىكىچە:

يەتكۈزۈش تورىنىڭ غول لىنىيە قۇرۇلۇشىنى ئورۇنداش.

- ئاھالىلەرنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ 2- باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشىنى تاماملاش.

- قۇمۇل تەنتەربىيە پائالىيەت مەركىزىنى ئۆزگەرتىپ ياساش.

- قۇمۇل شەھىرىنىڭ كۈنىگە 100 مىڭ تونىنا پاسكىنا سۇنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلۇشىنى پۇختا

يەنجى ناھىيىسى ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان كادىرلارغا يۈز خاتىرە قىلمىدى

يەنجى خويزۇ ئاپتونوم ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە مەمۇرىي تەپتىش ئىدارىسى چىركىنلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋامىدا پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، قانۇن، ئىنتىزامغا خىلاپلىق

مۇئامىلە قىلىپ، تەكشۈرۈپ، تەقىق قىلىش، ئاممىنىڭ پىكرىنى قوبۇل قىلىش ۋە بىۋاسىتە قول تىقىپ ئىشلەش ئارقىلىق خىيانەتچىلىك قىلىش، پارىخورلۇق قىلىش قىلمىشى بىر قەدەر ئېغىر بولغان 27 كادىرنى پارتىيىدىن چىقىرىپ

يۈەن سەرپ قىلىپ بىر يۈرۈش ئىلغار داۋالاش، تەكشۈرۈش سايمانلىرىنى سېتىۋېلىپ، داۋالاش شارائىتىنى تۈپتىن ياخشىلىدى، بەش يىلدا 100 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئاجرىتىپ، 17 تىببىي خادىمنى شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەنى قاتارلىق ئورۇنلارغا ئۆگىنىشكە ئەۋەتىپ، ئۇلارنى مەخسۇس

كەتتى. داۋالاش، تەكشۈرۈش سايمانلىرىنىڭ سەرخىللىشىشى، تىببىي خادىملارنىڭ كەسپىي ساپاسى ۋە مۇلازىمەتلىق سۈپىتىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشكە ئەگىشىپ، بۇ يېزىدىكى دېھقانلار نۇرغۇن پۇل خەجلەپ چوڭ شەھەرلەرگە بېرىپ داۋالىنىدىغان ئەھۋاللار تۈگىدى. ئۇلار ئىشەنچلىك ھالدا

مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى بۇ يىلقى خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى. ئۇلار تۆۋەندىكىچە:

– تاغلىق رايونلاردىكى 800 ئائىلىلىك نامرات دېھقان – چارۋىچىنى كۆچۈرۈپ، شارائىتى ياخشى جايلارغا مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش، 5000 نامرات ئائىلىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ بېرىش.

– يېزىلارنىڭ ئىچىملىك سۈيىنى ياخشىلاپ، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنداشنى ئىشقا ئاشۇرۇش.

– شىمالدىكى تاغلىق رايونلارغا توك

ئۆزگەرتىپ ياساش.

– قومۇل شەھىرىنىڭ كۈنىگە 100 مىڭ توننا پاسكىنا سۇنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلۇشىنى پۇختا ئىشلەش.

– شەھەر ئاھالىلىرىنى سۇ بىلەن تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ھازىرقى 1-ۋە 2-سۇ چىقىرىش ئۈسكۈنىلىرىنى تورلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تاماملاش.

– تەڭرىتاغ شىمالىي يولى، يۇقىرى ئاقيەر يوللىرىنى ئۆزگەرتىپ، كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى ۋە «1-ئاۋغۇست» يولىنى يۇرۇشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشىنى تاماملاپ بولۇشتىن ئىبارەت.

تەپتىش ئىدارىسى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋامىدا پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، قانۇن – ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان كادىرلارغا يۈزخاتىرە قىلماي، تېگىشلىك چارە كۆردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيىدىكى بىر قىسىم كادىرلار ئارىسىدا خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق قىلىش ھادىسىلىرى كۆرۈلۈپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى تەسىرگە ئۇچرىغانىدى. ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بىلەن مەمۇرىي تەپتىش ئىدارىسى بۇ مەسىلىگە جىددىي

ۋە بىۋاسىتە تونۇپ ... خىيانەتچىلىك قىلىش، پارىخورلۇق قىلىش قىلمىشى بىر قەدەر ئېغىر بولغان 27 كادىرنى پارتىيىدىن چىقىرىپ ۋە پارتىيە ئىچىدە ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىپ، دۆلەت ۋە كوللېكتىپنىڭ 300 مىڭ يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىيىنىنى قايتۇرۇۋالدى. ئۇنىڭدىن باشقا ئاممىنىڭ 210 پارچە ئەرز – شىكايىتىنى قوبۇل قىلىپ، ئازساندىكى كادىرلار ئىچىدە ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ھادىسىلىرىنىڭ بىخ سۈرۈۋاتقانلىقىنى سېزىپ، ئۇلارغا تەنقىد – تەربىيە بەردى.

ئەمەت راخمان

ئاقسۇ ۋىلايىتى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىنى ئۈگۈشلۈك ئېلىپ بارماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **توختى ئەرشىدىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى ئىككى يىلدا 74 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشى ئېلىپ باردى.

بۇ ۋىلايەت 1995-يىلدىن باشلاپ ئۈچ يىل ئىچىدە جەمئىي 102 مىليون 680 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، ئادەم ۋە چارۋا ماللارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىشنى پىلانلىغانىدى. شۇنىڭدىن بۇيان ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر بۇ خىزمەتنى مۇھىم ئىشلار قاتارىغا قويۇپ، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى، يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە ھەممە كىشى ئىچىملىك سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىغا «خالىس تۆھپە قوشۇش» دولقۇنى قوزغىدى. نەتىجىدە ئاپتونوم رايوننىڭ 40 مىليون 450 مىڭ يۈەن ياردەم بېرىشى، ۋىلايەتنىڭ 5 مىليون 980 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىشى، ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ 6 مىليون 322 مىڭ يۈەن، بىۋاسىتە مەنپەئەتدار يېزا، مەيدان ۋە دېھقان-چارۋىچىلارنىڭ 21 مىليون 592 مىڭ يۈەن قىممىتىدە پۇل، ئەمگەك كۈچى چىقىرىشى بىلەن بۈلتۈر يىل ئاخىرىغىچە ۋىلايەت بويىچە 3581 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا تۇرۇبا ياتقۇزۇلدى ۋە 94 قۇدۇق، 77 سۇمۇنارى، 44 كۆلچەك، 112 سۇ ساقلاش كۆلى، ئالتە يۇقىرى بېسىملىق سۇ چىقىرىش قۇرۇلمىسى ياسىلىپ، 41 مىڭ 78 ئائىلە پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى.

يېقىندا غۇلجا شەھىرىدە توي – تۆكۈننى ئاددىي – ساددا ئۆتكۈزۈپ، ھەشەمەتچىلىككە قارشى تۇرۇش توغرىسىدا تەشۋىقات ۋە ئىمزا قويۇش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: كىشىلەر كۆرگەزمىگە قويۇلغان تام گېزىتىنى كۆرمەكتە.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

مېتېئورولوگىيىلىك مۇلازىمىتى – ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ قوغدىغۇچىسىدۇر

ئابدۇۋەلى مامۇت

مېتېئورولوگىيىلىك مۇلازىمەتلىق خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىغا ئومۇمىي خاراكتېرلىك تەسىر كۆرسىتىدىغان، يۇقىرى پەن-تېخنىكىغا ياتىدىغان كەسىپ، خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش ۋە كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشى قاتارلىقلار مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىدىن ئايرىلالمايدۇ. «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ مېتېئورولوگىيە نىزامى» (تۆۋەندە قىسقارتىلىپ «نىزام» دېيىلىدۇ) ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلغان بىر يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى، مېتېئورولوگىيە تارماقلىرى «نىزام»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇپ، مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىنى قانۇن ئىزىغا سېلىپ ھەم ئۇنى قېلىپلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

نۆۋەتتە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى ئۇچۇر بېرىش ۋە ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش دائىرىسىدىن ھالقىپ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىگە سىڭىپ كىردى. بولۇپمۇ كەسپ مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتى بىلەن ھەقلىق مۇلازىمەتلىق تەرەققىي قىلىپ، سانائەت – قاتناش، دېھقانچىلىق، بىناكارلىق، ئورمانچىلىق، سۇ قۇرۇلۇشى، مۇھىت ئاسراش، ساياھەت، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە قاتارلىق ساھەلەرگىچە كېڭەيدى. مەسىلەن: سۈنئىي يامغۇر ياغدۇرۇش، مۆلدۈردىن ساقلىنىش، ھاۋارايىغا سۈنئىي تەسىر كۆرسىتىش، كاتتا مۇراسىملار ئۈچۈن شار تەييارلاش، رادىئو – تېلېۋىزىيىدە مۇلازىمەتلىق قىلىش، يېزا-قىشلاقلاردا ئالدىن مەلۇمات بېرىش قاتارلىقلار. بۇلاردىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي تۇرمۇشنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، مېتېئورولوگىيە جەمئىيەتتە كەم بولسا بولمايدىغان كەسىپكە ئايلاندى. بۇنىڭدىن كېيىن ئىقتىسادىي تەرەققىيات، خەلق ئىگىلىكى قاتارلىق ساھەلەردە مېتېئورولوگىيىنىڭ رولى بارغانسېرى مۇھىم بولىدۇ ۋە پۈتۈن جەمئىيەت ئۇنىڭغا ئېھتىياجلىق بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن مېتېئورولوگىيە مۇلازىمەتلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتىشكە توغرا كېلىدۇ.

1. تەشۋىقات خىزمىتىنى ھەقىقىي تۈردە چىڭ تۇتۇش لازىم. بۇنىڭدا مېتېئورولوگىيە مۇلازىمەتلىقنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن ھەقىقىي خىزمەت قىلدۇرۇش ئۈچۈن، «نىزام»نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇشىمىز، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ مېتېئورولوگىيە مۇلازىمەتلىقنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈشىمىز كېرەك، بۇ مېتېئورولوگىيە مۇلازىمەتلىقنىڭ نورمال ئىشلىنىشىنىڭ مۇھىم كاپالىتى.

2. مېتېئورولوگىيە تارماقلىرى ئەتراپلىق مۇلازىمەتلىق قىلىش ئارقىلىق ئۆزىنىڭ جەلپ قىلىش كۈچىنى ئاشۇرۇشى لازىم. بۇنىڭدا مۇلازىمەتنى مەقسەت قىلىش، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئۈچۈن مۇلازىمەتلىق قىلىشنى نۇقتا قىلىش، مېتېئورولوگىيە مۇلازىمەتلىقنى مەمۇرىي تەدبىر قىلىش كېرەك.

3. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش لازىم. ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشى، پەن-تېخنىكىنىڭ كەڭ تۈردە قوللىنىلىشى، بولۇپمۇ مېتېئورولوگىيىدىن بېرىلگەن ئۇچۇرلارنىڭ توغرىلىق سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، كۆپلىگەن جايلارنىڭ مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىگە ئىشىنىش، تايىنىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشقا بولغان ئېھتىياجى بارغانسېرى ئاشماقتا، بولۇپمۇ ئاشلىق، پاختا بازىسى قۇرۇلۇشى ۋە ئۇنىڭ كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، مېتېئورولوگىيىدىن بېرىلگەن تۈرلۈك ئۇچۇرلارغا بولغان ئېھتىياج ئۆسۈپ، جايلار توغرا ئۇچۇر ئارقىلىق بىر تەرەپتىن ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئالسا، يەنە بىر تەرەپتىن تېرىلغۇ پەرۋىشى ئۈچۈن ئىلمىي ئاساسقا ئىگە بولۇۋاتىدۇ، ئىشلەپچىقىرىشتا ئالدىراڭغۇلۇق قىلىپ دېھقان، چارۋىچىلارنى بىھۇدە زىيانغا ئۇچرىتىشتىن ساقلاپ قېلىۋاتىدۇ. مەسىلەن، يېڭىسار ناھىيىسىدە ئۆتكەن يىلى 3-ئاينىڭ 29-كۈنىدىن 4-ئاينىڭ 8-كۈنىگىچە بولغان ھاۋارايىدىن ئالدىن بېرىلگەن مەلۇمات توغرا بولغانلىقى ئۈچۈن، بۇ ناھىيە 1 مىليون 127 مىڭ 400 يۈەنلىك زىياندىن ساقلىنىپ قالغان. كۆپلىگەن ناھىيىلەرنىڭ مېتېئورولوگىيە مۇلازىمىتىنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈشتىكى رولىغا بولغان تونۇشى بىر قەدەر روشەن بولغانلىقتىن ئۇلار مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا مەبلەغ سالغان. بىراق، بىر قىسىم جايلاردا كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەتنى ئەلا بىلىپ، مېتېئورولوگىيە قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىشقا سەل قاراش ئەھۋالى يەنىلا ئېغىر بولماقتا. بىز تۈرلۈك ئاپەتلەرنىڭ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا زىيان سېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، مېتېئورولوگىيە ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئايانماي مەبلەغ سېلىشىمىز كېرەك. شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، سېلىنما سېلىش بايلىق يارىتىشنىڭ مۇھىم تەدبىرى. چۈنكى ئاز سېلىنما بىلەن زور زىياندىن ساقلانغىلى، دېھقان- چارۋىچىلارنىڭ مەنپەئەتىنى قوغداپ قالغىلى بولىدۇ.

4. كەسپىي خادىملارنى زور كۈچ بىلەن تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش لازىم. مېتېئورولوگىيە نازۇك تېخنىكا بولۇپ، ئۇ بىر قەدەر يۇقىرى سەۋىيىلىك تېخنىكا خادىملىرىغا موھتاج. شۇڭا ئالىي مەكتەپلەردە تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتۇش ھەم ئۆز ئورنىدا تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈشنى كۈچەيتىش كېرەك.

دېمەك، مېتېئورولوگىيىلىك مۇلازىمەتلىق دۆلەت مەبلەغ سالىدىغان، جەمئىيەت پايدىسىنى كۆزلەيدىغان كەسىپ بولۇپ، پۈتۈن جەمئىيەت ئۇنىڭغا كۆڭۈل بۆلۈشى لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندىلا خەلق ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، يېزا ئىگىلىكىدىن ئۇدا مول ھوسۇل ئېلىشنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

خىزمەت تەتقىقاتى

شىنجاڭ ئۆكتەبىر تراكتور (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى ئاپتونوم رايوننىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدىكى چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، ئاشلىق ۋە پاختا ھوسۇلىنى، مەھسۇلاتنى، كىرىمنى ئاشۇرۇش ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئېشىش شەكلىنىڭ قوپال ھالەتتىن تۈجۈپىلەنگەن ھالەتكە ئۆزگىرىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، سۇلياۋ يوپۇق يېيىپ تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسى مۇھىم نۇقتا قىلىنغان يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇشى ۋە قوللىنىلىشىنى يەنىمۇ كېڭەيتىش، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۆزى ئىشلەپ چىقارغان سۈپەتلىك، داڭلىق مەھسۇلات - «XJ –150»، «XJ – 180»، «XJ – 200»، «XJ – 250»، «XJ – 500»، «XJ – 503 HP» تىپلىق تراكتورلىرىنى بازارغا سېلىشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۆكتەبىر تراكتور (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى ئەتىيازلىق تېرىلغۇنىڭ ئوڭۇشلۇق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش، دېھقانچىلىق مەۋسۇمىگە دەخلى يەتكۈزمەي، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ۋەزىپىسىنىڭ سۈپەتلىك، تولۇق ئورۇندىلىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، تېخنىكا مۇلازىمىتى خادىملىرى ۋە مۇلازىمەت ئاپتوموبىللىرىنى ئاجرىتىپ، شىركىتىمىز ئىشلەپ چىقارغان ھەرخىل تراكتورلارنى ئىشلىتىۋاتقان ئورۇنلارغا كۈن بويى مۇلازىمەت قىلىشنى قارار قىلدى.

شىنجاڭ ئۆكتەبىر تراكتور (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى

تەنتەنىلىك ۋەدە بېرىدۇ

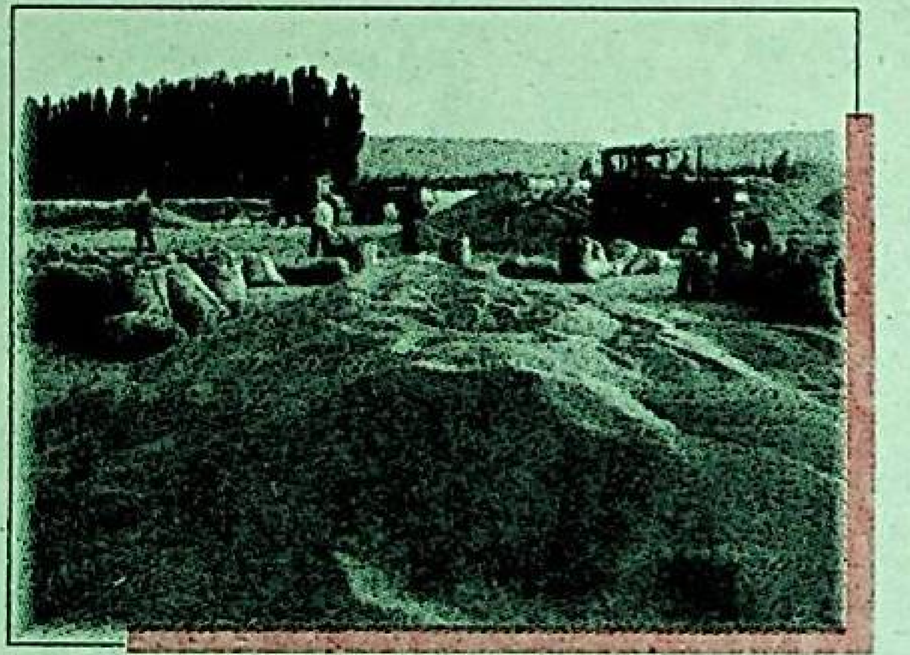

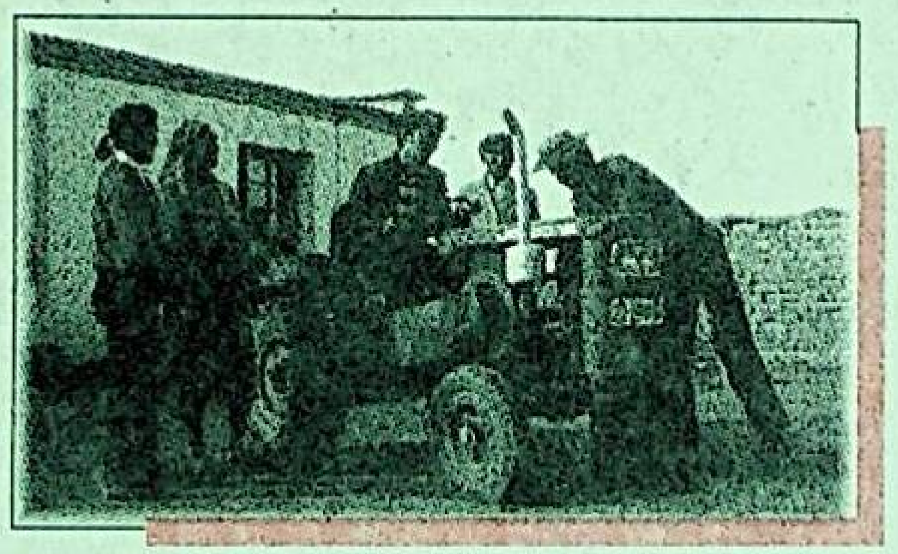

زاۋۇتنىڭ جايلاردىكى سېتىش ئورۇنلىرى ۋە ئۇلارنىڭ ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرلىرى

رايونلار	رايون نومۇرى	تېلېفون نومۇرى	رايونلار	رايون نومۇرى	تېلېفون نومۇرى	رايونلار	رايون نومۇرى	تېلېفون نومۇرى	رايونلار	رايون نومۇرى	تېلېفون نومۇرى
سانجى	0994	2339784	دوربىلجىن	0901	3344790	تۇرپان	0995	525137	باي	0997	8622991
قەشقەر	0998	2827664	بېيتۇن	0906	3371234	پىچان	0995	222724	ئاۋات	0997	5121441
ئاقسۇ	0997	2121171	ساۋەن	0993	6014636	قۇمۇل	0902	2237500	مارالبېشى	0998	6211685
كورلا	0996	2027589	شىخەنزە	0993	2023724	بارىكۆل	0902	4622136	قاغىلىق	0998	7283263
ئىلى	0999	8129207	ماناس	0994	6661917	خوشۇت	0996	5621023	يەكەن	0998	8511357
شىخو	0992	503312	قۇتۇبى	0994	4503482	خېجىڭ	0996	5023936	خوتەن	0903	2024465
جىڭ	09093	5332801	فۇكاڭ	0994	3223022	لوپنۇر	0996	4022311	قاراقاش	0903	6511685
كۈيتۇڭ	0992	222483	گۇچۇڭ	0994	7213245	بۇگۇر	0996	4690457	يەنجى	0996	6021401
بورتالا	09093	2227964	چىگسىخوزا	0999	3291743	كۇچا	0997	4124238	جىمسار	0994	6911766
غۇلجاناھىيىسى	0999	4295083	قورغاس	0999	3023786	توقسۇ	0997	8122879			
تارباغاتاي	0901	6228154	توقسۇن	0995	823723	شايار	0997	8322054			

باش مۇدىر، باش دىرېكتور: چېن يۇڭگاڭ، مۇدىر، مۇئاۋىن باش دىرېكتور: توختى ھوشۇرلار خېرىدارلارغا ئېھتىرام بىلدۈرىدۇ!
ئالاقىلەشكۈچى: سېتىش باش شىركىتى، شىركەتنىڭ باش دىرېكتورى: ئوران ۋاجىدى
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ يولى 42 ـ نومۇر، تېلېفون نومۇرى: 5857528، 5857656، 5812804 (0991) تېلېگرامما نومۇرى: 0577

قەغەزچىلىك ساھەسىدىكى ئىنقىلابنىڭ يەنە بىر مول مېۋىسى - بىرىكمە قەغەز

ۋۇگەنلىن

قەغەزنىڭ مەيدانغا كېلىشى دۇنيا مەدەنىيىتى تارىخىدىكى دەۋر بۆلگۈچ ئىش. قەغەزچىلىك تېخنىكىسى ئېلىمىزنىڭ تۆت چوڭ كەشپىياتىنىڭ بىرى. 1000 نەچچە يىلدىن بۇيان بىز قەغەزچىلىك تېخنىكىمىزنىڭ بولغانلىقى بىلەن شۇنداقلا دۇنيا مەدەنىيىتىگە چوڭقۇر تەسىر كۆرسەتكەنلىكىمىز بىلەن پەخىرلىنىپ كەلدۇق. لېكىن جەمئىيەتنىڭ قەغەزگە بولغان ئېھتىياجىنىڭ بارغانسېرى ئېشىپ بېرىشى، قەغەز زاۋۇتلىرىنىڭ كۆپلەپ قۇرۇلۇشى نەتىجىسىدە مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشمۇ شۇنچە يامانلىشىپ باردى. مۇھىتنى قوغداش ساداسى بارغانسېرى يۇقىرىلاۋاتقان 20-ئەسىرنىڭ 90-يىللىرىدا دۇنيا بويىچە ئەنئەنىۋى قەغەزچىلىك بارغانسېرى قاتتىق چەكلىمىگە ئۇچرىماقتا. 1996-يىلى 8-ئايدا ئېلىمىز «گوۋۇيۈەننىڭ مۇھىتنى قوغداشقا دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»نى ئېلان قىلدى. ئۇنىڭدا مەملىكەت بويىچە يىلىغا 5000 توننىدىن تۆۋەن قەغەز ئىشلەپ چىقىرىدىغان كىچىك قەغەز زاۋۇتلىرىنى تاقىۋېتىشنى ئېنىق بەلگىلىدى. لېكىن كىشىلەرنىڭ قەغەزگە بولغان ئېھتىياجى ئەكسىچە ئېشىپ باردى. جۇملىدىن ئېلىمىزدە يىلدا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان قەغەز ئون كىلوگرامدىن ئېشىپ كەتتى. بۇنداق بۇلغىنىش بىلەن ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدىكى ئۆتكۈر زىددىيەتنى قانداق ھەل قىلىش مۇھىم مەسىلە بولۇپ قالدى.

1996-يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا مۇھىتنى بۇلغىمايدىغان بىر خىل بىرىكمە قەغەز دۇنياغا كەلدى. بۇ قەغەز مۇھىتقا تەسىر كۆرسەتمەيدىغان ئۇسۇلدا ياسىلىپلا قالماي، سۈپىتىمۇ ئەنئەنىۋى قەغەزدىن ياخشى. 1996-يىل 11-ئاينىڭ 27-كۈنى بېيجىڭ ئىلىم-پەن سارىيىدا بۇنداق بىرىكمە قەغەزنى ئومۇملاشتۇرۇش يىغىنى ئېچىلدى. بۇنىڭ بىلەن بىرىكمە قەغەز كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى.

تونۇشتۇرۇشلاردىن قارىغاندا، ئەنئەنىۋى قەغەزنىڭ يېتەرسىزلىكلىرى كۆپ ئىكەن. مەسىلەن: ئۇنىڭ خام ئەشياسى ياغاچ بوتقىسى ۋە قەغەز بوتقىسى بولۇپ، ئورمان ۋە ئۆسۈملۈك يېپىنچىسىغا بولغان بۇزغۇنچىلىق ئېغىر بولىدۇ؛ قەغەزنى ياساش جەريانىدا زور مىقداردىكى كېرەكسىز گاز ۋە سۇنى چىقىرىپ، مۇھىتنى بۇلغايدۇ؛ ئۇنى يىغىۋالغىلى بولمايدۇ. ئەگەر كۆيدۈرۈلسە، يەنە مۇھىتنى بۇلغايدۇ.

بىرىكمە قەغەزنى تەيۋەندىكى كاۋچوڭ پادىشاھى ۋاڭ يۇڭچىڭنىڭ جەنۇبىي ئاسىيا شىركىتى ئىشلەپ چىقارغان. ئۇنىڭ خام ئەشياسى نېفىتنىڭ قوشۇمچە مەھسۇلاتى پولىپروپىلېن بولۇپ، ئۆسۈملۈكلەر زىيانغا ئۇچرىمايدۇ. بۇنداق قەغەزنى ئىشلىتىشنىڭ يەر شارىدىكى ئۆسۈملۈك يېپىنچىسىنى قوغداش، سۇ-تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشىنى تىزگىنلەش، سۇ مەنبەسىنى ساقلاش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش جەھەتتە ئەھمىيىتى بەكمۇ زور. پولىپروپىلېن بىرىكمە قەغەزنى كۆپ قېتىم يىغىۋالغىلى، ئۇنىڭدىن يەنە شۇنداق قەغەزنى ئىشلىگىلى بولىدۇ. ئۇنى ئەخلەت ئورنىدا بىر تەرەپ قىلىپ، پۈتۈنلەي كۆيدۈرۈۋەتكەندىمۇ زەھەرلىك گاز چىقمايدۇ. بۇ قەغەز ئۆزگىچە تەركىب، ھۈنەر-سەنئەت، ئۇسكۈنىلەر. ئارقىلىق ياسىلىدۇ. ياساش جەريانىدا ئاقارتىش ھاجەتسىز. ئەنئەنىۋى قەغەزنى ياسىغاندىكى سۇ ۋە خىمىيىلىك دورىلار ئىشلىتىلمەيدۇ. شۇڭا ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدا زەھەرلىك سۇ، كېرەكسىز ماددىلارنىڭ مۇھىتنى بۇلغىشىنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

خەلقئارادا پولىپروپىلېن بىرىكمە قەغىزى ئۈستىدىكى تەتقىقات 1965-يىلى باشلانغان. ئەنگلىيە، ئامېرىكا، ياپونىيە قاتارلىق ئەللەردىكى كارخانىلار بۇنداق مەھسۇلاتنىڭ ئىستىقبالى بارلىقىنى كۆرۈپ، بەس-بەستە ئۇنى ئىشلەپ چىقىرىشقا باشلىدى. لېكىن تېخنىكا تەلپى يۇقىرى، خىراجەت كۆپ كېتىدىغان بولغاچقا، ئۇنى راۋاجلاندۇرغۇچىلار ئازلاپ كەتتى. ھازىر ئامېرىكىنىڭ دۇباڭ شىركىتى، ياپونىيىنىڭ شاھزادە شىركىتى، تەيۋەن جەنۇبىي ئاسىيا شىركىتىلا قالدى. جەنۇبىي ئاسىيا شىركىتى ۋۇجۇدقا چىقارغان، خېيكۇ شەھەرلىك شەنجى شىركىتى چوڭ قۇرۇلۇقتا بازارغا سالغان بۇنداق بىرىكمە قەغەزنىڭ بازارغا سېلىنغىنىغا ئۇزاق بولمىغان بولسىمۇ، لېكىن بەزى جەھەتتىكى ئىقتىدارى باشقا كارخانىلارنىڭ بىرىكمە قەغەزلىرىنىڭكىدىن ياخشى. ئۇ 2-قېتىملىق بۇلغاشنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەلپىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان بىردىنبىر مەھسۇلات. ئۇنى ئىشلەتكەندە ئالاھىدە سىياھ ئەمەس، ئادەتتىكى سىياھنىلا ئىشلەتسە بولىدۇ.

پولىپروپىلېن بىرىكمە قەغىزىنىڭ ئىشلىتىلىش دائىرىسى بەكمۇ كەڭ. ئىقتىدارى جەھەتتە ئەنئەنىۋى قەغەزدە بولمىغان ياخشى تەرەپلەر بار. مەسىلەن: بۇنداق قەغەز زەھەرسىز، ئۇنىڭغا سۇ، نەم ئۆتمەيدۇ، ئۇنى قۇرت يېمەيدۇ، ئۇ چىرىمەيدۇ، يۇقىرى تېمپېراتۇرىغا چىداملىق، داغ چۈشمەيدۇ، رەڭگى ئۆچمەيدۇ، ئۆزگەرمەيدۇ، سوزۇلۇشچانلىقى كۈچلۈك، ئاسان يىرتىلمايدۇ. خەرىتە بېسىشقا مۇۋاپىق، ئەگەر خەرىتە ئەنئەنىۋى قەغەزگە بېسىلسا، ۋاقىت ئۆزارغانسېرى قەغەز سارغىيىپ كېتىدۇ، دالا مەشغۇلاتىدا قاتلاپ، ئېچىپ يۈرگەندە، قاتلىغان جاي يىرتىلىپ كېتىدۇ. خەرىتە بىرىكمە قەغەزگە بېسىلسا، بۇنداق ئاۋارىچىلىك بولمايدۇ. بىرىكمە قەغەزدىن يەنە قاچا ياساشقا بولىدۇ. ھەممەيلەنگە ئايان، سۇلياۋ تاماق قاچىسى مۇشۇ بىر نەچچە يىلدا ھەممە يەرنى قاپلاپ كەتتى. لېكىن ئۇ تۆمۈريول بويىدا ئاق بۇلغىنىش بەلبېغى پەيدا بولدى. چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردىمۇ مۇشۇنداق ئەھۋال كۆرۈلدى. بۇنداق بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، شاڭخەي، فۇجۇ، ۋۇخەن، گۇاڭجۇ قاتارلىق چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەر كەينى-كەينىدىن سىياسەت تۈزۈپ، بۇنداق قاچىنى ئىشلىتىشنى چەكلەپ، ئاسان پارچىلىنىدىغان ياكى يىغىۋېلىشقا قولايلىق، مۇھىتنى بۇلغىمايدىغان مەھسۇلاتنى ئىزدىمەكتە. خېيكۇ شەھەرلىك شەنجى شىركىتى بازارغا سالغان بىرىكمە قەغەز دەل كۆڭۈلدىكىدەك مەھسۇلات. جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ كاندىدات تەتقىقاتچىسى، نەشرىيات ۋە قەغەزچىلىك مۇتەخەسسىسى ۋاڭ يۇگېڭ مۇنداق دېدى: «قۇرتلاش، چىرىپ كېتىش ھازىر كۇتۇپخانىلارنىڭ بېشىنى ئاغرىتىۋاتقان مەسىلە. مەن نەملەشمەيدىغان، قۇرتتىن قورقمايدىغان قەغەزنىڭ ۋۇجۇدقا چىقىشىنى ئارزۇ قىلىپ كەلگەنىدىم. ھازىر بۇ بىرىكمە قەغەز مېنىڭ ئارزۇيۇمنى رېئاللىققا ئايلاندۇردى. ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى مەدەنىيەت تارىخىدىكى زور ئىش». گوۋۇيۈەن مۇھىت كومىتېتىنىڭ پەن-تېخنىكا مەسلىھەتچىسى، ئاكادېمىك ليۇدۇڭشېڭ بۇ بىرىكمە قەغەزنىڭ قىممىتىگە مۇنداق باھا بەردى: «ئىنسانلارنىڭ مەدەنىيەت تارىخىدا بارلىققا كەلگەن كەشپىياتلار قەغەز ۋە مەتبەئەچىلىكتەك مۇھىم رول ئوينىيالمىدى. جۇڭگولۇقلار قەغەزنى ئەڭ بۇرۇن كەشىپ قىلدى. قەغەز ياساش تېخنىكىسىنى غەربتىن توپتوغرا 900 يىل بالدۇر قوللاندى. 20-ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا جۇڭگولۇقلار پولىپروپىلېن بىرىكمە قەغەزنى ياساش

نەنفېڭچە يېزا ئىگىلىكىدىن يېزا ئىگىلىكنى كەسىپلەشتۈرۈپ باشقۇرۇشقا نەزەر

جاڭ خۇيىۋي، جاڭ ۋېنگۈي

تەھرىردىن: جياڭشى ئۆلكىسىنىڭ نەنفېڭ ناھىيىسى تىپىك يېزا ئىگىلىك ناھىيىسى بولۇپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئەنئەنىۋى يېزا ئىگىلىكنى ئۆزگەرتىش، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىم راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا شۇ جاينىڭ بايلىقىدىن پايدىلىنىپ، كۆپ خىل ئىگىلىكنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاشنى ئاساس قىلغان يېزا- بازار كارخانىلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، نەنفېڭچە يېزا ئىگىلىك ئەندىزىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، 1995-يىلى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمىنى ئۆلكە بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتكۈزۈپ، مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن ئاشۇردى.نەنفېڭ ناھىيىسىنىڭ يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش تەجرىبىسى ئۆلكە قىلىشقا ئەرزىيدۇ.

نەنفېڭ ناھىيىسى جياڭشى ئۆلكىسى فۇجۇ ۋىلايىتىنىڭ شەرقىي جەنۇبىغا جايلاشقان. يەر كۆلىمى 1909 كۋادرات كىلومېتىر. نوپۇسى 250 مىڭ. بۇ ناھىيە كۆپ يىللاردىن بۇيان يېزا ئىگىلىكنى كەسىپلەشتۈرۈپ باشقۇرۇشقا كۈچ چىقىرىپ، نەنفېڭچە يېزا ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش يولىنى تېپىپ، 1995-يىلى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمىنى 1796.29 يۈەنگە يەتكۈزۈپ، مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن ئاشۇرۇۋەتتى.

نەنفېڭ ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشتا قانداق تەدبىرلەرنى قوللاندى؟

1. كەسىپلەرنى سەرخىللاشتۇرۇپ ئورۇنلاشتۇردى. نەنفېڭ ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، «ئىككى لىنىيە، ئۈچ دائىرە»لىك ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى بارلىققا كەلتۈردى. يېزا، كەنتلەر بويىچە بىر مەھسۇلاتنى ئالاھىدىلىك قىلغان يېڭى ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى بەرپا قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە ئوخشاش بولمىغان كەسىپلەر ئىلمىي ئۇسۇلدا مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلغان كەسىپ گەۋدىلىرىنى شەكىللەندۈردى.

2. ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى تۈزدى. بۇنىڭدا بىرىنچىدىن، ئالدى بىلەن قەرز پۇل بېرىپ يار-يۆلەك بولدى؛ ئىككىنچىدىن، ئىگىلىك

3. مەبلەغ، سېلىنما كىرگۈزدى. بۇنىڭدا دېھقانلار ئۆزى مەبلەغ توپلاشنى ئاساس قىلىپ، پائال تۈردە سىرتتىن مەبلەغ كىرگۈزۈپ، جەمئىيەتتىكى تارقاق مەبلەغنى نەنفېڭچە يېزا ئىگىلىكى بەرپا قىلىش ئۈچۈن توپلىدى. 1992-يىلدىن بۇيان بۇ ناھىيە قوشۇمچە كەسىپكە (ئاساسلىقى مېۋىلىك باغ بەرپا قىلىشقا) 140 مىليون يۈەن مەبلەغ سالدى. بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانلار سالغان مەبلەغ 100 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

4. پەن-تېخنىكىنى قوللىنىشنى چىڭ تۇتتى. بۇ ناھىيە نەنفېڭچە يېزا ئىگىلىكنى بەرپا قىلىش داۋامىدا يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى قوللىنىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. بىرىنچىدىن، ناھىيە، يېزا، كەنتلەردە ئۈچ دەرىجىلىك پەن-تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش تورى قۇرۇپ، پەن بىلىملىرىنى تەشۋىق قىلىپ، تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشنى كەڭ كۆلەمدە تۇتتى؛ ئىككىنچىدىن، يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە راۋاجلاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىشنى يۇقىرى نۇقتىدىن باشلاپ تۇتتى؛ ئۈچىنچىدىن، ئۇنۋېرسال ئېچىش ئەندىزىسىنى يولغا قويدى.

نەنفېڭنىڭ ئەمەلىيىتىنى كەسىپلەشتۈرۈش تەجرىبىسىدىن تەھلىل قىلغاندا، نەنفېڭلىقلار نەنفېڭچە يېزا ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە يېزا ئىگىلىكنى كەسىپلەشتۈرۈشتە ئاساسلىقى شۇ جاينىڭ بايلىقىغا تاياندى، مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقئارا بازارغا يۈزلەندى. ئۇ بىزگە يېزا ئىگىلىكنى كەسىپلەشتۈرۈپ باشقۇرۇشنىڭ ئۆزگىچە ئۈلگىسىنى تىكلەپ بەردى.

«جۇڭگو ئىقتىساد گېزىتى»دىن

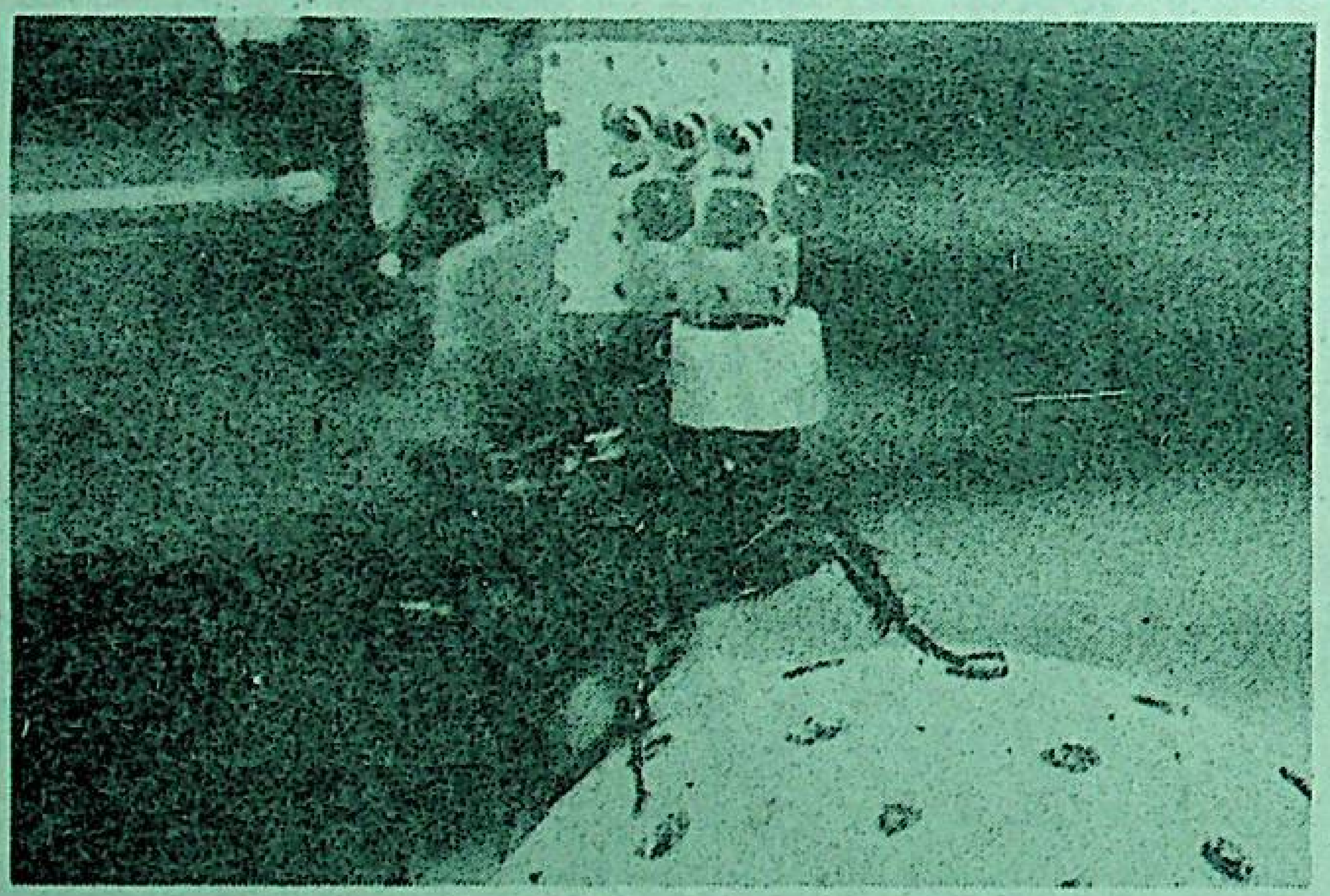

1-ئاينىڭ 8-كۈنى ياپونىيە دۇڭجىڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ بىئولوگىيە تەجرىبىخانىسىدا ئاتېيىناسى ۋە قانىتى كېسىۋېتىلگەن، دۈمبىسىگە مىكرو بىر تەرەپ قىلغۇچ ۋە ئېلېكتر قۇتۇپلۇق قۇرۇلما ئورنىتىلغان بىر سۇۋىرەك شار ئۈستىدە ئاستا-ئاستا ئۆمىلەپ كېتىۋاتاتتى. ئېلېكتر قۇتۇپى قويۇپ بەرگەن نېيرولىسلىق ئېلېكتر ئېقىمى سۇۋىرەكنىڭ ئەسلىدىكى

قوغۇن - تاۋۇزدا بولىدىغان كۆيدۈرگە كېسەللىكى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۇسۇللىرى

ئالماس تۇرسۇنھاجى

يېزا ئىگىلىك ساۋاتى

كۆيدۈرگە كېسەللىكى قوغۇن - تاۋۇزنىڭ ئۆسۈش مەزگىللىرىدە پەيدا بولىدۇ، بولۇپمۇ يوپۇرماقلاردا پەيدا بولغان كېسەللىك داغلىرى بۆلۈنگەن سپورىلارنى ھاسىل قىلىدۇ. ئۇلار شامال، يامغۇر، ھاشاراتلار ئارقىلىق تارقىلىدۇ.

ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقىتىش ئۇسۇللىرى مۇنداق: 1. كېسەل تەگمىگەن ساق ئۇرۇقلۇقنى

2. قوغۇنلۇقنىڭ تازىلىقىغا دىققەت قىلىش، نۆۋەتلەشتۈرۈپ تېرىشقا ئەھمىيەت بېرىش لازىم.

3. دورا ئارقىلىق ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقىتىش كېرەك. سۇيۇقلاندۇرۇلغان دىكسون ياكى

كۆيدۈرگە كېسەللىكى قوغۇن - تاۋۇزنىڭ ئۆسۈش مەزگىللىرىدە پەيدا بولىدۇ، بولۇپمۇ ئوتتۇرا ۋە ئاخىرقى مەزگىللىرىدە كېسەللىك ئەھۋالى بىر قەدەر ئېغىر بولىدۇ. مايسا ئۈنۈپ، پەللە يوپۇرماقلىرىدا كېسەللىك پەيدا بولغاندا، پەللە يوپۇرماقلىرىنىڭ گىرۋەكلىرىدە يېرىم چەمبەر شەكىلدىكى قوڭۇر داغلار پەيدا بولىدۇ. يېتىلگەن تۆپلەرنىڭ يوپۇرماقلىرىدا دەسلەپتە سۇ ئىزىغا ئوخشاش داغ چېكىتلىرى پەيدا بولۇپ، كېيىن قىزىل قوڭۇر رەڭگە ئۆزگىرىدۇ. قوغۇن-تاۋۇزدا قوڭۇر رەڭلىك يۇمىلاق داغ شەكىللىنىپ، ئوتتۇرا قىسمى يېرىلىپ، ئاچ قىزىل رەڭلىك يېپىشقاق ماددا ئاجرىلىپ چىقىدۇ.

كېسەللىك مىكروبى ئاساسەن مىكروب يىپچىلىرى ۋە مىكروبسىمان يادرو ھالىتىدىكى كېسەللىك قالدۇقلىرى بىلەن بىللە ياكى ئۇرۇق پوستىغا يېپىشىۋېلىپ قىشلايدۇ. ئۇرۇقلۇقتىكى مىكروبلار پەللە يوپۇرماقلىرىغا بىۋاسىتە يۇقىدۇ.

ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقىتىش ئۇسۇللىرى مۇنداق: 1. كېسەل تەگمىگەن ساق ئۇرۇقلۇقنى تاللاش، ئۇرۇقلۇقنى دېزىنفېكسىيە قىلىش ۋە ئېتىزنى تازىلاشنى ئاساس، دورا ئارقىلىق قوغداشنى قوشۇمچە قىلىش كېرەك. ئالدى بىلەن ئۇرۇقلۇقنى كېسەل تەگمىگەن قوغۇن-تاۋۇزدىن ئېلىش، تېرىشتىن ئىلگىرى ئۇرۇقلۇقنى تۆۋەندىكىدەك بىر تەرەپ قىلىش لازىم.

1) $55\ ^{\circ}C$ لۇق تېمپېراتۇرىدىكى ئىسسىق سۇغا ئۇرۇقلۇقنى ئون مىنۇت چىلىغاندىن كېيىن سوغۇق سۇ بىلەن چايقىۋېتىپ تېرىش كېرەك؛

2) % 0.3 لىك دىكسوننى ئۇرۇقلۇققا ئارىلاشتۇرۇش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئۇرۇقلۇق ۋە دورىنى 3 : 1000 نىسبەت بويىچە ئۆلچىۋېلىپ، ئۇرۇقلۇق نەملەشكەندىن كېيىن ئارىلاشتۇرۇش كېرەك.

3. دورا ئارقىلىق ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقىتىش كېرەك. سۇيۇقلۇق ئۇرۇقلۇقنى دىكسون ياكى 100 : 1 نىسبەتتىكى بوردو سۇيۇقلۇقىنى ھەر يەتتە-ئون كۈندە بىر قېتىمدىن ئۇدا ئىككى-ئۈچ قېتىم پۈركۈش كېرەك.

20-ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا جۇڭگولۇقلار پولىپروپىلىن بىرىكمە قەغىزنى ياساش تېخنىكىسىنى ئىگىلىدى. شۈبھىسىزكى، بۇ قەغەزچىلىك ساھەسىدە ئىنقىلاب قوزغايدۇ.

«جۇڭگو ياشلىرى گېزىتى»دىن

بىلەن قەرز پۇل بېرىپ يار-يۆلەك بولدى؛ ئىككىنچىدىن، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى جانلاندۇردى؛ ئۈچىنچىدىن، كەسىپ رايونلىرىنىڭ شەكىللىنىشىگە مەدەت بەردى.

[illegible]

ئۈنى ئالغا سىلجىتالايدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى

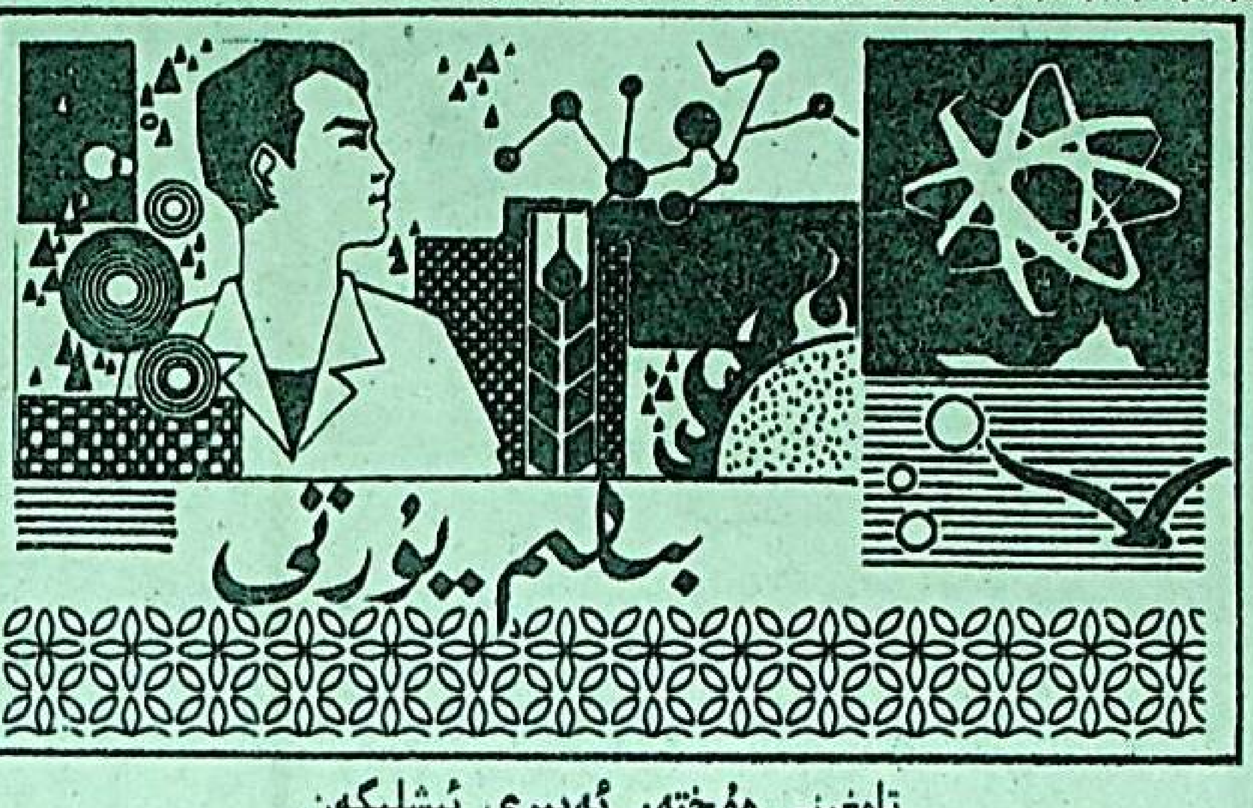

تامغىنى مۇختەر ئەپىرى ئىشلىگەن

قان تەقدىم قىلىشنىڭ سالامەتلىككە ھېچقانداق زىيىنى يوق

زادە شاھمەردان

قان تەقدىم قىلىش تىلغا ئېلىنسىلا بەزىلەر بەك جىددىيلىشىپ كېتىدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇنداق جىددىيلىشىشنىڭ ھاجىتى يوق. ئالىملارنىڭ ھېسابلىشىچە، ھەر بىر ساغلام ئادەمنىڭ پۈتۈن بەدەن ئېغىرلىقىنىڭ % 8 ى قان ئىكەن. دېمەك بىر ئادەمنىڭ بەدەن ئېغىرلىقى 50 كىلوگرام بولسا، ئۇنىڭ قېنى تۆت كىلوگرام بولىدۇ. ئەگەر بىر قېتىم 200 ياكى 400 مىللىلىتر قان بېرىلسە، بەدەندىكى پۈتۈن قاننىڭ ئاران % 6 ىلا بېرىلگەن بولىدۇ. سالامەتلىككە ھېچقانداق تەسىر كۆرسەتمەيدۇ. قاننىڭ ئۆزىدىمۇ ماددا ئالمىشىش بولىدۇ. ھەر كۈنى مەلۇم ساندىكى قان كىلىتكىلىرى ئۆلۈپ تۇرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئوخشاش مىقداردىكى قان كىلىتكىلىرى پەيدا بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن قاننىڭ فىزىئولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقى ساقلىنىدۇ.

نورمال ئەھۋال ئاستىدا ئادەم بەدىنىدىكى قان سۈيۇقلۇقىنىڭ ئۈچتىن بەش ياكى تۆتتىن بەش قىسمىلا يۈرەك ۋە قان تومۇرلاردا ئاقىدۇ. قالغان بەشتىن ئىككى ياكى بەشتىن بىر قىسمى ئادەمنىڭ جىگەر، تال قاتارلىق ئەزالىرىنىڭ ئىچىدە ساقلىنىدۇ. ئادەم ئەمگەك قىلىپ ياكى جىددىي ھەرىكەت قىلىپ قان ئايلىنىشىنى تېزلىتىپ، قان مىقدارىنى كۆپەيتىش لازىم بولغاندا، جىگەر، تال قاتارلىق ئەزالاردىكى قاننىڭ مەلۇم مىقدارى قان تومۇرغا ئېقىپ كىرىدۇ.

ئادەمنىڭ بەدىنىدىكى ئىلىك، لىمفا، جىگەر، تال قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى كىچىك تىپتىكى قان زاۋۇتى ۋە قان ئىسكىلاتى ھېسابلىنىدۇ. بۇلار ھەر كۈنى، ھەر سائەت يېڭى قان كىلىتكىلىرىنى ئىشلەپ چىقىرىدۇ. سىز بىر قېتىم قان بەرسىڭىز، مۇشۇ قان زاۋۇتى سىزنىڭ بەرگەن قېنىڭىزنى ئۆز ۋاقتىدا تولۇقلاپ تۇرىدۇ.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجېچۇنىڭ شۇجىسى يولداش خۇجىنتاۋ، سەھىيە مىنىستىرى يولداش چېن مىنجاڭ ۋە بەزى ئۆلكە، شەھەر باشلىقلىرى، جىياڭجۇنلەر باشلامچىلىق بىلەن ھەقسىز قان بېرىپ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىگە ئۈلگە ياراتقان.

چەت ئەللەردە ياپونىيە توكيو قىزىل كرېست قان سۈيۇقلۇقى مەركىزىنىڭ باشلىقى سۇگىيون شىگمۇ ئەپەندى شەرەپكە ئېرىشكەن ھەقسىز قان بەرگۈچى. ئۇ 10 مىڭ مىللىلىتر قان بەرگەن. بۇ ئۆز بەدىنىدىكى بارلىق قان سۈيۇقلۇقىنىڭ ئىككى ھەسسىدىن كۆپرەك بولسىمۇ، يەنىلا چىرايى قىپقىزىل، ساغلام تۇرۇپتۇ.

فىلىپپىن زۇڭتۇڭى راموس 39 قېتىم ھەقسىز قان بەرگەن. ئۇنىڭ بەرگەن قېنى جەمئىي 10 مىڭ 210 مىللىلىتر بولۇپ، قان بەرگەن قېتىم سانى ۋە بەرگەن قېنى ئەڭ كۆپ، قان تەقدىم قىلغۇچىلارنىڭ ئىچىدە يېشى ئەڭ چوڭ دۆلەت باشلىقى ھېسابلىنىدۇ. فىلىپپىن ھۆكۈمىتى قان تەقدىم قىلغۇچىلارنىڭ ئەڭ يۇقىرى ياش چېكىنى 65 ياشقىچە دەپ بەلگىلىگەن. راموس زۇڭتۇڭنىڭ سالامەتلىكى ئىنتايىن ياخشى بولغانلىقتىن، قان تەقدىم قىلىش يېشىدىن ئېشىپ كەتكەن بولسىمۇ، 70 ياشقىچە قان تەقدىم قىلىشنى تەلەپ قىلغان. ئۇنىڭ بۇ ئالاھىدە تەلىپىگە ئالاقىدار تەرەپلەر قوشۇلغان.

تېببىي تەتقىقات ۋە مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئورۇنلانغان قان تەقدىم قىلىش ئەمەلىيىتىدىن قارىغاندا، تەن ساغلام بولسا بىر قېتىم 200 - 400 مىللىلىتر قان تەقدىم قىلسا، قان تەقدىم قىلىش ئارىلىقى ئۈچ-تۆت ئاي بولسا سالامەتلىككە ھېچقانداق تەسىرى بولمايدىكەن.

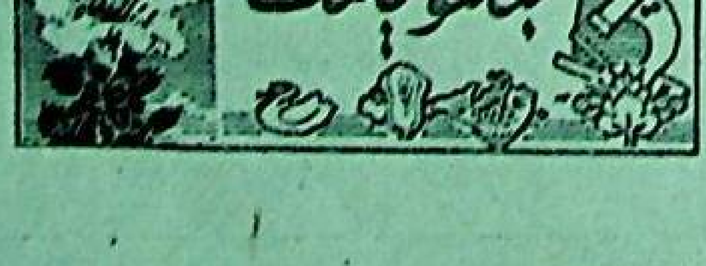

ئائىلىدىكى چاغدا يۈرەك تۇيۇقسىز توختاپ قالسا قانداق قىلىش كېرەك؟

نۇرانىيە ئابدۇرېھىم

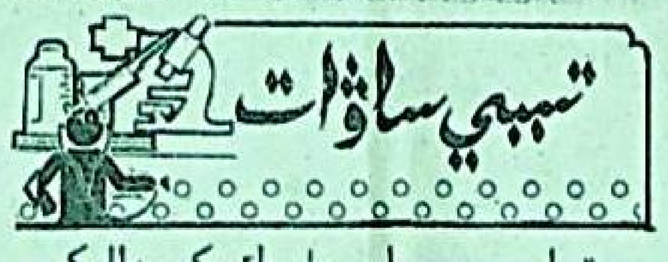

تاجىسىمان يۈرەك كېسەللىكى، كېڭىيىش خاراكتېرلىك يۈرەك كېسەللىكى، رېماتىزم خاراكتېرلىك يۈرەك كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلاردا جىددىي ھەم ئاستا خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىش بولسا، يۈرەك توختاپ قېلىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلىدۇ. ئەگەر ۋاقتىدا توغرا قۇتقۇزۇش ئۇسۇلى قوللىنىلسا، ئەڭ مۇھىمى ئەھۋال يۈز بەرگەن ئالدىنقى نەچچە مىنۇت ئىچىدە قۇتقۇزۇلسا، يۈرەك سوقۇشىنى ئەسلىگە كەلتۈرگىلى بولىدۇ. ئائىلىدە قۇتقۇزۇش ئۇسۇللىرى تۆۋەندىكىچە:

1. ئالدى بىلەن يۈرىكى توختاپ قالغان كېسەلنىڭ تومۇرىنى تۇتۇپ بېقىپ، تومۇرنىڭ سوقۇۋاتقان - سوقمايۋاتقانلىقىنى بىلىش كېرەك. ئەگەر كېسەلنىڭ كۆزى ئارقىغا كەتكەن ياكى ئۇدۇل قارىغان بولۇپ، قارىچۇقى مىدىرلىمىسا، بەدەن قىسمى تارتىشقان بولسا، كېسەلنى دەرھال تۈز يەرگە ياتقۇزۇپ، كۆكرىكىگە ئىككى - ئۈچنى مۇشتلاش كېرەك. ئاندىن تومۇر سوقۇشقان-سوقمىغانلىقىنى بىلىپ، قۇتقۇزۇش مەركىزىگە تېلېفون بېرىش كېرەك.

2. ئەگەر مۇشت بىلەن ئۇرغاندىن كېيىنمۇ ئۈنۈمى بولمىسا، كۆكرەكنى ئىككى قول بىلەن مىنۇتىغا 60 - 80 قېتىم قايتا - قايتا بېسىش كېرەك.

3. ئەگەر نەپەس ئېلىش يۈرەك سېلىش بىلەن بىللە توختىغان بولسا، يۈرەكنى بېسىشتىن باشقا سۈنئىي ئۇسۇلدا، يەنى كېسەلنىڭ بۇرنىنى ئېتىپ، ئېغىزىغا پۈدەپ ھاۋا بېرىش كېرەك. ئىككى ئادەم بىر ۋاقىتتا تەڭلا بىرسى يۈرەكنى بېسىشى، يەنە بىرسى سۈنئىي نەپەسلەندۈرۈشى لازىم. شۇنىڭغا دىققەت قىلىش كېرەككى، ئۆيدە قۇتقۇزۇش ئېلىپ بېرىپلا بولدى قىلماي، قۇتقۇزۇش ئورۇنلىرى بىلەن ئالاقىلىشىش، ئۇلارنى چاقىرىش كېرەك.

4. ئەگەر يۈرەك سانجىقى قوزغالغان بولسا، جايىدىن قوزغالماسلىق، يۈرەك سانجىقى توختىغاندىن كېيىن دەرھال يېقىن ئەتراپتىكى دوختۇرخانىلارغا بېرىپ تەكشۈرتۈش كېرەك. ئەگەر يۈرەك سانجىقى قوزغىلىۋەرسە، قۇتقۇزۇش ئورۇنلىرىغا تېلېفون بېرىپ، قۇتقۇزۇشنى تەلەپ قىلىش كېرەك.

كۆكتات ئۇرۇقلۇقنى بىخلاندۇرۇپ تېرىشتا قانداق ئۇسۇللارنى قوللىنىش كېرەك؟

تۇرسۇن قۇربان

كۆكتات ئۇرۇقلۇقنى بىخلاندۇرۇپ، ئاندىن مايسا يېتىشتۈرۈش ياكى بىۋاسىتە تېرىش ئۇسۇلىنى قوللانغاندا، مايسىلارنىڭ تەكشى، ساغلام ئۆسۈشىنى ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماي، بالدۇر پىشۇرۇپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. كۆكتات ئۇرۇقلۇقنى بىخلاندۇرۇشنىڭ بىر قانچە ئۇسۇلى بار:

1) قۇمدا بىخلاندۇرۇش ئۇسۇلى: پاكىز دەريا قۇمىنى ئېلىپ، ئىسسىق سۇغا چىلىغاندىن كېيىن يېرىم قۇرۇتۇپ، چىلاپ قويۇلغان ئۇرۇقلۇق بىلەن ئارىلاشتۇرۇلىدۇ، يەنى قۇم بىلەن ئۇرۇقلۇقنى 1 : 15 نىسبەت بويىچە ئارىلاشتۇرۇپ، پاكىز قاچىغا قويۇپ، مۇۋاپىق تېمپېراتۇرىدا بىخلاندۇرۇلىدۇ. بۇ ئۇسۇلنىڭ ئالاھىدىلىكى شۇكى، مايسىلارنىڭ نەملىكنى ساقلاپ، تەكشى ئۈنۈشكە كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

2) ساپال قاچىدا بىخلاندۇرۇش ئۇسۇلى: چىلانغان ئۇرۇقلۇقنى شامالدىتىپ، يېرىم قۇرۇتقاندىن كېيىن، پاكىز ساپال قاچىغا سېلىپ، ئۈستىگە پاكىز ئاق لاتا ياكى داكا يېپىپ، تېمپېراتۇرا ۋە نەملىكنى ساقلاشقا كاپالەتلىك قىلىپ، ئىسسىق جاي (مەش، كاڭ يانلىرى)دا قويۇپ بىخلاندۇرۇلىدۇ. ئىسسىقلىقنى ئۇرۇقلۇققا تەكشى قوبۇل قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ھەر ئىككى-ئۈچ سائەتتە بىر قېتىم ئارىلاشتۇرۇپ تۇرۇشقا دىققەت قىلىش كېرەك.

3) سۇلياۋ خالتىنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىغا $30\ ^{\circ}C$ ئەتراپىدا ئىسسىق سۇ قاچىلىنىپ، ئاندىن چىلىنىپ كۆپتۈرۈلگەن ئۇرۇقلۇقنى پاكىز ئاق لاتا ياكى داكا خالتىغا سېلىپ، سىرتقى يۈزىگە پاكىز نەملەنگەن لۆڭگە ئوراپ قويۇلىدۇ. سۇ خالتىسى ئىچىدىكى سۇنىڭ تېمپېراتۇرىسى ئۇرۇقلۇق بىخلىنىشقا ئېھتىياجلىق بولغان تېمپېراتۇرا بولۇشى كېرەك. سۇ خالتىسى ئىچىدىكى سۇنىڭ تېمپېراتۇرىسى بەك تۆۋەن بولسا، ئىسسىق سۇ قويۇپ، تېمپېراتۇرا تەڭشەپ قويۇلسا بولىدۇ.

بەزى كىشىلەر ئاپتوموبىلغا ۋە پاراخوتقا ئولتۇرغاندا بېشى قېيىپ، كۆڭلى ئېلىشىدۇ ھەتتا قۇسىدۇ، بۇنداق كىشىلەر بۇ ئەسۋابنى بىلىدىكى مەلۇم بىر سەزگۈر رايونغا تاقىۋالسا، بۇ ئەسۋاب تەڭشەپ كونترول قىلىنغان ئېلېكتر ئىمپۇلسى قويۇپ بېرىدۇ. بۇ خىل ئېلېكتر ئىمپۇلسى چوڭ مېڭە چىقارغان كۆڭۈل ئېلىشىش ۋە قۇسۇشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سىگنالنى توسۇپ، باش قېيىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.

«بىلىم - كۈچ» ژۇرنىلىدىن

دۆلىتىمىزنىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى توغرىسىدىكى سۆھبەتتە ئىلگىرىلەش بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 6 - مارت تېلېگراممىسى. جۇڭگو خىزمەتچى گۇرۇپپىسىنىڭ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى مۇزاكىرە قىلىنغان، ئۈچ كۈن داۋاملاشقان 3- سانلىق يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى جەنۋەدە ئاخىرلاشتى. سۆھبەتتە ئىلگىرىلەش بولدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن رەسمىي يىغىندا جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى لۇڭ يۇڭتۇ مۇنداق دېدى: دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولغۇن دۆلەت جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى توغرىسىدىكى سۆھبەتنى تېزلىتىشكە پائال قوللىغانلىقتىن، شۇنداقلا جۇڭگو ۋە نۇرغۇن ئەزا دۆلەت سۆھبەتتە جانلىق، ئەمەلىيەتچىل پوزىتسىيە قوللانغانلىقتىن، سۆھبەتتە مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى.

خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ رەئىسى، باش ئەلچى گىراد مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىن ناھايىتى مول نەتىجىلىك بولدى، بولۇپمۇ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇش كېلىشىمنامىسىدىكى بىر قىسىم مۇھىم ماددىلار جەھەتتە بىردەك پىكىر ھاسىل قىلىندى، سۆھبەتتە ئىلگىرىلەش يۈزلىنىشى كۆرۈلدى. گىراد جۇڭگو خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ 4 - سانلىق يىغىنىنىڭ 5 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

يىغىنغا قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى 2 - ئاينىڭ 23 - كۈنى جەنۋەگە كەلگەن. ئېيتىلىشىمىزچە، سۆھبەت باشلىنىشتىن بۇرۇن جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى ئامېرىكا، ياۋروپا ئىتتىپاقى، ياپونىيە، كانادا، ئاۋستىرالىيە، نورۋېگىيە، ئارگېنتىنا، چىلى، كۇبا، شۋېتسارىيە قاتارلىق دۆلەتلەر بىلەن جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇش مەسىلىسى توغرىسىدا ئىجابىي كېڭەشكەن.

بەزى دۆلەتلەرنىڭ تەلىپىگە بىنائەن جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ بەزى ئەزالىرى يەنە جەنۋەدە بىرقانچە كۈن تۇرۇپ، بەزى دۆلەتلەر بىلەن داۋاملىق كېڭىشىدۇ.

ياۋروپا ئىتتىپاقى جۇڭگونىڭ بۇ يىل دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، برىيۇسسېل، 6-مارت تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئىتتىپاقى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بىرىتان مۇشۇ ئاينىڭ 6-كۈنى برىيۇسسېلدا جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى توغرىسىدىكى رەسمىي سۆھبەتنىڭ جەنۋەدە قايتا باشلانغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن باياناتت ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: ياۋروپا ئىتتىپاقى بۇ يىل چىقىپ كەتكىچە جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى توغرىسىدا بىر پىكىرگە كېلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

بىرىتان مۇنداق دېدى: ياۋروپا ئىتتىپاقى شۇنىڭغا قەتئىي ئىشىنىدۇكى، جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇشى مەيلى جۇڭگو، مەيلى دۇنيا سودا سىستېمىسى ئۈچۈن بولسۇن، ھەممىسىگە پايدىلىق، ياۋروپا ئىتتىپاقى جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇش مەسىلىسىنى بۇ يىللىق ھەممىدىن مۇھىم قارالما قىلىدۇ. ياۋروپا ئىتتىپاقى سۆھبەتنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

بىرىتان مۇنداق دېدى: «ياۋروپا ئىتتىپاقى شۇنىڭغا ئىشىنىدۇكى، سۆھبەتكە قاتناشقان تەرەپلەر يېتەرلىك سىياسىي ئارزۇسىنى ئىپادىلىسىلا، جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا بولۇش مەسىلىسى توغرىسىدا بۇ يىل چىقىپ كەتكىچە بىر پىكىرگە كەلگىلى بولىدۇ.»

ئەراپات ئامېرىكىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارار لايىھىسىنى رەت قىلغانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 8 - مارت تېلېگراممىسى. پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىنىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن ئامېرىكىنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشى ئىسرائىلىيىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدىكى خارخومادا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشىغا قارشى تۇرۇش مەيدانىنىڭ ئۆزگەرگەنلىكىدىن دېرەك بەرمەيدىغانلىقىنى ئىسپاتلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

يەنە ياشقا خەۋەرگە قارىغاندا،

ئىراقنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى: جۇڭگونىڭ ئىراق مەسىلىسىدە تۇتقان ئىجابىي مەيدانىنى تەرىپلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 9-مارت تېلېگراممىسى. ئىراقنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ئەزىز بۈگۈن بۇ يەردە، زىيارەتكە كەلگەن جۇڭگو تاشقى ئالاقە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى چېگرىن بىلەن كۆرۈشكەندە، جۇڭگونىڭ ئىراق مەسىلىسىدە، بولۇپمۇ ئىراققا يۈرگۈزۈلگەن جازانى بىكار قىلىش مەسىلىسىدە تۇتقان ئىجابىي مەيدانىغا يۇكسەك باھا بەردى.

ئەزىز مۇنداق دېدى: جۇڭگو ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ دائىمىي ئەزاسى، ئىراق ھۆكۈمىتى جۇڭگونىڭ خەلقئارا ئىشلار ۋە خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئويناۋاتقان ئىنتايىن مۇھىم رولىغا ئەھمىيەت بېرىدۇ.

ئەزىز دېڭ شياۋپىڭنىڭ ۋاپاتىغا يەنە چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى مۇۋەپپەقىيەت قازانغان ئەمەلىيەت. ئەزىز يەنە جۇڭگونىڭ بۇ يىل 7-ئايدا شياڭگاڭغا يۈرگۈزىدىغان ئىگىلىك ھوقۇقنى ئەسلىگە كەلتۈرىدىغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

ئەرەب مېھنەتكەشلەر يېغىنى ئامېرىكىنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارار لايىھىسىنى رەت قىلغانلىقىدىن ئەپسۇسلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 8 - مارت تېلېگراممىسى. بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن ئەرەب مېھنەتكەشلەر يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى يېپىلىدىغان چاغدا ئاخبارات ئېلان قىلىپ، ئامېرىكىنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە ئىسرائىلىيىنى شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشقا مۇراجىئەت قىلغان قارار لايىھىسىنى رەت قىلغانلىقىدىن ئەپسۇسلىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

يىغىنغا قاتناشقان ئەمگەك مىنىستىرلىرى ئاخباراتتا تىرىشچانلىقىغا پاسسىپ تەسىر كۆرسەتتى. ئۇلار ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بىرلەشمە ھەرىكەتنى كۈچەيتىپ، ئىسرائىلىيىنىڭ ب د ت نىڭ قارارىغا خىلاپ قىلمىشىغا ئورتاق تاقابىل تۇرۇشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئاخباراتتا ئىسرائىلىيىنىڭ ئىشغال قىلىۋېلىنغان ئەرەب زېمىنىدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش سىياسىتى ئەيىبلەندى. ئوتتۇرا شەرقتە تىنچلىق ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلغان ئامېرىكا بىلەن روسىيىنىڭ ئىسرائىلىيىگە بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇنى ب د ت نىڭ

بولىۋىيە زۇڭتۇڭى «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-مارت تېلېگراممىسى. لاپاس خەۋىرى. بولىۋىيە زۇڭتۇڭى سانچېس مۇشۇ ئاينىڭ 8-كۈنى تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: «بولىۋىيە بىر جۇڭگو، مەيدانىدا چىڭ تۇرىدۇ.» بولىۋىيە بولىۋىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ قوغۇقلاشتۇرۇش ۋە ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد، سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىشنى خالايدۇ.

سانچېس زۇڭتۇڭ بۇ سۆزنى جۇڭگونىڭ بولىۋىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى چيۇ شاۋچېنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگو باش ئەلچىخانىسىغا مېھمان بولۇپ كەلگەندە قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بولىۋىيىنىڭ بۇنىڭدىن 12 يىل بۇرۇن جۇڭگو بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى قارار قىلغانلىقى يىراققا نەزەر تاشلىغانلىق، چۈنكى جۇڭگو ئاسىيادىكى چوڭ دۆلەت بولۇپلا قالماستىن، دۇنيادىمۇ مۇھىم تەسىرگە ئىگە. سانچېس زۇڭتۇڭ ئىقتىسادى داۋاملىق تېز سۈرئەتتە راۋاجلىنىۋاتقان جۇڭگونىڭ 21-ئەسىردە خەلقئارا ئىشلاردا تېخىمۇ زور رول ئوينايدىغانلىقىغا قەتئىي ئىشىنىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

جۇڭگو دېڭىز ئارمىيە فلوتى تايلاندتىكى زىيارىتىنى باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مەنگۇ، 9-مارت تېلېگراممىسى. جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى دېڭىز ئارمىيىسى شەرقىي دېڭىز فلوتىنىڭ قوماندانى ياڭ يۈيشۇ جۇڭجياڭ باشچىلىقىدىكى دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ 113-نومۇرلۇق باشقۇرۇلىدىغان بومبا ئورۇنلاشتۇرۇلغان قوغلىغۇچى پاراخوتى بىلەن 542-نومۇرلۇق باشقۇرۇلىدىغان بومبا ئورۇنلاشتۇرۇلغان قوغدىغۇچى پاراخوتىدىن تەشكىل قىلىنغان پاراخوت قىسىملىرى بۈگۈن تايلاندنىڭ سوتوۋىي پورتىغا كېلىپ، تايلاندتىكى تۆت كۈنلۈك زىيارىتىنى باشلىدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 9-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت 10 دا جۇڭگونىڭ دۆلەت بايرىقى ۋە جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ بايرىقى ئېسىلغان پاراخوت ئەترىتى بۇ پورتقا كىرگەندە، تايلاند دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ ئوفىتسېر-جەڭچىلىرى پىرىستاندا داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى.

ئالبانىيە ۋەزىيىتى ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ترانا، 8-مارت تېلېگراممىسى. ئالبانىيىنىڭ يېقىندىن بۇيانقى جىددىي ۋەزىيىتى بىر قىسىم دۆلەت ۋە تەشكىلاتلارنىڭ ئالاھىدە دىققىتىنى قوزغىدى.

ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، ئاۋستىرىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى فرانتسكى، ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ مۇشۇ نۆۋەتلىك رەئىسى، گوللاندىيىنىڭ مۇئاۋىن باش ۋەزىرى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە ۋەزىرى فانمىرلو، گرېتسىيىنىڭ مۇئاۋىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى كراندىئوكس ئالبانىيىدە ئارقا-ئارقىدىن زىيارەتتە بولۇپ، ئالبانىيە زۇڭتۇڭى بېرىشا ۋە ئالاقىدار پارتىيە-گۇرۇھلارنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن كۆرۈشۈپ، توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنى ياراشتۇرۇپ، ۋەزىيەتنى تىنچىتماقچى بولدى. لېكىن بۇ تازا ئۈنۈم بەرمىدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 9-كۈنى ئالبانىيە زۇڭتۇڭى بېرىشا ئاساسلىق ئوڭ پارتىيە بىلەن كېڭەشكەندىن كېيىن بەلگىلىگەن ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەرنىڭ قورال تاپشۇرۇشىنىڭ ئاخىرقى چېكى. ھازىر ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلەر جەنۇبىي قىسمىدىكى ۋىلورا، ساراندا قاتارلىق پورت شەھەرلەرنى يەنىلا تىزگىنلەپ تۇرۇۋاتىدۇ.

ھازىر ئالبانىيىنىڭ جەنۇبىي قىسمىدىكى بەزى ئاھالە پارتلاش ئېھتىمالى بولغان ئۇرۇش پاراكەندىچىلىكىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن باشقا جايلارغا قاچماقتا.

دۇنيادا ھەر يىلى ئوغۇتتا ئۆلۈپ تۇرىدىغان ئايالالارنىڭ سانى كىشىنى چۆچۈتىدۇ

شەرقىي يېرۇسالېمدا يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇشنى توختىتىشى مۇراجىئەت قىلىنغان قارار لايىھىسىنى رەت قىلغانلىقىنى ئەيىبلەپ، ئامېرىكىنىڭ رەت قىلىش ھوقۇقىنى ئىشلەتكەنلىكى «تامامەن خاتا قارار» دەپ كۆرسەتتى.

ئەراپات بۇ سۆزنى كازادا، زىيارەتكە كەلگەن ئىئوردانىيىنىڭ باش ۋەزىرى كابارىتى بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن قىلدى. كابارىتى ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ يېڭى ھەرىكەت قوللىنىپ، ئامېرىكىنىڭ رەت قىلىش ھوقۇقىنى ئىشلەتكەنلىكىنىڭ قىلدى.

يەنە يېشقا خەۋەرگە قارىغاندا، پەلەستىننىڭ ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىدا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى سوبىخ بۈگۈن قاھىرەدە ئامېرىكىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 7- كۈنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارار لايىھىسىنى رەت قىلغانلىقىنى تەنقىد قىلغان. ئۇ مۇنداق دېگەن: ئامېرىكىنىڭ بۇ مەيدانى ئىسرائىلىيىدىكى قاتتىق قوللۇقلارنىڭ يەھۇدىيلار مەھەللىسى قۇرۇش سىياسىتىنى يولغا قويۇشىغىلا پايدىلىق.

ئەيىبلىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

يىغىنغا قاتناشقان ئەمگەك مىنىستىرلىرى ئاخباراتتا مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ بۇ قارار لايىھىسىنى رەت قىلغانلىقى ئوتتۇرا شەرق رايونىدىكى تىنچلىق ئورنىتىش تەشەببۇس قىلغان ئامېرىكا بىلەن روسىيىنىڭ ئىسرائىلىيىگە بېسىم ئىشلىتىپ، ئۇنى ب د ت نىڭ يېرۇسالېم مەسىلىسىگە ئالاقىدار قارارىغا ئەمەل قىلىشقا مەجبۇرلىشى مۇراجىئەت قىلىندى.

ياپونىيىنىڭ يىدۇ يېرىم ئارىلىدا داۋاملىق يەر تەۋرىمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۆڭجىڭ، 9 - مارت تېلېگراممىسى. مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى تاڭ سەھەردە باشلانغان يىدۇ يېرىم ئارىلىدىكى يەر تەۋرەش يەنىلا داۋاملاشماقتا. مەلۇماتلاردىن قارىغاندا، بۈگۈن چۈشكىچە جەمئىي 8347 قېتىم تەۋرىگەن، ئۇنىڭدىن چىققان ئېنېرگىيە مىقدارى 1995 - يىلى 9 - ئايدىن 10 - ئايغىچە 39 كۈن داۋاملاشقان تەۋرەشنىڭكى 15 ھەسسىسىگە تەڭ ئىكەن.

خەۋەرلەردىن قارىغاندا، مۇشۇ ئاينىڭ 8- كۈنى كېچە سائەت 11دىن 53 مىنۇت ئۆتكەندە يىدۇ يېرىم ئارىلىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى دېڭىزدا 4.2 بال يەر تەۋرىگەن، ياپونىيە مېتېئورولوگىيە ۋازارىتى مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى كەينى - كەينىدىن تەۋرەش 1995- يىلىدىكىگە ئوخشىشىپ كېتىدۇ، لېكىن دىققەت قىلىشقا ئەرزىيدىغىنى شۇكى، بۇ قېتىم قاتتىق تەۋرەش كۆپرەك بولدى. ھازىرغا قەدەر تۆت بالدىن يۇقىرى تەۋرەش 17 قېتىمغا يەتتى.

ئاياللارنىڭ سانى كىشىنى چۆچۈتىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم خەۋىرى. دۇنيا تۇغۇت ئىلمىي جەمئىيىتى ئەمىنلىگەن خەۋەرگە قارىغاندا، دۇنيادا ھەر يىلى 1 مىليون ئايال تۇغۇتتا ئۆلۈپ كېتىدىكەن. ئۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەردىكى ئاياللار ئىكەن.

دۇنيا تۇغۇت ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى، ئىسرائىلىيە تۇغۇت بۆلۈمىنىڭ مۇتەخەسسىسى، پروفېسسور ۋىنشتېين مۇنداق دېدى: ھامىلدار ئاياللارنىڭ تۇغۇتتا ئۆلۈپ كېتىشىدىكى سەۋەب يۇقۇملىنىش، تۇغۇتتىن كېيىن قانىراپ كېتىش، تۇغۇتى تەس بولۇش، چۈشۈرۈۋېتىش بىخەتەر بولماسلىق، تۇغۇت ئاساسىي بىلىمى كەمچىل بولۇش ۋە داۋالاش مەركىزىدىن يىراق بولۇش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدىكى مۇتلەق كۆپ قىسىم مەسىلىلەرنى تەربىيە ئارقىلىق ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

ھامىلدار ئاياللارنىڭ تۇغۇتتا ئۆلۈپ كېتىش مەسىلىسى توغرىسىدا 3-ئاينىڭ 8-كۈنىدىن 14-كۈنىگىچە ماراكەشنىڭ ماراكەش شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان 1-نۆۋەتلىك دۇنياۋى يىغىندا بۇ جىددىي مەسىلە مۇزاكىرە قىلىنىدۇ ھەم ھەل قىلىش چارىسى ئۈستىدە، بولۇپمۇ 3-دۇنيا ئەللىرىدە مەۋجۇت بولۇۋاتقان قىيىنچىلىقلارنى ھەل قىلىش چارىسى ئۈستىدە ئىزدىنىلىدۇ.

چېچېنىيە مەركەزدە تۇرۇشلۇق مۇخبىرلارنى ۋاقىتىنچە چېگرا سىرتىغا چىقىرىۋېتىشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 6- مارت تېلېگراممىسى. روسىيە چېچېنىيە جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى گروزنىيدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرلارنى چېچېنىيىنىڭ قوشنىلىرىغا ۋاقىتىنچە چىقىرىۋېتىشنى قارار قىلدى.

روسىيە ئاگېنتلىقى - ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، يۇقىرىقى قارارنى چېچېنىيىنىڭ مۇۋەققەت 1 - مۇئاۋىن زۇڭلىسى ئۇدۇگوۋ جاكارلىغان. ئۇدۇگوۋ مۇنداق دېگەن: چېچېنىيە ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ قارارنى چىقىرىشىدا ھەم مۇخبىرلارنىڭ بىخەتەرلىكى، ھەم سۆھبەتنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى كۆزدە تۇتۇلغان.

مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى روسىيىنىڭ تۆت مۇخبىرى گروزنىيدا سالاھىيىتى ئېنىق بولمىغان قوراللىق ئۇنسۇرلار تەرىپىدىن تۇتۇۋېلىنىپ، ھازىرغىچە ئىز-دېرىكى چىقمىغان. تەھلىلچىلەر ئومۇمىيۈزلۈك مۇنداق ھېسابلىدى: بۇ ھەرىكەتتە ئاساسەن ھازىر ئېلىپ بېرىلىۋاتقان سۆھبەتكە بۇزغۇنچىلىق قىلىش مەقسەت قىلىنغان.

لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى ئامېرىكىنىڭ مۆلچەر دوكلاتىغا قارشى تۇردى

ئومۇمىي بايان

ئامېرىكا گوۋۇيۈەنى 3 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئېلان قىلغان زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى مۆلچەر دوكلاتى لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرىنىڭ قاتتىق قارشىلىقىغا ئۇچرىدى، ئۇلار ئامېرىكىنىڭ باشقا دۆلەتلەرنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تۇتۇش خىزمىتىگە كەلسە - كەلمەس بەرگەن باھاسىنى باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق خەلقئارا مىزانىغا خىلاپ، دەپ ئەيىبلەشتى.«1996 - يىللىق زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش ھەققىدە دوكلات» دەپ ئاتالغان بۇ دوكلاتتا نەچچە ئونلىغان دۆلەت زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇشقا كۈچىمىدى، دەپ قارالغان. ئۇلار ئىچىدىكى بىرمۇنچە لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى ئەيىبلەنگەن. دوكلاتتا، ئامېرىكا كولۇمبىيىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى «ئېتىراپ قىلىنمايدىغان»لار قاتارىغا يەنە كىرگۈزگەن؛ ۋېنېسۇئېلا، ئېكۋادور ۋە ئارگېنتىنالار زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تۇتۇش خىزمىتىگە كۈچىمىدى، ئامېرىكا بىلەن ئاكتىپ ھەمكارلىشىش پوزىتسىيىسى تۇتمىدى، دەپ ئەيىبلەنگەن.

كولۇمبىيە زۇڭتۇڭى سامپېر مۇنداق دېدى: «ئامېرىكىنىڭ مۆلچەر دوكلاتى»دا كولۇمبىيىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى كۈرەش جەريانىدىكى غايەت زور تىرىشچانلىقىغا كۆز يۇمۇلغان، ئۇ «ئادىل ئەمەس»، كىشىنى ئۈمىدسىزلەندۈرىدۇ، ئۇ «زادىلا قوبۇل قىلغىلى بولمايدىغان سىياسىي كەمسىتىش». ۋېنېسۇئېلا ھۆكۈمىتى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئامېرىكىنىڭ باشقا دۆلەتلەرنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تۇتۇش خىزمىتى توغرىسىدا ئاقچى - كۆكچى دەيدىغان ھوقۇقى يوق، ئۇنىڭ ۋېنېسۇئېلا توغرىسىدىكى مۆلچەرى كۈچكە ئىگە ئەمەس. ۋېنېسۇئېلانىڭ ئىچكى ئىشلار مىنىستىرى ئەندۇئېسا مۇنداق دېدى: ھەرقايسى دۆلەتنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىنى تۇتۇش ئەھۋالىغا باھا بەرگەندىمۇ ئامېرىكىنىڭ ئارىلىشىشىنىڭ ھاجىتى يوق. بۇ ئىشنى ئادىل دۇنياۋى تەشكىلات ئېلىپ بېرىشى كېرەك.

ئارگېنتىنا ئامېرىكىنىڭ باھا بېرىشتە «ئۆزىنى باشقا دۆلەتنىڭ ئۈستىگە قويۇش» پوزىتسىيىسىگە قوشۇلمىدى. پېرۇ، ئېكۋادور ۋە پاناما قاتارلىق لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرىمۇ ئامېرىكىنىڭ مۆلچەر دوكلاتىنى قوبۇل قىلىشقا بولمايدىغانلىقى ۋە ئۇنىڭغا قوشۇلمايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ، ئامېرىكىنى باشقا دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشتى، دەپ ئەيىبلىدى.

ئۇنىڭدىن باشقا، مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەر مۇنداق ھېسابلىدى: ئامېرىكىنىڭ مۆلچەر دوكلاتىدا لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالى ئومۇمىيۈزلۈك ئەكس ئەتتۈرۈلمىگەن. كولۇمبىيە ئۇدا ئىككى يىل ئامېرىكا تەرىپىدىن زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە لاياقەتسىز دۆلەتلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلدى. ئەمەلىيەتتە يېقىنقى بىرقانچە يىلدىن بۇيان كولۇمبىيە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تازىلاش كۈرىشىدە مول نەتىجىگە ئېرىشتى. نۇرغۇن زەھەرلىك چېكىملىك خاقانلىرى تورغا چۈشتى ياكى ئۆزىنى مەلۇم قىلدى، مېدېلىن ۋە كالىي زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرى گۇرۇھى پارچىلاندى، مىڭلىغان - ئونمىڭلىغان زەھەرلىك چېكىملىك پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتلىرى ۋەيران قىلىندى ھەم نۇرغۇن زەھەرلىك چېكىملىك قولغا چۈشۈرۈلدى.

لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى كۈرەشتە نۇرغۇن تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتكەن بولسىمۇ، ئامېرىكا يەنىلا ئۇلارنىڭ نەتىجىلىرىنى ئېتىراپ قىلمىدى. قارىغاندا، جىننىڭ قەستى شاپتۇلدەك قىلىدۇ. ئۇزاقتىن بۇيان ئامېرىكا تەرىپىدىن بىخەتەر جاي، دەپ قارىلىپ كەلگەن لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى ھازىر «ياق» دېيىشكە باشلىدى. ئامېرىكا بۇ رېئاللىقنى قوبۇل قىلالمىدى. شۇڭا «ئامېرىكا زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىگە باھا بېرىش»، ئۇنى «دەرىجىگە ئايرىش»نى باھانە قىلىپ، ئاشۇ «گەپ ئاڭلىمىغان» دۆلەتلەرگە ئىقتىسادىي ياردەمنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش قاتارلىق جازالارنى يۈرگۈزدى. ھەتتا ئامېرىكا باشقا دۆلەتنىڭ ئىززەت - ئابرويىغا پىسەنت قىلماي، بىر دۆلەتنىڭ زۇڭتۇڭىنىڭ چېگرىدىن كىرىش ۋىزىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرغانلىقىنى جاكارلىدى. ئامېرىكىنىڭ بۇنداق زوراۋانلىقى ئۆزىنى تېخىمۇ يېتىم ئورۇنغا چۈشۈرۈپ قويىدۇ، خالاس.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

زايىرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ب د ت دىن بەش نۇقتىلىق تىنچلىق پىلانىنى يولغا قويۇشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ خەۋىرى. زايىرنىڭ فرانسىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان دىپلوماتىيە مىنىستىرى كاماندا بۈگۈن پارىژدا ب د ت نىڭ زۆرۈر تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشى ماقۇللىغان زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى توقۇنۇشنى ھەل قىلىشقا دائىر بەش نۇقتىلىق تىنچلىق پىلانىنى يولغا قويۇشنى تەلەپ قىلدى.

كاماندا ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە ئېلان قىلغان يازما باياناتىدا ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ چەت ئەل قوشۇنلىرى، ياللانما قوشۇن ۋە خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ زايىر زېمىنىدىن چېكىنىپ كېتىشىنى نازارەت قىلىش ھەم ئۇلارنى قورالسىزلاندۇرۇشنىڭ كونكرېت تەدبىرىنى تۈزۈشنى، چەت ئەل قوشۇنلىرى چېكىنىپ كەتكەندىن كېيىن زۆرۈر تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، زايىرنىڭ ئۇگاندا، رۋاندا ۋە بۇرۇندى قاتارلىق دۆلەتلەر بىلەن بولغان چېگرىسىنى نازارەت قىلىپ، زايىر چېگرىسىنىڭ سىرتىدىن كېلىدىغان تاجاۋۇزچىلىقنى توسۇشنى تەلەپ قىلدى.

كاماندا يەنە ئامېرىكا، فرانسىيە، بېلگىيە ۋە ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا باشقا دۆلەتلەرنىڭ زايىرغا يۈرگۈزۈلگەن قورال - ياراغ ئېمبارگوسىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)